Lwowska Narodowa Naukowa Biblioteka Ukrainy im. W. Stefanyka.

Odział Rękopisów

Zespół (fond) 13

ARCHIWUM BORCHÓW Z WARKLAN

19. Papiery majątkowo-gospodarcze dotyczące dóbr Kiecen. XVIII w. K. 185.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

Борщ. 19

ПАПКА ДЛЯ ПАПЕРІВ

19. Papiery majątkowo-gospodarcze dotyczące dóbr Kiecen. XVIII w. K. 185.

2010

Львівський ... ВІ... ...ОПИСІВ
№ Борк 19

I. Sprawy gospodarcze

Kiecen ... Ciskad /4

1780 - 1797

Czacze

1691 — 1793

R

цвіт 66

Маєтково-господарські справи

Документи, що стосуються поземельних спорів гр. Бурсе в справі Ацеше. Т. 4.

XVIII ст.

66 фон 185 арк

Пол. рис. п

I 1

Archiwum hr Borchów
z Warklan

Akta majątkowe

Kiecen, seu Ciskad
cz IV.

wiek XVIII. str. 370.

I Sprawy gospodarcze

II/2

Kiecen seu Ciskad /4

fasc.	24	lata	1780	sztuk.	11	(1-50) str.
"	25	nowy "	"	"	4	(51-68
"	28	— "	1781	"	5	(69-86)
"	29	nowy "	1781	"	2	(87-112)
"	30	— "	1781	"	14	(113-160)
"	31	nowy "	1782	"	11	(161-266)
"	32	— "	1782-1788	"	3	(267-296)

List księcia Kurakina do Michała hr. Borcha w sprawie Ciskad. 1797. szt. 1 (297-8)

Fasc. aktów dotyczących praw hr. Borchów do wsi Czacze 1691-1793 szt. 14 (299-364)

Kopia rezolucji senackiej na prośbę Sokołowskiej w sprawie części Ciskad b. d. szt. 1 (365-370)

Razem 66

Obligacya WJm Pana
Piaskowskiego na
3000 ~~XX~~ —

Tenże Kiecen
seu Ciskad
Fascykuł — 24.

w nim Sztuk — 11.

(11. —)

1780

w X

W Kantorze Wielkim
w Szufladzie N.o 4to
Fascykuł — 4.

W nim dokumentow, wedle Gene-
ralnego Regestru Sztuk — 11.

Excerpt Orderu JWo. Rebindera Gubernatora Namiestnictwa Połockiego: Roku 1780. Miesiąca Septembra 23. dnia dattowanego, w Czasie agituiącey się Kommissyi po Pretensyi JWW. Graffow Borchow do Ciskadu Starościńskiego Starostwa Rzeżyckiego regulowaney Wielmożnemu JMćPanu Rysińskiemu Wyższego Ziemskiego Sądu Drugiego Departamentu Sędziemu Konsyliarzowi Nadwornemu Nadesłanego: Ktory ad Requisitionem Strony Powodowey R. 1781. Januarij 2. dnia z Podpisem Rąk Kommissarzow z Xiąg Kommissyinych iest Wydan.

Order

Wierchniaho Ziemskaho Suda Zasiedatielu Hospodinu Nadwornomu Sowietniku Rysińskomu.

JEho Sijatielstwo Hospodin Hienerał-Feltmarszał Biełoruski Hosudarew Namestnik, y Raźnych Ordinow Kawaler Graff Zachar Grygorjewicz Czerniszew, pry Powielenij swoiem preprowodia w kopij doszedszeie k Jeho Sijatielstwu ot Powierennaho Hospodina Hrzeberskaho Predwoditiela Starosty Reżyckaho, y Kawalera Korfa Nikołaia Stankiewicza Proszenje, w koiem On propisywaiet, Czto po Dielu w Pretensyi Hospod Borchow iakoby o prynadleżaszczem Im Imienij sostoiaszczem w Reżyckom, y Lucyńskom Uiezdach, wo wremia otłuczki iz Połocka Hospodina Korffa, y JEho Powierennaho, Pałata Hraždańskaho Suda opredieliła k razsmotrenju Sieho Dieła z Storony Kaziennoy Kamissarow so wsiem Kaziennoy Storonie (: kromie Was:) protiwnych, y imienno Uiezdnych Sudiey, Reżyckaho Ryka, y Lucynskaho Karnickaho, Swierch toho izbrannych z Protiwnoy Storony Uiezdnaho Duneburskaho Sudju Mohla, bywszaho Sudju Weysenhoffa, y Polskaho Szambelana Felkierzamba aprobowała; ot koich On opasaietsia w razsużdenij Kaziennym Imienjam Ubytkow: a prytom obiawlaiet On Stankiewicz, Czto Hospoża Hraffinia Borchsza Wsiech Tiskadzkich Żytieley y Krestian wo Władienij Reżyckaho Starostwa Nachodiaszczych sia Odhoworywaia obieszczała Onym Szest Let dozwolit Swobody bez wsiakaho płatieża, O czem On Stankiewicz sowiersenno znaiet, czto wo wremia Komissyi protiw Starostwa izdiełat możet bunt. Po czemu JEho

Nº 5124

Jeho Sijatielstwo predpisywaiet Onoie razsmotret, y nie ostawit ni Czewo bez Nabludienja czto k sochranienju Celosti Oznaczennaho Starostwa, iako Kaźnie prynadleżaszczaho otnosit budiet, y pomianutomu Stankiewiczu dat znat, czto On w prodołżenje pomianutoy Kommissyi ispołniat dołżen. Ja o siem izwiestiw Was, predłahaiu Wam po siemu Diełu o sochranienij Kaziennaho Intieressa wsiemiernoie imiet Nabludienje, cztob ni maleyszaja iz Onaho czast nie mohła podwierhnut kakowomu ubytku bez nastoiaszczych Prawilnych y Zakonnych dokazatielstw. Podpis taki

Sientiabra 23. dnia
1780. Hoda
Połock.

Iwan Rebinder

Takowy Except podpisem Rąk naszych Stwierdzamy.

Dyonizy Mohl Sędzia Pttuy Duneborski
Jey Imperatorskiey Mci Komissarz
Jan Woyszenkoff Sendziarz
Ziemski X.ciu Mtt.o y Komissarz
Antt.o Felkierzaneb. S.D.Rzy y
Komissarz

Actum Cum Originali Antoni Jadwid Jaworoski
Kan. WZ S. W. 2go Dep.

N.o A.

R. 1780. Septembra 23

Excerpt Ukazu Gubernatora Podolskiego Rebindera, nadesłanego Kommissyi Cisbackiey, mianowicie Prezydentowi Rysinskiemu zalecaiąc baczność nad Całością Dobr Skarbowych: ponieważ inni wszyscy Kommissarze faworyzuią Borchow: à Grafinia Borchowa namawiała Cisbackich mieszkańcow iakoby, y iakoby im Sześć Lat swobody obiecała.

Excerpt Ulazu JEy Imperatorskiey Moś
ci Kollegij Cywilnych Spraw Namiestnictwa
Sotockiego Roku 1700. Septembra 20go.
Dnia dattowanego. w czasie agitujących się Kom
missyi po metensyi Jewa Grafow Borchow do Cio-
kadu Starościńskiego Starostwa Rzeżyckiego re
gulowanej Kommissarzom nadestanego. Który ad-
requisitionem Strony Powodowey Roku Tysiąc
Siedmset Ośmdziesiąt Pierwszego Miesiąca Ja
nuaryi drugiego Dnia z podpisem Ręki Kommis-
sarskich z Xiąg Kommissyinych iest wydan. ——

Ulaz JEia Impiceratorskaho Wielickestwa Samodierżycy
Wsie Rossyiskoy Sotockaho Namiestnicestwa, iz Sataty
Nrażdańskaho Suda w uczicżdennuju po Cictensyi Hospod
Borchow, o prynadleżaszczych ialeby Im w Starostwach Re
życkom y Lucyńskom Imieniach Kammissyiu na Ulaz sicy
Sataty, po Sobszczeniu zdieszniaho Namiestniczeskaho Pra
lenija, Rżyckoy Niżnoy Zemskoy Sud z propisaniem wzia
taho o Nym z Rżyckaho Uiczdnaho Sudi Ryla, o pry-
czynionych Im Rżyckomu Starostwu rozorenniach obia-
nenija miedu proczym darowit; Czto On Ryle podlero-
powiesnoy od Starostwa Rżyckaho na sporych Ziemlach
Chleb prykazat sobrat, y stoiawszuju na toy Ziemli Izbu
sryt, a swierch toho y mnohije w Ziemle z reczonym Sta
rostwom imieiet Sprey. Toho radi po Ulazu JEya Im-
piceratorskaho Wielickestwa w Satatie Nrażdańskaho Su
da o predielenie we Onuiu Kommissyiu postat Ulaz z
tiem czto chotia Onoy Sudia Ryla k Sysudstwiju we Sieju
Kammissyiu y wybran no w razsudcnij kale propisannoho —
w obiawlenom Namiestniczeskaho Prawlenija Sobszczeniju
podannoho wo onoie wo Storony Rżyckaho Starostwa po-
dozrenija tale y wyssze zkazannaho wziataho od Nichoho Ry-
lea obiawlenija, czto On ieszcze imieiet mnohije w Ziem
lach z prolazanym Starostwom Sprey, a po tomu za O
nymi propisannymi Obstoiatelstwami y prysudstwowat
Jemu Rylu nie możno, a o predielen na miesto ieho —
prosimoy z Storony toho Starostwa Sotockaho Uiczdno
ho Suda Sudia Ihnatiey Szantier, kotoroho o sko-
rey

o skoreyszym w siju Kammissyiu odprawleniy, y Ukaz w Potockoy Uiezdnoy Sud posłan. Sientiebra 28 Dnia 1780 Hodu. Podpisy takowe—

Laurenti Borolewski
w dołżnosti Sekretara Protokolist Maxim Michraytow
Protokolist Karl Subotkin. — — —

Takowy Excerpt podpisen Rąk naszych Stwierdzamy.

Dyonizy Mohl Sędzia Pltwy Dunebod:
Jey Imperatorskiey Mści komissarz
Jan Weyssenhoff Sendzia Ziem
Xięd Inffo y Komisarz
Antt. Felkerzamb. Szambelan Dw Pol
y Komissarz

Actum Cum Originali Antoni Jadwid Jaworski
Kan. W.D.W. Rzgo Deputat

Litt B.

R.u 1780. Ura 28.

Excerpt Ukazu z Połockiey Strazdanskiey Pałaty nadesłanego Kommissyi Cisnadzkiey; ktorym się Uchwa z kiyby Kommissarzow W. Straznik Ryk, à naznaczaiąc W. Szenter na jego mieysce.

Excerpt Ulaszu JEy Imperatorskiey Mosci- Kollegij Cywilnych Spraw Namiestnictwa Lotockiego Roku Tysiąc Siedmset Osmdziesiąt tego Oktobra Piątego Dnia dattowanego- w czasie agitujących się Kommissyi po pretensyi JW Wsk Graffow Borchow do Cisladu Starościńskiego Starostwa Rzeżyckiego reguluiących Kommissarzom nadesłanego: Który ad requisitionem Strony Powodowey Roku Tysiąc Siedmset Osmdziesiąt Pierwszego Miesiąca Januaryi drugiego Dnia z podpisem Rąk Kommissarskich z Xiąg Kommissyinych iest wydan.

Ulaz JEja Impieratorskiego Widiczestwa Samodierżycy Wsie Rossyiskiey Potockiego Namiestniczestwa iz Patata Grodzieńskiego Suda o prediełennomu w uczrezdennuju ot sicy Pataty po pretensyi Hospod Borchow. ialoby o prynadleżaszczem Im Imieniy sostoiaszczem w Rzeżyckom y Lucyńskom Starostwach Kommissyiu Wierchnato Ziemskiego Suda Drugoho Diepartamenta Hospodinu Zasiedatielu Rycerskomu w prestawieniy ot Jcho Wysokoprewoschodytelstwa Hospodina Jenerał Lejtenanta Kawalera Grafa Potockiego Namiestnika Prawitiela y Kawalera Iwana Michaytowicza Rebindera napisano, Jchodie Sijatelstwo Hospodin Jenerał Feld-Marszał Bictorskii Nadziratiel Namiestnika y rażnych Ordinow Kawaler Graff Zachar Grygorowicz Czernyszew, my Powielenij Swoiem prowodia w Kopij doszedszeie k Jcho Sijatielstwu ot Powietrennato Hospodina Gubernskiego Predwoditiela- Starosty Rzeżyckiego y Kawalera Korffa, Nikołaja Stanisławicza proszenije, w kotom on propisywaiet, cztoby po dietu w pretensyi Hospod Borchow ialeoby o prynadleżaszczem Im Imieniy sostoiaszczem w Rzeżyckom y Lucyńskom Widzdach wo wremia otlutczki iz Potockoho Hospodina Korffa y Jcho powietrennato Sija Patata opredielita k rassmotreniju sichro Dieta z Storony Kazionnoy Kommissarow, sowsiem Kazionnoy Storonie /: kotomie Was :/ protiwnych, a Imienno Widzdnych Sudiey Rzeżyckiego Rybia y Lucyńskiego Karnickiego, swierch toho iz brannych z protiwnoy Strony Widzdnato Durreburskiego Sudzie Motla, byłszato Sudzie Weyssentroffa y Polskiego Szambelana Jelleżamba aprobowata, w kotich on opasaietsa w raz

w razsuzdenij Kaziennym Imieniam Ubytkow, a przy tom obiawlaiet On Stankiewicz, czto Hospoża Grafinia Borchsza wsiech Tiskadzkich Zyticley y Krestijan wo wła denij Rezyckaho Starostwa nachodiaszczychsia othowarywaia obieszczała Onym sześć Let dozwolit swobody bez wsia kaho Płatieża; oczem on Stankiewicz sowierszenno znaiet czto wo wremia Kommissyi protiw Starostwa izdiełat możet bunt: poczemu Jeho Sijatielstwo Namiestniczeskomu Prawleniju predpisał onoie razsmotret y nieostawit niczeiwo bez nabludenija, czto k sochranieniu cełosti oznaczennaho Starostwa iako Kaznie prynadlezaszczaho otnositsa budiet, y pomianutomu Stankiewiczu dat znat czto on w prodołżenie Kommissyi iż połniat dołżen, poczemu Jeho wysoko Prewoschodytelstwo iż wieśtiu o siem Was y Strabczaho Kaziennych Diet Skarutu wieliet po siemu dietu o sochranienij Kaziennaho Interessa wsie miernoie imiet nabludenije, cztob ni maleyszaia iż onaho Czast niemogła podwierchnutca kakawomu ubytku, bez nastoiaszczych Prawilnych y Zakonnych dokazatielstw a dlewiedoma y siey Pałatie predłożył, kotoraia także z swoiey Storony o tom wsie miernom sochranenij Kaziennaho Interessa sim Wam potwierżdaia daiet znat czto, k Hospodinu Strapczemu Skorutie ob onomże Ukaz postan. Oktiabra 5ho Dnia 1780. Hodu. Podpisy takowe.

Sowietnik Laurenty Borolewski.

w Dołżnosti Sekretara Protokulist. Maxim Michaylow.

Protokalist Karp Subotkin.

Takowy Excerpt podpisem Rąk naszych Stwierdzamy.

Dyonizy Mohl Sędzia Pltwy Dunebo.
Jey Imperatorskiey Mści Komissarz
Jan Wyssenhoff Sendzia Infrd.
Antt. Jelkierzanob. Szambelan Papt. y Komissarz
y Komissarz.

Actum Cum Originali Antoni Jadwid Jaworowski
Kan. WZSWP. 2go Depar.

Litt C.

~~N 78~~

~~No~~ 27.

1780. 5. 8bra Excerpt

Ukazu z Połockiey Strażdanskiey Podaty do Kommissyi Cistradzkiey nadesłanego mianowicie Prezydentowi Rysińskiemu zalecaiąc baczność nad całością Dobr Skarbowych, ponieważ inni wszyscy Kommissarze faworyzuią Borchom: a Grafinia Borchowa iakoby namawiała Cistradzkich Mieszkańcow: y iakoby im Sześć lat swobody obiecała

Excerpt Ukazu Jey Imperatorskiey
Mossii Namiestniczego Rządu Namiestni:
ctwa Połockiego Roku 1780. Oktobra 8-dnia
datowanego - w Czasie agitującey się Kommissyi
po Pretensyi Jmm. Grafow Borchow do Ciężadu
Starościńskiego Starostwa Rzeżyckiego regulowaney, —
Kommissarzom nadesłanego; Który ad Requisitorium
Strony Pozwodowey Roku 1781. Januarij 2-dnia
z podpisami Ryg Kommissarzow, z Xięg Kom-
missyiych iest Wyjęty — in tenore Sequenti —

Ukaz Jeia Imperatorskaho Wielicz:
stwa Samoderżcy Wsie Rossyiskoy - iz Sło:
skaho Namiestniczeskaho Prawlenia w Kommissyiu
o Spornych miestach, między Horoju Połskoy Korony
Kanclera Grafa Borcha, Starosty Rżeżyckaho y
Kawalera Korffa - Raportom w Sije Prawlenije
Wierchniaho Ziemskaho Suda Prokuror Alexiey
Sołotow doniesł - po tajnowmu Jemu ot Strapcz:
czaho Skoruty iz Dwiad izwieszczanju, Czтобie Ho:
spoda Kamissary oprydielennye so Storony Kazien:
noy po Dielu Horpoży Borchowoy ni w czem prej
dim nie otłyczwaintsia, y Swierch toho, kak wchodia:
szczych, tak y izchodiaszczych iz Kommissyi dieł - smo:
tret Jemu nie dozwolaiut, skazywaia, czto dołżnosti
Jewo niet takowy, cztob za Dielami smotret. O czem
po dołhu chodia y iskowało Jemu Sołotowu donie:
sti Hospodinu Gubernskomu Prokuroru, no kak
Jewo zdieś niet, to predstawił Prawlenju na Waz
dorazsmotrenje: w Namiestniczeskom Prawlenij o:
predielono z propisanjem Onaho Predstawlenja - w
pomianutuiu Kamissyiu poslat Ukaz - predpisaw
kak Onaja Kamissya Uczrezdienna ot Prawitielstwa
nie inacze jako Sudebnoie miesto Predstawlaiuszcze:
ie, to Strapczemu swoiemi preimuszestwami pożowat:
sia kakowyie pokazany w Ustawoczajuszem Uczrezden:
o Prawlenij Gubernij. Po czemu wchodit Jemu w Sły:
sudstwije obromie Reszenja: Dla czeho Strapczemu

A 48

Strapczemu Skorutie ot Kamissyi w tom nie prepiatstwowat, y Wsiakija y zochodiaszczyia w Kamissyiu, y ischodiaszczyia Dieła pokazywat: ibo On po swoiey dołżnosti nabludaiet Kaziennoy Intieress.

Podpisy takie.

Oktiabra 8 dnia. 1780. Hodu Połock.

Michayła Biziukin.

Siekretar Maxim Szabiszow.

Kancellaryst Stiepan Popadinskoy.

Takowy Excerpt podpisem Ryk naszych Stwierdzamy.

Dyonizy Mohl Sędzia Pług Dunebor.
Jey Imperatorskiey Mści komissarz.
Jan Weyssenhoff Sendzia ziem. Kwu Inff. y Komissarz
Antoni Felkienamb LDP y Komissarz

Letum Cum Originali Antoni Jadwid Jaworowski
Kan WLSWP 2go Dessar

Litt E.

R. 1780. Oktobra 8.
Excerpt Ukazu z Rządu
Nam. Podlockiego Kommissyi
Ciskaczkiey nadesłanego: kto-
rym potwierdzaią wolność
Strapczemu Skorucie wchodzić
do Izby Sądowey, y przeglądać
dzieła Sędziowskie. —

12 19.

Excerpt Ukazu JEy Imperatorskiey Mosci Kollegij Cywilnych Spraw Namiestnictwa Połockiego Roku 1780. Obra 8 Dnia datto-wanego - w Czasie agituiącey się Kommissyi po Pretensyi JWWch Graffow Borchow do Ciskadu Starościńskiego Starostwa Rzeżyckiego regulowaney Kommissarzom nadesłanego; Który ad requisitionem Strony Powodowey Roku Tysiąc Siedmset Ośmdziesiąt Pierwszego Miesiąca Januaryi Drugiego Dnia z podpisem Rąk Kommissarskich z Xiąg Kommissyinych iest wydan. - - - -

Ukaz JEja Impieratorskaho Wieliczestwa Samodierżycy Wsie Rossyiskoy Połockaho Namiestniczestwa iż Pałaty Hraždańskaho Suda wo uczreżdennuie od Siey Pałaty po pretensyi Hospod Borchow iakoby o prynadleżaszczem Im Imienij sostoiaszczem w Rężyckom y Lucynskom Starostwach Kommissyiu Hraždanskaia Pałata słuszaw prysłanoy iż Onoy Kommissyi Raport y prytom prytożennyie Donoszenija y w Kopij Order JEho Wysokoprewoschodytelstwa Hospodina Hienierał Porutczyka Prawitiela y Kawalera Iwana Michaytowicza Rebindera dannoy Hospodinu Nadwornomu Sowietniku Rysińskomu oprydielaiet 1.ie Kommissyi w poruczennom Jey Diele na dannom od Siey Pałaty Osnowanij nizmaleyszey miedlenosti nie imiet, y w razsużdenij Prożb, y Predstawleniew nie prynadleżaszczych odtiażuszczychsia Storon, kotorymi inohda ostanowlat mohut nastoiaszczeie po suszczestwu dieła proizwodstwo, takowych na osnowanij ustanowlennych Polskich Praw nie prynimat, a oddawat Onyie z nadpisami zaczem czeho prynjat nie możno obratno, Czem Kommissya od takowych niedielnych Bumah Prystot w wierennom Jey diele da y Samo Prysudstwije nieotiahotetsa. 2.ie Powierennemu Hospod Borchow w Prysudstwij obiawit, czto Pałata Hraždayskaho Suda nikohda nie myślit, cztob od predielennoy Kommissyi kale on propisywaiet w swoim Donoszenij mohłab byt kohda nibud kakaja prowołoczka ili iznurenije pod widom Suda kotoroy ni iest Storonie ibo o predielennyie ktomu Piersony po dołżnosti zwania swoieho konieczno obiazany wo wsia

kom

wstałem poruczennom Im diele spospieszestwowat, a po tomu Onoy Kommissyi y nie odstupat od Prawa Zakonow dannoho Jey od Siey Pałaty nastawlenia, y o tom Oney Kommissyi czynit po siemu JEia Imperatorskaho Wieliczestwa Ukazu. Oktiabra 8 Dnia 1780 Hoda

Podpisy takowe

Adam Swotyński.

Laurenty Borolewski

Sekretar Iwan Maximow.

Takowy Excerpt podpisem Rąk naszych Stwierdzamy.

Dyonizy Mohl Sędzia Pttwy Dunebo
Jey Imperatorskiey Mści Kommissarz
Jan Wyszenhoff Sędzia my
zimski Xwa Inffcy y Kommissarz
Antt. Felkierzamb. S Dwgo y Kommissarz

Actum Cum Originali Antoni Jadwid Jaworowski
Kan WZ SWP 2go Depar

~~Litt~~ D.

N° 1.

R. 1780. 8. 8bra

Excerpt Ukazu z Hrazdanskiey Pałaty danego Kommissyi Cieszkadzkiey: ażeby się ta Kommissya nie mitrężyła, y nie czyniła przewłoki Sprawie, przyimowaniem Pism od Stron, niepotrzebnych.

14 23.

Excerpt Ukazu JEy Imperatorskiey Mości Kollegij Cywilnych Spraw Namiestnictwa Połockiego Roku 1780= Oktobra 25 Dnia dattowanego- w Czasie agituiącey się Kommissyi po Pretensyi JWW Graffow Borchow do Ciskadu Starościńskiego Starostwa Rzeżyckiego regulowaney Kommissarzom nadesłanego: Który ad requisitionem Strony Powodowey Roku Tysiąc Siedmset Osmdziesiąt Pierwszego- Miesiąca Januaryi drugiego Dnia z podpisem Ręki Kommissarskich z Xiąg Kommissyinych iest wydan.

Ukaz JEy Imperatorskiey Mości Samowładnącey całą Rossyą Połockiego Namiestnictwa z Collegium Cywilnego Sądu w naznaczoną od tegoż Collegium dla roztrząsnienia Pretensyi JWW Borchow, iakoby względem przynależących Onym Dobr situm maiących w Rzeżyckim y Lucyńskim Starostwach Kommissyą: Teraźnieyszego Obra 27go Dnia, nayduiącysię w Oney Kommissyi Wyższego Ziemskiego 2go Departamentu Sądu JmPan Strapczy Skoruta, z przyłączeniem copiatim pierwszego Przedstawienia, drugiey ferowaney przez pomienioną Kommissyą Decyzyi, dwóma Raportami donosi; Pierwszym: iż rzeczonego Miesiąca Obra 23. Dnia podawał wyżey wyrażony JMci Pan Skoruta do teyże Kommissyi przedstawienie, w tym: iż Kommissya na takowe przedstawienie niedawszy żadney Rezolucyi Onegoż 23 Dnia przeciwko przedstawienia w Dekretach Assessorskich wyrażonego, sama iedna z przeciwną Stroną wyiachała na Wizyą czyli rozpatrzenie granic mianuiącego Kiecena, rzeczony zaś Skoruta, niewidząc ieszcze finalnego utwierdzenia, iż Ciskad iest to samo co Kiecen, niemiał przyczyny iachać z Kommissyą, y do tey pory uczynić tego nieważył się, poko od Cywilnego Collegium nieodbierze dyspozycyi: bowiem On mniema, iż wizya iest w ten czas potrzebna kiedy dway Possessorowie maiący swoie właśne grunta wiodą między Sobą Spor; tu zaś przeciwna Strona niemaiąc żadney z Skarbowym Ciskadem differencyi y niedowiodłszy pierwiey, iż Ciskad na mocy Przywileju albo iakiegokolwiek Dokumentu Oney przynależy, iakie ma Prawo prowadzić odwod cudzego Gruntu? także Kommissya, czy może czynić wizyą bez Strony Skarbowey y Komornika, iako o tym w Instrukcyi Kommissyi daney wyrażono: Drugim:

453

Lubo pomieniony Kmsi Pan Skoruta przy zawarciu swoiego Produktu, albo obiaśnienia dowodem Skarbowey Stronie służącego y prosił Kommissyi względem naznaczenia pierwiey Inkwizycyi, a po tym Wizyi albo rozpatrzenia granicznych Duktow, osobliwie tego, gdyby z czyniących się dla postronnych Swiadkow Examinow można doyść ku poznaniu prawdy, ieżeli sprawiedliwie JWWni Borchowie pod pretextem Cekina poszukiwaią Ciskadu, y czy nieznaią lub też nie słyszeli od kogokolwiek z Swiadkow tego, iżby kiedykolwiek Ciskad nazywał się Cekienem albo Kiecenem, wszelako Kommissya nieuważaiąc na Prozby rzeczonego KmPana Skoruty y ferowane w Wyższym Ziemskim Sądzie zdanie, a pomienionym Collegium approbowane, dysponuiące pierwiey uczynić Inkwizycyą, a potym iuż przystąpić do Weryffikacyi, lub też roztrząsnienia sytuacyi mieysc Kietsena, albo iako JWWni Borchowie mianuią Ciskadu, przeciwko sprawiedliwey Prożby przerzeczonego KmPana Skoruty wydała swoię decyzyą: Zaczym w takich dla niego niedobrze roztrząsnionych Zarzutach, prosi tego Kollegium o finalną rezolucyą. Z którego powodu w Kollegium Cywilnego Sądu postanowiono z wyrażeniem wyżey wspomnionych Raportow y przyłączeniem Kopij; pierwszey z podanego przez Kmsi Pana Skorutę przedstawienia, drugiey z uczynioney przez Oną Kommissyą Decyzyi względem postąpienia przeciwko Praw, zadysponowano posłać Ukaz, którym przedpisać, iż Collegium po doniesieniu Kmsi Pana Strapczego Skoruty, iasnie upatruie Akt Kommissyi przeciwko Praw, a iedynie niedopełnienie wedle Assessorskich Dekretow, przeto gdyby nieodmiennie pomieniona Kommissya na mocy Dokumentow y Praw oznaczoną Swoią Funkcyą wypełniała, zaczym takowym Ukazem iak naysurowiey zaleca się: Jeżeli zaś cokolwiek z Strony Skarbowey przez wyznaczonych Kommissarzow opuszczono będzie, y okaże się opieszałość w postrzeganiu Skarbowych Interessow, natychmiast z Samemi Kommissarzami iako niedbałemi w poruczonym Onym nay wyższym Interessie postąpiono będzie wedle rygoru Praw: albowiem iuż pomienioney Kommissyi zalecono, iż nie tylko Kommissarze niepowinni Strapczemu sprzeciwić się, lecz owszem umacniać Jego Prawne Przedstawienia; oczym z wyrażeniem de super expressum Kmsi Panu Strapczemu Skorucie zalecono posłać Ukaz./: który posłany:/. Nad to ieszcze Onemu przedpisano, gdyby nieodmiennie podług funkcyi swoiey postrzegał w czasie agitowania dzieła przez Kom

missyą:

Kommissyą, a ztąd, iżby dopełniało się na twierdzy ustanowionych Praw y Assessorskich Dekretow; przysłane zaś od wspomnionego Jmci Pana Skoruty przedstawienie, y ferowana przez Onę Kommissyą Decyzya, przy tym dla rozpatrzenia y postąpienia na fundamencie ustanowionych Praw przyłączasię, gdyby Ona Kommissya wiedziała y czyniła we wszystkim nieodmiennie wedle tego JEy Imperatorskiey Mości Ukazu dopełnienie. Oktobra 25 Dnia 1700 Roku. Podpisy takowe.

Sowietnik. Laurenty Borolewski.
Sekretarz. Iwan Maximow
Translator. Ignacy Maiewski
Protokolist Karp Subotkin. — — — —

Takowy Excerpt podpisem Rąk naszych Stwierdzamy.
Dyonizy Mohl Sędzia Pltwy Dunebor.
Jey Imperatorskiey Mści Kommissarz
Jan Wyszkowski Sędzia
ziemski Xwa Intto y Kommissarz
Antt. Felkierzamb LPPr
y Kommissarz.

Lectum Cum Originali Antoni Jadwid Jaworowski
Kam WZ SN Pzgo Depar

Litt F.

R. 1780. Oktobra 25.

Excerpt Ukazu z Połockiey Hrau-
zdanskiey Podaty nadesłanego Kom-
missyi Ciskadzkiey, względem
Wizyi Duktu Ciskadzkiego, y
Inkwizycyi odbywania: oraz
aby Całości Dobr Skarbowych
Kommissarze mocno postrzegali,
y Strapczenu Skorucie dopomagali

16 27.

Excerpt Ukazu Jey Imperatorskiey Mości z Kollegij Spraw Cywilnych Namiestnictwa Połockiego R. 1780. Oktobra 29. dnia datowanego, w Czasie agitującey się Kommissyi po Pretensyi JWW. Graffow Borchow do Ciskadu Starościńskiego Starostwa Rzeżyckiego regulowaney Kommissarzom nadesłanego Który ad Requisitionem Strony Powodowey Roku 1781. Januarij 2. dnia z podpisem Rąk Kommissarzow z Xięgi Kommissyinych iest Wydan — in sequenti —

Ukaz Jey Imperatorskiey Mości Samowładnącey Całą Rossyą Namiestnictwa Połockiego z Kollegij Cywilnych Spraw w Naznaczoną od Tegoż Kollegium dla Roztrząśnienia Pretensyi JWW. Borchow iakoby względem przynależących Onym Dóbr situm maiących w Rzeżyckim y Lucyńskim Starostwach Kommissyą. Tego Miesiąca dnia 27. Znayduiący się przy Tey Kommissyi Wyższego Ziemskiego Wtorego Departamentu Sądu Strapczy JPan Skoruta z przyłączeniem w Oryginale dwóch Manifestow, na Rossyiskim Dyalekcie w Kopiach, Doniesienia do Kommissyi podanego z Translacyą na Rossyiskim także Dyalekcie — Raportem donosi, Iż w Naywyższych Jey Imperatorskiey Mości o Rozrządzeniu Gubernij Ustawach — przedpisano, że Strapczy in Casu podeyzrzenia na iakiego kolwiek Assessora, może Jego przystoynie napominać w tym, gdyby On od Zasiadania Sam przez Się wstrzymał się, Podlegaiąc Temu Przedpisaniu, y po włożoney na Jego od Wyższey Zwierzchności funkcyi, podczas Expedyuiącey się teraz Kommissyi — ochraniać Skarbowy Interess, rozpatrywać Wszelakie Dokumenta służące do obrony, y Całości Xiążęcego między inszemi Znalazł On dwa Manifesta w Roku 1772. w Grodzkim Duneburgskim Sądzie na W. Wmpana Mohla będącego pod ów czas Regenta Ziemskiego Inflantskiego Zaniesione, y w tey Kommissyi za Dekretem Assessorskim przydzielonego za Kommissarza — teraznieyszego Sędziego Duneburgskiego, y w podobney także Teraznieyszey Kommissyi Assessora, które to Manifesta przy Doniesieniu JP. Strapczego Skoruty tegoż Oktobra 19. dnia przedstawione w Kommissyą dopraszaiąc się Rezolucyi — czy powinien Wyż wspomniony Mohl w tey Kommissyi zasiadać, y takową Sprawę sądzić, w którey przed tym dwa razy był manifestowanym de abusu

1452

Abusu? czyli nie? in Casu, ieżeliby Kommissya zarzut ten przez
siebie rozstrzygnąć nie mogła, żeby podane od Jego Mości
enie z przyłączonemi przy tym Oryginalnemi Manifesta-
mi przedstawiła na rozstrzygnienie do Kollegium Cywil-
nego? Gdy zaś Wspomniona Kommissya tego nie dopeł-
niła, y takowe Doniesienie oddała Jemu retro z nad-
pisem, iuż dwige się niby do mydanego w tey Kommis-
yi pod datą Octobra 9-dnia z Onego Kollegium Cy-
wilnego Ukazu, przeto Pan Skoruta takowe Do-
niesienie sądzi być nie tylko Krzywym y nieważnym
lecz niby ku Najwyższemu Kommissyi Zatrudnieniu
podanym; Dla czego pomieniony Jmć Pan Skoruta te
dowod Sprawiedliwego podeyrzenia na Wspomnionego
W.go Jmć Pana Sędziego Stahla, za powinność postanowił
podawane przez Niego do Kommissyi Doniesienie z przy-
łączonemi dwiema Oryginalnemi Manifestami przyiąć y
do Tego Kollegium przedstawiwszy prosić Rezolucyi Je-
żeli może rzeczony W.ść Stahl z tego powodu iako na
Niego okazało się do Abusu piśmienne podeyrzenie,
wiecey w Kommissyi zawiadać? albo nie? ponieważ na
Zwiedzy Najwyższych Ustaw in Casu podeyrzenia
na Którego kolwiek Sędziego, y Sowinego przez Strapi-
czego Wspomnienia, wyrażono iest gdyby On Sam od
Zawiadania wstrzymać się, Co za ważne przyiąć być po-
winno. Przeto w Kollegium Cywilnego Stanu postano-
wiono z wyrażeniem tego wszystkiego iak wyżey po-
mieniono, z przyłączeniem dla rozstrzygnienia przydanych
od Strapiczego Oryginalnych Manifestow, y Authentycz-
nego Doniesienia Tegoż, do tey Kommissyi podawa-
nego, y Onemu powróconego z Nadpisem, żadnowano
na podanie takowy zdaz, którym przedpisać, Aby Kom-
missya iak nayspiesznie na mocy Polskich Praw rozstrzy-
gnęła przedstawione od Jmć Pana Skoruty na Sędziego
W.ść Stahla podeyrzenia: y ieżeli za takowemi podey-
rzeniami wiele Praw w Liczbie Kommissarzow być nie
powinien, tedy wziąwszy z Strony Jmć W. Borchow
zawiadomienie, Kogo na miysce pomienionego W.ść
Stahla wybrać zechce, y o tym do Kollegium zapewtować.
Ieżeli zaś z przyczyny podeyrzenia na mocy Praw

17 ~~29.~~

Praw nie powinno WJP. Mohla z Liczby Kommissarzow wyłączyć, tedy te Prawa w Nadpisach na podane Doniesienie osobliwie wyrażać oddaiąc retrò, zostawuiąc iednak przy Dziele Kopij z Doniesienia, y Nadpisow, ktore od tąd służyć będą do obwinienia, lub Usprawiedliwienia Kommissyi, Rownie też WW.m Kommissarzom z Strony Skarbowey - nie tylko JP.nu Strapczemu Skorucie nie powinno sprzeciwić się, lecz barziey obowiązani Umacniać Jego Doniesienia Prawnemi dowodami. Przysłane zaś od #pomienionego JP. Skoruty Authentyczne dwa Manifesta, y podane do Kommissyi Doniesienie dla roztrząsnienia, y poznania aktualnego dowodu w podeyzrzeniu WJP. Mohla przy tym posyłaią się, z ktorych po roztrząśnieniu - Authentyczne Manifesta powrócić JP.nu Skorucie, oraz pomienioney Kommissyi czynić na twierdzy Tego Jey Imperatorskiey Mości Ukazu, JP.nu Skorucie Strapczemu dla wiadomości o tym posłany Ukaz. Oktobra 29 dnia 1780 Roku.

Podpisy takie

Sowietnik Laurenti Borolewski.
Maximow Sekretarz.
Translator Ignacy Majewski.
Karp Subotkin.

Takowy Excerpt podpisem Rąk naszych Stwierdzamy.

Dyonizy Mohl Sędzia Pltey Dunebor
Jey Imperatorskiey Mści Kommissarz
Jan Woyskowski Stadnik Ziemski
Inff.o y Kommissarz
Antt. Felkierzamb. LP.go
y Kommissarz

Actum Cum Originali Antoni Jadwid Jaworowski
Kan. WJ. S. N. 2go Depar

Litt G.

1780. oktobra 29. Excerpt
Ukazu z Połockiey Hrazdanskiey Podaty
Kommissyi Ciskarskiey nadesłanego; kto
rym nakazuiemy Kommissarzom roz
sądzenie Zarzutu wrzuconego na WW.
Kommissarza Mohla de abusu Officyi
przez Korfu y Skorutę oskarżonego.

N 20

Roku 1780. 3. 9bra.

Dekret Kommissyi Cisthadzkiey usprawiedliwiaiący W. Dyonizego Mohla Kommissarza oskarżonego przez Strapczego Skorutz de abusu officij.

z nasady Korffa

z Dekretu Assessoralnego 1771. dnia 20 Junij ferowanego

Decyzya

Етнозне касаться Бадыгенія Вахнюстка Ульяновскаго Земскаго Земства Мерзляковскаго Декретом № 1780. года Мосгъ Вашмаго Вольнаго Мосгъ Вольнаго Мосгъ Вольнаго Земскаго Земства, то ми Заведенные Медицины Декретом Камбо Гвардейскаго, то ми Заведенные Добродушаго Оппенія Ульяновскаго или Уцкаго Судопроизводства про Дольнаго Равнодушно Новгородскаго Тяжебнаго Посолъ де Ялтинскаго Комиссарскаго до Наслѣдованія Уцкаго Судопроизводства Ульяновскаго Судопроизводства Отказалось;

Excerpt Decyzyi Sądu Kommissar-
skiego Jey Imperatorskiey Mości
Wyznaczonego od Pałaty Strażdarskiey
na Rozeznanie za Imiennym Ukła-
zem Pretenzyi Jww. Grafow Borchow
w Starostwach Brzeżeckim y Lucyńskim pozostaią-
cych iey Ferowaney w Sprawie Ww. Xięcia Pana
Dyonizego Knobla Sędziego Prezyduiącego Powia-
tu Dynaburgskiego, Kommissarza Jeyże Kommis-
syi, Obwarzonego - riby de Abusu Officij: Ktory
ad Requisitionem Strony Jww. Grafow Borchow-
w Roku 1781. na Dniu 2. Januarij z Podpisa-
mi Ryg Kommissarzow - z exigy Kommissyinych
iest wydan co do Słowa in tenore sequenti -

Roku Tysiąc Siedm set Osmdziesiątego - Pierwsz-
ca Nowembra Trzeciego dnia. Sąd Kom-
missyi Jey Imperatorskiey Mości - Debrawszy
Ukaz Izby Egwitney Namiestnictwa Połockiego
Numerô 452 - Oktobra 29 dnia datowany: Ktorym za-
lecono iest Sądowi Naszemu, iżby iak nayspiesznieyey na
mocy Praw Polskich - przedstawione od Pana Skoruty
Strapczego na Ww. Xięcia Pana Sędziego Knobla po-
dezrzenia roztrząsnął. W dopełnieniu pomienio-
nego Ukazu, Słuchał Sąd podanego od Pana
Skoruty na dniu dzisieyszym przedstawienia: y
stosuiąc Wyrok swóy do Praw Wielkiego Xięstwa
Litewskiego, takowy względem Uczynionych na Ww.
Knobla obwiedzi - ferunc Sentencyą: Iż lubo zanie-
sione są dwa Manifesta w Grodzie Inflantskim na
Ww. Knobla; pierwszy pod Dtą 1772. Septembra - 10
dnia; drugi pod Tymże Rokiem y Miesiącem - dnia 19.
Imieniem Jww. Korffa Starosty Brzeżeckiego; iednak
co do pierwszego Manifestu - ponieważ W. Korff
Starosta Ogólnym sposobem zadaiąc Abusum Of-
ficij nie wymienia naymnieyszey okoliczności obwie-
szczenia Ww. Xięcia Knobla, ani do Czasu y Miejsca,
kiedy? w iakich Sądach? w iakim przypadku? y w
iakiey Materyi Onego się dopuścił? lecz tylko w ge-
neralności skargę, a tym samym w czym Go w ów czas
źle zażywaiącego Urzędu mieniż nie obiaśnia: ponieważ

Ponieważ tak Wielkiey Wagi czynigc na Sędziego Zarzut
podług Konstitucyi R. 1766. Titulo Regestr Officij
w Trybunale- Skargi Swey w Sądach Gubernialnych
nie poparł; ani iakim dotychczas dalszego Procederu bro-
kiem Ony- dla przekonania Obwinionego- kontynuował:
daley ponieważ Zagadnąwszy kwestyą o Rzecz Uczynio-
ną- podług Prawa Statutowego Artykułu 35. z Rozdzia
łu- 4. y 52. z Rozdziału- 11. w przemieszanie, y Zaprze-
czanie Ony podał; y iuż Sam preskrypcyą swoiey
iak dwa razy Trzyletnią od dalszego Uskarżania Za-
dorił: Jeszcze ponieważ Wyrok W. Sędziego Skakla
w Sprawie o Wypędzenie między domem JWW. Bor-
chow, a Starostą Korffem Zapadły, Sąd Nayważniey
Assessorii Korony Polskiey Zdaniem swym Zaap-
probował, a tym Samym- o Wiernym, y nie podlegaiącym
Uwadze Kommissarskiego przez W. Skakla prawotowa-
niu dał Zaświadczenie: Nadto- ponieważ W. Sta-
rosta w Szczegulności nie wykazuie złe postępowa-
nie Kommissarza, ani też Zdaie datt Wystąpienia
ieśli w Akcyi- Wypędzeniowskiey- czyli Ciśnieniowskiey-
stawy- takowy Zaniosł Manifest- naymniey Szcze-
gulnie nie prawnie: Aco naybardziey- ponieważ
ten to Manifest dla Odsunienia W. Skakla, czasu
podania na piśmie Osob Kommissarskich do Są-
du Izby Cywilney, y czasu Onychże przez Sąd na-
znaczenia- nie był produkowany: y ponieważ do Wy-
roku w Izbie Cywilney Zaszłego- według Konstitucyi
Roku 1603. Folio 7mo- Titulo Ordynacya- Paragrapho
alia Vero decreta etc. po Naznaczeniu W. Skakla
Kommissarzem, żadney przeciwko Temu Obiekcyi, ani
przymówienia nie uczyniono: do czego tyż Konstitucyi
Stronie Trzy dni zwolne są Zachowane: gdy więc
Dekret Izby Cywilney stanął, a Strona W. Sędzie-
go Skakla nie exkludowała, tym Samym- Dekre-
tem Izby Cywilney kontentowała się; y Kwestya o
W. Sędziego Skakla nie tylko do Izby Cywilney,
lecz y do Sądu Naszego przy Zapoczęciu Aktu,
y pod czasem Trzydniowych Czynności, oraz przy
Wydaniu W. Rykla nie zuniesiona, lecz dopiero
po Odeszłych y Zapodanych przez Sędziego Skakla
Produktach: zawiodło, że kwitem Zamknięcia

W

1780 2 K

35. 20

Zamitrzenia Niniejszego Aktu:/ Odnowiona
Została: y ponieważ Zerwucony w Xięgi
Manifest, á Zwyczayny drugi Prawa nie
Wsparły nie z Siebie nie znaczy, ani Żadnego prze:
konania nie rikie: y ponieważ przywidziona
przez W.o Trzeciego Konstitucya Roku 1582.
Volumine Dño. Folio 142. Titulo de Commissio:
nibus - cale do przypadku Niniejszego nie służy,
ani może być przytoczowany, albowiem ta Konstitu:
cya Wyraźnie Obiawnia, iż w tey Sprawie, ktora
lato 3 Dzid, y rozsądzid, y od ktorey by Zawzła Appel:
lacya - powtornie Kommissarzem być nie może. W
tey zaś Sprawie ktora dopiero agitnie się - Są:
du ieszcze Ocznewistego nie było, et exinde na
mocy Konstitucyi Roku 1764. Titulo o Appel:
lacyach - Appellacya Cubsequi nie mogła; przeto
W. Sędzia Ahohl do tey Sprawy Kommissarzem
powtornie Oznaczonym rozumieć się nie może, Lecz
tylko iako w Sprawie Ocznewiste nie rozsądzoney, y
nie Zaappellowaney - z pierwszego Wyznaczenia Kom:
missarzem rozumieć się powinien. Co zaś do
drugiego Manifestu - ponieważ ten powinne:
mi Manifestowi Uroczystościami, Xięgami, y
Pieczęcią - iak chce mieć Prawo Artykuł 132 z
Roz Działu 4. zlegalizowany nie iest, á z tych
formy nietylko Zupełney, Lecz y Nay Drobniey szey
Manifestom Służącey - w sobie nie zawiera: ponie:
waż W. Ahohl - iako na przeszły Kommissyi
Cyfkadzkiey - Kommissarz, y Pisarz Actów Com:
missionis trzymania przy sobie Xięgi, y Aktow
miał moc Zupełną, y Owszem do Funkcyi Ore:
go to przynależało: Na ostatek ponieważ takowe
Manifesta, dalszemi Stopniami Prawa nie wspar:
te nie są żadną Konsekwencyą, Lecz tylko pilnością do
nastąpiwszey Konsekwencyi? Gdy zaś Sąd Nasz in Ar:
dine istotney Konsekwencyi u Jmć Pana Starosty Strzeszego

51 N°

Strapczego ex Stallo Judicij o Dowody - czymby usprawiedliwiał Skargi Manifestow, y Czymby probował realitatem, et Existentiam Zawartych Skarg w Manifestach - domagał się; à JmPan Strapczy na swym tylko przedstawieniu, y Samych Manifestach przestaiąc, ku przekonaniu W.go Sędziego Mohla, Zadnych innych Obiekcyi - probacyi - y Supplementow na poparcie takowych Manifestow nie pokładał; y tym Samym pewności uczynionych Zarzutow ni czym nie weryffikował, ani wzmocnił? Z tych tedy wszystkich po wyżey Allegowanych Praw, y racyi - Sąd Kommissyi Jey Imperatorskiey Mości wniesioną przeciwko W.mu Sędziemu Mohlowi Obiekcyą - za Illegalną uznaie: à stosuiąc się do Dekretu Izby Cywilney w Roku teraźnieyszym 1780. Augusta 7 dnia zaszłego, ktorym Izba Cywilna W.go Mohla spolnie z Drugiemi Kommissarzami - za Kommissarza wyznaczyła, Na mocy tegoż Dekretu do Exekucyi Ninieyszych Kommissarskich Obowiązkow pro Admissibili uznawa. Ktorą to Decyzyą swoią Sąd Nasz - pierwiey pod tytułem Zdania - Raportem swoim Izbie Cywilney - Miesiąca Oktobra 20 - dnia przedstawił; à teraz Onę podług Ukazu Teyże Izby Cywilney - Stronie wydaie. Lisan w Ciskadach ut Supra.

Franciszek Rypinski mpp.
Jan Wrzyszczkowski
Sędzia Ziem. X.w Inf.
y Komisarz
Antt. Felkierzaneb LDPgo
y Komissarz

Ignacy Zautyr mpp.

Actum Cum Protocolo Antoni Jadwid Jaworowski
Kan. WZSWPgo Depar

~~28~~
21

Полоцкаго наместническаго палате Гражданскаго суда

в

Его наместническаго Губернскаго Прокурора

Мендлевича;

наученной Сенатом палате сего ноября 2 дня 1780 года журналъ приказания Е^на председателя полоцкаго Статскаго Советника и Кавалера Матюшкина

речущей стороны; следовательно и в предлежащее палате решению, нужно дабы самое существо дела потребными обстоятельствами выполнено было:

2е относительно доучрежденной палатою особой по означенному же делу на сторных местах коммисии для достоверненнаго подействительному отыскиваемых деревень положения узнанія, потребную совершенному решению дела обстоятельств, в чем та коммисія уже и упражняется, то и онуе разрушать не следует, принять в соуложение, что таковой коммисіи быть определено еще и прежде учиненными в бывшем полском ассесорском суде декретами разных годов в разсужденіи принадлежности фамиліи господ борхов претендуемых имений; ибо по силе заключеннаго между россіею и полшею в 773 году трактата в особо учиненном акте 775 года содержащем в себе разные постановленія артикула 6го в отделеніи 2е постановлено, с обоих сторон хранить приговоры и исполненіи определеній решительных, или подтвержденных узаконеніями еще прежде взятія в обладение от полши уступленных Ея Императорскому Величеству провинцій до передателя в данном от Ея Императорскаго Величества белорусским господам губернаторам о присоединеніи сего края к Росийской Имперіи наказе 12е пункту и повысочайше конфирмованном Ея Императорским Величеством в 773 году о учрежденіи земских судов поднесеннаго от правительствующаго сената доклада, повелено в двух белорусских губерніях к вящшему удовольствию здешних жителей, разбирание и решение вотчинных и личных, и всех какого бы рода изданія ни были суды в разсужденіи движимаго и недвижимаго имения

дель, разборовъ въ прозбахъ, на продажи заклады, приданство, духовныя и всякие сего рода крепости и защищенія, бывшие прежде Вземскомъ и подкаморскомъ, по моихъ судахъ производить на полномъ языке и на хже праве; а следуя сему Всемилостивѣйшему Узаконенію, немогло и обезсиливать помянутую отъ палаты Гражданской учрежденную коммисію которая не можетъ почесться за новое определение но точнымъ исполнением декретовъ Ассесорскихъ, и по коимъ притомъ для соблюденія целости казенныхъ имѣній всходственность Высочайшаго Учрежденія определенъ стрепчій казенныхъ дель. таково же заключение равномерно и копию случившаго въ палате Гражданскаго суда 2го ноября сего года журнала, представилъ я на разсмотрение его сиятельству Господину Действительному Тайному Советнику Генералъ прокурору и кавалеру князь Александръ Алексеевичу Вяземскому;

№ 80 138

ноября 12го дня
1780 года

Kopia podana Xiąż. Generalnemu Prokurorowi przez Guberskiego Prokurora

1780 12. Nowembra. Raportt Xiążęciu Wiaziemskiemu Generał-Prokurorowi od Połockiego Guberskiego Prokurora Mendelejewa o Sprawie Ciskaczkiey y innych.

№ 17

Ukaz JEJ Imperatorskiey Mości Samo
władnącey Całą Rossyą Kommissyi naroże
znanie Pretensyi JJWW Borchow do Dobr Ka
ziennych w Bezyckim y Lucyńskim Starostwach
leżących JJWW Borchom Kanclerzom Koronnym
Jako Dziedzicom WJmć Pn Michałowi Moryssonowi
Skarbnikowi Inflantskiemu Jako Plenipotentowi. Na Ra
port WJmć Pa Skoruty Strabezego Gubernatora
do Izby Spraw Cywilnych posyłanego, w którym
żądał ażeby wszyscy graniczący z dziesiątkiem
Ciskadzkim wszystkie graniczne swoie Dokumenta
y dowody dla Jaśnieyszego dokazania skimby
oni graniczyli przed nas Kommissarzow nieod
włocznie przedstawili Izba Spraw Cywilnych Uka
zem swoim pod Dato 12 VS: nadesłanym Ko:
mmissyi naszey nayuroczyściey zaleciła ażeby
my wszystkim Umęm Panom rozesłali Ukazy
dla Komportowania ograniczeń nadań y przy
wilejow tych w którychby granica wzmiankowana
była zwyznaczeniem czasu iak nayprędszego
przedstawienia onych y wyraźnym Ostrzeżeniem
iż ktoby Obiaśniających granicę Ciskadzko z do
brami swoiemi Dokumentow w teraźniey
szey Kommissyi okazać niechciał tedy Już odtąd

straci

No 20

Straci Prawo za onymi poszukiwania od takowego Starostwa pretendowanych własności w Dopełnieniu Szego My Kommissarze niniejszym Ukazem naszym zalecamy ażeby JJmmć Pan od Dobr swoich Galen z Dziesiątkiem Ciekadzkim łączących się graniczne wynalazszy Dokumenta na dzień 25 9bra VS Sami Czy przez Plenipotenta swoiego do Agituiącey się Kommissyi nieodwłocznie przedstawił Rku 1780 Mca 9bra 19 Dnia VS w Ciskadach.

Franciszek Rzpiński
Pr Kom Nadwornikow
SZW Pr Połogowy Dep Zdzi

Ignacy Czartyr
PZDP Kommissarz

Dyonizy Mohl SZWD
Komissarz

Jędrzey Karpicki
SPPLDK Komissarz mpp

Jan Wryszenhoff Sen Ur
Inst Komissarz

Ant. Felkierzamb
LDPp Komissarz

Kancelarya Antoni Jadwid Jaworowski

Ukaz JEJ Imperatorskiey Mości
Samowładnącey Całą Rossyą Kommissyi
na rozeznanie Pretetensyi JJmw Borchow Kan
Koron. w Rzezckim y Lucynskim Starostwach
leżących Wmu Pu Michałowi Morysonowi Skad
Inflant. Jako Plenipotentowi

Ukaz D. Kom
missyi 1780
Gdra 19
od Kommissyi Cisnadzkiey
na kazawszy komportu
y Dokumentow dzięga
iących się do granicy Sicha
dzkiey Cesarstwu Tyska.
Wekbrzym
AC 22

Franciszek Rysinski Konsyliarz Nadworny Jey Imperatorskiey Mosci Sędzia Sądow Wyższych Ziemskich Namieśnictwa Połockiego 2go Departamentu Prezydent Kommissyi, Ignacy Szantyr Sędzia Powiatowy Połocki, Andrzey Karnicki Sędzia Powiatowy Lucynski, Dyonizy Mohl Sędzia Powiatowy Duneburski, Jan Weysenhoff bywszy Ziemski Inflantski Sędzia, y Antoni Felkierzamb Dworu Krola JMci Polskiego Szambellan Kommissarze z Kollegij Cywilney Namieśnictwa Połockiego wyznaczeni.

Jasnie Wielmożnym Jchmcm Panom Ludowice z Zyberkow Kanclerzynie Matce, Michałowi y Jozefowi Kanclerzycom Kor. Pol. Synom Graffom Borchom ze wszystkich Dobr WMcw leżących, ruchomych Summ Pnżnych, ubiq. locorum będących, intimuiemy WMcw ażebyście za tym Pozwem przed Sąd Kommissyiny ad praesens expedyuiący Sami osobami Swemi stanowszy na Cytacyą y Prawne Poparcie JWo Fryderyka Korffa Marszałka Guberskiego Namieśnictwa Połockiego Sttwa Rzeżyckiego y Kawalera z Delacyi Wo Jm Pana Jana Skoruty in tuitione Dobr Skarbowych wyznaczonego Strapczego Skutecznie we wszystkim a nieodwłocznie usprawiedliwili się, ktorzy WMcw pozywaią mieniąc o to: Iż co Obżłłni WMc bez naymnieyszych Sprawiedliwości powodow godząc na oderwanie Dobr Skarbowych Sttwa Rzeżyckiego po wielorakim in aliquibus temuż Sttwu Rzeżyckiemu jeszcze za Panowania Nayiaśnieyszego Krola JMci Polskiego przez zeszłego JWo Jana Borcha Kanclerza Kor. Pol. uszkodzeniu y Zatto Sttę ad praesens Predwodytela

Guberskiego

Guberskiego y Kawalera w Wydatki, nakłady Prawne za-
pędziwszy, dotąd niewinney prozekucyi in parte te-
goż Sttwa Rzeżyckiego w umniemaniu pretensyi do
Dziesiątnictwa Ciskadzkiego nieprzestaiecie, a jako
po okonczeniu simili modo Kommissyi w Kategoryi
O Dobra Wyping od tegoż Starostwa Rzeżyckiego
do WMęw odeszłych, y tamże byłość ad Libitum
sui in motu procederu przezwanego Kiecyna czy-
li Cekina pozyskawszy, nullum Jus petitorium
do Dziesiątnictwa Ciskadzkiego od niepamięt-
ney dawności Attynencyi Sttwa Rzeżyckiego ze
wszystkich Dowodow Dokumentow swoich acsi
nad własne przekonanie naciąganych niemacie, tak
Jż wielorakim obrotem Prawnym przez wszystkie
Subsellia do Zajęcia Kraju, po zajęciu y po od-
kryciu Namieśnictwa Połockiego powod swoy
agituiąc Komissye podwukrotne do mieysca umnie-
maney ubikacyi swojego Projektu sprowadzaiąc JWo
JWo Korffa qua Sttę Rzeżyckiego ad praesens z
pod Władzy Skarbowey tych Dobr za uroczystym
Kontraktem Tenutora per omnia ad tuitionem
Integritatis Dzierżawy powierzoney obowiązanego
do nieuchronnych wydatkow nakładow de proprio
na attencyą Sprawy ninieyszey zaczowszy od Ro-
ku 1770. okonczoney Komissyi o Wyping przywo-
dziliście y przywodzić nieprzestajecie, a zatym
ne quid Skarb Jey Imperatorskiey Mości z Un-
kosztow takowych Detrimenti patiatur, oraz by
Tenuta uszczerbku nieponosiła, aniby prozny,
wymyślny na odjęcie Dobr Skarbowych zamie-
rzony Proceder bez kary nieuchodził, Zatym
JW. Korff Marszałek Guberski Sttą Rzeżycki
y Kawaler z Delacyi Instygatora Skarbowego
do uchylenia nullitate pretensyi JWWch WMęw

Borchow

Borchow, do ocalenia in Integritate Dob. Stwa Rzeczyckiego z Attineneya, Dzierżawnictwem Cirkadzkim z Wskazowką etiam Aprulsy od tegoż Stwa Dzierżawnictwa Cirkadzkiego do Edytowania in pezt Woźiczkow, do polerania poenami, Winami Prawnemi za niestuszną wymyślną prozelucyą, do wskazania y przyrządzenia Wydatkow, nakładow w tey Sprawie spendowanych, y nie uchronnie spendować maiących, które na Regestrze okazane będą, y o to wszystko quod Juris et pretensionis być może, Salva melioratione tey Zaloby lub inney wymienienia et in unum łączenia, tym Pozwem edycyą. Dan w Cirkadach R= 1780. Mcą 9bra 25. Dnia v. s.

Na Pozew Komissyi
Skarbowey w Cirkadach

Franciszek Rzepinski
Konsyliarz Woy Imp i
Mostu Sędzia C. W. Z.
N. D. 2ey Depart.
Prezydent Komissyi
Ignacy Szantyr Sędzia Woł.
Andrzey Karnicki Sędzia Woł.
Dyonizy Wohl Sędzia Woł. Dunck.
Jan Weyssloff Ksiądz Sędzia Dziek Jeff.
Antoni Felicyan Bank. Kamt. J. K. Mci

Roku 1780. Mcą 9bra 26. Dnia v. s. Ja Woźny niżey na podpisaniu tey mey wyrażony zeznawam tym moim Relacyą pod dany go Pozwu kurtem, iż będąc od Sądu Komissyi Skarbowey w Cirkadach w Powiecie Rzeczyckim agitującey portanym z tegoż Pozwu JWm Jchmćm Panom Ludowicie z Tyszkowic Kanclerzynie W. Kor: Pol: Skatce, Michałowi y Józefowi Kanclerzycom Kor: Pol: Synom Graffom Borchom w Sprawie Tenuty JW= Jmćpana Fryderyka Korffa Marszałka Gubernie go Namiestnictwa Kobryńskiego Woy Rzeczyckiego Kawalera Orderu S. Anny z Delacyi Woźnego Pana Jana Skarbka Skarbowego Dzier Skarbowych Instalowanego oczewisto w ręce Plenipotentowi W= Pana Michałowi Morystonowi Skarbnikowi Inflanckiemu podałem y o Terminie stawania u Sądu Komissyi oznaymiłem y oporządziałem. Dzien ut Supra.

Michał Iwanowski Woźny P. D.

Do Podania
JWWm Graffom Borchom

JWW Graffom Borch

Do Podania

~~JWW Gr~~

Graffom Borchom

Kopia pez wu 1780
glra 26 od Korffa
JWWm Borchom na
Kommissyą Cisharzką

N° 6

~~N 68~~

51.
2f

Nowoutworzony fascykuł
Nr. 25
aktów odnoszących się do
Kiecenii seu Ciskadii
r. 1780

sztuk: 4.

Brencz Wułyn z Galen
x Matys Pudul z Galen
x Piter Sądor z Grybalcow wyznał
x Anc Broka z Grybalcow
x Giedus Dzierkal z Warklan
Armoszka Jndan z Warklan
x Andryw Grozar z Warklan
Jon Walkar z Warklan
Mikiel Berbul z Warklan
Jon Berbul z War
Brencz Czacz z Czaczow
Jwon Czacz z Czaczow
x Jon Czacz z Czaczow

Wszyscy ogułem wyznali iż Ciskad należał do Borcha

Jż słyszał od JW Generała Borcha że oten Ciskad starał się

wyznał Jż słyszał od przodkow iż Generał Borch za Jeziorem obierał mieysce na Dwór iako własności swoiey ~~na Dw~~

Tenże Brencz Czacz wyznał

Brencz Wułyn wyznał iż zawsze o Ciskad Borchowie Proceder wiedli

Brencz Czacz wyznał iż Prele Warklany y Ciskad razem dostały się Borchowi co też y Wułyn przeyzwiadczył

Wułyn Matys Pudul Piter Sądor wyznali iż Ciskad odszedł od Borchow Czasu rewolucyi kiedy Jmienia Borchowskiego w Jnflantach nie stało

Czaczowie wyznali iż do Borcha Ciskad należał iż Ciskadcy y Prelcy chodzili do niejakowey Ryi na młodzbę

Ciż Czaczowie słyszeli od Lędziney Borchowey że po niciach doydziemy Kłombkar

Jtem wyznali że słyszeli Jż za Leżącego Ciskada po zgodny byłby Las do Semelcuky.

Regestr Świadkow
do Kommissyi Ci-
skackiey Zażi maią-
cych 1780.
Littra B
~~20 Nro 49.~~
~~No~~ 1°

Interrogatoria z Strony Domu JJWWJ Grafow Borchow Kancler Korony: Poll: w Sprawie z Dobrami Skarbowemi Starostwa Rzezyckiego dla Dowodu Wydzwignienia Kietsenu Cekienu albo Ciskadu do Inkwizycyi Sprawione y podane.

1mo Jeżeli Swiadek wie albo słyszał że Kietsen, Cekien, czyli Ciskad o który teraz Prawo, przynależał Domowi JJWWJ Borchow, y był kiedy kolwiek w Dzierżeniu Przodkow onych.

2do Jeżeli Swiadek wie albo słyszał, iż Dom JJWWJ Borchow od dawnego Czasu poszukiwał takowy należący sobie Ciskad;

3tio Jeżeli Swiadek wie albo słyszał, że Kietsen to samo iest co teraz zwany Ciskad, y jeżeli o ten sam zawsze był Proceder y Prawo.

4to Jeżeli Dom JJWW Borchow poszukuiąc Kietsenu zawsze na tymże Mieyscu poszukiwał gdzie y dopiero, to iest cały Obremb Ciskadu dowodząc być Kietsenem.

5to Jeżeli Swiadek wie albo słyszał od Przodkow swoich, że Generał Altileryi Borch upatrywał mieysce na Dwor około Jeziora Ciskadzkiego, y jeżeli o położeniu tego mieysca ma jaką wiadomość.

6to Jeżeli takowy Kietsen albo Ciskad odebrany przez dawnych Starostow Rzeżyckich od Domu Borchowskiego czasu Woien y Niepokojow.

7mo Jeżeli Swiadek słyszał że Prelle, Warklany, y Kietsen a teraznieyszy Ciskad razem dostał się Borchowi.

8vo Jeżeli Ludzie Prelscy y Ciskadzcy jako do Dziedzictwa jednego Pana należący chodzili na młodzbę do niejakowego Gumna czyli Ryi do Borchow przynależącey, y gdzie ona miała swoie położenie.

9no Jeżeli Wieś Czacze w Possessyi JJWWJ Borchow y teraz

będąca

będąca iest Częścią Kietsenu albo Ciskadu.

10mo Jeżeli takowa Część Ziemi gdzie teraz Czaczowie grani czyła kiedy z Ciskadem Dziedzicznym Wo Sokołowskiego, teraz bowiem z Onym nie stykasię.

11mo Jeżeli S.P. Sędzina Borchowa czasu wyiazdu na Dyfferen cyą z Uzułmuyżą od Wsi Czaczow, mowiła że cały Cis= kad dostaniesię Borchom.

12do Jeżeli takowy Kietsen czyli Ciskad odległy iest od Rzeży: cy o Mil Trzy.

13tio Jeżeli Obremb Kietsenu czyli Ciskadu graniczy w którym kolwiek mieyscu z Dobrami Zamkowemi Rzeżyckiemi, = lub cały położony y opasany od wszytkich Stron Dobrami Szlacheckiemi nigdzie nie stykaiącsię z Rzeżycą.

14to Jeżeli Swiadek wie albo słyszał że kiedy Borchowie = usiłowali do Końca przyprowadzić swoy Proceder za= wsze Starostowie Rzeżyccy różnemi sposobami: bo y sa mą gwałtownoscią przeszkadzali do tego, y rozpoczęte zrywali Kommissye.

Interrogatoria
do Sprawy Kiet
senskiey Byli
Ciskowskiey na
Komissyi 1780

N.o 3.

~~63.~~

25.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

3261.

Regestr Swiadkow z strony Domu JJWW. Graffow Borchow Kancler. Wielkich Korony Polskiey, w Sprawie z Dobrami Skarbowemi Starostwa Rzeżyckiego, o Dobra Kiecen, o Cekien albo Ciskad do Inkwizycyi, w czasie Expedyuiącey się Kommissyi Roku 1780 Miesiąca 9bra dnia V.S. podany.

1mus. Testis Jaś Kulinik Poddany Prelski, z końca Wybustowe mieszkaiący od wsi Ciskada mil 3.

2dus. Iwon Czacz, ze wsi Czaczow Poddany Kiecenski, od wsi Ciskadu mila 1.

3tius. Brene Czacz, ze wsi Czaczow Poddany Kiecenski od wsi Ciskadu mila 1.

4tus. Brene Czacz wyszły z Czaczow Wsi Kiecenskiey adpraesens mieszkaiący pod Gallenami w Końcu Gallenskim. mil 3.

5tus. Jon Pudul Poddany Gallenski z Konca Gallenskiego od Ciskada wsi mil 4.

6tus. Mikiel Borbul Poddany Warklanski, ze wsi Mormostynia od wsi Ciskada mil 8.

7mus. Jon Borbul Poddany Warklanski ze wsi Mormostynia od wsi Ciskada mil 8.

8vus. Jon Dzierkal Poddany Warklanski ze wsi Wertelanow od wsi Ciskada mil 4.

9nus. Jon Armoszka Poddany Warklanski, ze wsi Wertelanow od wsi Ciskada mil 4.

Michał Merissen Skarb. Inf.

Pterniporowski

Regestr Swiadkow
do Kommissyi 1780
Cyfkowskiey ~~Litera A~~
ze Strony Grafow Borchow

N.o 4

~~N 67~~

Weryffikacya Duktu z Strony Domu JJWWch Graffow Borchow Roku 1780 dnia 27 Dz Sporządzona. y Stro=nie wydana.

Nayprzod zapoczęto od Strony JJWW Graffow Borchow Oprowadzenie Kietsenu czyli Ciskadu od Granicy między Dobrami WW. Platerow Uzułmuyzą a wsią JJWW Borchow Czacze zwaną, ktorą iż JJWW Borchowie Częscią Kietsenu być mienili, stanowiąc Plantę przy Kamieniu teraz rozbitym, a jak obu Stron Swiadkowie wyznali dawniey Krzyżem Granicznym naznaczonym niedaleko Jeziorka leżącym, przy tey Plancie uczyniwszy JW Borch o Istotną granicę z Scienniczem prekustodycyą tantisper kontynuował Dukt Sciana Possessyonalną z Dobrami Uzułmuyzą aż do Granicy Dobr Wo Sokołowskiego Ciskad zwanych, gdzie stanowszy W. Franciszek Sokołowski Sędzic Ziem. Inflantt. podał Sądowi na Pismie Pilność z ostrzeżeniem Pretensyi swoiey o Dyfferencyą Granicz na z Kietsenem Czyli Ciskadem wedle Przywilejow y służącego sobie Ograniczenia, po dopełnieniu czego prowadzono dalszy Dukt Possessyonalną Granicą aż do Sciany Wielonskiey Dobr WJPa Michała Ryka Stolnika Inflantt., gdzie ukazywano Kopiec między Wielową a Starostwem Rzeczyckim usypany przy ktorym JJWW Borchowie uczynili oswiadczenie, że acz Kopiec takowy stanowiony ze Starostwem, jednak on służyć powinien Kietsenowi, ponieważ w poźnym Czasie stanowiony w ow czas gdy Starostwo zawłas=

czonego

zawłaszczonego Kietsenu było w Possessyi. Daley od=
Sciany W^o Ryka ciągniono Dukt do Pięty Galenskiey
Dobr Dziedzicznych JJWW Borchow, od tey Pięty
Possessyonalną Granicą z Galenami aż do Sciany=
Rybinskiey Dobr W^o JP^a Michała Weysenhoffa Pod=
komorzego Króla Jmci Polskiego, gdzie takoż podał=
Pismienne Oswiadczenie W: Weysenhoff o istotną Gra
nicę po przyięciu którego przez Sąd y oswiadczonych
nawzaiemnych Manifestach, Granicą Possessyonalną
doprowadzono do Pięty Antoniskiey Dobr WJP^ni Xawe
ry z Weysenhoffow Felkierzambowey Podkomorzyney
Króla Jmci Polskiego przy którey ukazywano Kopiec,
a do onego Dom JJWW Borchow rownie jak przy
Kopcu Wielonskim uczynił przymówienie, z dokła
dem że do Dekretu takowego Granicę stanowiącego
czynił JW: Borch jurysdyczną Interwencyą o=
Ciskad, z Strony zaś W: Felkierzambowey, y WJP:
Konstancyi Rykowny Chorążanki Inflantt: in As=
sistentia Opiekunow jako Konaktorek Dobr Anto
niszek y Feyman podano na Pismie pilność; ażeby
wedle Praw sobie służących jakowego w Czasie
nie ponosili uszczerbku, z kąd prowadząc Granicę
Scianą wyż rzeczoną Antoniską a wciąż Feyman
ską wspomnioney Konstancyi Rykowny kontynu
owano do Sciany Dobr Małty czyli Ranicy WWJ:
Rykow, gdzie po przyięciu od tychże względem=
Praw onym służących Pismiennego Ostrzeżenia, y
po oswiadczonych nawzaiemnych Manifestach da
ley prowadzono possessyonalną Małcienską Grani
cą do Sciany Prezmienskiey Dobr WW: Sołtanow

którzy

ktorzy takoż co do całości Praw y Granic swoich na Piśmie podali pilność, po spełnieniu y przyięciu Czego, Ścianą Przemienską kontynuowano aż do Ściany Wsi Czaczow Częścią Kietsenu przez JJWWch Borchow mianowaney, a z Prezmą stykaiącey się z tamtąd tąż Ścianą idąc kączono Dukt przy Kamieniu Pięty z Uzułmuyżą z kąd się Granica poczęła. Takim więc sposobem oprowadziwszy Kietsen czyli Ciskad Dom JWW Borchow oświadczył przed Sądem że cały wspomniony Kietsen czyli Ciskad położony iest y opasany Dobrami Ziemskiemi Szlacheckiemi.

Wydaiąc Stronie takową Weryfikacyą Duktu pro meliori robore Rękoma Własnemi podpisuiemy.

Franciszek Rymsky
Dyonizy Mohl Sr. AKD
y komissarz mp.
Jędrzey Karnicki
SPPL AK Komissarz mp.
Jan Weyssenhoff Studia
Ziem: Xiwa Gnfs y Komisarz
Antoni Felkierzamb
Szantbot Dw Polsko i Komissarz

Ignacy Szautyr
LSZPSKD

Weryfikacya Dukatu
Granic Cisbadu
alias Kiecenu.
przez Kommissarzow
R. 1780.

8bra ~~27~~

No 5

25

Tenże Kiecen

sen Ciskad

Fascykuł – 28

w nim Sztuk 5.

(5. –)

1787

69
36

W Kantorze Wielkim
w Szufladzie No 4to
Fascykuł 8.

Te nim do kumentow wedle general-
nego Regestru Sztuk 5.

W Sprawie Pretensyi Domu JWW:ch Graffow Borchow do Dobr Skarbowych Sttwa Rzeczyckiego Jntentowaney Za Jmiennym Jey Imperatorskiey mosci Ukazem przez Rezolucyą Sądu Wyższego Ziemskiego 2go. Departamentu, y Determinacyą Jzby Cywilney Namiesnictwa Połockiego na Kommissyą przed Sąd WWJPP. Franciszka Rysińskiego Assessora Sądu Wyższego 2go Departamentu, Jgnacego Szantyra Sędziego Powiatowego Połockiego, Andrzeia Karnickiego Sędziego Powiatowego Lucyńskiego, Ze Strony Skarbowey wyznaczonych; a WWJPP. Dyonizego Mohla Sędziego Powiatowego Duneburskiego, Jana Weysenhoffa bywszego Sędziego Inflantskiego, y Antoniego Felkierzamba Szambellana Dworu Polskiego Ze strony Jww: Borchow obranych y dopuszczonych Kommisarzow odesłaney w Kathegoryi wedle Dekretu Nayjasnieyszey Assessoryi Koronney Polskiey Ru. 1768. o ubikacyą pretendowanych Ze strony Jww: Borchow Dobr w nomenklaturze kiecynu, albo raczey Cekinu po przeciągłey od Daty Ru. 1780. d. 29. 7bra VS: aktu Kommissyinego w Ciskadach Expedycyi; Gdy Sprawa w porządku odeszłych kontrowersyi, y po zapadłych in accessorijs wyrokach mianowicie o Wies czacze awulsem od Sttwa Rzeczyckiego Zabraną, a jakoby Zamiast części Dobr umniemanych kiecyna przez JWW:ch Borchow udawaną do kognicyi aktorstwa, gdzieby de foro należało, odesłaniem; Ponieważ Za poroznieniem Sentencyi wyż Rzeczonych WW: Kommisarzow mianowicie WW: Prezydenta Kommissyi Rysińskiego, y Sędziego Jgnacego Szantyra Za wysłanym oto do Jzby Sądu Cywilnego

Namiesnictwa Połockiego Raportem, y po Zanie=
sionym Manifescie Sentencya arbitralna WWJPP.w
Kommisarzow, a szczegulniey in functione nie
przysięgłych, iak tylko in partem Jww: Borchow
wybranych, y Zasadzonych, mimo prewencyonalne
Manifestem od Strony Skarbowey ostrzeżenie
ultro na Dniu 8. VS: Jan.w Ru ninieyszym 1781.
Promulgowana Z niesprawiedliwym uszczerbem
Dobr Skarbowych Starostwa Rzeżyckiego Została;
Ponieważ takowa Sentencya /: utest:/ do Daty
ninieyszey Z Kancellaryi Kommissyiney Stronie
Skarbowey ieszcze niewydana; Merito Zatym
de tanto, owszystko, et praeveniendo indemnitati
od Skarbu Jey Imperatorskiey Mosci
pro tuitione całosci Dobr Sttwa Rzeżyckiego
przy Prawach y Konstytucyach, a doskonałych
Dowodach, Z całey Kontrowersyi Z Racyi, Probacyi,
y Dokumentow Indukowanych, de abusu
takowych Prawnych, y Sprawiedliwych Powodow
manifestuiąc, od całego Ejusmodi Rzeczonych
WWJPP: pro parte Jww: Borchow będących
Kommisarzow Promulgowanego Zdania,
a to principaliter od Umniemania być kiecynem
Ciskadu własciwey attynencyi Starostwa
Rzeżyckiego Zadnym Dowodem nieprzeisto=
czoney, y awulsyi wsi Czaczow necdum in
foro Competenti według Zaszłey in accessorio
Remissy nietrutynowaney, dopiero abusu
własney Sentencyi poprzedzaiącey Za częsc
kiecynu, czyli Cekinu wogulnosci Z całym Ciskadem

uznaney Solenniter do Sądu Jzby Cywilney Namiesnictwa Połockiego appelluie, y Jako mniemam być Sprawę strony Skarbowey w tey Explikowaney Kategoryi Sprawiedliwą tak w mieysce przysięgi z nauki Ustaw Naywyższych podpisuie się. Datt. d. 12. Jan. VS. 1781. Roku.

Jan Skoruta.
Skarbowych Spraw Strabczy

Roku 1781 Januarij 12 Dnia VS takowe Puncta apellacyine do Sądu naszego komissarskiego przez WJPana Skorutę Strabczego ~~Guber~~ podane Judicialiter konnotuiemy. Franciszek Wspinski mpp
Ignacy Lautyr
SPP. nim.

Dyonizy Mohl
Sędzia Pbtug Dunch
y komissarz m.p.

Jędrzey Karnicki
SPPL. AK. Komissarz
Jan Wyszkowski Sendzia
Ziemski X.wa Inffo. y Komissarz
Ant. Felkenaub
LDPo y Komissarz

12. Januar

R. 1781. Appellacya Strapczego od Dekretu Kommissarskiego Cisbenz-kiego do Izby Cywilney.

№ 29

36

39 75.

Appelacya z Strony JJWW Borchow

Roku 1781 Mca Januar 12 Dnia V.S. Ponie-
waz w Sprawie Domu JJWW Graffow Borchow
o Kietsen czyli Ciskad przysądziwszy Przeswiet-
na Kommissya Onym takową Ziemię w nie-
ktorych Punktach Jurament uznała, Ja bo-
wiem niżey pisaczy się przeto Plenipotentem w Materyi
Conscientiae sciągaiącey się do rezolucyi Samego
Aktora w nie ~~przytomności~~ bytności Onego w Kraju
ostatecznie /: jeżeli będzie akceptował Juramen-
ta :/ konkludować niemogę, przeto tak w Kate-
goryi Sądzonych Przysiąg; jako też w zasus-
pendowanych Penach, a Dekretem 1700 wska-
zanych y Wyrokiem Assessorskim 1771 do
Kategoryi Ciskadzkiey zawieszonych, oraz
względem Expensow z Sprawy Wypingow-
skiey wynikłych, y rownie do Kategoryi
Ciskadzkiey odesłanych, takoż względem
Kalkulacyi, Weryffikacyi, y Expensow z Kategoryi Kiet-
senskiey czyli Ciskadzkiey wypływaiących a teraznieyszym Kom-
missarskim Dekretem dla JWW Graffow
Borchow niesądzonych Appellacyą Imie-
niem ~~tychże~~ Domu JJWW Graffow Borchow za-
kładam.

~~Kopia Appelacyi~~
~~od JW. Borcha~~

N. 5.

1781. Januar 12. Appellacya od Plenipotenta JW. Borcha na Dekret Ciskacki Kommissarski – od Naznaczoney Przysięgi; od Zasuspendowania Szen na Korfow Dekretem 1700 wskazanych a Dekretem 1771. do Sprawy Ciskackiey odłożonych: oraz od Niesyczonych na Korfie Expensow. Kalkulacyi. y weryfikacyi. ~~76~~

6. VII 1787

70 77

Najiaśniejsza Najsamowładniejsza Wielka Monarchini — Imperatorowa Katarzyna Alexiejewna — Samowładna Pani Wszystkich Rossyi — Pani Najmiłościwsza.

Bije Czołem Łucyńskiego Powiatu Szlachcic Skarbnik Inflantelu Grafini Ludwiki Borchowey Kanclerzyny Wielkiey Korony Polskiey, z Familij Jey Jkreslny Plenipotent Michał Skorupson: a o czem Moia Czołobitna, to wyrażaią następuiące punkta.

Imo.

W mocy Ukazu Waszey Imperatorskiey Mości — Collegium Sądu Cywilnego biorąc między Sprawy Domu Jwo. Grafow Borchow, z Dobrami Starostwa Brzeżańskiego-y Łucyńskiego-z wyższego Ziemskiego Sądu Ordynacyi Departamentu Namiestnictwa Podolskiego, przy Raporcie odesłanej Jey w rozebraniu Dokumentow, y rozeznaniu Całey pretensyi iak nayobszerniey wydało iey: po Wysłuchaniu zatym, tak prozby Domu Jwo. Grafow Borchow przez Jch Generalnego Plenipotenta podanych, iakoteż po rozważeniu na Ore-odpowiedzi ze Strony Skarbowey-w przytomności Strapczego Skoruty z Namiestnictwa Obszernym Ukazem do Obrony Dobr Skarbu naznaczonego, wydało toż Collegium Cywilne w Roku 1780 Sierpnia Augusta 7. dnia V.S. to Dobra Cisław-Ozwin-Szepping-Jsmar-Hamlen-Ludwinowo-Heylanowszczyzna-Szemanowszczyzna-y Michałow-Cyrolu: ktorym sądzone być Raport Drugiego Departamentu Sądow Wyższych Ziemskich w Roku 1779 Lutego 7. dnia z Prawami, y Oczewistemi Sądow Ziemskich Assessorji Korony Polskiey Deputatami, y maiące iey do tychże Praw, y Dekretow-Kommissyą na miejsce sporu Oznaczyło, y potwierdziło: oraz Szesciu Kommissarzow-Trzech ze Strony Skarbu, a Trzech w Domu Jwo. Grafow Borchow wyznaczyło: y ku iawnieyszemu, niemniey naprawnieyszemu w takowym dziele postępowaniu-Szczegulną Instrukcyą, Kommissarzom przepisawszy, do Obrony Skarbu-naznaczonego z Namiestnictwa Strapczego Skoruty przydało.

2do

Jakoż Kommissya tak ważnym Wyrokiem zdeterminowana, stawuiąc iey we wszystkim do przepisanych Ukazem Izby Cywilney, y Szczegulney Instrukcyi-Prawidł. Naprzod-Obwieszczenie Szescio-Osobne przed rozpoczęciem Dzieła-tak Strapczemu Skoruce, iakoteż Domowi Jwo. Grafow Borchow-do Kommissyi Kiiowskiey-czyli Cisławskiey-uczynić wydało: Tudzież Exemplarow, z temi Dobrami granicznych-Sznurem Czterniedzielnym do Aktu Kommissyi wezwało. Po Expedowaniu czego-Roku 1780. Miesiąca Septembra 20 dnia V.S. rozpoczęwszy Kommissyą, w przytomności Rzeczonego Skarb Strapczego Skoruty, niemniey Possessora Starostwa Jwo. Zygmunta Fryderyka Horsta Starosty Brzeżańskiego-Kawalera Orderu S. Anny; tudzież Plenipotenta Jwo. Grafow Borchow: a idąc za przewodnictwem Wyroku Izby Cywilney, y Sprawuiąc iey podług przepisu Instrukcyi wysłuchawszy nawzaiemne Obu stron Dowody, y Dowody; odbywszy Wizye Aktu, przyiąwszy Exhibicyą do Zapisu iednych, y stawionych od Obu Stron świadkow; Przyznawszy stare Dawne Przywileie na Dobra Kiiowce, pozniey Celiow, a teraz Cisław zwane,

Zwane, jure. Graffom Borchom Sukcesye; Oraz przywodzce do Skutku Dekretu Nayw:yższey Assessyi Korony Polskiey - takżeż Waszey Imperatorskiey Mości 1773 Roku - Miesiąca Maja Dnia Dattowanym, y Traktatem 1776 Roku utwierdzone, takowe dobra za Dziedzictwo domu jure Graffow Borchow zeznała, y One zwłaszcza y potomnie Xcie Graffom Borchom przyzdała.

3 Lio

Od którego to Cathowickiego Dekretu Straszey Korony, á do niektorych tylko punktow - iakoteż o nakazanie Sprzedaży, o nieuznanie Hallubacyi Wergilia - czy - y Expens Sprawe - Plenipotent jure Graffow Borchow do Sądu Izby Cyrkiey - tey naznaczona Kommissya - Appellacyę Roku 1781 - Miesiąca Januarij 12 Dnia założyli.

Hto

Atab, po przeczytaniu Appellacyi od Strony Skarbu na piśmie przez Straszego podaney; w ktorey Straszey miedzy Innymi według Punktow rozpisał się: Tradycya dobr Kiecena czyli Cisława domowi jure Graffow Borchow zatrzymana została: Że daiąc wiec dom jure Graffow Borchow rozwiązania tekowey Appellacyi, a chcąc być według Summy, y Nayw:yższego Waszey Imperatorskiey Mości Woli w pretensyi swey zaspokoionym, odwołuie się do Nadanego Roku 1648 Privilegium, do Ksiąg, Skarg, Transfortow, do Aktow w rozmaitych Sądach, á mianowicie w Assessyi Korony Polskiey zaszłych, 1773 Roku takżeż Waszey Imperatorskiey Mości, oraz Traktatu w Nienaruszoney sile zagruntowanych: Tudzież Odwołuiąc się do Rezolucyi delegowanych do Assessyi Korony Polskiey w Roku 1777 Miesiąca Septembra Dnia 5 z względem rozwiązania o położeniu Kiecena w Starostwie Brzeziańskim, Deputatow: y ieszcze odwołuiąc się do Raportu Sądow Guberniy Podolskiey Roku 1775 zaszłego, á Cisława za należący Dominium jure. Graffow Borchow zeznaiącego: y do innych Wyrokow - tak Sądow Polskich, iakoteż Onego Departamentu Wyższego Ziemskiego Sądu Namiestnictwa Podolskiego: Niemniey odwołuiąc się do wszelkich praw dowodow y naywyższych przyczyn, y pobudek - á Domu jure. Graffow Borchow w tym popowszonych Exhibitach na pomoc zaszłych, y przywiedzionych, a w Aktach, y Dekrecie Niniejszey Cisławskiey Kommissyi obszernie zawartych -

Supplikuie Dom jure Graffow Borchow Dekretu Kommissyonskiego na stronę Xcia jure. Graffow Borchow Roku 1781 Miesiąca Januarij 8 Dnia V.S. prawnie y sprawiedliwie wypadłego, á Kiecen czyli Cisław Onym przysądzaiącego - ze wszelkim w tymże Dekrecie wyrażonym istotnie - y nieszkodliwie dziedzictwem: Appellacyi Straszego Skarbu, Umorzenia; Całego Kiecen czyli Cisława ze wszelkiemi osadami, y Całą Substancyą Domowi jure Graffow Borchow podług Ustaw Nowego Ustrzedzenia w dziedzictwie dzierżenie podania Hallubacyi nazwaczenia; y Expensow Sprawy podług wyciągnionej, y do Kommissyi przez jure. Graffow Borchow podanej Likwidacyi - Sądzenia.

Dane to Czołobicie do Izby Cyrkiey - 6 Julij V. S. 1781.

A° 1.

Wsepresweitleyszaia Derżawnieyszaia Wielika Hosudarynia Imperatrycа Ekaterynа Alexiejewna Samoderżica Wserossyiskaia Hosudarynia Wsemilostiwieyszaia.

Biet Czełom Ludwisarskago Cechu Szlachtic Skarbnik Kasimirski Hrafinin Ludwiski Borek Wielikoy Hawelszey Woyny Polskoy, y Familij Jego Hienerałny Plenipotent Miedzyła Jewanow Syn Skorjson: à o czem moie Czełobitie, tomu śledugt Punkty

Pierwo

Hraždanskaia Palata wosprzeydzeie Ukazy przy Raporcie iz Wtorago Departamenta Wiereduiago Grodzkago Sudа po Appellacyi Dzieło Hospod Hrafow Borekow proizaduiszczeysia s Imienjami Starostwa Bożychskago y Ludwisskago, wodła k rassmotrenja dokumentow, y sowerszennom pozwanju wsey pretinzyi prylezno prystupiła, to po wysłuchanij predstawlenij kak so Storony Hrafow Borekow Skazin Hienerałny Plenipotentom czyniinych, tak po dowolnom uważenij zdełannych otwietow so Storony Kazennoy w prysudstwij Strapczego Skarutу Namiestniczestwom Prawlenjem dla sobliudenja Cełosti Kazennych Imenij rasoczyło oprudelennoho; Onaja Hraždanskaia Palata prosżało 1780 Goda Awhusta 4 dnia sobstwenna Reszenja Wiereduiago Grodzkago Sudа Wtorago Departamenta 1779 Goda prysłedowawszemu, osnowanneemu na Zakonach y Oczewidnym Dekretam Kommissyi Nadwornoy Assessorskoy Woyny Polskoy, y sootbraznaia temże Prawam, y Dekretam Kommissiine Kommissyju na mieste Ssyporow w Imenjach Dishat, Ossun, Szeppinde, Ismar, Ramlen, Ludwenbeyrgowe, Meylanwerczyzna, Szemanwerczyzna, y Michałow proizwiest oprudelila y Szesti Kommissionerow, Troch so Storony Kazennoy, à Troch so Storony Hrafow Borekow naznaczyła, à czto Oney nabliudaet, y kakim prisadkom proizwodstwo czynit, snabdiło onuju Kommissyju osobaia Instrukcyeju, oprudelila prytom dla sobliudenja Cełosti Kazennych Imenij Strapczago Skarutu.

Wtoroe

Po czemu Onaia naznaczennaia Reszenjem Hraždanskoy Palaty Kommissia sootbraznaia wo wsem predpisanju Wasziego Imperatorskago Wełyczestwa Ukaza, prysłedowawszemu iz Hraždanskoy Palaty, y sobliudaia dla Instrukcyju Onyzie Palaty, prizdie wsiekh zdiełała Szesti Nudiełowie Obwieszczenja pred Naczatjem diela kak Strapczemu Skarutu, tak y Stolnie Hrafow Borekow, à Imienno s Onymi Imenjami Władielcami Czetyry nudiełoy Objawia Srok, prizwała Ich k proizwodstwu Kommissyi: Takim obrazom prosżało Goda 1780. Sientiabra 20 dnia Noczaw Kommissyju pry Bytnosti Strapczago Skarutу obiredajuszczego Cełost Kazennych Imenij, Tamoszn Władielca Starosty Bożychskago, y Hawelera Zygmunta Fryderyka Korffa, y Skiemia Plenipotenta Hrafow Borekow na Osnowanij oprudelenja Hraždanskoy Palaty, y Danney iz Onoy Instrukcyi, tuyo dali wzaimnyie obojich Storon Wozrażenja, Osmotria prilożenja Hrafow, prynaw prizwiedennyie Skidetelstwa ot prybiahnuszych, y predstawlennych s obojich Storon Swidietelej, prosmotrew dokumenta Hramoty na Imenja Kiecen, potom Celnen, à potom Dishat nazywaiemoie Hrafom Borekom Służarzeja, y prywodia ko ispolnenju Dekreta Assessorskoy Nadwornoy Kommissyi, Ukazow Waszego Imperatorskago Wełyczestwa 1779 Goda, 8 Maja sostoiawszymsia, y Traktatom 1775 utwerżdennych, Onyia Imenja Nasliedstwennyie Domu Hrafow Borekow prysznała, y Onyie w Wiedenie; y potomstwiennoie władienja Jeho Hrafow Borekow prysłuszyła.

Gtio

Otkuda wsiekh Dekretow Strapczyi Kazennyi, ija Plenipotent Hrafow Borekow ot nieboszczyk tolko punktow - iabła ot Naznaczenja Syysiakі, da nieprytuwor otdaczy raszczota y otczeta, y nakazidenja ubytkow Sowiestnych - Appellacyi w Palatu Hraždanskuiu dies 1781 Goda Januarja 12 dnia Zadczyli.

Appellata Appellacya ze Strony Kazennay czrez Strapczego Sudannaja Swiatoy Strapczy w mieru prysiahi po sile Wysoczayszaho Waszeho Imperatorskaho Welicziestwa Nowaho Uprezdenija otpisywaiesia: ot Dnia Smieni Kiecena ili Pichat wo wladienija Hrafow Borcham prisiehla, y Hrafy Borchi zdaia razreszenja zwiedienny Appellaty, y zdaia pobiezat sebo Dotwiennoe Imianno mu Waszeho Imperatorskaho Welicziestwa Ukazu w petitsyi swoiey udowletworenie, sostaiaś na Zakonnom Hramotu 1483 Hoda, Uprezenja, Zakoby, Kontrakty, y wsiakich Sudach Rozierzannyie Dielo-ty - a Osobliwo w Welikoy Appellatorskoy Kommissyi, y 1773 Hoda Ukazom Waszeho Imperatorskaho Welicziestwa, y Traktatom w Nienaruszymoy sile pred obiersżennyey, takoi Sostaiaś na Rezolucyiu iz Swoyey ot Welikoy Appellatorskoy Kommissyi 1771 Hoda Sientiabra 3 Dnia otnositielno razreszenja polożenija Kiecena w Starostwie Rożyckom deputatow, y sostaiaś na Rapport Polockoy Hubernskoy Kancellaryi 1775 Hoda uczynionyi predostawliaiuszczyi Imienie Pichat wo wladienija Hrafow Borchow, y na drugija Dielo-ty, kak Sudow Uiezdnych, tak y Polockaho Namiestnicziestwa Uiezdnaho Ziemskaho Suda Witebskaho Departamenta, à nie mienieja Osnowywaiaś na Wsiech Prawach, dokazatielstwach, nieoporymych przyczynach y obiaśnieniach so Storony Hrafow Borchow we Wyżse pomianutych Mnohoczyslennych Sudiebnych Miestach i podkrepliaia dokazatielstwo swoich wstrebowannych, à w proizwodstwie y Dielo-ty Appellatorskoy Pichatskoy Kommissyi dostatoczno Obiaśnionych - wypadnieczyli Mienia Nażyzaho chodatajstwowat o siem: Do

Daby Wysoczayszym Waszeho Imperatorskaho Welicziestwa Ukazom powielono było: sie mnie Czestobitia Polockaho Namiestnicziestwa w Sałatu Strażdan ehnik Diet prysłat, y Dielo-ty Appellatorskoy Pichatskoy Kommissyi sostawiaiuszczysia 1781 Hoda Janwaria 9. Osnowywaiuszi na Zakonach, y Sprawiedliwosti prysużdaiuszczyi Imienie Pichat so wsiemi izobrażennymi w Dwuch prynadliżnostiach wo wladienije Hrafow Borchow podtwierdiw, y approbowaw, à Appellacyiu Strapczego Sudruty zenicztożyw, Celoie Imienie Kiecen ili Pichat so wsiemi prynadliżnostiami y sielibdami po sile Wysoczayszaho Waszeho Imperatorskaho Welicziestwa Nowaho Uprezdenija w Nastoiaszczee wladienije Hrafow Borchow otdat, y nazaczeyw zaszczyty, y otszet, zebytbi Prawyie Sobstwa podannaho w Komissiju ot Hrafow Borchow pokazat powielet nabadit.

Wsenizkostiwyszaia Hosudarynia! prosżu Waszeho Imperatorskaho Welicziestwa o siem moiem Czestobitiju Rezenie uczynit. Julia 6. Dnia 1781. Hoda.

K podaniju nadležit Polockaho Namiestnicziestwa w Sałatu Strażdinschik Diet. Czestobitnim prisłat Chadoż Namiestniczestwa Kazennoy Sałaty Kanczelaryst Iwan Siemienow.

1781 6 Julij

Opisanie granicy Cyskadu Rzeżyckiego.

Porzucając granicę z Brezmą Wo Sołtana, a zaczynając z Małtą Wo Ryka iść od mostu na Małcie Rzece będącego drogą starą do Feyman idącą zostawując w prawie grunta Rzeżyckie, a w lewie Wo Ryka wściąż do Ruczaja w grunta Rzeżyckie wpadającego, przy którym trzy schodzą się granice, Rzeżycka, Wo Ryka, y Feymańska tu zaczynając graniczyć z Feymanami iść tąż drogą do Osiny krzyżem naznaczoney, od tey kręto w prawo zwrócić się, a iść linią prostą do 1o Kopca od tego zostawując w Lewie Feymańskie, a w prawie Rzeżyckie grunta iść do 2o 3o y 4o przy nowey drodze do Feyman idącey z tąd przez drogę do 5o nad Ruczajem usypanego, tym Ruczaiem przeciwko wody iść do Kopca 6o w błocie usypanego, od tego przez różne uroczyszcza do 7o 8o 9o 10o 11o 12o y 13o kędy z Feymanami kończy się granica, a zaczyna się z Antoniszkami, idąc przeto w prawo małą drożką mijając w lewey stronie 14. 15. 16. y 17. do 18. na prawey stronie teyże drożki usypanego, od tego różnemi uroczyszczami od kopca do Kopca iść do 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. y 28. nad Rzeczką Nałabnicą usypanego, tu przestając z Antoniszkami graniczyć, a zaczynając z Galenami iść tąż Nałabnicą z wodą aż do Rzeki małty, Małtą w dół z wodą aż do wioski Burłakowo albo okuliszki zwaney do Sttwa Rzkgo należącey, y tu trzy schodzą się granice Rzeżycka, Galeńska, y Wielońska. Z tąd zaczyna się granica z Cyskadem Ziemskim Wo Sołtołowskiego.

1781 Roku.

Kopia Opisania
Granicy Cesarskiey

Opisanie Krotkie Włości Ciskadzkiey, takoż Karczem - Rzek - y Jezior.

Wieś Ciskad w ktorey mieszkaią Kupcy iakoto wizey —

Michiey.
Pataroczy.
Mina.
Fiodor.
Astaszka.
Timofiey
Paramon Woyt
Cierecha
Minicha
Sienielnik.
Jakow Kowal.
Siemion.
Jwan Poczagłas.
Kuzma Poczagłas.
Jelisiey Nowiczonek.
Agafija Nowiczycha.
Popsujow.
Jhnat Zięć Popsujow.
Kaszyniec.
Wasil Czuchnionek.
Jhnat Andalimow.
Trafim Mitrow.
Jwan Mitrow
Wasil Mitrow Woyt drugi.
Nowogorodziec
Fiodor Wałday.
Timofiey Amielianow bobyl - Sotnik.

Nazwiska Wsiow drugich do Ciskadu należących.

Wieś Ruszyny.
Jerzowka.
Nowe Zychary.
Tarakanowka.
Gasali.
Sprynda.
Leyzany.
Juij Tu Woyt Dziewisionek.
Nowa Derewnia.
Kruki.
Chatki
Pustynki.
Badaronki.
Karzinina derewnia
Trupy.
Burłakowka.
Walinki.
Stykany małe

Dalsze opisanie Wsiów Włości Ciskadzkiey.

Wieś Stykany Wielkie.
Kowalowa Derewnia
Pietruszki Derewnia.
Tuczy.
Leśnicze.
Szutowo Nowe.
Julinowo
Bałabalina
Kaszmaczowka
Szutowo Stare.
Szczodrochynia

Wioseczek trzech, w których po 3 y 4 gospodarzow mieszka, nazwisk nie iest wiadomo.

Opisanie Karczem.

Karczma – Gasalowo.
Ludzina.
Ruzana.
Razuwajowka.
Jerzowka.
Dyumany.
Trupy.
Zujowka.
Stykańska.
Juczowka.

Opisanie Jezior.

Jezioro – Ciskadzkie.
Głuchoie.
Błotne.
Ludzina.

Opisanie Rzek.

Rzeka Małta.
Nałabnica.

1781. Opisanie Krótkie Ciskadzkiey Włości, tak iak iest przysądzona Grafom Borchom

No 8

~~47~~
45

Nowoutworzony fascykuł
№ 29
aktów odnoszących się do
Kiecenu seu Ciskadu
r. 1781

sztuk 2

89

№ 27

Excerpt Dekretu w Sprawie Jaśnie Wielmożnych Graffow Borchow Kancler: Wielkich Korony Polskiey z Dobrami Skarbowemi y Kmgi Panem Janem Skorutą Strapczym od Dobr Koronnych naznaczonym, oraz Wielmożnym Zygmuntem Fryderykiem Korfem Starostą Rzeżyckim, Marszałkiem Guberskim, Kawalerem

Orderu

Orderu Swiętey Anny, iako Te-
nutorem w Roku teraznieyszym
Tysiącznym Siedmsetnym Osmdziesią-
tym Pierwszym Miesiąca Januaryi
Osmego Dnia V.S. oczewiscie fe-
rowanego w Protokule Sądu Kom-
missyinego w Roku Tysiącznym —
Siedmsetnym Osmdziesiątym ad fun-
dum Słobody Cisladzkiey w Sta-
rostwie Rzeżyckim leżącey Zebra-
nego przy Sobszczeniu od tegoż Są-
du w Dacie Roku teraznieyszego —
Tysiąc Siedmsett Osmdziesiątt pierwszego
Miesiąca Januaryi Jednastego Dnia
V.S. przysłanym w Aktach Kancel-
laryi Powiatowey Rzeżyckiey złożonego
na rekwizycyą W^o JKmci Pana Antonie-
go Kwinty Pisarza Ziem^y Brasłł^o w Roku
teraznieyszym Tysiącznym Siedmsett Osmdzie-
siątym Pierwszym Maja Dwudziestego Dnia na-
pisanie uczynioną ex archivo tegoż Sądu Powiatł^o
Rzego w Roku teraz Tysiąc Siedmsett Osmdziesiąt Pierw-
szym Maja dwudziestego Wtórego Dnia pod Pieczęcią Są-
dową Powtłę Rzlę co do samego Wyroku tenore sequenti wydany.

Mta

A tale po odeszłych Produletach, Wizyach, Replikach, Inkwizycyach, w samey mymayalney Sprawie, począwszy od Roku przeszłego Tysiąc Siedmset Ośmdziesiątego, dnia Dwodziestego Ośmego Septembra, do datty dzisieyszey Roku Tysiąc Siedmset Ośmdziesiąt Pierwszego, Miesiąca Januaryi Ośmego Dnia kontynuowanych, z odewszłych y dostatecznych między Stronami Kontrowersyi, in præsentia W^o Km^ci Pana Starosty Starpiego Wyższego Ziemskiego Sądu Wtórego Departamentu Namiestnictwa Połockiego, od Strony Skarbowey stawaiącego, iakoż też in præsentia W^o Km^ci Pana Michała Moyssowa Skarbnika Inflantskiego, qua umocowanego od JWW^ds. Grafow Borchow Plenipotenta, ab utrimq; wnoszonych, My Komissarze JEy Imperatorskiey Mości, wszystkie w tey Sprawie racye, probacye, dowody y oboiętności, rozważywszy y rozwadziwszy, ad talem condescendimus Decisionem. Lubo ex parte Skarbu, zniszczaiąc pretensyą Domu JWW^ds. Grafow Borchow, do Dobr Kietsenu czyli Cisleadu zamierzoną, y zasadzaiąc obrony swoie na tych mymayalnieyszych obiektach, naypierwey, że Kietsen za Dzwiną Tysiąc Cztyrysta Ośmdziesiąt Trzeciego Roku prosuliwany, nie w innej Gubernii, iako w Inflanckiey, w Inflantach Szwedzkich, a teraz Rossyiskich być powinien, dowodzono, y lubo w pomoc przemieszczenia Kietsenu do Inflanckiey, Przywileiu Roku Tysiąc Sześć set Siedmnastego approbuiącym przez Mistrza Kletemberka danym Henrykowi Teppelowi, tak iako Symon Borch Rycerz y Jego Dziedzice, prodług zoranych starodawnych Nadań prosydowali, oraz Rewizyą Prezydatu Wendeńskiego Dystryktu Inflanckiego, pod Rokiem Tysiąc Pięć set Ośmdziesiąt Trzecim, niemniey Rewizyą Roku Tysiąc Sześć set Trzydziestego Ośmego dla przeświadczenia, że Kietsen w dawnieyszych Rossyiskich Inflantach ma swoie położenie, niemniey Attestatum Roku Tysiąc Siedmset Sześć dziesiątego Dziewiątego, Gustawa Igielstruma przywodzono: et in ulteriori obiectione; lubo zastaniaiąc Cislead czyli Kietsen od prosuliwania Domu Grafow Borchow, z strony tegoż Skarbu dwie Lustracye, pierwszą Roku Tysiąc Pięć set Dziewięćdziesiątego, drugą Tysiąc Pięć set Dziewięćdziesiątego Dziewiątego, do Starostw ciągaiące się polustadano, oraz Inwentarze Starostwa Rzedzickiego biorąc w suplement, że mimo zadawnienia Cisleadu pod Possessyą Starostow Rzedzickich, zamiar Domu JWW^ds. Borchow, względem prosuliwania Kietsenu, a potym zwanego Cisleadu, skutkować nie może, wyiaśniano: na ostatek, że ieżeli nie w Gubernii Inflanckiey, toć w tymże mieyscu, y w tychże obrębach gdzie Dobra

Wypring

Wypring są potrzebne, Dziedzictwo Kiet scenu Domu JWW^ds Graffow Borchow mieszczących powinno z Decretu Kontumacyinego Ziemskiego Inflantskiego Roku Tysiąc Siedmsetnego; Manifestu JWW^ds Borchow Tysiąc Sześć Sett Dziewięćdziesiąt Dziewiątego, y Sądu Roku Tysiąc Siedmsetnego probowano, y na tych Fundamentach, tudzież z takowych z takowych przyczyn, Kiet scen nie iuż być znaczącym co Cisiąc wnosząc, zniszczenia Pretensyi, Praw y Dokumentow JWW^ds Graffow Borchow dopuszczaiących; Jednak, ponieważ Dom JWW. Graffow Borchow, dawno ciągły, bo wyżey iak od półtora Wieku zapoczątky do końca przywodzący Procedr względem Prawa Swoiego do Kiet scenu, naypierwey Przywileiu Roku Tysiąc Czterysta Osmdziesiątego Trzeciego od Hermistrza Bernarda Borcha, Symonowi Borchowi Rycerowi służący pokazuiąc, y ponieważ ze Strony tychże JWW^ds Borchow, na utwierdzenie ważności takowego Przywileiu, Pacta Subiectionis pod Rokiem Tysiąc Sześć sett Sześćdziesiątego Pierwszym, Kanuy Króla Zygmunta Augusta, dla Obywatelow Inflantskich, panowaniu Królow Polskich w ow czas poddaiących się, względem Onychże Przywileiow y Dobr służące, oraz Konstytucya Tysiąc Sześć sett Osmdziesiątego Dziewiątego, pod tytułem Dawny Inflantskie, utwierdzaiąca wszystkie Hermistrzow Nadania, allegując, powagę takowych ustaw, Mocą Przywileiu Hermistrza Bernarda Borcha zasilano, y że takowy Przywiley bez skutecznym ostać się niemoże wnoszono. Ponieważ zagadywanie z Strony Skarbu, iż wspomniony Roku Tysiąc Czterysta Osmdziesiąt Trzeciego Przywiley, iako przed Rewizorami Rzeczy-Pospolitey Polskiey do spisania Praw, Nadań, Possessyi Inflantskich wyznaczonemi, na Kiet scen niepokazany, nic ważyć niepowinien, iest daremny, albowiem o pewności okazywania Rewizorom takowego Przywileiu, sama Rewizya Roku Tysiąc Sześć sett Osmdziesiąt Trzeciego, pod tytułem Dystryktu Rzeczyckiego rzeczywiście zaświadcza. Ponieważ zagadnienie ze Strony tegoż Skarbu, zaco Kiet scen wyraźnie w Rewizyi nieumieszczonym, nie iest essencyalne, albowiem gdy Przywiley de datta et Actu, całkowicie do Rewizyi wpłynął, tym samym to wszystko, co się tylko w Przywileiu zawierało, w Xięgach Rewizyi zamieszczone; y z tych miar bezmiernie Rewizyi czytaiąc, modulacyą Praw Fabiana Borcha w Punkcie mowiącym o Przywileiu Roku Tysiąc Czterysta Osmdziesiątego Trzeciego, ten termin et super Aliquot Colorros:/ któremi były Lemme, Weyghe, Ryngbe, Peylis, y Kiet scen:/ przywodzi, a tym samym pod ogólnym Słowem Aliquot Colorros, niewątpliwie to wszystko w miał w Sobie Przywiley

ttt;

Roku

Roku Tysiąc Czterysta Osmdziesiąt Trzeciego pomieyszczo-
nym w Rewizyi mieć pragnie, y nie zgoła z onego nie
wyimuiąc, ani wyłączaiąc, tak iak w teyże Rewizyi wzglę-
dem Trumenu, przy Possessyi wszystkich Dziedzictw, na co
tylo służyły Przywileje, a zatym y przy Possessyi Kietsenu pod Przywi-
ley podpadaiącego Dom JWW^ch Graffow Borchow zachowuie. Ponie-
waż gdyby Przywiley Roku Tysiąc Czterysta Osmdziesiątt Trzeciego,
wstępuiąc w Rewizyą, służącym Domowi Borchow do Kietsena
nie był, musiałaby nieuchronnie zaiść excepcya, y wyiaśnienie od Re-
wizorow, że Dom Borchow Kietsenu niedziedziczy ani possyduie, -
tak iak zaszła względem wyż pomienionego Trummenu; a gdy tego
nie spełniono, samą rzeczą Dom Borchow wszystkiego, co tylo zawie-
ra Przywiley possyduiącym uznano; ponieważ Produkcya Przywileiu Ro-
ku Tysiąc Czterysta Osmdziesiątt Trzeciego na Rewizyi Roku Ty-
siąc Pięćsett Osmdziesiątt Trzeciego pod Dystryktem Rzeżyckim za-
pisana, o sytuacyi Kietsenu nieynaczey, iak w Paraffiy Rzeżyckiey
znać daie, bo iesliby Kietsen pod Rokiem Tysiąc Pięćsett Osmdziesiąt
trzecim nie do Rzeżyckiey, lecz do Trykateńskiey należał Paraffij, obo-
wiązani byliby Rewizorowie, tego coby nie należało do Paraffij Rzeżyc-
kiey uczynić exkluzyą, y wyraźnym ostrzeżeniem z ogolnie w produkcyi
zapisanego wyiąć Przywileiu: a iak tylo cały Przywiley wprowadzony y
zapisany pod Dystryktem Rzeżyckim, więc y Dobra w tymże Przywile-
iu nayduiące się, położenie swe pod Rokiem Tysiąc Pięćsett Osmdziesiątt
Trzecim, iuż w Rzeżyckiey wytykaią Paraffij: Ponieważ od Roku Tysiąc
Sześć Sett Osmnastego o Dobra ogólne, a od Roku Tysiąc Sześćsett
Trzydziestego Szóstego, o Cekien albo Kietsen z Starostą Rzeżyckim
Konarskim przez Dom Borchow wszczęty Proceder, o byłości Kietse-
na w Starostwie Rzeżyckim niesie Swiadectwo. Ponieważ liczne ciąg-
łego JWW^ch Borchow Procederu Dokummenta, mianowicie, Tysiąc Sześć
sett Trzydziestego Szostego Roku, Junij Piątego po Woyciecha Ko-
narskiego Starostę Rzeżyckiego położony Pozew na Cekienie. Tegoż
Roku Tysiąc Sześć Sett Trzydziestego Szóstego, zaszły Dekret w
Assessoryi Polskiey, niemniey tegoż Roku Tysiąc Sześć Set Trzydzies-
tego Szóstego Obwieszczenie. Daley ieszcze, bo w Roku Tysiąc Sześć
set Trzydziestym Ósmym, Februaryi Ósmego, Obwieszczenie od Kom-
missarzow lokowane na Kietsenie; do tego, Roku Tysiąc Sześćsett Trzy
dziestego Ósmego, Februaryi Dwudziestego, List Kommissarzow z Re-
kognicyą Konarskiego, przysądzaiący Domowi Borchowskiemu Kietsen.
Intromissya Woźnego pod Rokiem Tysiąc Sześć Sett Trzydziestym
Ósmym, Februaryi Dwudziestego Trzeciego Dnia do Kietsena; Ko-
pia Mandatu Roku Tysiąc Sześć Sett Czterdziestego Czwartego Feb-
ruaryi dwodziestego dziewiątego, y Manifest Roku Tysiąc Sześć Sett

Dziewięć

Dziewięć dziesiąt dziewiątego, Januarij Piątnastego, po nim Porzew Roku Tysiąc Siedmsetnego, Augusta Dwudziestego, o nic zawodney bytności Kiet-
senu w Garaffij y Starostwie Rzędzickim przyświadczaią y późniey-
Proceder od Roku Tysiąc Siedmsetnego, aż do Roku Tysiąc Siedm-
sett Siedmdziesiąt Pierwszego, nic z tim innym iak de Starostami
Rzędzickiemi utrzymywany, bez naymnieyszey obiekcyi Kietsen w Sta-
rostwie Rzędzickim umieyscza, y Wyrokiem Assessoryi Korony Polskiey
Traktatem Nayiaśnieyszey Monarchini Roku Tysiąc—
Siedmset Siedmdziesiąt Pątego z Koroną Polską zawartym uro-
czyście zaświadczone, Kietsen w Starostwie Rzędzickim być twier-
dzą, ani ony na inne mieysce nie przenoszą. Ponieważ wrio-
strony przeświatczenia Nadwarń Kietsenu w Celnie albo Cielu, nie
czą szkodliwą dla Domu Borchow być rozumieiący, nic onym do dźwy-
cia własności zawadzać niemoże, albowiem przemiana Nadwisle, mia
nowicie w Inflantach dowiadczana, rzeczy właściwego nadwarcia zmie-
szać nie zdoła, gdyż sam Proceder Domu Borchow oczewiście poucza,
iakie dzisieysze Warielany y Pielle, w daleiszey od takowego dwarcia no-
menklatury przeistaczane były, iakie Warielany, dwaniem Wemermuy-
dą, Warielenem, a Pielle, Pielemuydą Pelinem, istotne swe nie
mieniały, a przecie tracić y zagubiać swey prawdziwey właściwości—
niemogły: Iakie z Rewidyi Tysiąc Dwieście Osmdziesiąt Trzeciego Ro-
ku światło wypływa, że dzisieysze Glusyn, dziedzictwo Domu tychże Graf-
fow Borchow, dawniey Plescho zwane: Iakie Matrow Domu Szadurskich
przed czasy Melowem, iakie Feymany Zemerem, czyli Semerem, iakie Si-
dexin dziedzictwo Sottarow, w Rewidyi Landczem; iakie Jezioro Cyrma
Jeziorem Czum w Rewidyi mianowane, a przecież te wszystkie nazwa-
wań przemiany, Dziedzicom do utrzymania Swych Przywilejow, y pierw-
szemu wedle nadawczych Dokumentow dawaniu, nic całe nie przeszkodziły, ponieważ czasu Woien y różnych rewolucyi za Xięzicia Su-
dermańskiego schroniony Werner Borch, za granicą zostawiwszy Sy-
na Fabiana Małoletnym, bez wszelkiey też go dostawił o Dziedzi-
znach swych wiedzy, y wiadomości, który po ustałych zamieszaniach
powrocony do Kraju /: co widno z Manifestow Roku Tysiąc Sześć
set Osmnastego zaniesionych :/ o same tylko Pielle, iako Dobra—
przednieysze, uczynił Manifest, a tym samym niewiadomości Swo
iey o dalszych Dobrach, iako to, Warielam, Kietsenu, Wyppingo,
y tam daley, a bardziey o nieznaiomości Ich dawania, przekonywa-
iące daie świadectwo. Ponieważ nastały Przywiley Roku Tysiąc
Czterysta Osmdziesiąt Trzeciego, Stem z górą Lat poprzedza Lust-
racyą Roku Tysiąc Sześć Dziewięćdziesiątego, a zatym—

w tabl

w tak rozległym czasow ciągu, że nazwisko Kietsenu przeistoczyć się mogło, rzecz zadziwienia przynosić nieprowinna, ponieważ rozpoczęty Proceder z wymienieniem Kietsenu albo Cekienu, stem pięćdziesiąt trzema Laty od czasu nadawstwa oddzielony, zabłąkać lub zmienić, ile pod ustawicznemi Rewolucyami, y alternatą Mieszkancow, pierwsze nazwanie snadnie mogł; y z tego to powodu Fabian Borch w Mandacie Roku Tysiąc Sześć Set Trzydziestego Szóstego, Junij piątego, nazywa Cekienem; w dalszym bowiem Procederow stopniu, istotniey obiaśniony, iako to, przez obwieszczenie Roku Tysiąc Sześć Sett Trzydziestego Ósmego; przez List Kommissarzow zwracaiący Kietsen, y Intromissyą pod tymże Rokiem, oraz przez dalsze następne Prawa Kroki, rzeczony Kietsen Kietsenem tytułuie; skąd iawne przeświadczenie, że Cekien co y Kietsen iedno być rozumiał: dalsze bowiem nieprzerwane Procedera Domu Borchowskiego z Starostami Rzeżyckiemi, w wyrazach, tak Manifestow, Zatob, Zaprozwow, iako też Dekretow rozmaitych Juryzdykcyi, ba y samych Assessorskich, tenże Kietsen iedno rozumieć co Cekien, albo Ciskad nakazuią: Jako to Dekret Roku Tysiąc Siedmsetnego, Oktobra Siódmego Dnia; Manifest Roku Tysiąc Siedmset Czterdziestego, Julij Dwódziestego; Mandat Roku Tysiąc Siedmset Czterdziestego Oktobra Piątego; Mandatt Roku Tysiąc Siedmset Czterdziestego Piątego, Decembra Dwódziestego Trzeciego, y Dwudziestego Czwartego; Dekret Assessorski Roku Tysiąc Siedmsett Czterdziestego Szóstego; Mandat Roku Tysiąc Siedmsett Czterdziestego Siódmego, Decembra Dwódziestego trzeciego, Dekret Kommissarski Roku Tysiąc Siedmsett Czterdziestego Ósmego, Julij Trzynastego, tak w prologu samym, iako też w Sentencyi reindukcyą uznawaiącey, Kieen Ciskadem przezwany być sądzi. Dekret Assessorski Roku Tysiąc Siedmsett Sześćdziesiątt Ósmego, w wielorakich punktach, Kietsen co Ciskad iedno w rozumieniu swym y Zdaniu być twierdzi: Dekrett Assessorski Roku Tysiąc Siedmsett Siedmdziesiątt Pierwszego, Dnia dwudziestego Junij o Wypping ferowany, na Karcie dwudziestey Piątey, rezolwuiąc względem expensow, do Kommissyi Cekieńskiey, albo Ciskadzkiey one odkłada; oraz tenże Dekret na Karcie Pięćdziesiątey, względem ważności Dekretu Ziemskiego, rozeznanie do rozprawy o Dobra Cekien czyli Ciskad proroguie; a takowe wszystkich Dekretow Assessorskich brzmienia y wykłady, iż Cekien, Ciskad, iedno iest co Kietsen, do przeświadczenia nakłaniaią. Nad to: ponieważ rezolucya Deputtowanych od Nayiaśnieyszey Assessoryi ad Noviter Reperta Osob; Raportt

Sądow

Sądow Gubernskich Roku Tysiąc Siedmset Siedmdziesiątego Piątego, dnia Pierwszego Februarij zasiadły, y Rapport Sądow Powiatowych Rzeczyckich, po którym zdanie Wtorego Departamentu Wyższego Ziemskiego Sądu, tak w assercyi, iako y w Punktach Sentencyi Kwitsen Cisleadem nazywa; naostatek Wyrok Izby Cywilney Namiestnictwa Połockiego, pisząc w te Słowa, Celuien albo Cislead, tę różnego zwania rzecz iedno być twierdzi y rozumie, a za tym o Celuienie y Cisleadzie, toż samo znaczącym co Kwitsen, widoczne sprawuie przeświadczenie. Ponieważ zarzut Strony, że Czacze nie są porcyą Kwitsenu, lecz darem od Starosty Tyzenhauza Domowi Borchow udzielonym, iest bez fundamentu wniesiony; albowiem Konarskiey Starosta Rzeczycki, zwrócił Kwitsen Domowi Borchow pod Rokiem Tysiąc Sześć Sett Trzydziestym Czwartym, Tyzenhauz bowiem nastąpił na Starostwo Roku Tysiąc Sześć Sett Czterdziestego: Jakimże więc sposobem to Tyzenhauz miał darowizną udzielić, co iuż pierwiey Borchowskiey zaszła professya? Powtóre: Wiadome ustawy Praw Polskich, nie mogły dopuścić Staroście szafowania Dobrami Królewskiemi, y onych lub w naymnieyszey części odrywania od całości Starostwa; a ieżeliby Tyzenhauz tyle bezprawia dopuścił się: co być dla ustawiczney tłotni y ciągłego Procederu Tyzenhauza z Domem Borchow nie mogło: Toć następca Jego Bielinskiey Starosta Rzeczycki, lub dalsi po Nim, zaskarżyć albowiem tak wyraźnie zwinklwie Dom Borchow, od zadanego z Tyzenhauzem Kontraktu, á wyiaśnia że takowa porcyą Ziemi, nie iest zrakiem innrey professyi, iako Kwitsenskiey, która łącząca się z teraźnieyszym Dziesiątkiem Cisleadzkim, słusznie domawiaią się o dalsze Czterech Familij w tychże Cisleadach rozłożenie. Ponieważ obiecuią Strony za co Dom Borchow staraiąc się o Kwitsen, nie zawsze go mianował Cisleadem, albo ieżeli Cislead wziął na zwanie Cisleadu, nie iest na teźnie ustosowana do Domu Borchow, albowiem Dom Borchow maiąc udzielony Przywiley na Kwitsen, był w zupełney mocy w trakcie Procederu, mianować ony wedle Przywileiu Kwitsenem, albo wedle odmienionney nomenklatury Cisleadem: I w rzeczy sprawiedliwey w Procederze denominował Kwitsenem, bo wedle Przywileiu onego zdziałał, nie zaś Cisleadem, który w Lat Sto Siedm po Przywileiu, bo w Roku Tysiąc Pięć sett Dziewięćdziesiątym wyiawił się. Co się zaś tycze zapytania, z iakiey przyczyny Kwitsen zmienił nazwisko w Cislead, to we rzyftiłować y usprawiedliwiać nie iest interessem Domu Borchow, albowiem takowe zwanie nastać mogło z interessu Starostow, usiłuiących konieczne zatrzeć y zagubić w Cisleadzie prawdziwy Kwitsen. Ponieważ zupełnie wydemonstrowany Kwitsen, iedno rozumieć się powinien

co

co teraźnieyszy Cisław, y że Kiitsen iest w Cisławiu, nie teely
z Cisławu wydetrumkować niepodobno, bo iako Kiitsen —
iest fundum iedne, tako Cisław gdy podobnież iest fundum —
iedne; więc Cisław mieiscowiący się w prawdziwy Kiitsen
wszystko to co iest Cisławem, w tytule Kiitsenu przymosić Domowi Jego
Borchow powinien. Ponieważ same położenie Cisławu, między Dobra-
mi Szlacheckiemi umieyscone, a nie z żadney strony stykaiącymsię z do-
bry od Starostwa niemaiące, z iedney rzeczy złożone być się dowodzi, á gdy-
ta rzecz składaiąca Cisław ustaie być Cisławem, a wyiawiaiąc być praw-
dziwym na tym mieyscu Kiitsenem, przeto w rozległościach Cisławskich
Kiitsen iestności swey obszerność umieyścić powinien, ponieważ wzięta
proporcya z drugich Nadań Hermistrzowskich, y Królow Polskich, —
względem właściwości y obszerności Familij daie skazówkę, iaka quantitas
Familij być powinna: Dowodem czego mayi stot mieyscym iest Wypring, w którym
iedney Familij Domowi Borchowskiemu nadany, znaczną obszerność Ziem
y znaczne Osady, /: o czym iawną nie iest wiadomość Delectt Assessorskiey Ko-
len Tymże Sądowych Sądowiczych Pierwszego, Inwentarz Podawczy y —
Mappa Geometryczna :/ w Sobie zawiiaiący, z którey iedney Familij wszy-
ta proporcya do czterech Familij Kiitsenu, całą Cisławu z sprawiedliwey
likwidacyi zabiorze w Sobie obszerność; ta zaś proporcya, iż wzięta za —
przewodniczy przykład być powinna, wspiera Delect wyż wspomnionym
Assessorskiey, tako znakomitą obszerność dla iedney Familij udzielaiący, y ony
swym oczewistym wyrokiem approbuiący; A więc czacze którą Dom Bor-
chowskiey za proporcyą Kiitsenu trzymał, nie więcey iako do Czterdziestu dusz
w sobie zaliczaiąca, obszerności Czterech Familij mieyścić w Sobie niezdoła.
Ponieważ te wszystkie przyczyny, nie tylko o bytności na tym mieyscu, lecz y o ob-
szerności Kiitsenu, nietaymą nieoną wiadomość: Ponieważ wymagaiące Stro-
ny, zaszłemi na nowo Dokumentami, przeszłe z tego mieysca w teraź-
nieyszy Powiat Trybunalskiey Kiitsenu niezdoła, albowiem nietylko Rezolucyą
Deputowanych od Nayiaśnieyszey Assessoryi pod Kołem Tymże Siedmset
Siedmdziesiąt Pierwszym Osob, zatrzymanie Kiitsen w Starostwie y Parafij do
pióro Rządzicielskiey, liczny Procedr, y Wyroki oczewiste w Starostwie Rzą-
dzicielem przyznaiące Kołacyą Kiitsenowi, z tego mieysca windykowaé Ony
nakazuią. Ponieważ różnica Nadań z Przywileiu Bernarda Bor-
cha, Borchowi, y Woltera Glattenberka Teppelowi, Indultu Borcha
z Teppelem Kontraktu, legitymacya Kiitsenu przez rzeczonych Starostow
Rządzicielskich y zasadę Delecta, Kiitsen Domowi Borchow w Staro-
stwie Rządzicielem niezawodnie utwierdzaią; a naypierwey co do różni-
cy Nadań: ponieważ Przywileiu Króla Tymże Czterysta Ośm-
dziesiątego Trzeciego, nadaiąc Kiitsen Borchowi mieysca w Sobie y
w iednym nadaniu Szmaty ponad Lubarem leżące, Przywile-

zas.

zaś Plettemberka Teppelowi wymienia Dwor Wittekopshoff nie zas — Szmaty nad Lubańskie. Przywiley Roku Tysiąc Czterysta Osmdziesiątt Trzeciego konferuiąc Kietsen, postępuie Ony z Czterma Familiami; Przywiley bowiem Plettemberka Roku Tysiąc Pięć sett Siedmnastego, nadaiąc Dwor Wittekopshoff z Czterma Ossadami, przydaie ieszcze Cztery Włoki Gruntu. Ponieważ sam Przywiley Roku Tysiąc Pięć Set Siedmnastego, niepewnosci podlegać zdaie się, gdyż do Onego, żadney Cessyi z Osoby Borcha na Teppela, ani iakiego kolwiek przenosu Prawa Strona niedokummentuie, a za tym o — nastaniu takowego Przywileju Roku Tysiąc Pięć Sett Siedmnastego urasta wątpliwość: Co zaś do iednoletney Borcha z Teppelem, — dwoch rzeczy rożnych Sobie Possessyi:/: chociażby ten Przywiley Teppela mogł być y niewątpliwym:/ Ponieważ gdy Lobert Teppel pokładał Przywiley przed Rewizorami w Roku Tysiąc Pięć Sett Osmdziesiątt Trzecim, w tymże Roku Fabian Borch Sobie służący, Roku Tysiąc Czterysta Osmdziesiątt Trzeciego Przywiley przywodząc, dał Ony w Rewizyą do zapisania: do tego, gdy Rewizya Roku Tysiąc Sześć Sett Trzydziestego Osmego Instantt Rossyiskich, ogłaszała Henryka Ryttera Zięcia Teppela w Wittekopshoffie, a consequenter iakoby w Kietsenie Possessyą; List Kommissarzow Roku Tysiąc Sześć Sett Trzydziestego Osmego, y Intromissya do Kietsena, wyswiadczaią Borcha być Dziedzicem Kietsena; a za tym iednoletnia dwóch różnych Nadan przez dwie różne Osoby probuie się Possessya. Na ostatek, gdy Attestatum — Gustawa Igielstruma niesie wiadomość, że ów ma w Possessyi — Chłopow Kiacke zwanych, Dom JWW^d Borchow, maiąc przez Konarskiego zwrócony Kietsen, cząstkę onego dotąd posiada. Ponieważ wniosek Strony, iż rozległość Parafij Trykateńskiey, niedosięga sytuacyi pretędowanego teraz Kietsenu, iest niewcześnie y przeciw tak wielu dowodom zaallegowany; albowiem pod Rokiem Tysiąc Czterysta Osmdziesiątt Trzecim, gdy brał Przywiley Symon Borch od Bernarda Borcha, iak liczne były Parafie, y iak daleko one zachodziły, żadna Authentyczna nie obiaśnia wiadomość, y przeto rezolucya Deputowanych w rozumieniu swym, o wielości w owczas rozmaitych a znikłych na potym Parafij, daiąc Zdanie — twierdzi; że gdzie się ziawia być Kietsen, tam dosięgać mogła y Parafia Trykaten; y ponieważ Spor takowy o Trykatenie, nie raz wspomnioną rezolucyą y wyrokami późnieyszemi,/: twierdząc być Kietsen w Starostwie Rzeżyckim:/ usunięty został, y iuż —

żadne

żadną miarą wstrzeszony być niemoże; y ponieważ, gdy Kiet
sen uległizowany Proceder ugruntował się w Starostwie
Rzędzickiem, przeto koniecznie restytucya Kietsenu na-
Cztery Familie rozpościerającego się, nie legł miał, tak że Starostwa
Rzędzickiego być powinna. Ponieważ wzięta zastorna z Lustracyi Ro-
ku Tysiąc Pięć Sett Dziewięćdziesiątego y Tysiąc Pięć Sett Dziewięć
dziesiąt Dziewiątego, żadney pomocy dla Strony nie przynosi, albowiem
Konstytucya Roku Tysiąc Siedmsett Sześćdziesiąt Ósmego, titulo, Wo
runek Praw Xięstwa Inflantskiego Powaga Najiaśnieyszey
Monarchini gwarantowana, mimo takowe Lustracye, wolne
Szlachcie Własności swych reluperowanie dozwala; y z tego powodu
tak ważna Strony obrona uchyla się, y mieć miała przestrzeń
strzeżona być ustaie: ponieważ nadawstwo Kietsenu Domowi Borchow
pod Rokiem Tysiąc Czterysta Ośmdziesiąt Trzecim, a Lustracye Roku
Tysiąc Pięćsett Dziewięćdziesiątego y Tysiąc Pięćsett Dziewięćdzie-
siąt Dziewiątego, Pierwsza Sto Siedm, druga Sto Sześćnaście Lat
późnicy od Przywileju początek biorąc, daie do poznania, że w tey cza
sow przewłoczności przy ustawnych Rewidycyach y parowaniu granic
nach, Dobra Szlacheckie upadkowi y utracie podpadaią, a Starostwi-
kie snadnie nastawać mogły: ponieważ czymby był Cisław za Parowa
niu Hermistrzow aż do Królow Polskich do Roku Tysiąc Pięć Sett
Sześćdziesiąt pierwszego, w którym zaleroczyły Pacta Subiectionis, y
do Roku Tysiąc Pięć Sett Ośmdziesiąt Trzeciego, w którym nastą
piła Rewizya, na którey Borch Przywiley Swoy Roku Tysiąc
Czterysta Ośmdziesiąt Trzeciego pokładał, między Stroną nie do-
kumentnie, y ażeby należał bądź do Territoria, bądź do Szlachty
pod tytułem Cisławu, ani z Historyi, ani z tranzaktu, żadna wia
domość non extat, lecz gdy ustało Parowanie Hermistrzow, y gdy
zaszła produkcya Przywileju na Rewizyi Tysiąc Pięć Sett Ośm-
dziesiąt Trzeciego, a po tych gdyż otworzyły Rewolucye, y gdy już
Dom Borchow na Rewizyi Tysiąc Pięćsett Dziewięćdziesiąt-
Dziewiątego: tak z racy oddalenia się z szczodrym Przywilejem Tysiąc
Czterysta Ośmdziesiąt Trzeciego Roku nieprzypisywał się, w ow czas —
właśnie między tym czasem Dziesiątce Cisławskie urodzić się; —
skąd konsekwencya, że nieprodukuiący Borch Przywileiu własność
swoią tracił, a niebyły Cisław z Kietsenu uformowany na Jaw wy-
chodził; ponieważ iż Dobra Szlacheckie w mey nieszczęśliwszych
czasach y zamieszaniach, aż do Roku Tysiąc Sześćsetnego y daley: tak
z Historyi widzieć się daie: trwaiących, Starostwie zawłaszczali; nad

Correctum

luiem

Świadczeniem tego są, Warlelany, Pielle, niedawno windykowany Wypping, Pusza, Feymany, Warlewo, Ramten, o czym przeprowiada też Rewizya Roku Tysiąc Sześć sett Osmdziesiątt Trzeciego, gdyż tamowe wszystkie będąc istotnie Dziedzicznemi w Roku Starostow ostawaty, a potym miedz właściwych Dziedziewo windykowane były; ferterinde, iż y Kietsen rownym sprosobem pod dzierżenie Starostow był zagarniony. Ponieważ Samra Rewidya Roku Tysiąc Sześć sett Osmdziesiąt Trzeciego informuie de Borch modulowany Przywiley na Oney wszystkich Dobr ostawał w Dzierżeniu, a zatym y Kietsenu; iako świadczą Słowa Rewidyi, Omnia Bona in Possessionem restituerunt; na Rewidyi zaś Roku Tysiąc Sześć sett Dziewięćdziesiąt Dziewiątego tego, na same tylo Pielle y Wypping Dokumenta politawat, ieżdoczewista innych Dobr wyiawiaią utrata, a nastanie w ow czas Dziesiątka Cisleadzkiego, z Dóbr Szlacheckich sprzedawaiącego się, czynisądowi Naszemu mieyscowe. Ponieważ y takowy zarzut Strony, zaco Dom Borckow do Lustracyi nieprzyprowiedaią się, nic nie starowi, albowiem Konstytucyą Tysiąc Siedmsett Sześćdziesiąt Ósmego Roku, wszelkie oppozycye z Lustracyi wynikaiące, są zniszczone, y przestrzegaią Dziedzicom do powszechnego własności niemogą: Nad to, ponieważ Borch więcey uczynił nizeli przyprowiedanie dziedziny po ustatych Publicznych zalitościach, iurysdycznie w Roku Tysiąc Sześć sett Osmnastym Manifestował się. Ponieważ zaniechanie strony, iż droga Cisleadzka z dawnych Dokumentow, daie o sobie wiadomość, a zatym y Cislead być musiał, nie iest exemplarne; gdyż oświeca Lustracya Roku Tysiąc pięć set Dziewięćdziesiąt dziewiątego, że Cislead Dziedzictwo Sołectowskich nadzywaiący się Cisleadem y Lutrem, były nalezącemi aż nieistnienie do Zamku Starostwa Rzeczyckiego, więc od nich iako od Zamkowych w Owczas droga drogi Cisleadzkiey dotrzymaią mogła: pari modo y obiecuia, iż Jezioro Cisleadzkie mieysce wiadomość o pewney bytności Cisleadu ustanawia się. Ponieważ zagadnienie Strony ograniczeniem Sołectowskiego, pod Rokiem Tysiąc Sześć sett Czterdziestym Czwartym nastałym, że Cislead Ziemski Sołectowskiego graniczył ze Starostwem, całe nieuprzywilenie, gdyż w ow czas takowe nastąpiło ograniczenie, to iest pod Rokiem Tysiąc Sześć sett Czterdziestym Czwartym, kiedy nie Borch Kietsenu, ale Starostwo pod tytułem Cisleadu bytu onego w Possessyi, więc y ograniczenie nie dlim innym, iako ze Starostwem być musiało: Powtóre, takowe ograniczenie niewymienia Dziesiątka Cisleadzkiego, mieysce wnosić można, iż one od drugiey strony graniczącego Starostwa z Cisleadem Ziemskim, to iest od-

Sextygola

Sastygota zachodzie mogło. Ponieważ wyżéad Strony, że Dom Borchow w dawnieyszych Procederach, zdulał nieraleowego Folwarku Stodolanga późniey ialeoby zamiast Onego w różnych Nomenklaturach posdulewał Kuitsenu, iest impropric wáż tey; gdyż Borchowie niestarali dię o Stodolan ialeo o Folwarle, — lecz o Stodoły, to iest o Karczmę do Wyppringa Przywilejem przydáie lonę; czego zwiadkiem iest tak dawny y ciągły Proceder: a za tym w Procederze Swym Dom Borchow nieomylałdię, y nie zdulał Folwarku Stodolanu, bo go nie miał w żadnym Nadawstwie. A co dię tycze przedywania części Kuitsenu Czaczyszkami, to wynikało z okoliczności osadzonych na tym gruncie Chłopow Imieniem Czaczow. Ponieważ zarzut Strony przeciw Dokumentom Domu Borchow, iż ialeoby nie całkowitego zdukanu Cisladu, albo Kuitsenu, lecz tylo ogranicdenia przedłożono, nie nie zawięzuie, gdyż aktualnie części Kuitsenu Dom Borchow będąc w Possessyi, nie iuż całego: bo porządzenie dziedzicznych, lecz dalszey exystencyi y Awulsow, posdulewać był słusznie powinien. Ponieważ uprzedzenie Strony, iż Czaczkie naydują dię teraz pod Wyppringiem, a za tym y Kuitsen tam być powinien, iest omylne, albowiem takowi Chłopi Czaczkie teraz pod Wyppringiem naydujący dię, nie z dawnych siedlisk maią tam swoie Osady, lecz po przysądzeniu y tradowaniu przez Kommissarzow Wyppringa, późniey po tym ze Wsi Czaczkow części Kuitsenu przeniesionemi zostali, y że pierwiey tam nie znaydowali dię Inwentarz Traditionis Wyppringa w Roku Tysiąc Siedmset Siedmdziesiąt pierwszym przez Kommissarzow sprawiony, tę prawdę dowodzi: Ponieważ Strona Skarbowa w Assercyach swoich z Prologu Dekretu Kontumacyinego Roku Tysiąc Siedmsetnego kwestionowała, że Wyppring y Kuitsen pod ieden Przywiley Wyppringowski Zygmunta Augusta, y pod iedną obodrzę, Altemboiurna podpadać powinien, a takowa obiekcya wyraźnie sprzeciwia dię Zygmuntowskiemu Przywilejowi, y omylne w Prologu takowego Dekretu polżadaiących dię Dokumentow zastosowanie, nie do sprawiedliwości zawadzać nie może, gdy Authentyczne dopiero polżadaią dię Dokumenta. Iako to: Przywiley Zygmunta Augusta Roku Tysiąc Pięć Set Sześćdziesiąt Trzeciego, Obodrza Altemboiurna Tysiąc Pięć Sett Sześć dziesiąt Dziewiątego, oraz Przywiley Stermistrza Borcha Tysiąc Cztersta Osmdziesiąt Trzeciego; a te same o sobie przepowiedaią, do których Dobr iakich y który Dokument dięgać dię ma, a za tym że Wyppring y Kuitsen, razem iednemu

Correctum

iednemu Przywilejowi Zygmuntowskiemu, y obodnicy Altembokuma ulegać niemogą, iaśnie z tych Dokummentow probowano. Ponieważ tedy wszystkie obiekcye Strony Skarbowey, na uniszczenie Pretensyi Domu JWW. Borchow wniesione, są rozwiązane; ponieważ tak dawny z Starostami Rzeżyckiemi, bo więcey iak od półtora Wieku ciągniony proceder, bez wszelkiey oboiętności Kietsenowi w Starostwie Rzeżyckim ubikacyą nadaie; ponieważ Rezolucya Deputtowanych z Nayiaśnieyszey Assessoryi Koronney Roku Tysiąc Siedmset Siedmdziesiąt pierwszego zaszła, exystencyą Kietsenu Borchowskiego, za Przywileiem Tysiąc Czterysta Ośmdziesiąt Trzeciego poszukiwanego, nie w Trykatenie w Inflantach niegdyś Szwedzkich, ani gdzie indziey, iak tylo pod Starostwem Rzeżyckim w Inflantach Polskich, a teraz Rossyiskich przyznała, którey iako ostateczney z mocy Prawa ustanowioney, y żadnym Wyrokiem podnieść się niemogącey, przestąpić niepodobno, ponieważ Raport Sądow Połockich Guberńskich Roku Tysiąc Siedmset Siedmdziesiąt Piątego, oraz Sądow Powiattowych Rzeżyckich, tudzież zdanie wyższego Ziemskiego Sądu Wtórego Departamentu Namięstnictwa Połockiego pod datą Roku Tysiąc Siedmset Siedmdziesiąt Dziewiątego, wszystkie iednomyślnie Kietsen w Starostwie Rzeżyckim być uznaią: y Wtóry Departament w Zdaniu Swoim Rezolucyą Deputowanych z Nayiaśnieyszey Assessoryi Koronney, dla rozebrania Noviter Repertorum, za niezbity dowod existencyi y ubikacyi Kietsenu w Starostwie Rzeżyckim kładzie, y Wyrok Swóy na mocy takoweyże Rezolucyi zasadza y gruntuie. Ponieważ Ziemia od Konarskiego Starosty Rzeżyckiego pod tytułem Kietsenu Borchowi zwrócona, część którey, od siedliska Czaczow, Czaczami przezwana, y w aktualney Possessyi Domu Borchow zostaiąca wyiawia się, nieinaczey iak in contiguitate Ciskadu, więc y resztę, dopoki Cztery Familie zaymować powinne, w Dziesiątnictwie Ciskadzkim koniecznie zaległa, ponieważ Sam JW Korff Starosta Rzeżycki, oczewiście stawaiąc w Sądach Zadwornych Koronnych, iako Dekret Assessorski Roku Tysiąc Siedmset Sześćdziesiąt Ośmego, na Karcie Dziewiątey y Ośmnastey zaswiadcza, iż Czacze Kietsenem być determinował, y rezolucya Deputowanych o takowym wyznaniu Starosty iednostaynie twierdzi; a zatym byłość części Kietsenu w Czaczach, tak z rekognicyi Starosty, iako też z mocy pomienionego Dekretu niezawodnie wyiawia się, a przeto, gdy szczupła część Kietsenu w Czaczach exystencyą maiąca, umieyscie Czterech Familij w Sobie niezdoła, słusznie więc dalszą swoią protensyą w Ciskadach, aż do Czterech spełna

Familij

Familij rozciągać powinna; ile gdy Cisleád do Lustracyi Tysiąc
Pięć Set Dziewięć dziesiątego nie były, y w tym że Roku
nastanie swe biorący, rawne czyni przeswiadczenie, y lon-
lukdować leże, że z zmienionych w Kiet scnie Czterech Familij reform
mowań się, po zabraniu na Lidzkę Stráż Czterech y pół. In ulteriori, pro-
mieważ z Inkwizycyi przez Nas Kommissarzow expedyowaney, y do-
łonych w niey pro Parte Jeśw. Borch nielitórych wydrukow y Swiadectw
deklaratoriż, że Cisleády Jezioro Cisleádzkie, przed tym dawna nazywalyż
Kiet scnem, y Kiet scn czyli Cisleád o mil trzy od Rzeczycy iest odległy, y-
że Borchowie na tym mieyscu, y w tym obrębie tak dopiero iest Cisleád,
Kiet scnu zawsze prosulciwali, y oni w prodkach Swoich posydowali, y
gdy w czasie nieporzędku różnych Rewolucyi y Woien, z Posesyi Kiet
scna Borchowie wyzuli się, w takowych zamieszkach Starostowie
Rzeczyccy pod swoie podgarnęli władanie: Nad to: że Wieś Cza
cze iest częścią dzierżawy prosulciwanego Kiet scnu, wielu Osob Swia
dectwa w Inkwizycyi o tym wszystkim przytoczą Sądowi wiadomość,
z takowych tedy permowerayi przydaie się existencyą Kiet scnu Bor-
chowskiego, wedle Przywileiu Tysiąc Czterysta Osmdziesiątego Trze
ciego w Starostwie Rzeczyckim y Dzierżawie Cisleádzkim le-
gitimie należy. Na ostatek, ponieważ Strona Skarbowa biorąc sobie
za nieporuszony dowod z Manifestu Jeśw. Borchow Roku Tysiąc
Sześć Set Dziewięć dziesiątego Dziewiątego, y Pozwu Roku Tysiąc
Siedmsetnego, że Kiet scn blisko Gruntow Starostwa, czyli pod Zam-
kiem Rzeczyckim miał swoie położenie, y na tymże mieyscu Jeśw.
Borchom był zwracany, a za tym nieodstępnie konkludowała, że nie
za Przywilejem Tysiąc Czterysta Osmdziesiątego Trzeciego, lecz
albo za Przywilejem Zygmuntowskim Wyprungowskim, lub za-
innym takowym Dokumentem, Kiet scn Borchom był oddawany
y oraz że Borchowie tamże pod Zamkiem Rzeczyckim maią-
sobie przysadzony Wyprung, z tymże Wyprungiem y Kiet scn le-
gitimie ogarnąć musieli. My Kommissarze Jey Imperia-
torskiey Mości, utatwiaiąc tę dociekliwość, za tak ważną w
Stronę Skarbowey procedytarę, dla wyświecenia Prawdy, y-
dla uprzątnienia wszelkiey wątpliwości, Juramento Jeśw.
Borchom Aktorom Sprawy dzisieyszey udrawamy, na tym:
iakoby żadnego Dokumentu na Kiet scn czyli Cleiden w in-
nym nadawstwie różniącym się od Nadawstwa Przywileiu Ty-
siąc Czterysta Osmdziesiątego Trzeciego, nie maią y z Onym —
nie zapadli: Na tym iakoby żadnego Kiet scnu czyli Cleidenu —

Correctum

za

za innym Nadawiftwem rożnigącym się od Przywileiu Tyśiąc Cateryfta Oźm dźieśiąt Trzeciego, w swoim Dzierżeniu nie maią, nie posyłaią, y pod Wypring nie podgarnęli, y wyżwanie takowego Iuramentu, /: ponieważ JWW. Borchowie Sami mieszkaiąc za granicą w Kraiu Kokleim, a w Sądzie Naszym przez umocowanego od Siebie Plenipotenta odprowiedaiąc, tak rychło do satisfakcyi Dekretowi stawić się nie mogą przed Sądem Powiatkowym Rzeźyckim w Mieście Key Imperatorskiey Mości Rzeźyey, in spatio Teraźnieyszego Roku naznaczamy. Po wyżwanym takowym Iuramencie, ponieważ się wszelka ustępuie wątpliwość, że JWOm Borchowie nie za innym takowym Dokumentem, tylko za Przywilejem Tyśiąc Cateryfta Ośmdźieśiąt Trzeciego, przez tak długi ciągły bo od Roku Tyśiąc Sześć Set Ośmnaftego swóy ze Starostami Rzeźyckiemi Proceder, Kuttsenu w Starostwie Rzeźyckim prosudkowali, y że nie inny takowy Kuttsen od Komorskiego Starosty Rzeźyckiego w Roku Tyśiąc Sześć set Trzydźieftym Ośmym Borchom zwrocony został tak za Przywilejem Tyśiąc Cateryfta Ośmdźieśiąt Trzeciego: A tak ponieważ ze wszech Miar Kuttsen o bystości Swey pod Starostwem Rzeźyckim czynięc przeświadczenie, iżno być Siebie co teraźnieyszy Cisław niezbitemi rayami dowodzi, y JWW Borchowie przez wyprzyśiężenie się na Punktach Sobie dowodzonych, zupełnie obiaśniaią, iż w Przedmiot swoich Kuttsenu za Przywileiem Tyśiąc Cateryfta Ośmdźieśiąt Trzeciego na tym mieyscu pozwoleiwali. Zatym My Kommiffarze Key Imperatorskiey Mości, wszyftkie in rem et partem Domu Borchowskiego, stoiące na Kuttsen Dokumenta, a przed Nami Sądem podawane approbowawszy, Existentiam et ubicatiorem takowego Kuttsenu, w Dźieśiątku Cisławskim przyznaiemy, y cały takowy Dźieśiątek, nulliter pod Starostwo Rzeźyckie podgarniony, tak Awulsa Dobr prawdźiwego Kuttsenu, za Caterma Familiami Domowi Borchowskiemu, vigore Przywileiu Tyśiąc Cateryfta Ośmdźieśiąt Trzeciego należącego, a w części dźisiay in actuali possessione Domu Borchowskiego zostaiącego zwracamy, y wieczyście JWW. Borchom tak prawdźiwym Dźiedźicom, w tych rozległościach y ayrkumferencyach, iak Starostwo Rzeźyckie maiąc Ory w granicach Dobrami Ziemskiemi Szlachcickiemi circum circa oprasowy, do tych czas possydowało y używało, y tak czasu teraźnieyszey Kommissyi przez Nas Kommissa rzetelnie zweryfikowany y dziatkami dostał, za Wstąpieniem ze wszystkiemi

Poddanemi

Poddanemi, Ich Zeranni, Dzieimi utriusq. Sexus, Czynszami, Da
ninami, y wszelkiemi powinnościami, z Karczmami, Jedio
mi, totius huiusce fundi pertynencyami, nic nie Exceptuiąc, a
ni wyłączaiąc Przysądzamy. Co dla zaś tycze rozeznania waż
ności Delertu zaocznego Ziemskiego Instantskiego w Roku Tysiąc
Siedmsetnym naprzemorego, a Delertem Naiaśnieyszey Asesoryi Koronney
Roku Tysiąc Siedmset Siedmdziesiątt pierwszego, do dalszey o Dobra Ce
lien czyli Cislead rozprawy morogowanego, iako y względem Expro
Prawnych w Kathegoryi Wypringowskiey tymże Asesorskim Delere
tem do incydenty Sprawy Cisleadzkiey rezolucyą odkładaiącego, et
distinctim w Kathegoryi Cisleadzkiey, tale Expro Prawnych, iako też
de usibus et Fructibus, Kalkulacyi y Werytikacyi wskazania, y de
cydowania na JWW Korstach, od JWWch Graffow Borchow, wedle Delere
tu Asesorskiego Tysiąc Siedmset Sześćdziesiątt Osmego mocnego;
ponieważ wszystkie wyż pomienione Kathegorye directe do samych JWch
Korstow regulniąc, y Sąd Nasz bez wysłuchania nowozaiemnych Dowo
dow y odwodow, wchodzić w rozebranie takowych Kathegoryi niemoże;
y ponieważ Izba Spraw Cywilnych Namiestnictwa Polskiego, odsyła
iąc Sprawę Cisleadzką przed Sąd niniejszy Kommissyi, Delertem Swym
Roku Tysiąc Siedmset Osmdziesiątego, rozeznanie rzeczy podług pre
tensyi JWWch Borchow, nie z kim innym iako tylko z Skarbowemi Dob
rami Nam Sądowi Kommissarskiemu zaleca y JWWm Korstowie do
sprawy niniejszey iako prze de Skarbem agitowaney, przez JWWch Bor
chow pociągnieni nie są; ex promissis rationibus My Kommissarze
JKy Imperatorskiey Mości, niewdaiąc się w rozeznanie takowych
naprzeciwko JW= Korstom zaallegowanych Pretensyi, wdrze dochodzenie
y poszukiwanie onych, tam gdzie przynależy Stronie dostawuiemy.
A za tym żadnych dalszych Den, Win, na żadną nieuznawaiąc Stro
nę, satisfactionem niniejszemu Delertowi Naszemu, in Omni
bus Punctis Należnemy. Post quod latum et promulgatum
Decretum, ponieważ tale JWm Borchowie od niektórych Punctow
przez Plenipotenta Swego, iako też Strona Skarbowa od całego De
lertu przez WPanią Sama Sekretarz Strapczego, niekontentuiąc
się Wyrokiem Sądu Kommissarskiego, Appellowąc do Izby ——
Spraw Cywilnych Namiestnictwa Polskiego założyli; y po
nieważ na Mocy nayw yższych ustaw Punktu Sto Siedmdziesiątt
Czwartego, Stronom deliberacya do Tygodnia iest pozwolona; in
tractu tedy expiracyi deliberationis terminu, gdy na Dnie Dwu
nastym Januarii obie Strony Stoiąc nieodstępnie w założoney Ap
pellacyi, Plenipotent JWWch Borchow iako Strona powodowa
w tym, że Sąd Nasz przysądziwszy Kwit=en czyli Cislead, Ju
ramentt JWW= Borchom na niektórych Punktach uznał, —

Correctum

a —

á Plenipotent w Materyi ad Conscientiam regulującey się do rezolucyi Samego Autora, w ricbytności Oney w Kraiu, ostatecznie /: iżeli będzie akceptował Juramenta :/ konkludowáć niemoże, przeto tak w Kathegoryi Sędziowych przysiąg, iako też w zadysponowanych Penach, á Decretem Tysiąc Siedmsetnego Roku wskazanych, y Wyroknem Assessorskim Tysiąc Siedmset Siedmdziesiątego Pierwszego do Kathegoryi Cisłeadkucy zawieszonych, oraz względem Expens z Sprawy dworzoney — Wypprzegowskiey wynikłych, y równie do Kathegoryi Cisłeadkucy odesłanych, takoż względem Kalkulacyi, Wcryfikacyi, Expens z Kathegoryi Cisłeadkucy czyli Kuccińskiey wypływaiących, a teraz — mianowanym Kommissarskim Decretem dla JWW. Państow Borchow nie sądzonych, w takowych Punktach podawszy ową na Piśmie Appellacyą zatożył; a W Imieniu Strapczy od Skarbu stawaiący, także podawszy na Piśmie Punkta Appellacyi swoiey, mocą tychże Punktow które sięgaią się do Samey rzeczy, y w których appellacyą zakładaiąc przytoczył, gdy w tymże piśmie swoim Appellacyi mym — wiele wyrazow uszczypliwych, na leżącą y oczewistie samych Osob Kommissarskich ubliżaiących, y przeciwko Prawu Statutowemu Artykułowi Dziesiątemu Szóstemu z Rozdziału Czwartego, skromnie y we wszelkiey uczciwości, nie Osobom Sędziowskim niepozwalaiąc, czynić Appellacyą należącego, Nam Sądowi podał; zaczym My Sąd Kommissarski, wszystkie takowe Wyrazy y Punkta, iniquè et Lesivè na Sąd wniesione, z punktow Appellacyinych Strony Skarbowey exkludowawszy, w samey tylko istotney rzeczy, to iest od zaprzątnego oczewistego Kommissarskiego Decretu o Dobra Kuttsen czyli Cisłeadk ferowanego, a przyczyniwszy od — ubliżania być Kuttsenem Cisłeadu, właściwey attyrencyi — Starostwa Rzędzianskiego, zatożoney Appellacyi Stronie — Skarbowey, et distinctim JWW. Borchom wcale wyż wyrażonych Punktow od Ich Plenipotenta podanych, do Izby — Spraw Cywilnych Namiestnictwa Galicyiego, iako à definitiva Sententia, vigore Konstytucyi Tysiąc Siedmset Siedmdziesiątego Czwartego dopuszczamy. Jakoby Sąd Wyższy przed którym niniejsza Sprawa via appellationis wychodzi był dostatecznie obiaśniony, y zainformowany, w iakich Punktach, y w czym Obie Strony od Decretu Naszego appellowały, oraz w czym Sąd

Nasz

55 107.

Nasz exkluzyą niektórych Punktow dotkliwie na Sąd wniesionych, z Appellacyi od Jmci Pana Strapczego podaney uczynił, obu Stron na pismie podawane Appellacye, konnotowawszy, ażeby Strony, gdy Sprawa ninieysza przed Sądem Wyższym za Appellacyą rozbierana będzie, wiernie stanęły; My Sąd Kommissarski, eo fine, Stronicę Appellowanych Punktow Borchowską, Stronie Skarbowey, a Stronicę Skarbową, Stronie Borchowskiey, Sądownie in Authentico Wydaiemy. U tego Dekretu w pomienionym Protokule podpisy WWch Jmci Panow Kommissarzow temi Słowy: Dyonizy Mohl, Prezyduiący Sędzia Ziem Pltu Duneburg: Assessor Kollegski, y Kommissarz: Jędrzey Karnicki, Prezyduiący Sędzia Ziem Pltu Lucyn: Assessor Kollegski y Kommissarz: Jan Weysenhof Sędzia Ziem Inflantt y Kommissarz: Antoni Felkierzamb Szambelan Dm Polskiego y Kommissarz

Concordatum z Protokułem Sądu Kommissyinego
Sekretarz Sądow Prowyd. Rzeczch Jzf Nowicki

Excerptum ut Supra.

N° 12.

1781. Januar 8. Excerpt Decyzji Dekretu Kommissarskiego Cikadzkiego

56

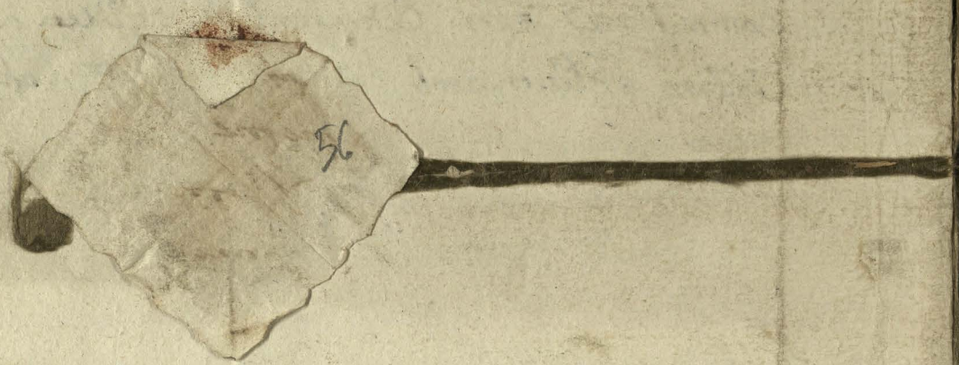

Kopia

Do Sądu wyznaczoney Kommissyi podług pretensyi JWW Borchow do Skarbowych Dobr Jakoby Sciągającey się

Od zastępującego mieysce Guberskiego Strabczego Wyższego Ziemskiego Sądu 2go Departamentu Skarbowych Spraw Strabczego Skoruty

Zaprzeczenie

Ponieważ wiadomo mi już stało to, iż In Continuatione namowy disparitas votorum wynikła, y ieden z wyznaczonych od Skarbu Kommissarzow Cognomine Karnicki zapomniawszy o wierności ku swoiey Monarchini poszedł za Stroną przeciwną na ten iedynie koniec, aby per pluralitatem votorum przeciwko wszelkiey sprawiedliwości, y przeciw własnemu przekonaniu decydować sprawę In favorem strony JWW Borchow a tym samym na wzgardę JEY Imperatorskiey Mości Ukazu z Izby Cywilnych Spraw w przeszłym 1780 Ru 29 8bris do Kommissyi datowanego Skarbowy Interes do znacznego przyprowadzić uszczerbku; Zaczym Ja dowiedziawszy się o tym, posłałem już do Wyższey zwierzchności umyślnego z Raportem, na ktoren dopoki nieodbiorę rezolucyi, dopoty Promulgaty Dekretu zrobionego przez Komisarzow iedney tylko przeciwney Strony czynić Naywyższym JEY Imperatorskiey Mości Jmieniem oto Manifestując się zaprzeczam.

Jan Skoruta
Skarbowych Spraw Strabczy mp

Dn Januarij VS 1781

Petum Cum Originali Antoni Jadwid Jaworowski
KWZSNP.

R. 1781. 6. Januarij Manifest Strapcze-
go Skoruty- czasu Namowy
przed promulgowaniem De:
kretu- w Izbie Sądowey
podany. y promulgowáe Dekre-
tu Cisskadzkiego Kommissarzow
Zabraniaiący.

N. 26

59

Tenże Kiecen.

seu Ciszad.

Fascykuł = 30.

w nim Sztuk 14.

(14. —)

1787

443.

W Kantorze Wielkim
w Szufladzie No. 4to.
Fascykuł - 10.

w nim dokumentow wedle Ge-
neralnego Regestru Sztuk - 14.

Kopiia.

Od I. czysła sego Noiabria onaho Namiesnistwa Pałata grazdanskaho suda propisywaia w soobsczenyi Kazennoi Pałate Imiannoie Seia Imperatorskaho Wieliczestwa Wysoczayszee poweleniie dannoie w proszłom 1778 roku od 20 Noiabria Ego Syiatelstwu hospodinu Generału Feldmarszału, Biełorussiy hosudarewu Namiestniku y raznych Ordenow Kawaleru Grafu Zacharu Grygoriewiczu Czernyszewu wosposledowawszeje na prozbu Grafini borchoi Zenie Wice Kanclera Korony polskoi o prynadleżasczych w sobstwiennosć mużu jeia, a potom synu jewo derewniach y uhodiach, poczytaiemych miezdu protczymi w Starostwach Lucynskom y Rezyckom, cztob Ego Siiatelstwo predpisał w nadlezasczem po wysoczayszym uczrezdenijam Sudnom mieysce siiu Eia pretensiyu Ustanowlennym poriadkom razsmotrec y sleduiwczuju po zakonam sprawedliwosc dostawic; y uwiadomlaia, czto sija Grazdanska pałata priwiedia po iasnym dokazatelstwam o oznaczennoy Grafini Borchowoi pretensyi na imienie Cyskad dieło k okonczaniju, prihoworiła onoi Cyskad so wsiemi k niemu prynadleznostmi w oddaczu; trebuiet, daby to imienie Cyskad so wsiemi k tomu prynadleznostmi y derewniami oddac wowładenije Grafam Borcham wsio bezostatku, czto tolko jesc nie prykosnowiennym s smieznosciju Starostwa Rezyckego, y dla tego posłac kogolibo w naznaczennoi srok, to jesc od 26 minuwszaho Oktiabria, jak obiawleno reczytelnoje Pałaty opredelenije, w 28 dney s nadlezasczym swiedenijem o czysle po imianam w rewiziju napisannych dusz; a o takowoy ze oddacze Rezyckomu Nizszemu Zemskemu Sudu Ukazom predpisano. W pryłożennoy ze prytom soobczenia wiadomosci uczyniennoj yz opisania uczrezdennoy dla tego Kommisi o derewniach, dworach, karczmach, Ozerach, Riekach y Liasach wsieho Cyskadskego desiatka, donac Grafow Borchow pryhoworennych, znaczy s Cyskadom 47 derewen w nich 301 dwor, 9 karczm, 4. Ozera, 3. reki. A kak sije trebowanije Grazdanskoi Pałaty sostoit tiem bolszyia waznosci, czto onoju wiadomstwa kazennaho yz Starostwa Rezyckego pożałowannaho po wysoczayszemu Ukazu Staroste Sihizmundu Fryderiku Korsu na Strendu po smierc, w czym s nim y kontrakt zaklyuczen, prihoworeno

w oddaczu Grafam Borcham 301. dwor, w koich po wy-
prawkie s Alfabetom 738 golow muzeska poła, y
swerch tego wo 100 dworach jescze nie małoie czysło
budet hołow, zywuszczych po deremniam, od Grazdan-
skoi Pałaty pokazannym nie takego zwanija, kakowymi
w Alfabece oznaczeny, s oddaczeju koich nie minujemo
dołzenstwujet umenszytsia kazennyi dochod s onago
starostwa sobiraiemyi; a kazennaja Pałata o siey
oddacze ni omkuda ni jakego powielenia nie imiejet,
no pacze w sledstwo nastawlenija dla proizwodstwa
dieł w kazennych pałatach 1 omdelenija 7 §. nie doł-
zenstwujet tiech zborow, koi Edinozdy uże uczrezdeny,
soboju wykluczac, chocia by to y maleyszei zbor był;
da ybywszyi po onomu dielu kazennych dieł striapczyi
skaruta obiawiw nie udowolstwije s kazennoi storony
na reszenije Grazdanskoi pałaty wział onoie dieło
na apelacyju w prawitelstwujuszczyi Senat na osno-
wanyi wysoczayszago uczrezdenia 131 stati: tego
dla. Kazennaja Pałata po wyszeupomianiennomu obsto
iatelstwu ostanowias reszytsia k udowolstwowanju
trebowania Grazdanskoi pałaty, predstawlaiet ob
onom na błahorazsmotrenije waszemu sijatelstwu
y, kakim obrazom w siem słuczaje postupic, yzspra
szywaiet nastawlenija.

od 5. Noiabria
1781 roku.

Doniesienie od ~~Grodzien~~ Kazennoy
~~kiey~~ Pałaty do Xięcia Popoden
nie Cyskadu

№ 11

1781. 9bra 5. Raportt
od Kazienney Połockiey Pałaty
Xiążęciu Wiaziemskiemu Je-
nerał-Prokurorowi o ~~[illegible]~~ przysądzeniu
Ciskadu Graffom Borchom

Копія.

Указъ Ея Императорскаго Величества Самодержицы Всероссійской изъ полоцкаго намѣстническаго правленія Врежицкой нынѣ Земской судъ в сообщеніи казенная палата написавъ что господинъ содержатель Режицкаго староства и кавалеръ Корфъ доношеніемъ объявляетъ, уведомленъ де онъ чрезъ Економа своего что тискадскіе крестьяня ~~по~~ притчине про неіеннаго слуха онемедленно имѣющей быть отдаче какъ ихъ такъ и прочихъ казенныхъ крестьянъ будтобы вовладеніе госпоже Борховой делаются уже ослушными и нехотятъ ~~по~~ прежнему отправлять налагаемые на нихъ обыкновенные повинности; а потому требуетъ опресеченія таковаго являющагося отъ крестьянъ непослушанія, требуетъ что хотя гражданскою палатою присуфена изъ режицкаго староства тискадская волость въ отдачу графини Борховой, но поелику оное староство принадлежало короне и казенная палата отъ никакого ниоткуда повеленія неимѣетъ дакапеляція потому дѣлу яко признанному неправо решеннымъ учинена; отсеи палаты в надлежащія мѣста взнесены представленія; то оное намѣстническое правленіе благоволилось чрезъ кого надлежи привести жителей показанной волости в послушаніе нынѣшняго содержателя господина Корфа помалой мере дотехъ поръ пока казенная палата получит значалства повеленіе, в полоцкомъ намѣстническомъ правленіи определено в режицкой нижней Земской судъ послать указъ чтобъ оной сполученія сего указа выехавъ намѣсто где такое непослушаніе происходит подтвердилъ

№ 9755.

крестьянамъ наистрожайше чтобъ неот-
важивались делать такое непослушание
а внеслибъ свои подати и служилибъ наложе-
нную свою работу какъ досихъ поръ имѣли
подопасениемъ наистрожайшаго взыскания
впредь до поселения ноября 12 дня 1781 года

Kopia Ukazu Rządu Namiestni-
czego: Ktorym zalecaią Ziemskie-
mu Rzeżyckiemu Sądowi, aby w
Ciskadzie usmierzył bunty, skom-
ponowane przez Korfa.
dnia 12. 9bra v.s. 1781. Roku.

~~N 80.~~

~~N~~ 18.

Kopia Kapitułu

423.

84

Spełniaiąc Ś. Woły Ziemskie Brzeskie Ulazem Jaśnie Oświeconey, Ko-
lu 1781 Roku 1. Lutego № 312. dekretowanym Sobie przysłane
Dnia 9 Lutego — Zjechał na Dwór 22. Roku do Wilna teraz Cześć Dwanay.
dla podania Oney tak na mocy Dekretu Jaśnie Ulazu
Pałac Straż ansiey Domowi JWW. Hrabiow Berchow
z Dz. niektorym ich Wziom bliskie Wie Cześć Dwany po
Koronny pozwanistwo. Ś. Dom Księżki dla JWW. Hra
biow Berchow dostawiaiąc, do Wie Cześć Zjechał
w Oboyas na Samym Wstępie do Dwney Domu Kommi
dan JW. Xięcia Broliero Ś. nikogo minasoy
ney mocy ani Skrupotencyi, do Interesu na przeciw
Ś. Woli z niektoremi przy Sobie będącemi Ludźmi. Kom
Wpuściwszy niebo Wczasie do Zadney Domu niedopu
szczał podania Cześć Broniąc, bez nadto pełnemi Obelży
wemi Zelżywości słowy mimo Wzgląd na Osoby Ś. Owe ni
mie powiemie dla Urzędu bezpieczeństwo i Cadzi Ponie-
waż mimo bacznosci na Ulaz Jaśnie Oświeconey Sobie
prezentowany, mimo Uwagi Ustaw nowego Urządzenia
Czynione. Zeznawale na Ś. targowisku, bezczeście we-
dłowai, Pijaii, w przytomności Sochich i Innych Ludzi na
Ulicy wte słowa/imie iestes Kapitan ani Ś. ale bun-
downik, i gwałtownik, Każy Ciebie Jako gwałtownika
dowiązai, i dalej podobnemi i gorszemi Broliero
wskiey; w takowy sposob i niebezpieczeństwie nay
dalszey Ś. przynależny bez dla bezpieczeństwa i za
Domienia Sobie od Obwinionego po Części przez tenże
Broliero Ś. Innych Starostwa Krzeskiego Dy-
gnitarzow, Posłuszeństwa, grozbi i Komendy a publi
Jamburskiey w tychże Cześciach Konsystencyi mo
cy tego, i tym prawie sprzecznem wolny Został od Dal-
szego Zeznawaiow postępowania, nakoy gdzie rzecz
Dnia 22 Lutego, da Ś. we Wsi Cześciach dla spra
wienia dwoch powtornych Został, na dalszy Ś. cisto

Dnia 23 Dyspozytorowie tegoż Starostwa Lyzmadzkiego wz-
maite w Starostwie Kieplin mieszkaiącą Szlachtę, Bo-
jar, mieszczan, y innych Ludzi z Strzelcami y Orzeżem
do tey Cyfrady Kwatery Sądowey Okręgu, mieszczanow
Cyfradzkich do słuchania Ukazu nieopuszczali y postrzeg-
stwo Czyni Sądowi zabronili, mimo to wszak wszystkie trudno
ści mieszczanie Cyfradzcy na wysłuchanie Ukazu Sądu
tu Starodawnego a Ich po mieszczanu Onego, tradowali Jmci
Berichom Assessorowi, Ci Dyspozytorowie, Krzeczy przez
wszelkie Sprzeczki pisania bronić, tamowali staraliby
grozbą, wodaiąc na Postępstwo Ich podczas mieszczan
atak Lew y mieszczanie Cyfradzcy w Odprawianiu nieuci
dliwy Jak postrzegł, przestali bardzo ani do Jmci
Berichow, ani do Assessorowi Kurtza tym czasem nie na
leżeli, bez wszystkim do Sądu niczego Krzeczkiego do
pisowali, ale do nastąpienia w Sądach Starodawnych
Rezolucyi, Unikaiąc przeto Ich dalszych wzruchow
y gwałtownych przez tutejsze Zezwolenie. Dnia zaś 24
po odebraniu Ukazu z Prezydencyi Sądu pod № 352
Dnia 22. Gbra datowanego powtornego w Sądzie Ziemskim
Krzeczkim nadesłanego y po przeczytaniu Onego przed Zebra
nymi mieszczanami Cyfradzkiemi Poddanstwo dopiero pod
tenczas Ukaz mimo Oświadczenia niepodawania Cyfrad
przez Dyspozytorow Star Krzeczkiego mieszczanom nakazane
posłuszeństwo Jmci Panu Assessorowi Berichowi, a tak po Wa-
tkaniu Kontraktow do czytowania Obowiązkow
w Ukazie przedpisanych do Spisywania Dal y Spu
szczania Inwentarza Zebrali się oraz mianowi
mianowanych Kapitanow Urzędu Starodawnego
Sądu Nam Stąd o Odmowienie Zbiegu
Sądu do nadgrodzenia Uczynionej Sobie
Zniewagi y bezczeszcia od Dyspozytorow y Innych
Dyspozytorow Star Krzeczkiego

A. 1781. dnia 22.

Копія.

Полоцкаго намѣстничества казенной палатѣ отъ дѣиствительнаго тайнаго совѣтника и генерала прокурора

Предложеніе.

Оная палата рапортомъ отъ 5го ноября представляетъ что палата гражданскаго суда сообщеніемъ знать дала что оная графиня Борхъ жены вице канцлера коронны полской претенсіи наимѣніе цискадъ состоящее Казеннаго вѣдомства врефицкомъ староствѣ приведши коокончаніе приговорила отдать со всеми къ оному принадлежностьми и деревнями вопладеніе и для того сообъявленія решительнаго ея опредѣленія то есть о 26го октября въ 28м дни послать кого либо съ надлѣжащимъ свѣдѣніемъ о числѣ написанныхъ врепизію душъ для отдачи оныхъ дому графовъ Борховъ но казенная палата приводя съ своей стороны весма важныя причины къ защищенію и точному соблюденію казеннаго интереса представила заблаговременно на разсмотреніе со изпрошеніемъ резолюція какимъ образомъ всемъ случае поступить за каковую оной предупредителность въ охраненіи казенныя правъ немогу чтобъ не отдать ей должноисъ праведливости и похвалы а поелику притомъ казенныя дѣлъ стряпчій скарбта объявилъ казенной стороны неудоволствіе и взялъ то дѣло на аппеляцію вправительствующій сенатъ то оное надлежащимъ порядкомъ всенатъ и перемѣнено быть имѣетъ. Уподлиннаго подписано тако. князь. александръ вяземской.

1781. 23. 9bris
Przedłożenie Xięcia Wiaziemskiego Połockiey Kazienney Podacie wzgl. dem Cisthaku Grafom Borchom przysądzonego

ноября 23го дня
1781 года

Translacya z Ruskiego

Namiestnictwa Połockiego Kazienney Pałacie od Aktualnego Taynego Konsyliarza Generał-Prokurora

Przełożenie.

Kazienna Pałata Raportem swoim 5 Nowembra dattowanym donosi, iż Pałata Strażdańska przez Soobszczenie znać dała, że Ona Grafini Borchowey Żony Podkanclerzego Korony Polskiey pretensye o Maiętność (Ciskad) zostaiącą pod rządem Kazienym w Starostwie Rzeżyckim przywiodłszy do końca, przysądziła oddać ze wszystkiemi przynależnościami y wsiami w possessyą; y dla tego od promulgaty Dekretu, to iest od dnia 26 Oktobra V.S. za 28 dni posłać kogokolwiek z doskonałą wiadomością o liczbie zapisanych w Rewizyą dusz, dla Tradicyi Onych Domowi JWW. Graffow Borchow. Lecz Kazienna Izba z swoiey strony przywodząc barzo ważne przyczyny do ochrony, y przyzwoitey pieczołowitości Skarbowego Interessu przedstawiła wcześnie ku roztrząśnieniu, z żądaniem Rezolucyi jakim sposobem w takowym zdarzeniu postąpić. Za które Kazienney Pałaty uprzedzenie ku ocaleniu Kazienych Praw, nie mogę, iżbym nieoddał Jey powinney Sprawiedliwości, y pochwały. A iako przy tym Skarbowych Spraw Strapczych Koruta oświadczył ze Strony Kazienney nieukontentowanie, y założył appellacyą do Rządzącego Senatu, to ta Sprawa należytym porządkiem w Senat y przeniesiona być ma.

Xiąże Alexander Wiaziemskoy

Nowembra 23 dnia V.S.
1781 R. St. Petersburg.

Przedłożenie Xięcia Wiaziemskiego Generał Prokurora, dane Kazien-
ney Pałacie na Jey Raport względem Ciskadu: przetłomaczone z Ruskiego.

Namiestnictwa Połockiego Kazienney Pałacie od Aktual-
nego Tayney Konsyliarza Generała-Prokurora

Przedłożenie.

Kazienna Pałata Raportem swoim dnia 5. 9bra dattowanym
donosi, że Izba Cywilnego Sądu przez Soobszczenie znać dała, iż Ona
Grafini Borchowey Żony Podkanclerzego Korony Polskiey pretensye
do Maiętności Ciskadu — zostaiącey pod Kazienną Rządem — w Staro-
stwie Rzeżyckim — przyprowadziwszy do końca, przysądziła Oddać
ze wszystkiemi przynależnościami, y wsiami w possessyą: y dla tego
od promulgaty Dekretu, to iest od 26. 8bra V.S. za 28 dni kogokol-
wiek posłać tam z doskonałą wiadomością o Liczbie Zapisanych
w Rewizyą dusz, dla Tradicyi Onych domowi JWW. Graffow
Borchow. Aże Kazienna Pałata z swoiey Strony przywodząc
barzo ważne przyczyny do Ochrony, y przyzwoitey pieczołowitości
Kazienney Interessu przedstawiła Arcywcześnie ku roztrząśnieniu,
z żądaniem Rezolucyi — iakim sposobem w takowym zdarzeniu
postąpić? to za takowe Kazienney Pałaty uprzedzenie ku Ocaleniu
Skarbowych Praw, nie mogę — iżbym nie oddał Jey powinney Spra-
wiedliwości, y pochwały. Jako zaś przytym Kazienney Spraw
Strapczy Skoruta oświadczył ze Strony Skarbowey nieukontento-
wanie, y założył appellacyą do Rządzącego Senatu, to ta Spra-
wa należytym porządkiem w Senat y przeniesiona być ma.

Xiąże Alexander Wiaziemskoy.

Nowembra 23. V.S.
1781. R. z Petersburga.

1781 Novembra 23

Kopia Przedłożenia Xięcia Wiaziemskiego Generał-Prokurora, danego Kazienney Pałacie na Raport względem nastąpić maiącey przysądzonego Ciskadu Tradicyi, tłomaczona po Polsku

Копія.

Указъ Ея Императорскаго Величества
Самодержицы Всероссійской изъ Полоцкаго
Намѣстническаго Правленія Врѣжицкой Ни-
жней Земской судъ рапортомъ сему Правленію
Верхняго Земскаго суда Втораго Департамента
Стряпчій Скарута донося что сего ноября
25 числа прибывшій сюда Генералныя Коммисаръ
Господина Старосты Режицкаго и Кавалера Корфа
Брокертъ уведомляетъ Режицкаго Нижней Зем-
ской судъ вмѣсто должнаго исполненія пред-
писаннаго оному изъ сего Правленія дабы
чинящихъ ослушаніе Цискадскихъ крестьянъ
немедленно привести внадлежащее содержа-
телю Староства послушаніе минувшаго 22го
числа сегожъ ноября приступилъ было къ отдачи
казенныхъ деревень Господамъ Борхамъ и уже
въ оной деревни называемой Треиды прика-
залъ крестьянамъ противной стороне чинить
послушаніе проситъ вcоблюденіе целости
казенныхъ имѣнія вышепомянутому Режицкому
нижнему Земскому суду запретить дабы
оной безведома и повелѣнія сего Правленія
ничего самъ собою впредь чинить недерзалъ;
и всеконечно по посланному прежде сего по-
велѣнію ослушный Цискадскихъ крестьянъ
вдолженое повиновеніе содержателю Ста-
роства привелъ а днеправильной отдачи
казеннаго имѣнія непремѣнно воздержался
в Полоцкомъ Намѣстническомъ Правленіи
Определено Врежицкой Нижней Земской
судъ послать указъ сказавъ что Правленіе
весма удивляется дерзости онаго имѣвъ

Отъ правленія предписаніе чтобъ тискадскихъ
крестьянамъ подтвердилъ быть впослушаніи
казенномъ впредь доповеленія но обождаче
ничего несказано акакъ израпорта скарутъ
значитъ что оноя нижнея земской судъ
усиливается оное казенное имѣніе отдать
неисполня указа намѣстническаго правленія
держась единственно указа гражданской
палаты несмотря на отзывъ прописанной
втомъ же указе казенной палаты оне
присылке одатчика онаго имѣнія чего
для предостерегая всякое отого произойти
могущіе неустройство посиле высочайшаго
учрежденія оуправленія губерніи 96. стаи
предложить оному нижнему земскому
суду чтобъ оноя сполученія сего выехавъ
оставитъ оное имѣніе напрежнемъ осно
ванія впедомстве казенномъ впредь дово
сследованія отъ правителствующаго
сената указа акакъ оному суду получа
прежнее повеленіе отправленія быть темъ
тискадскимъ крестьянамъ впослушаніи
впредь доповеленія долженствовало требо
вать получа изъ гражданской палаты
такой нерешителной указъ резолюціи
онамѣстническаго правленія для того
затакое явное непослушаніе и пренебре
женіе указа сего правленія наложи
на оной судъ пеня триста рублей которые
и велетъ прислать прирапорте всие правленіе
немедленно ноября 25 дня 1781 года

Kopia Ukazu – Rządu Namiest=
niczego: Ktorym Tradicya Ciskadu
iest wstrzymana, y Sąd Ziem=
ski Rzeżycki 300 Rublami ukara=
ny został. Dnia 25. Novembra
V. S. 1781 Roku.

N. 19.

Копія

Указъ Ея Императорскаго Величества самодержицы Всероссійской Государыни Императрицы Елисаветы Петровны Нижней Земской суда Ратману Семену Кривцову Верхняго Земскаго суда Ратмана Дементьева Сергіева монастыря Дворянину Ивану Ларіонову Сего 1744 ноября 25 числа Генваный Комисаръ Гдна Главноуправляющая Вотчинами Государственныя Коллегіи Юстицыи Коллегіи

Определено врежицкой нижней земской
суд послать указы сказать, что пра
вленіе весма удивляется дерзости
онаго имѣть отправленія предписаніе
чтобы тискацкихъ крестьянъ подтвер
дили быть впослушаніи казенномъ
впредь доповеленія но отдаче ничего
не сказано акаесь узрапорта скаруты зна
чить что оной нижней земской суд
усиливаетъ оное казенное имѣніе
отдать неисполня указа наместниче
скаго правленія держась единственно
указа гражданской палаты; несмотря
на бывшую прописанной второе указе
казенной палаты оне присылся отдавчика
онаго имѣнія чего для предостерегая
всякое отъ того презойти могущее
неустроитство, послѣ высочайшаго учре
жденія оуправленій губерній до статей
предложить оному нижнему земскому
суду чтобы оной получения его высеха
отъ оное имѣніе напрежнее осно
ваній впредь казенное впредь
до послѣдованія отправительствую
щаго сената нашего указа, акаесь оному
суду получа прежнее повеленіе отправ
ленія быть тѣмъ тискацкимъ крестья
намъ впослушаній впредь доповеленія
долженствовало требовать получа
из гражданской палаты такой нере
шителной указъ разлѣщій отнаме
стническаго правленія для того

Затакое явное непослушание и пренебрежение указа сего правления наложить на оной суд пени Пятьсот рублей которые и велеть прислать при рапорте сего правления немедленно ноября 25 дня 1781 года

Toż Samo Charakterem Polskim

Ukaz Jeia Imperatorskaho Wieliczestwa Samoderżycy wsie Rossyiskoy Iz Połockaho Namiestniczeskaho Prawlenija w Reżyckoy Niżniey Ziemskoy Sud. Raportom Siemu Prawleniju Wierchniaho Ziemskaho Suda Wtoraho Departamenta Strapczy Skoruta donosit, Czto sieho Noiabra 25 czysła prybywszyi siuda Heneralnyi Komissar Hospodina Starosty Reżyckaho y Kawalera Korfa-Brokert uwiedomlaiet — Reżyckoy Niżniey Ziemskoy Sud wmiesto dołżnaho ispołnienija predpisannaho Onomu iz sieho Prawlenija daby czyniaszczych osłuszaniie Tiskatskich Krestijan niemiedlenno prywiesti w nadleżaszczeje Soderżatielu Starostwa posłuszaniie — minuwszaho 22 czysła siehoż Noiabra prystupił było k otdaczy Kaziennych dierewien Hospodam Borcham, y uże w onoy dierewni nazywaiemoy Spreydy prykazał Krestianam protiwnoy Storonie czynit posłuszaniie

1781. 25. 9bra

Kopia Ukazu Rządu Namiestniczego - przeciw bo pierwszej Tradicyi Cichadu co był wydany przez Brykerta ~~Kommissarza Kortowskiego~~ z nałożeniem na Sąd Sztrafu Rublow 300.

~~N 41~~

~~No~~ 9.

137.
21

Do Namiestniczego Rządu od Niższego Ziemskiego Rzeczywistego Sądu.

Raport.

Odebrawszy Sąd Ziemski Rzeczycki Ukaz z Dekretem z Straździańskiey Galaty. pod № 312 przystanym, y drugim 22 Dnia tegoż Miesiąca, którego kopią Rządowi Namiestniczemu przedstawia, gdy na mocy takowych Ukazów Sąd Nasz na wyznaczone zdawna miejsce, posłuszeństwo Jeżer= Straffom Borchom zapowiedział. podanie Ciskowu uczynił, oraz we wszystkim co do Punktu w Ukazie wyrażonego przystąpił: aż na dzień 20 nadziachawszy rzeczą porą Km Pan Brokowitz, prosto do miejsca gdzie Jurydyka ufundowana była z kilkunastą Ludźmi, gdy nas Sędziow niemalarł, prócz jednego Jeżer= Borchow w Osobney Osobie zwanego Plenipotenta We Km Pana Antoniego Kwinty Cyrzana Ziemskiego Ob= Brasł= zupełniedz w Oney rozlokowawszy hałady czynił: Co widząc We Pan Cyrzan Kwinta dał znać Sądowi: po tym oznaymieniu, tenże Pan Brokowitz przysłedłszy przedemnie, Ukaz z Namiestniczego Rządu Nam Sędziom oddał, gdzie my przyjąwszy takowy Ukaz na Dniu Swiątecznym to iest w Niedzielę 20 Gbra VS do czekowi Onego przystąpić niemogliśmy, lecz Km Panu Brokowitzowi danie Rezolucyi do Dnia Poniedziałkowego odłożyliśmy: w którym ciągu gdy koniecznością upatrzyemy, iż Namiestniczemu Rządowi przedstawić należy y to donieść, że Straździańska Galata na postany Raport od Sądu Niższego o nie przybyciu oddawczyka dała powtórny Ukaz, żeby te Dobra Ciskowi Jeżer= Borchom trzodować na fundamencie Uchwalenia Punktu 136 y 133. konieczno dopełnienie Ukazu pierwiey przysłanego oraz Dekretu dopełnienie, wedle Punktu 224 nakazuie: Zatym Sąd Nasz, wiedząc dostatecznie obowiązki sobie zaszczytne, iż każdey Rzeczy Wyroki dopełniać powinien, a nie maiąc na to wyraźnego od Namiestniczego Rządu Ukazu, żeby Straździańskiey Galaty Dekretow y Ukazow niesłuchano, prócz Ukazu nadesłanego, żeby zapowiedzi podanym żeby zbuntowanym posłuszeństwo do dalszego powiedzenia: a gdy Ukaz Straździańskiey Galaty późniey nadesłany, koniecznie tychże Dobr czynii nakazał trzodzyć, wzięć wzięć musiał przedsię czynność: y gdy w takowey czynności dłużey zostawał bez naymnieyszego od Rządu Namiestniczego

Namiestniczego zadysponowania, zaczym musiał to czynić co mu Strażdańska Pałata nakazała: a gdy w Dniu 20 w wyżey rzeczoney porze odebrał Ukaz, maiąc iuż pierwiey od Strażdańskiey Pałaty nadesłany, zaczym prosi Namiestniczego Rządu Sąd Niższy Ziemski Rzeżycki, żeby czasem przed Strażdańską Pałatą niebył winnym o takową Rezolucyą: aby Namiestnicze Uprawlenie dało wyraźny Ukaz do Sądu Naszego, iż Dekret przez Strażdańską Pałatę uczyniony, Sąd Ziemski Rzeżycki Exekwować niepowinien, y co do tego Punktu spełnienia Dekretu y Ukazu Strażdańskiey Pałaty słuchać nie iest obowiązanym. A że do tych Czas Sąd Nasz iak wyżey donosi z Namiestniczego Rządu niemiał wyraźnego Zakazu, zaczym iak czynił wedle Uczrzedenia Punktu 130: 133 y 224. y wedle Ukazu z Strażdańskiey Pałaty Sobie przysłanego, tak od nałożonego Sztrafu uwolnienia dopraszaiąc.

28. 9bra 1781
z Cishada

R.u 1781. 28. 9bra

Kopia Raportu Sądu Rzeżyckiego – o dopełnioney pierwszey Tradicyi Cissadu. Połockiemu Namiestniczemu Rzydowi, ktory za tę Tradicyą 300. Rublow Szerafu na Sąd nałożył.

№ 13

Kopia

~~141.~~
73

w Namiestniczy Rząd Gubernij Połockiey
od Sądu Ziemskiego Rzeczyckiego

Raport.

Dopełnił Sąd Ziemski Rzeczycki Ukaz Namiestnictwa Połockiego pod Num: 10259. Dnia 25. 9bra Datowany. Ciskady Zwrócił nazat JWu Korffowi, posłuszeństwo wypowiedział Podaństwu, przeszłym Dyspozytorom Kaziennym y wewszystkim według wyż wyrażonego Ukazu Namiestniczego Sprawił się Mimo Ukazy Hrazdanskiey Pałaty ieden pod Num 312. Dnia 1go 9bra Drugiego pod Num: 352. Dnia 22. tegosz Mca w Sąd Ziemski Rzeczycki Nadesłanych, Nakazuiących Tradycyą Ciskad JWm Graffom Borchom: z takowey czynności Sądu Ziemskiego Rzeczyckiego Może Namiestniczy Rząd poznać zupełnie posłuszeństwo, y głembokie poważenie Ukazow Namiestniczego Rządu. Że zas oskarżony Sąd przed Namiestnictwem o niespełnienie Ukazu pierwszego Nakazuiącego przywieść do posłuszeństwa JWu Korffowi Poddanych Ciskadskich pobuntowanych, y zato otrzymał Sztraffu 200 Rubli; na takowe Zaskarżenie czyni Explikacyą Sąd Ziemski Rzeczycki po odebraniu takowego Ukazu wysłał Kapitana Sprawnika do Ciskad ktory Spełnił przedpisanie Onego y Zakazał poddanym Ciskadskim Zupełne posłuszeństwo JWu Korffowi: do tego Czasu aż przyszedł termin Ukazowi Hrazdanskiey Pałaty Nakazuiącego tradycyą Ciskad JWWm Graffom Borchom wtenczas po spełnieniu Ukazu Namiestnictwa, przystompił Sąd do Spełnienia Ukazu Hrazdanskiey Pałaty, zaktorym nieosmielił się iednak Zewszystkim Uczynić tradycyą Ciskad JWWm Graffom Borchom. Aż postorny odebrał Ukaz Hrazdanskiey Pałaty potwierdzaiący pierwszy, y nakazuiący podanie Ciskad JWWm Graffom Borchom

No: 484.

pozniey przysłany.

Pod takiemi Ukazami Hrazdanskiey Pałaty zostaiąc Sąd Rzeczycki, aniemaiąc Ukazu z Namiestnictwa wyraznego niepodawania Ciskad Graffom Borchom, rozumiał iż niezgrzeszy przed Namiestnictwem gdy dopełni Ukazy Hrazdanskiey Pałaty według powinnosci Swoiey w Uczerezdeniu Pun. 224. wyrażoney. Co gdy zaoskarżeniem Strapczego wyszego Ziemskiego Sądu 2go Departamentu zawinę osądzono, y Sztraffem 300. Rublami Ukarano. Uprasza Sąd Ziemski Rzeczycki ozprawiedliwe względy Namiestnictwa Połockiego nad niewinnoscią Swoią oraz o Uwolnienie od nałożonego Sztrafu.

Tomasz Korn Assessor
Ziemski Rzeczycki.

1781. 9bra 28
Raport Sądu Rzeczyckiego do Nam: Rządu, donoszący o dopełnioney Retradicyi Ciskadu dla Korfa.

№ 10

Режицкой нижней земской судъ полоцкому намѣстническому правленію между прочими доноситъ, что получены въ ономъ судѣ указъ и опредѣленіе изъ палаты гражданскаго суда, объ отдачѣ изъ староства режицкаго имѣнія Цискадъ со всѣми къ нему принадлежностьми во владѣніе графамъ Борхамъ, по прибытіи туда со стороны казенной отдатчика, щитая со дня объявленія опредѣленія палаты въ 28 дней. въ теченіи сего времяни полученъ въ семъ судѣ и изъ намѣстническаго правленія указъ, въ которомъ велѣно въ предъ до повелѣнія привести въ послушаніе будто бы ослушныхъ Цискадскихъ мужиковъ 2ну старостѣ Корфу, какъ арендатору того имѣнія. Между тѣмъ, когда уже срокъ по предписанію гражданской палаты къ отдачѣ того Цискада графамъ Борхамъ сближился, а отдатчикъ со стороны казенной неприбылъ, то судъ помянутой земской рапортуя о семъ палату гражданскую, просилъ резолюціи, что въ семъ случаѣ дѣлать? Палата основываясь на высочайшемъ учрежденіи 130 статьи по силѣ коей рѣшенія своего отмѣнить немогла и 133 статьи гдѣ узаконено что рѣшенія ея непремѣнно должны быть исполнены, подтвердила оному суду не взырая на неприбытіе отдатчика исполненіе прежнихъ своихъ повелѣній и чтобы судъ сей поступилъ на основаніи 224го § высочайшаго же учрежденія. Судъ исполняя таковое предписаніе палаты, получилъ изъ намѣстническаго правленія вторичной указъ не выражающій имѣнія но чтобы судъ земской неисполнялъ предписаній палаты взыскивающій однакоже съ онаго суда за таковое исполненіе штрафу 300ть повелѣвая притомъ отдать въ новъ тотъ Цискадъ арендатору Корфу, что и учинено. Итакъ судъ нижней земской проситъ о уничтоженіи той невинно на него наложенной пени; ибо чинилъ отдачу не самъ собою имѣнія Цискада, но подвумъ насланнымъ къ нему изъ гражданской палаты указамъ.

Extrakt Raportu sądu Rze
zyckiego do Namiestniczego
Rządu względem Retradicyi
Ciskadu y Nałożonego sztrafu
300 Rubliow

1781. 28. 9bra

выписка изъ рапорта нижнего Земскаго суда Намѣстническому правленію о уничтоженіи напрасно наложенной на него пени 300 р.

№ 4.

Uliaz Jkia Imperatorskaho Wielicżestwa Samoderżcy Wsieros-
syjskoy, i Potockaho Namiestniczeskaho Prawlenija w Rżeżkoy Ni-
żniey Ziemskoy Sud, o raporte Onaho Suda ot 28 minuwszaho Ma-
iabra stworitielno ob otdaczie Strefini Borchowoy Kazionnom Imieniy
nażywaiemom Cichad, w Potockom Namiestniczeskom Prawlenij Opre-
dieleno w Rżeżkoy Nżniey Ziemskoy Sud podat Uliaz, czto propi-
sywaiemyia Onym Sudom obstoiatielstwy niemało w rezon prinjaty być nie
mohut potomu 1. Chotia Oroy Sud obiaśniaiet iakoby nie iawstwienno
ot Namiestniczeskaho Prawlenija w Uliazie, izobrażeno daby Prażdanskoy
Padatie Uliazow, i Diebretow w Otdaczie Kazionnych Imieniy Strafina
Borchana nie dowżat; no tak sija predpisanije nie mżno otio, ibo i
w Diebretie Prażdanskoy Padatie opredieleno Oryia Imieniy otdat pry
otdatczykie ot Kazionnoy Padatie? ze Uliazież ot Namiestniczeskaho Pra-
wlenija toczno izianieno Soobszczenija Kazionnoy Padaty, czto po siemu
Su Appiellacya założena, tob obożdat po drugoy mierie do poluczenija po-
wielenija ot Prawitelstwa: po czemu i predpisano czlob Krestijanam Kaz-
nożajemye podtwerdit daby nie otważywalis diełat niepowżuszanije, da
wniesli bo swoj podati, i służyli podożennuiu swoiu rabotu, tak do sich por
imieli, zwied do powielenija 2. W Uliazież Prażdanskoy Padatie ot
22-noiabra na wopros Onaho Suda ob otdaczie niczeho prie skazano, i
propisala Soobszczenije Kazionnoy Padaty, czto b Otdaczie bez powielenija Pra-
witelstwa prystupit nie możet k prymieczaniju Onaho Suda. 3. Po siemu
otzywu ot Kazionnoy Storony nikakowaho otdatczyka nieprysłano, iakoby ot Ar-
tiora, a ot Prieżnjaho zwładiełca Storpodina Horfa dowolnoie So-
glaszenije zdiłano było; to i nie sledowało Onomu Sudu prystupit k Na-
silnoy otdaczie tiech dieriewień w sile zdierżanich Porsiud Zakonow
a imianno Statuta H Prawy 86 artykuła, ibo nikakoy Sud nie możet
nasilno pudat, i otdażat kakoie libo imienije. 4. Oroy Sud pożuża ot
Namiestniczeskaho Prawlenija Uliaz z tem czlob Krestijanam być w po-
żuszanij Kazionnom wpred do powielenija; no kogda posle podtwerżde-
ij Prażdanskoy Padaty iakoby ob otdaczie wtorytielnoy Uliaz, to i sledowa-
tob sprawszywatsia, i raportowat o poluczenij Onaho, i trebowat Rezolucyi
ot Namiestniczeskaho Prawlenija, Kotoroie po sile Wysoczayszaho Uta-
rzdenija 9 Statti reprawliaet Imieniem Jeia Imperatorskaho Wielicżest-
wa Gubernijeju. 5. Nżniey Ziemskoy Sud nie wziraia na wsie pry-
pisannyia swoi pobrasnosti, ili paczeszse skazat swoi prestupleniy, oryie Su-
dy sowiersztelotiet nie ispolniaia, i poslednie pożannaho i Namiestnicze-
skaho Prawlenija ot 25. minuwszaho Sentiabra Uliaza powielenia nie ot-
stawia Imienije Cichad w Kazionnom Widomstwie do poluczenija o tom
ot Prawitelstwa tuiuszczaho Senata Uliaza, upotriebliaja iedinstwienno nie-
dielnyia rycie wopros. Budietli ot Prawlenija powieleno nieżuszat Uliazow
Prażdanskoy Padatie? czlob da ratożennaja Cena podtwerżdaietsia tem na-
bolee, czto i ot Jeho Sijatielstwa Storpodina Dieystwitielnaho Tajnaho So-
wietnika i Kawalera Knżia Alexandra Alexiejewicza
Wiaziemskaho Kazionnoy Padaty na Prawlenije ot Oroy izianiaiuszczemu
o Nieotdaczie Imienija Storpodia swoiey storony reszenia prażdy bia-
szczyszczenija, i tozchodu Obsłudienija Kazionnaho Interesa, i trebuiu-
szemu Rezolucyi. Kakim obrazom w Sem Slużae postupit? Jeho Sijatielstwo Prie-
dstawitz za tabowyia Oroy Predusmotritielnost w Sochranienij Kazionnych Praw ot da-
iet Jeho Dołżnuju Sprawiedliwost, i pochwału. Diebabra 3. dnia 1781.

Sowietnik Karl Tol.

Sekretar Kwor Aduratow Ili.

Rejestrator Sawrija Jasnew.

Kopia Ukazu z Rządu Namiestniczego wydanego 3. Xbra 1781 w Niższym Ziemskim Rzeżyckim Sąd.

N 3

Rᵘ. 1781. 3. Xbra

Kopia Drugiego Ukazu z Rządu Namiestniczego Rzeżyckiemu Niższemu Ziemskiemu Sądowi, potwierdzającego nałożony Sztraff Rub. 700 za Tradicyą pierwszą Cessadu uczynioną dla Grafow Borchow

Оправительствующій Сенатъ

Изъ полоцкаго наместническаго правленія

Рапортъ.

Хотя посланный декабря отъ 6 числа рапортъ
правительствующему сенату донесено было что
оделъ производящемся здешняго наместничества
в гражданской палате по претенсіи госпожи графини
Борховой о имѣніи казенномъ состоящемъ во владѣніи
содержателя г-на Корфа Рѣжицкому нижнему зем-
скому суду изнаместническаго правленія зделано пре-
писаніе дабы по опредѣленію той гражданской палаты
до полученія на вышеупомянутое представленіе оправи-
тельствующаго сената указа отдачею удержатца,
но вместо того помянутой судъ отъ 9 числа сего
декабря рапортуетъ что когда третичной получилъ
указъ из палаты гражданскаго суда отъ 5 того же
декабря подтверждающей прежние в разсужденіи отка-
за цыскада, господа Борхамъ повелѣнія, то
судъ опасаясь дабы за неисполненіе вышеуказаннаго учреж-
денія о управленіи губерніи 224 статьи не подвергнулъ
себя штрафамъ; поелику изнаместническаго пра-
вленія о неисполненіи декрета показанной палате
гражданскаго суда, и о отобраніи отъ графовъ Борховъ
цыскада указа Рѣжицкой нижней земской судъ
не имелъ, то имѣніе цыскадъ нынѣшняго декабря
не предвидя никакого сопротивленія по силѣ
законовъ и указа палаты гражданскаго суда
графамъ Борхамъ во владѣніе отдалъ. Рѣжицкой же
уѣздной стряпчей галиантой рапортомъ к правя-
телю полоцкаго наместничества отъ 13 декабря
донесъ, что усильнымъ наѣздомъ капитанъ и спра-
вникъ рыкъ и судья корнь отдали слободу ци-
скадъ с принадлежащими к ней деревнями во влад-
ніе госпожи графини Борховой при чемъ сія-
тельство сіи графъ Борхъ же съ имевшими
при себѣ многое число людей находился и принужде-
нно делали при немъ стряпчемъ казенной крес-
тянамъ перепись, и сочинивши с своихъ вотчинъ множе-
ство крестьянъ несмотря ни на что приступилъ къ
отнятію вышепомянутаго казеннаго имѣнія

Своею силою взявъ притомъ примерно подвластъ
свою капитана исправника и судью корней, его
сіятельство 1нъ графъ Боргъ меншой сынъ
Господи графини Борховой приехавъ въ цыкады
съ своимъ повереннымъ квинтомъ и со многимъ числомъ
вооруженными людми, збираютъ отъ крестьянъ
казенныхъ разнаго рода сборовъ деньги, и якобы
до его владенія принадлежащія озера карчмы
и прочее отдаютъ въ аренды кто пожелаетъ
× отъ своего имени и какъ видно что его сіятельство
1нъ графъ Боргъ, почитая цискадкой десятокъ
засовершенно свои несмотря ни на какія повеле-
нія покуда необъявлено будетъ ему особое о вы-
езде изъ цыкады повеленіе выезжать не намеренъ,
× хотя нижней земской судъ и ссылается на упо-
мяненной гражданской палаты третичной
указъ но по истребованіи и присланной копіи
значитъ такъ какъ и прежде правитель-
ствующему сенату донесено дело что ничего
объ отдаче онаго имения не сказано; почему
наместническое правленіе впредь и прежде
чтобъ немогло последовать сущихъ
неустройствъ, донося правительствующему
сенату вышепрописанныя о стряпчаго обстоя-
тельствы спрашиваетъ резолюціи какъ
посему делу поступить.

Декабря = 16 = дня
1781 = года

1781. Xbra 16.

Kopia Raportu czyli Przedstawienia od Rządu Namiestniczego do Senatu.

o Gwałtownym Zabraniu Cesarza przez Grafow Borkow

Toiest Raport 1szy

Копія

Въ Правительствующій Сенатъ

Изъ Полоцкаго Намѣстническаго Правленія

Рапортъ

Въ следъ посланнаго Въ Правительствующій Сенатъ сего Декабря отъ 16го числа № 10960 касательно по дѣлу Прои зводившемуся Здѣшняго Намѣстничества Въ Гражданской Палатѣ по претензіи Госпожи Графини Борховой о имѣніи казенномъ Состоящемъ во владѣніи Содержателя Гна Корфа рапорта намѣстническое Правленіе доноситъ, что Сообщеніемъ Здѣшняго Намѣстничества казенная палата приложа съ поданнаго на все высочайшее Ея Императорскаго Величества Имя о того Содержателя Староства режицкаго Старосту и кавалера Корфа челобитья копіи объ отказе режицкимъ нижнимъ земскимъ Судомъ имѣнія тиска требуетъ дабы сіе Правленіе такъ какъ Управляющее имѣнемъ Ея Императорскаго Величества Губерніей, благоволило принять такія меры, чтобъ тапискадская волость несколько кратно вменше мѣсячное время отнимаемая и возвращаемая Коронѣ, а Въ 9й сего мца опять насильно отнятая и отданная во владѣніе Графамъ Борхамъ приводя якобы во исполненіе Гражданской Палаты Опредѣленіе взятое съ казенной стороны на Аппелляціи яко неправо решенное возвращена и присоединена была къ режицкому Староству по малой мерѣ до воспослѣдованія того дѣла разсмотренія и решенія Въ Правительствующемъ Сенате, и Ежели для Сохраненія тишины и спокойствія потребно тобъ Состоящими Въ тамошней волости воинскими чинами ямбурскаго Карабинернаго Полку Приведено было до того чтобъ насильные отказы и отторженія о Состава казеннаго не могли быть Дѣйствительными, и чтобъ Покушавшиеся къ такимъ отказамъ силою законъ штрафованы были, а дабы и Гражданская Палата такихъ повелѣній непосылала которыми насильно отнимается казенное имѣніе о которомъ на Ея

Определѣніе и Аппелляція учинена то и во онуѣ Сообщено, да осемъже донесено и ихъ Сіятельствамъ Гну Генералу фельдмаршалу белорусіи Государеву намѣстнику и разныхъ ордѣнъ кавалеру Графу Захару Григорьевичу чернышеву и Гну Действительному тайному Совѣтнику Генералъ Прокурору и разныхъ Ординъ кавалеру князь Александръ Алексѣевичу Вяземскому. а послѣ того о 16 декабря режицкой уѣздной Стряпчій донесъ, что наѣздъ на слободу цискадъ точно былъ 9го числа по полуночи въ великомъ множествѣ людей Сочнавшихъ со всехъ своихъ вотчинъ Его Сіятельство Графъ борхъ мужикъ и протчихъ постороннихъ людей изъ шляхетства и прямо сказать можно что отдачу делали вооруженною рукою и съ великимъ озартомъ, потому что наехали ночью и не объявя Содержателю сего казеннаго имѣнія а сверхъ сего человекъ до трехъ сотъ имели разное оружіе то есть ружья, пистолеты, сабли, копьи бердыши и протчія и язвлявшія народъ, а притомъ безъ страшной дубины ни одного не было окруживъ весь цискадъ выгоняли со всего цискадскаго дѣсятка мужикъ къ слушанію указа и для записки въ ихъ ревизію которую они тогда и начали писать какъ мужикъ Сочнали; а только при всей той ихъ переписке мужикъ никакого побоища не было; ибо Гнъ ротмистръ перваго Эскадрона ямбурскаго карабинернаго Полку Вепренской ихъ отъ того Стараніемъ своимъ отвращалъ, и обо всемъ выше писанномъ какъ Гнъ ротмистръ можетъ свидетельствовать, такъ и вся его команда, а сверхъ сего и онъ Стряпчій Самовидецъ, что выше прописанные имъ оружіи при нихъ находились великое множество людей; которые и ныне Гнъ Графъ борхъ какъ въ цискадахъ такъ и въ протчихъ деревняхъ однимъ Словомъ во всемъ цискадскомъ дѣсятке до семи сотъ имѣетъ а можетъ Статца и больше, ибо Его мужики многія объявляютъ что съ каждаго двора человека по три и по четырѣ выгнано, и разставя по всемъ трактамъ отъ режицъ

до цискадъ человекъ по сорокъ мужикъ приказалъ
не пропускать, какъ изъ цискадъ въ режицъ такъ
изъ режицъ въ цискадъ режицкаго Староства крестьянъ
и протчихъ вольныхъ людей; а у Квартиры Господина
борха безпреривно стоитъ человекъ до двухъ сотъ
съ копьями, и дубинами; а потомъ намѣстническое
Правленіе съ прописаніемъ выше объявленныхъ
Сообщенія казенной Палатъ и рапорта режицкаго
Уѣзднаго Стряпчаго представляетъ Правительству
ещемъ Сенату донеся при томъ что хотя пра
вленіе и слѣдовало по силѣ законъ зделать по
онымъ свое распоряженіе но какъ со стороны Гра
фъ борхъ есть множество вооруженныхъ людей
то естьли усилиться и казенной стороны не могло
послѣдовать смертнаго убивства, а потомъ не
приступая к сему проситъ резолюцій какимъ
образомъ въ такомъ случаѣ Правленіе поступитъ;

Декабря 18го Дня
1781го Года.

1781 Decembra 18vo

Kopia Raportu Rządu Namiestnicze-
go do Senatu — fałszywie do-
noszącego o gwałtownym Za-
braniu Cesskadu przez Graffów
Borchow. —

№ 8.

To iest Raport drugi.

Указъ ея императорскаго величества самодержицы всероссійской изъ правительствующаго сената полоцкому намѣстническому правленію. Почиазъ ея императорскаго величества правительствующей сенатъ слушавъ рапорты оного намѣстническаго правленія отъ 6го и 18го декабря коими оное правленіе представило о произшедшемъ при отказѣ волости цыткадъ безпорядкѣ. Приказали хотя дѣло производившееся полоцкаго намѣстничества в нижнихъ земскихъ судахъ и в гражданской палатѣ о присуждаемой отдачѣ графамъ борхамъ в режицкомъ староствѣ волости цыкада вступившее по взятой нарѣшеніе гражданской палаты отъ стороны казенныхъ дѣлъ стряпчимъ скарутою аппеляціи по причинѣ недавней оного присылки еще в правительствующемъ сенатѣ нерѣшено, а потому сенатъ в разсмотреніе того, правильно ли оное дѣло гражданскою палатою рѣшено, и наблюдены ли оного при производствѣ сего дѣла всѣ узаконенной порядокъ, нынѣ не входя не оставил судить о томъ во свое время, но какъ однакоже изъ выше прописанного изъ намѣстническаго послѣдняго о 18го сего декабря рапорта видитъ, что отъ стороны истцовъ графовъ борховъ в нарушеніе благочинія, порядка и тишины произведено крайнее неустройство, такъ что в ночно время учиненъ на слободу цыкадъ наѣздъ и въ великомъ множествѣ людей согнанныхъ со всѣхъ хуторовъ с разными оружіями

и дубинами

и такимъ образомъ окружа весь тискадъ производимъ
былъ Усильственной отказъ той волости За-
граеровъ борховъ нетолько безъ Законного на то
отъ вышняго правительства предписанія, но еще
и противность остановленія сего отказа Учинен-
ного намѣстническимъ правленіемъ, и при семъ
случаѣ Усиліе такъ далѣко простерто, что
намѣстническое правленіе опасаясь, дабы по
причинѣ со стороны борха собраннаго къ семъ
множества вооруженныхъ людей къ отвращенію
сего безпорядка съ казенной стороны не произо-
шло смертнаго убивства, принуждено было
съ прошеніемъ на сей случай наставленія при-
бегнуть къ правительствующему сенату;
и для того намѣстническому правленію пред-
писать, дабы оное по полученіи изъ сената
сего Указа тотже часъ и строжайше режицъ-
кому нижнему Земскому суду и Уѣздному
исправникъ предписало 1° чтобы оныя каждой
по своей должности въ высочайшемъ о Упра-
вленіи Губерніи Учрежденіи XVII главы 224-го
и XVIII главы 240-го статьями предписан-
ной употребили пристойныя и достаточныя
мѣры къ возстановленію в помянутой во-
лости тискадахъ тишины и должнаго ста-
мошнихъ жителяхъ повиновенія безъ Упо-
требленія однакожъ ктому средствъ насиль-
ственныхъ, но подтвердя жителямъ та-
мошнимъ чтобы оныя по прежнему оста-
лись в безпрекословномъ послушаніи Гарене
Датора и Чего повѣреннаго отбывая все
работы по законамъ на нихъ возлагаемыя съ
тѣмъ прещеніемъ, что в случаѣ ихъ сопро-
тивленія сверхъ взысканія поступлено
с ними будетъ по всей строгости Законовъ.

2°

2е чтобы оной судъ призвавъ графа борха а вслучаѣ
его небытности его пленипотента, накрѣпко подъ
твердилъ, дабы онъ отъ всякаго впредь усиливанія
и присвоенія себѣ сего имѣнія дорѣшенія претенсіи
его Всенатѣ краинѣ воздержался. Въ волости Ци-
скадъ имѣждъ жителями оной неучинилъ никако-
го волнованія, но ниже малѣйшаго жителямъ
внушенія, впротивномже случаѣ всякое и най-
малѣйшее съ его стороны судебнымъ мѣстамъ
непослушанія и самовольство почтено будетъ за
непокореніе законной власти, и втакомъ случаѣ
уже поступлено сними будетъ по всей строгости
законовъ, будеже его самого и пленипотента его
вслицаѣ небудетъ; то втакомъ случаѣ тому нижне-
му Земскому суду во всехъ графовъ борховъ во
чинахъ здѣлать подтвержденіе дабы никто въ
казенную волость Цискадъ въѣзжать для на-
рушенія тишины и волнованія тамошнихъ жи-
телей неотваживались подъ опасеніемъ за то
строгаго по законамъ взысканія и наказанія съ
подтвержденіемъ тому Земскому суду и исправ-
никъ, что всякое всемъ случаѣ съ ихъ стороны
упущеніе посилѣ ихъ должности строжайше нанимъ
взыщется. А какъ 3е изъ репорта намѣстни-
ческаго правленія видно что о произведенномъ
усильномъ графами борхами за себя волости
Цискадъ отказѣ и обо всемъ произшедшемъ
притомъ неустройствѣ оному правленію до-
несено отъ уѣзднаго стряпчаго, отвращеніе
же таковыхъ неустройствъ наблюденіе благо-
чинія, благонравія и порядка посилѣ выше
прописанныхъ статей высочайшаго о управле-
ніи губерніи учрежденія возложено на нижнія
Земскія суды и исправниковъ такъ какъ и
немедленное донесеніе

о всехъ въѣздахъ происходящихъ безпорядкахъ
то для чего режицкой нижней земской судъ
и того уѣзда земской исправникъ всемъ
случаѣ пренебрегли свою должность и
всамомъ началѣ нестарались оботвра-
щеніи произшедшаго безпорядка отъ
отобрав отнихъ отвѣтъ представить
сенату о чемъ и белорусскому господину ге-
нералу губернатору дано знать указъ
декабря 26го дня 1781го года ——
Подлинного подписано тако:
оберъ секретарь Василей Краморенковъ
регистраторъ Николай Волковъ
—— —— Андрей Золотаревъ
3го департамента.

№ 21

1781. 26 Хбр.
Шаг Генадій до Маяніе
Апостола Дорогіеро
Залесаіеу Хиот Сіраль, и
Пеи иткуманіе Прокорпоіи, у
чтеріе о Судьи Н. Х. Ахеіусьфиро
Отвіеть о Собеу чтеру.

~~161.~~
83

...kat. 31

Nowoutworzony fascykuł
№ 31
aktów odnoszących się do
Kiecenu seu Ciskadu
r. 1782

sztuk 11.

Papiery tyczące się Tradycyi Cisnad

Tańcy

No 2.

Ukaz Jey Imperatorskiey Mości Samowładnicey całey Rossyy z Połockiego Namiestniczego Rządu, pod datą 1782 Januarii drugiego dnia № 11304. pisany. Sąd Ziemski Rzeżycki dnia 13 Siodmego tegoż Miesiąca odebrał: w tym to Ukazie o Rozdzieleniu przedpisano, ażeby Sąd Nasz Ziemski Rzeżycki po otrzymaniu Onego natychmiast wyjechał na miejsce y spełnił wedle istoty pisanego Rządzącego Senatu Ukazu zalecenia, a dla czego Ony Sąd na nieprzedmiotne tego Rządu Namiestniczego Onemu zalecenia, o nieoddaniu tego Imienia Ciszkaw do otrzymania Ukazu z Rządzącego Senatu, nieprzykładał Swoiey powinności, myśle w Prawdzie odprowiedz: na który punkt primicyiym Sąd Ziemski donosi Raportem: iż po otrzymaniu takowego Ukazu ziechał dnia 4 Januarii do Ciszkaw, a znalazłszy od strony JWPana Borchow iednego tylo uprawiciela Kmości Pana Swiętochowskiego z dwoma Ludźmi przy nim będącymi, bez naymnieyszego zaprzeczenia od Jego y żadnych hałasow, podał w poseskyą JW: Kostowi y Kawalerowi tey Wsi Ciszkady, y posłuszeństwo Poddanym zaprowiedział. Że zaś w przedpisanym od Rządzącego Senatu Namiestniczemu Rządowi Ukazie, a z niego w trzech Punktach w Ukazie tegoż Namiestniczego Rządu Sąd Ziemski Rzeżycki nadesłanym wyrażono. 1mo: Ażeby on każdy po Swoiey powinności w naywyższym o Rządzie Gubernij Uczrzedzeniu Siodmnastego Rozdziału, 224: 10 Rozdziału, 242 Punktow przepisaney, obmyślili mistyczne y dostateczne sposoby, ku ostanowieniu pomienioney Wsości Ciszkadzkiey w spokoyności, y powinnego w tameczanych Poddanych posłuszeństwa, nieużywaiąc iednak ku temu środkow gwałtownych, tylko przykazać poddanym tameczanym, ażeby oni podawnemu zostali się w należytym posłuszeństwie u Arendarza y Jego Plenipotenta; odbywaliby roboty wedle Prawa na nich włożone, z tą przestrogą, że w przypadku Ich sprzeciwienia się, prócz wyskania, prostą przyrodą z niemi będzie ze wszelką Srogością Prawną. 2do. Ażeby Ony Sąd wezwał Pana Borcha, a w niebytności Samego, Jego Plenipotenta, y mocno potwierdził, ażeby on od wszelkiey napotym gwałtowności, y przywłaszczenia Sobie tey Maiętności, do osądzenia Pretensyi Jego w Sprawie, zupełnie wstrzymałsię; we Wsości Ciszkadzkiey między poddanymi Oney nieczynił nietylko żadnego rozruchu, bez y

nayż

naymnieyszego Poddanych uciemiężenia, w przeciwnymże zdarzeniu — wszelkie y naymnieysze z Jego Strony Sądowym mieyscom nieposłuszeństwo y Samowolność, poczytanym będzie za niepodległość powadze Prawa, y w takim zdarzeniu postąpiono z Nim będzie po wszelkiey srogości Praw: Jeżeli zaś On Sam lub Plenipotent Jego niebędą obecni, tedy w takim razie, temu Niższemu Ziemskiemu Sądowi we wszystkich Grafstow Borchow Dobrach uczynić przykaz, ażeby nikt w Kazienną Włość Ciskadzką wieżdżać dla naruszenia spokoyności y podmowienia tamecznych poddanych nieważył się, pod boiaźnią za to srogiego wedle Praw Ukarania, z potwierdzeniem też Ziemskiemu Sądowi y Sprawnikowi, że wszelkie w tym razie z Ich Strony ubliżenie wedle ich powinności naysrozey na nich zyskanym będzie. 3tio: A iako z Raportu Namiestniczego Rządu widać, że o uczynionym gwałtownym p. Grafstow Borchow dla Nich Włości Ciskadzkiey oddaniu, y o wszystkim nastąpionym przy tym nieporządku. Onemu Rządowi doniesiono od Uiezdnego Strapczego, odwrócenie zaś takiego nieporządku, baczność dobrey czynności, Uczciwosci y porządku, na mocy wyżey wyrażonych Punktow naywyższego o uprawleniu Gubernij Uczereżdenij, włożono na Niższe Ziemskie Sądy y Sprawnikow, tak iak y nieodwłoczne doniesienia o wszystkich w Uiazdach zdarzaiących się nieporządkach; to dla czego Rzeżycki Niższy Ziemski Sąd y tego Uiezdu Ziemski Sprawnik, w tym zdarzeniu zaniedbali swoiey powinności y w Samym początku niestarali się odwrocenia zdarzonego nieporządku, w tym odebrawszy od nich wytłumaczenie się przedstawić Senatowi: Przeto tenże Sąd nieczuiąc się być naymniey winnym w takowym obwinieniu, tłómaczy się ze wszystkich czynności swoich, wypisuiąc One od początku aż do Końca w takowym Sposobie. — Roku 1781. Nowembra 1go Dnia datowany pod Numerem 312 odebrał Sąd Ziemski Rzeżycki Ukaz Ky Imperatorskiey Mości z Straż-dańskiey Pałaty razem z Dekretem przyłączonym, zalecaiący na Mocy nay wyższego Uczereżdenia Punktu 224. oddanie Ciskadu JW Grafini Borchowey in Spatio dwudziestu Ośmiu Dni od promulgaty Dekretu, ieśli będzie oddawczyk z Kazienney Pałaty to wespoł z Nim podług Instrukcyi w tymże Ukazie przepisaney; Dnia zaś 19 Nowembra pisał Sąd Ziemski Rzeżycki do Straż dańskiey Pałaty Raport donoszący, że przy zbliżaiącym się terminie oddawczyka niewidzi. Niżeli tedy termin z Dekretu y powyższego Ukazu do podania JW Grafini Borchowey Ciskadu nastąpił, odebrał Sąd Ziemski Rzeżycki Dnia 19 Nowembra Ukaz Ky Imperatorskiey Mości Samowładnącey Całą Rossyą, od Połockiego Namiestniczego Rządu pod datą 12 Nowembra 1781. Roku No 9755. pisany, w którym wyraża, w Soobszczeniu Kazienney Pałaty donoszenie JWo Arendarza Starosty y Kawalera —

Korffa

Korffa, że z przyczyny rozeszłey wiadomości o oddaniu maiącym nastąpić w Possessyą JW Borchowey Włości Ciskadzkiey, taż Włość nieposłuszna, y że od Dekretu Hrażdanskiey Pałaty założona Appellacya, a zatym nakazano Rzeżyckiemu Ziemskiemu Sądowi ziachawszy na mieysce, potwierdzić posłuszeństwo Poddanstwu Ciskadzkiemu do dalszego rozkazu: Na mocy którego wyżey wspomnionego Ukazu W Jmci Pan Ludwik Ryk Kapitan Sprawnik dnia 19 Nowembra ziachawszy do Ciskadu, zebrawszy Ciskadzkich Poddanych, posłuszeństwo dla JW Korffa Starosty y Kawalera na dniu dwudziestym zapowiedział, rozkazał, y o tym do Połocka Namiestniczego Rządu odraportowano pod datą 25 9bra. Gdy zaś dzień 22 9bra iako od promulgaty Dekretu ostatni za Dekretem Hrażdańskiey Pałaty nastąpił, ziachał Sąd Ziemski Rzeżycki na mocy tego Dekretu, y w naywyższych ustawach Punktu 224. Rozdziału Siedmnastego, nayprzod o godzinie dziewiątey do Wsi Ciskadzkiey Spryngiszek, gdzie po przeczytaniu przed Poddanstwem Ukazu Hrażdańskiey Pałaty, nakazał dla JWW Graffow Borchow Posłuszenstwo; z tamtąd o godzinie Jedynastey przybył do Wsi Rużyny, y podobnież posłuszenstwo zapowiedział, a o godzinie dwanastey tegoż dnia, gdy przyiachał tenże Sąd do Wsi Ciskadu, za niewpuszczeniem do Izby przez Ichmościow Panow Brokierta y Wita, przed nayduiącymsię w ow czas teyże Wsi poddanstwem czytał publicznie Dekret y Ukaz Hrażdańskiey Pałaty nakazuiąc Onym posłuszeństwo mimo bronienie Słowne Ichmci Panow Brokierta y Wita, a gdy Łajania y Wexy, oraz pochwałki na Zdrowie y Życie Sędziow, przez JmPana Brokierta czynione słyszał, pisał Sąd Ziemski Rzeżycki Soobszczenie pod datą 22 Nowembra do W Rotmistrza Pułku Jamburskiego Wiepreyskiego, konsystencyą w Ciskadach maiącego, aby dla bespieczeństwa Zdrowia y Życia Sędziow nadesłał Sołdatow; iakoż tegoż dnia W Rottmistrz Sześciu Sołdatow z Under-Officyerem nadesłał, przy których Sąd obrawszy Kwaterę u Mieszkanca tamecznego Cimochy Kastyrskiego, Juryzdykę Sądow Swych ufundował: dnia zaś dwodziestego Trzeciego Nowembra na podane przez JmPana Wita objawienie, aby Sąd wstrzymałsię z podaniem Ciskadu JWW Borchom, dał Rezolucyą; Iż ponieważ JmPan Wit bez Plenipotencyi Żadney, zaniosł prośbę, á Plenipotencya Prawami Monarchicznemi nakazana, przeto Sąd Ziemski na mocy Dekretu y Ukazu od Pałaty Hrażdańskiey nadesłanego, podanie JWW Borchom determinuie czynić: Nazajutrz idąc dnia 24 9bra odebrał Sąd Ziemski Rzeżycki Ukaz z Hrażdańskiey Pałaty pod Nrm 352. dnia 22 datowany 9bra, w którym przepisawszy Soobszczenie Kazienney Pałaty, w Swoim oprzydzieleniu wyraźnie

nakazała

nakazała, aby Sąd postąpił wedle Nauki Naywyższych Ustaw, a Pałata Hraždańska według Punktu 130. Swoiey Decyzyi odmienić niemoże: po wysłuchaniu którego JJ Imperatorskiey Mości Ukazu z Hraždańskiey Pałaty, czytaiąc w naywyższych Ustawach powinność Sądu Niższego, tak w Rozdziale Dziesiątym, Paragrafie 133. względem spełnienia decyzyi Izb, iako też w Rozdziale Siedmnastym Paragrafie 224. w Punkcie Trzecim, względem przyprowadzenia do Skutku rozkazow Zwierzchności, wedle Instrukcyi w Dekrecie przepisaney, kontynuował Czynność Tradycyi: O czym pod datą 24 9bra do teyże Hraždańskiey Pałaty raportował, z wyrażeniem przykrości y niesprawiedliwości, oraz odkazanek y uszczypliwych Łaiań przez Kmsi Pana Brokierta popełnionych. Przez dni zaś następuiące, to iest 25. 26. 27 9bra, kontynuował Sąd rozpoczętą Rewizyą Dusz: A gdy KmPan Brokiert Kommissarz oddał Połockiego Namiestniczego Rządu Ukaz pod datą 25 9bra, nakazuiący zwrocić nazad w Possessyą JW. Korffa Starosty y Kawalera Ciskady, tegoż dnia którego odebrał Sąd to iest dnia 28, pisał dwa Raporta, ieden do Namiestniczego Rządu proszący o Rezolucyą, czy ma Sąd Ziemski Rzeżycki słuchać Hraždańskiey Pałaty Ukazy, y czynić wedle zacytowanych w Ukazie Punktow 133. 134. 224. w Naywyższych Ustawach, spełnienie? iako o tym obszernie w Raporcie wyrażono; a dla dowodu, Kopią Hraždańskiey Pałaty Ukazu, do Sądu Ziemskiego Rzeżyckiego przysłanego, przyłączył: Drugi takoż pisał Raport do Hraždańskiey Pałaty z przyłączeniem Kopij Ukazu z Namiestniczego Rządu, obawiaiąc się aby za niespełnienie Ky Ukazow, powtórnemu nieulegał Sztrafowi, gdyż od Namiestniczego Rządu Sztrofowanym został; Upraszał o finalną Rezolucyą, czy ma kontynuować dzieło, czy nazad zwrocić Ciskady pierwszemu Possessorowi? po uczynionych Raportach, na naleganie z Strony JW. Korffa, a za nie sprzeciwieniem się z Strony JWWch Borchow, dopełniaiąc rozkaz zwierzchności Swoiey, y będący posłuszny zupełnie każdey Zwierzchności, zwrocił nazad JW. Korffowi Staroście y Kawalerowi Ciskady, Poddanstwu posłuszenstwo wypowiedział, y we wszystkim według wspomnionego wyżey Ukazu sprawił się; iak o tym obszernie w Raporcie od Sądu Ziemskiego Rzeżyckiego pod datą drugiego Decembra No 404. wyrażono: y z Ciskad wyiachał; Posledniey to iest dnia Trzeciego Decembra pod No 10452. pisany odebrawszy Sąd Ziemski Rzeżycki Ukaz z Namiestniczego Rządu dnia 7go. a widząc, iż proszona Rezolucya względem Słuchania Ukazow Hraždańskiey Pałaty niedana; w Hraždańskiey zaś Pałaty Ukazie, pod datą 5 Decembra No 365. napisano, że w Soobszczeniu Swoim Kazienna Pałata wyraża

w te

w te Słowa, o tym samym y ostanowić się może spełnienie Dekretu tey Pałaty, y nie powiedziała taż Kaziemna Pałata, że ostanowić się powinno; nadto tenże Ukaz Hrażdańskiey Pałaty nakazał postąpić wedle Prawa, a Sąd Ziemski Rzeżycki czytaiąc w naywyższych ustawach Punktt 133. 224. y niemogąc inaczey rozumieć iak tylko za Ukazem Hrażdańskiey Pałaty powinien spełnić Dekrett, y obawiaiąc się żeby niebył za nieposłuszeństwo karanym, ziachał do Ciskad na Dniu 9 Decembra, y tegoż dnia o godzinie Jednastey przed południem, bez żadnego od nikogo zaprzeczenia w possessyą JW. Graffom Borchom oddał; o czym tegoż dnia przez Raportt Swoy, tak Namiestniczemu Rządowi Połockiemu, iako też Hrażdańskiey Pałacie podobnież przez Raportt doniosł: Po których kontynuował Inwentarz Wsiow, Włościan, Osad y Mieszkańcow, y inne czynności podług Instrukcyi przepisaney sporządzał, a po okończeniu, przy Raporcie Swoim pod datą 12 Decembra do Hrażdańskiey Pałaty przedstawił. Gdy zaś Namiestniczy Połocki Rząd Ukazem pod datą 21 Decembra № 11154. przedpisał, aby Sąd Ziemski Rzeżycki znowu odebrał od JWW. Borchow, a oddał w Possessyą JW. Korffowi Staroście, Sąd Ziemski Rzeżycki chcąc powinne Zwierzchności posłuszeństwo dopełnić, iachał do Ciskad; lecz JWWm Borchowie zatrzymawszy Sąd na granicy tradycyi nie dopuścili, składaiąc się, iż za Dekretem Hrażdańskiey Pałaty y tradycyą Urzędowną Ciskad possyduią; o czym 30 Decembra raportował. Po otrzymanym naostatek Ukazie z Połockiego Namiestniczego Rządu pod datą Januaryi 2 Roku 1782. a doszłym m Siodmego, ziachawszy Sąd Ziemski Rzeżycki do Ciskadu na Dniu m 11: a z nalazłszy iednego z Strony JWW. Borchow Uprawitela Jego Mości Pana Swiętochowskiego, z dwóma Ludźmi przy Nim będącemi, bez naymnieyszego zaprzeczenia od Jego y żadnych hałasow, podał w possessyą JW. Staroście y Kawalerowi Korffowi te Wsie Ciskady, y posłuszeństwo poddanym zapowiedział; iako o tym w ninieyszym Raporcie po wyżey wyrażono. Z tych wszystkich czynności Sądu Ziemskiego Rzeżyckiego wiernie y sprawiedliwie wyrażonych, zechce Łaskawie Połocki Namiestniczy Rząd wziąć miarę y na tym się zastanowić, że winnego posłuszeństwa, y Namiestniczego Rządu, y Hrażdańskiey Pałaty wszystkie wypełniaiąc Ukazy, iako iedney tak y drugiey zwierzchności Swoiey, biorąc przedsię w naywyższych ustawach Punkt 224. z Rozdziału 17. a obawiaiąc się aby za niespełnienie decyzyi Izb według Punktu 133. Rozdziału 10. Sąd Ziemski Rzeżycki niepodlegał ukaraniu, odbieraiąc oboiętne tak namiestniczego Rządu, iako y Hrażdańskiey Pałaty Ukazy, nie inaczey u Siebie tłómacząc, iak tylko z Hrażdańskiey Pałaty wyraźnie Stosowane

do

do podania Ciskadu JWW. Graffom Borchom, do Dekretu y przepi
su Naywyższego Uczerezdenia odwołuiące się, niemniey referuiąc się
do wszystkich Swoich Raportow, spełnień, Kommunikacyi w kopiach
do Siebie przychodzących Ukazow, czynionych zapytań, czystą myslą
bez Podchlebstwa y pobłażania tak JW. Korfowi Staroście y
Kawalerowi, iako y JWW. Graffom Borchom, pamiętaiąc na przysię-
gę Swoię, y wierność, Sąd Ziemski Rzeżycki zawsze postępował; a
tak spokoyności postrzegał y powinności swoiey nieubliżał, y obu
Zwierzchności spełniał Ukazy. Że zaś Połockiemu Namiestniczemu
Rządowi fałszywie, niesprawiedliwie doniosł JPan Holański Strap-
czy Powiatu Rzeżyckiego z oczernieniem Sądu, iakoby Kapitan —
Sprawnik Ryk y Sędzia Korń gwałtownym naiazdem oddali Sło-
bodę Ciskady JWW. Graffom Borchom o połnocy nocną porą, z
wielką gromadą Ludzi uzbroionych Kilkasett, Orężem, Strzelbami, Pis-
toletami, Szablami, Kopiami Berdyszami y Strasznemi Dębinami,
y inne różne dodaiąc Oczernienia; to iak iest cale niesprawiedliwie
doniesiono, tak z naypowinnieyszym Zwierzchności Swoiey Uszano
waniem, dopraszadzię Sąd Ziemski Rzeżycki, aby w takowey niesłusz
ney Wexie sledstwo zadysponowane było; y ieśliby na Sądzie dokaza-
ne były takowe bezprawia, bunty y naiazdy, oraz podanie w nocy Cis
kadu z uzbroioną gromadą Ludzi JWW. Borchom, wcześnie Submi-
tuie się tenże Sąd pod naywiększe Srogości Prawa; a ieśliby JMci
Pan Holański Strapczy, lub inny donosiciel Rządowi Namiestni-
czemu, niedowiodł tych postępkow gwałtownych Sądowi Ziemskie-
mu Rzeżyckiemu, tedy tenże Sąd prosi o postąpienie z fałszywe
mi donosicielami wedle Prawa, podobnąż czyni prosbę Sąd Ziems-
ki Rzeżycki, iżby raczył Rząd Połockiego Namiestnictwa, tako-
wą całą Explikacyą Rządzącemu przedstawić Senatowi. Janu-
aryi 13. V.S. 1782 Roku.

Kopia odwiertu Sądu
Rzeżyckiego po Polsku

469
87

R.^u 1782. Januar 13

Kopia Otwietu
czyli Odpowiedzi
Niższego Ziem. Rzeczyckiego Sądu
Połockiemu Nam. Rządowi.
względem powtórney Retradicyi Ci:
skadu, z Opisaniem oko-
licznościow Obięcia onego
przez Graffow Borchow.

копія

88 171.

Указъ Е.И.В. самодержицы всероссійской изъ полоцкаго намѣстническаго правленія въ режицкой нижній земской судъ; рапортомъ режицкій уѣздный стряпчій Голянскій сему правленію донося; что оному правленію сего мѣсяца отъ 5го числа онъ рапортомъ доносилъ. что при подачѣ режицкимъ нижнимъ земскимъ судомъ волости цискадской возвратно въ казенное вѣдомство Содержателю 2ну старостѣ и кавалеру Корфу; господина Графа Борха, ни его пленипотента уже въ цискадѣ небыло ни одного, то онъ въ такомъ случаѣ капитану Исправнику и Судьямъ его сообщеніемъ о исполненіи какъ должности напоминалъ: дабы они призвавъ 2на Графа Борха а по небытности его Пленипотента объявивъ имъ ЕИВ указъ а когдаже ихъ въ цискадѣ небудетъ, то во всѣхъ господъ Графовъ Борховъ вотчинахъ здѣлать подтвержденіе дабы никто въ казенную волость цискадъ для нарушенія тишины, и волнованія той цискадской волости жителямъ въѣхать неотважился подъ опасеніемъ за то строгаго по законамъ взысканія и наказанія:/ и желая знать исполненоли нижнимъ земскимъ судомъ по силѣ правительствующаго сената повелѣнія намѣстническаго правленія правленія по указу предписаніе; 9го числа отъѣхалъ изъ цискадъ въ режицы гдѣ пробылъ и 10е число и въ неудовольствіе его; ненашедъ въ нижнемъ земскомъ судѣ никакого по тому повелѣнію исполненія:/ но сверьхъ того въ два дни онъ стряпчій будучи въ режицахъ изъ ихъ персонъ ни одного невидалъ а гдѣ находятся и по какому повелѣнію неизвѣстно:/ а потому служатъ по норовкою дабы 2нъ Графъ Борхъ въ случаѣ могъ приносить свои оправданіи невѣденіемъ, а между сихъ обстоятельствъ, онъ будучи въ цискадахъ слышалъ какъ видно отъ стороны его сіятельства Графа Борха, подвергая всякой всякой себя больше держатся стороны господъ Графовъ Борховъ, то дабы немогло быть отъ стороны

господъ графовъ къ присвоенію себѣ вышереченнаго имѣнія малого усиливанія, а чрезъ то непроизошлобы еще таковыхже бунтовъ и буйствъ, и чтобы крестьяне больше невольновались, просилъ по сему кому слѣдуетъ свое начальственное дать повелѣніе публиковавъ во всемъ режицкомъ уѣздѣ. въ полоцкомъ намѣстническомъ правленіи опредѣлено съ прописаніемъ онаго въ режицкой нижній земской судъ послать указъ и велѣть съ полученія сего прислать въ сіе правленіе отвѣтъ, для чего оной по точности правительствующаго сената указу и по предписаніямъ сего правленія неисполнилъ. Генваря 20го дня 1782 года

Ukaz Rządu Namiestniczego
do sądu Ziemskiego Rzeczy-
kiego. z powodu ostatniego
odkazenia pana Strabeżego

1782. Januar 20.

No 6.

175
90

Ukaz JEy Imperatorskiey Mci Samowładnącey Całey Rossyi Powiatowego Rzeżyckiego Sądu Jaśnie Wielmożnemu JmPanu Obcznemu WXL: Generał Porucznikowi Woysk Polskich, Orderow Stgo Stanisława y Wielki Krzyż Maltańskiego Kawalerowi Graffowi Michałowi Borchowi.

w Ku teraźnieyszym 1782. Janu: 24 d. po dokładzie w Sądzie Prowym Rzeżyckim Ukazu JEy Imperatorskiey Mci Samowładnącey całą Rossyą, Namieśniczego Połockiego Rządu pod datą Januarij 21. d. No. 686. pisanego y tegoż mca 22. d. otrzymanego: w ktorym tenże Namieśniczy Rząd z przyłączonemi w Kopiach: Czołobiciem JW Graffa Borcha Obcz. WXL Generał Porucznika, Stgo Stanisława y Wielki Krzyż Maltańskiego Orderow Kawalera, oraz od JmPa Alexieia Haliańskiego Strapczego Pow Rzeżd y JWJmPa Jefima Wepreyskiego Jamburskiego Karabiniernego Pułku Rotmistrza Rapportami, zalecił Sądowi Prowemu Rzeżyckiemu, iżby on wedle składu wszystkich okoliczności względem obięcia Włości Cisiadzkiey Stosuiących się uczynił śledztwo y wedle Prawa niezwłocznie rozsądził. Y Dekret swoy tak JWu Graffowi Borchowi, iakoteż JmPu Strapczemu Haliańskiemu obiawił. W tymże Sądzie Prowym Rzkim Postanowiono: Stosuiąc się do wyż wspomnionego Ukazu: tak JW Graffowi Borchowi, iakoteż JPu Strapczemu Haliańskiemu wydać y wydane JEy Imperatorskiey Mci ukazy, aby przed Sądem Prowym Rzkim na dzień 28. tego Miesiąca Januarij do Rozprawy Stawali.

Prezyduiący Sędzia Pwy Rzeżycki Bonifacy Bemsowski

No. 16.

Wzięto poszliny Kopiejek 25. 1/4

d. 26. Januarij 1782.
w Rzeżycy.

Sekretarz J. Nowicki

Kancellarysta Justyn Czechowicz

R.u 1782. Januar. 26

Ukaz Obwieszczy od Rze-
życkiego Pttwego Sądu
JW.m Graffowi Borchowi
Obożnemu W. W. X. Litt.
do Stawania przed tymże Są-
dem in Ordine wyprowadze-
nia Śledztwa w Cisnadzie
czyli Inkwizycyi, iakim sposobem
był obeymowany przez Borchow

179.
92

Roku 1782. Januarij 28 dnia V.S. Po Ukazie JEJ Jm
peratorskiey Mci Samowładnącey Całą Rossyą Na
mieśnictwa Połockiego Powiatowego Rzgo Sądu, dany ten Bilet
Plenipotentowi JW Graffa Michała Borcha Obiżnego Litt.go, Generał Pa
rucznika woysk Polskich y różnych orderow Kawalera, JmPanu Ignacemu
Swiętochowskiemu w tym, że w Połockim Namieśniczym Rządzie podał on
Graff Borch Czołobitną względem oskarżenia siebie o gwałtowności przy
obięciu włości Cichadzkiey iakoby poczynione, Explikuiącą się, ktorey Ko
pia z Namieśniczego Połockiego Rządu w Sąd Prawy Rzki przy ukazie
przysłana y do tego Dzieła przyłączona, J dla tego WmPanu iako
Plenipotentowi stanąć w Powiatowym Rzkim Sądzie ku Rozprawie
ze wszystkiemi należącemi do tey Sprawy stosuiącemi się dowoda-
mi od wyż wyrażonego dnia w iedynastym dniu to iest dnia 7o
Februarij V.S. w Roku teraźnieyszym 1782 z przyczyny: że Luba o
Formie Sądu pod Rokiem 1723 9bra 5. dnia w Punkcie 5 napisano,
iżby ku Rozprawie Strony w tygodniu stawały, Że iednak nie
dziela Syropustna Tabelna następuie, Przeto stawać WmPanu
na wyż wyrażonym terminie y przychodzić w Sąd w Ukazny Dzień
niepoźniey ośmey godziny zrana: A jeśliby WmPan na ony na
znaczony termin dla iakieykolwiek Sprawy, pociągnionym był do
innego Sądu, tedy masz WmPan obiawić od siebie ten dany Bilet
w onym Sądzie Sędziom.. wedle ktorego powinni będą uczynić speł
nienie na Mocy: 1723. 9bra 5. dnia Punktu 6. o formie Sądu Uka
zu. Dlaczego dany WmPanu ten Bilet.

Bonifacy Bemisławski
Prezyd. Sę Pbuy Rzeczycki

Franciszek Sokołowski
Asse: Sądow Połtych Rzckich

Sekretarz J. Nowicki

R 1782. Januar 28

Bilet od Powiatowego Rzeżyckiego Sądu JW. Graffa Borcha Plenipotentowi JmPanu Swiętochowskiemu do Stawania przed tym Sądem w Sprawie Sledztwienney Cisnackiey.

94 183

Maiąc się Jaśnie Wielmożny Graff Borch do usprawiedliwienia się na-
przeciw zmyslonym, kłamliwym, y Fałszywym Skargom Strapczego Rze-
życkiego Haliańskiego, y stoiąc przy podanym do Namiestniczego
Rządu Roku 1782. Miesiąca Januaryi Czołobiciu, odpowiada na
każdy wszczegulności Punkt odpisania Strapczego, z nayzupełniey-
szym wyświeceniem tak prawdy y iasnych fundamentow z Strony
Swoiey, iakoteż fałszywych Obron y zaskarżenia z Strony Strapczego:
Nad to, bierze się ku temu JWny Graff Borch aby wierną uczynił dy-
stynkcyą, co się y iak działo na Dniu dziewiątym Januaryi, przy
prawnym y spokoynym Kiecena czyli Ciskada obięciu /: bo to iest nay
istotnieyszą teraźnieyszego Sledstwa okolicznością :/ a co też po obięciu
nastąpiło; gdyż Strapczy Rzeżycki dla zaćmienia Sprawiedliwości
w odpowiedziach Swoich tak zmieszał y połączył rzecz y czynności, iż
bez wydystyngwowania okoliczności od okoliczności prawda poznaną
być niemoże: Do tego, tenże Strapczy wmieszał Interes postępku Sądu
niższego, który do ninieyszego Sledstwa, oprócz okoliczności podania,
żadnym Porządkiem wpływać y należeć niepowinien; albowiem z Są-
dem Niższym względem Ich sprawiania się, osobliwa materya
y osobliwy Sąd iuż wyznaczony.
W pierwszym Punkcie odpisania Strapczego zarzucono JW. Borcho-
wi, że po założoney Appellacyi przez Strapczego Skorutę do Rządzą-
cego Senatu od Dekretu Hraždańskiey Pałaty, nastąpił Ukaz
Namiestniczego Uprawlenia, aby Ciskad na dawnieyszym osno-
waniu w dzierżawie Skarbowey został; o czym y JW. Borchowi
wiadomo było: — Nie przeczy temu JWny Borch, iż być mogł Ukaz
Namiestniczego Rządu do ostanowienia Ciskadu przy dawney
possessyi, y że takowemu Ukazowi był posłuszny, bo po pierwszey
Tradycyi Familij Graffow Borchow, Sąd Niższy Ziemski Rzeżycki
otrzymawszy Ukaz od Namiestniczego Rządu, odebrał possessyą
Ciskadu Graffom Borchom a oddał oną do władzy Skarbowey: —
w czym też JW Graff Borch naymnieyszego z Strony swoiey nieuczy-
nił sprzeciwienia, lecz gdy po Ukazie Rządu Namiestniczego wy-
szedł trzeci Ukaz od Pałaty Hraždańskiey do Niższego Rzeżyc-
kiego Sądu, aby Sąd wedle dwoch pierwiey Sobie o oddaniu Ciska-
du nadesłanych Ukazow sprawił się. Maiąc więc za sobą Dekret
Hraždańskiey Pałaty y trzy Ukazy względem tradycyi Ciskadu
Familij Graffow Borchow nastąpione, przybył do Ciskad, y od Są-
du prawną dla Siebie tegoż Ciskadu bez naymnieyszego od Strony
zaprzeczenia w nayspokoynieyszym sposobie zyskał Possessyą: Któ-
rą prawdę wspiera tak Dekrett Hraždańskiey Pałaty, iako też
trzy porządkiem następuiące Hraždańskiey Pałaty Ukazy: Bo gdyby
Ukazy Namiestniczego Rządu były koncem wstrzymania tradycyi dla fa-
milij Graffow Borchow, iakimby sposobem powtórny Ukaz Hraż-
dańskiey Pałaty, a barziey ieszcze trzeci /: gdy iuż possessya Ciskadu
zostawała u Strony Kazienney :/ y dla czegoż nadesłany był do Sądu
Niższego?

Niższego? a co większa że po tradycyi Ciszkadu za takowym ostatnim Ukazem Familij Borchow, Tradycya, Inwentarz, oddane zostały do Lustracyi Hrabiańskiey; mianowicie Lustracya mianowicie Orc, niezgamita ani Sądowi ani JWW= Borchom: Miał tedy Prawo na fundamencie takowych Ukazow wchodzić Jw Borch przez Sąd Niższy w Possessyą Ciszkadu. Daley mianowicie Strapczy, zaw Sprawnik Rzeżycki y Assessor Kurii nie maydowali się w Grysuństwie? zaco wyiazdu Swoiego nieuczynili oprzedzenie? zaw Dzierżawcy Starostwa Rzeżyckiego lub Jego Plenipotentom o ziachaniu do Ciszkad nie oznaymili? Odpowiada na to Jw Borch, iż ani było ani iest interessem Jego usmawiedliwiać Czynności Sądu, ani iest ta przyczyna materyą niniejszego Sledstwa, gdyż Sąd Niższy z czynności swoich Sam zda rachunki, to tylko zamyka w rezolucyi Swoiey Jw Borch, że ani z Dekretu ani z Ukazow Hrabiańskiey Lustracyi nakazano niebyło, aby Dzierżawcy Starostwa Lub Jego Plenipotentom o Tradycyi Ciszkadu oznaymowano było: — a zatym nawet y Sąd obowiązku niemiał donosić o tym wyżey wspomnionym Osobom, a bardziey Strapczemu Rzeżyckiemu, który pod żadnym tytułem w Dekret Hrabiański y w całą tę Sprawę niewpływał. Jeszcze dowodzi Strapczy że najazd w Ciszkadach był w nocną porę, iako mu Kommissarz Brokiert obiawieniem Swoim napisał. Odpowiada na to Jw Borch, iż to iest naypryncypalniejszą niniejszego Sledstwa okolicznością, bo tym oskarżeniem cała teraźniejszą podnosił Sprawę Strapczy; a za tym nie wiż oznaymieniem Sobie Kommissarza Brokierta: którego także w ow Czas to iest dnia 9 Xbra w Ciszkadach niebyło: składać się powinien, ale istotnie dowieść iest obowiązany, że to objęcie Ciszkadu w nocy pewnie nastąpiło; gdyż w Raporcie Swoim — dnia 16 Xbra 1701 Roku do Namiestniczego Rządu posłanym nie wspomina się na Oznaymienie Brokierta, lecz pisze, że najazd na Słobodę Ciszkad istotnie był dnia 9 Xbra po północy, y niżey w tymże wyraża Raporcie, że oddawanie czynili zbroyną Ręką y zwiełkim Hazardem najachawszy nocą. Więc tak dowodnie donosząc od Siebie do Zwierzchności Strapczy, a niedokładaiąc Osoby która mu o tym doniosła, dawał rozumieć, że sam — być musiał tego najazdu przytomnym; teraz zaś gdy tego niepodaie, ukazuie się niesłuszność Jego doniesienia, a tym bardziey gdyż w tym tak ważnym punkcie odwołuie się do Kommissarza Brokierta, który iako w ów dzień nieprzytomny w Ciszkadach, y iako interessowany, bo Kommissarz Dzierżawcy Starostwa Rzeżyckiego, gruntownym y ważnym donosicielem żadną miarą być niemoże. Do tego, z każdego oskarżenia Punktu wydaiący fałsz y złośliwe do szczerzenia Jw= Borcha wynalazki Strapczego, kiedy raportuiąc do Namiestniczego Rządu Dnia 13 Xbra o tymże objęciu Ciszkad, nie pisze w Raporcie że nocną porą on wziętą; raportuiąc zaś dnia 16 Xbra iż o tym dokłada, y co niebyło 13go, to się zdawało 16go Decembra. Sąd sprawiedliwie przekonywa się, że albo pierwszy, albo drugi Raport Strapczego, koniecznie fałszywym napełniony oprzeniem, y razem wytyka, że nic z żadnego fundamentu, lecz z samych niepewności składał one Strapczy, lub niedokładny był w odbywaniu powinności Swoiey, gdy tę nayszczegulniejszą Skargę, iż w nocy najachano w nayprzednim nieprotokułował Raporcie; wszak się bliżey stoi Dzień 13 od 9 Xbra, a niżeli 16. Więc gdyby ta prawda była istotna, nie zaś próżniey na szkodę Interessu Graffow Borchow zmyślona, zawsze Strapczy musiałby tę okoliczność w Raporcie 13 Xbra pomnieyszyć. Że zaś tradycya Ciszkadu nienastąpiła w nocy Lecz przed południem dnia 9. Xbra, y że ani Strapczy, ani Kommissarz Brokiert, ani Ekonom Witten tego dnia w Ciszkadach niemaydowali się, zdaią — Jw Borch na powszechne Mieszkańcow Słobody Ciszkadzkiey y innych —

Lu

Ludzi, których poda na Regestrze, Swiadectwa. Daley obwinia Strapczy, że
Sam widział Dnia 10 Xbra, iako Włość Ciskadzka do spisywania zmusza
na była, iako Dniami y nocami Rewizya sporządzała się, iako to podanie
w nocy Dnia 12 Xbra podpisane y JW. Borchowi oddane, nie zaś 9 Xbra o
godzinie 11: tudzież iakowy był Ukaz y komu czytany? niewiadomo, bo y
Strapczemu Ony obiawiony nie był; y że o iakiey porze dnia 9 Xbra to się
stało, pokazać to może Kommissarz Brokiert. Odpowiada na to JWny
Borch, iż ieśli Włość Ciskadzka gwałtownie do spisywania zmuszana
była, więc taż Sama Włość iako w gwałcie woli swey uczynionym nay
dokładnieysze dać może swiadectwo. Jesli zaś spisywanie One było
dniami y nocami, nie iest to zaskarżenie obwiniaiące JW. Borcha, bo
to iest nayprynaypalnieyszą okolicznością w nocy czyli we dnie nastąpi
to przybycie do Ciskad z Sądem JW. Borcha y tegoż Ciskadu obięcie?
po tym zaś we dnie czyli w nocy expedyował się spisek, nic to do Sprawie
dliwości nie przeszkadza, bo ktoż na to niepozwoli że w tak krótkich Dniach
Xbrowych bez użycia godzin wieczornych obeyść się niemogło; w rzeczy zaś
samey nie w nocy lecz we dnie y wieczorami takowe dzieło kontynuowało
się: Co się bowiem tycze podpisania na dniu 12 Xbra a wyrażenia w tra
dycyi dnia 9, nie iest to oskarżeniem Strapczego słusznym lecz wymyślnym,
bo ten dzień w tradycyi wymieniony, którego przybył Sąd do Ciskadu, y któ
rego ogłoszona Ludziom tradycya. Względem zaś kwestyi o czytaniu Uka
zu, to sami Słobody Ciskadzkiey Mieszkańce zaświadczą iż on był obia
wiony Woytom, Sotnikom, y niektórym mieszkańcom. Do tego Sam Strapczy
Rzeżycki w rezolucyi Swoiey w Punkcie 4tym przyswiadcza iż przy
czytaniu takowego Ukazu niektórzy z Mieszkańców Ciskadzkich, ia
ko to, Woyt Wasili Mitraszonek, Michayło Piotrow przyprowiadali się
pytaniem Swoim do rzeczonego Ukazu, y że Sam Michayło Piotrow
ten to Ukaz czytał, y że Cimocha Kastyrski Michayle Piotrowemu po
wiadał, co tobie mówić, przeczytać y milczeć. Z tego wszystkiego, a ba
rdziey z przyznania się Strapczego iasna wynika prawda, że Ukaz
był obiawiony: Że zaś niebył On kommunikowany Strapczemu, y że
Kommissarz Brokiert może pokazać Czas y porę obięcia Ciskadu, na
to iuż wyżey dana odpowiedź od JW. Borcha.

Co do Punktu Drugiego. Iż JW. Borch ze Dnia 8go na dzień 9ty Xbra w no
cy, przed przyiazdem ieszcze Swoim Ludźmi Słobodę Ciskadzką napełnił,
a Sam będąc blisko Ciskad u Plenipotenta Swoiego Skarbnika Moryssa
na, dnia 9 Xbra z Sądem do Ciskad wiachał. Odpowiada na to JWny
Borch, iż do tak wielu y widocznych fałszow ten nowy ieszcze przydał na
zniszczenie Sprawiedliwości Strapczy, bo ani w Raporcie Dnia 13, ani
w Raporcie dnia 16 Xbra do Namiestniczego Rządu posłanych tey
wiadomości niepomieścił: do tego nietylko Słoboda Ciskadzka, lecz oko
liczni Mieszkańce na których się zsyła JW. Borch dadzą Swiadectwa, iż ze
dnia 8go na Dzień 9ty Xbra to iest z Srzody na Czwartek, żadnych Ludzi
w nocy niezgromadzał JW. Borch do Ciskadu. Nadto zarzuca Strapczy
iż JWny Borch gwałtowne czyniąc Ciskadu zawładnienie, siłą ustraszał
pierwiey zbuntowanych ku Swoiey Stronie Ludzi, y że rozstawiał warty
dla nieprzepuszczania Plenipotentow, y iakichkolwiek bądź Dzierża
wcy Starostwa Rzeżyckiego Ludzi. Co do pierwszego: ieżeli dział się

gwałt

gwalt Ludziom, lub Ich woli, iuż y wyżey rzekło, mieli Oni sami, iako czuiący y cierpiący w zaswiadczeniach Swoich na Jwe. Borcha mieć zaskarżenie: Lecz iak to iest nieprawdziwie zmyślono, tak niesprzedziewaią się Jwey Borch, aby Mieszkańce Ciskawscy ten fałsz potwierdzili. Co do drugiego= Względem rozprawienia Ludzi po niektórych mieyscach: Użył wprawdzie= Jwey Borch tey ostrożności nie na krzywdę y uszkodzenie czyie, lecz dla własnego bezpieczeństwa, y nie używał tego iako w dzierżawie y possessyi cudzey, lecz iako w Maiętności przez trudnyą Sądu Onemu postąpioney y do possessyi oddaney. Dziewiąty zaś, mieli takowa nieraftgnita trudnyą żadnego w podobnych okolicznościach nieczynił rozrządzenia. — Że zaś dostawszy possessyą uczynić to był przymuszony, przyczyna pierwsza: iż gdy za pierwszym y powtórnym z Straydańskiey Kalaty do= Sądu Niższego Ukazem, Sąd Niższy Roku 1701. Dnia 22. Obra czynił domowi Jwey Borchow Ciskadu tradycyą, w ow czas Studzy y= Ludzie Dzierżawcy Starostwa Rzeżyckiego zgromadzeni w zwaczney liczbie, Strzelbami uzbrojeni w Ciskadach naydywalisię. I tak Kommissarz Bronkert, Exorrom Witten Jakob Szwan, y drudzy Ieniey — zaney Stronie znaiomi, zbroyną Ręką Sądowi w czynieniu tradycyi= oprzeć się usiłowali: Dowodem czego są same zabrane przez Sąd — Niższy od takowych Ludzi Strzelby. Obawiaiąc się więc z podobnego rozruchu y dla swey Osoby niebezpieczeństwa Jwey Graff Borch, iak iuż pierwiey doświadczał Pisarz Ziemski Brasławski Kwinta, przez nayście Kommissarza Bronkerta za pierwszey tradycyi na Starcyą= Jego/ musiał w aktualney iuż będący Ciskadu Possessyi ubezpieczyć się y= obwarować Ludźmi Swoiemi: Powtóre: Nazaiutrz po tradycyi dnia 10 Obra powierzonyie Dzierżawcy Starostwa= zaczęli zgromadzać z innych Dóbr Ludzi y włościan, a tak Jwey Graff Borch ostrzegaiąc się aby= mu nieuczyniono gwałtu, równym sposobem Ludziom swoim naydywać się rozkazał. Potrzecie: vsprawne pustoszenie Lasu Ciskadzkiego y wywożenie Belek tak do Saxtygatu iako też y na inne mieysce, zmiewalato= Jwe Borcha, gdyby dla strzeżenia Swoiey Ludzi dwoich użył: iáśno więc iest, iż nie dla iakowego gwałtu y buntu, nie dla Naiazdu w nocy, nie dla gwałtowney tradycyi/: bo przy Onej nad kilka Ludzi do usług potrzebnych= więcey niebyło/ lecz dla prowadzey wzmiankowanych przyczyn, Ludzie bez zadnych Strzelb, broni y Orzędow naydywalisię: Wzięty za tym z tey okoliczności sposób przez Strapczego do Oskarżenia Jwe Borcha złośliwie y fałszywie, dla pozoru Interessu y zattumienia sprawiedliwości w innym kształcie, nie tak iak w rzeczy było, do Zwierzchności iest doniesiony. Iakowe tedy opisane przyczyny własney Osoby bezpieczeństwo, uzbroienie się Strzelbami Ludzi, Starościńskich czasu pierwszey tradycyi, zbieranie się= Ludzi Starościńskich, Szkodliwe pustoszenie Lasow, były prawdziwą probudką Jwe Borchowi do wstrzymania Jakoba Szwana, y aby nieuczynił buntow, lub iakich tayemnych zasadzek/: który czasu pierwszey tradycyi Strzelbą był uzbroiony, y do którego przez Sąd Niższy Strzelba odebrana/ wyprawienia Onego bez nay mniejszey krzywdy z Ciskad: Dla czego zaś Piotr Lawow wstrzymanym został, Sam Strapczy Rzeżycki w odpowiedzi Swoiey usprawiedliwia, gdy pisze, iż Onego do Włości dla sprowadzenia= drew wysłanego zastanowiono; przymuszony bowiem był to uczynić Jwey=

Graff

Graff Borch, kiedy ustawne bez względu widząc wywożenia Belek y rozmaitego lasu, ostrzedz ostatki wypustoszoney Puszczy musiał; bez żadney zaś to zastanowienie uczynił krzywdy, y wraz niezatrzymuiąc tegoż Pietra, wyprawić rozkazał. A co się ściąga Zarzutu Strapczego, iż przybywszy na dniu 10. Xbra do Ciskad widział Ludzi snuiących się po ulicach z rogatynami y Kijami: Takowy Fałsz JWny Graff Borch samymże niezgodnym Strapczego znosi oskarżeniem; ponieważ dnia 13 Xbra raportuiąc Strapczy do Namiestniczego Rządu gdy pisze o oddaniu Ciskadu JWney Grafini Borchowey w przytomności w Ciskadach JWo Graffa Borcha, nie zgoła niewyraża o żadnym uzbroieniu y orężach, lecz tylo o Mnostwie ludzi przy obięciu nayduiących się; a zatym z tegoż doniesienia wypada, że przy tradycyi Ciskadu uzbroionych ludzi niebyło: Co iaśniey wspiera niższy Sens tegoż raportu, kiedy wspominaiąc o młodszym JWm Graffie Borchu, który aż dnia 11. Xbra przybył do Ciskad, tam iuż dokłada, iż on z Plenipotentem Swoim Kwintą z wielą uzbroionych przybywszy ludzi, rozmaite wybierał Pieniądze: Więc z tego raportu pewność się zawiązuie, że przy obięciu Ciskada /: co samą istotną iest prawdą:/ ludzie uzbroieni nienaydowali się: Że zaś y w późnieyszym czasie żadnych orężow nie mieli, to z następuiących okaże się swiadectw. — Tak napisawszy dnia 13 Xbra Strapczy Rzeżycki, y o żadnych niewymieniaiąc orężach, przeciwnym sposobem w raporcie dnia 16. Decembra posłanym donosi o Strzelbach, Pistoletach, Szablach, Kopiach, rogatynach: Z samey tedy niezgodności Raportow, ukazuie się fałsz y złosliwe oskarżenie, y ta sama nieiednostayność Raportow, nietylo wiary naydować u nikogo niepowinna, lecz y wszystkie obwinienia Strapczego podeyrzanemi sprawuie: Naostatek same teraźnieysze odpisanie Strapczego, niema się ani do pierwszego, ani do drugiego Raportu, bo iuż ani o strzelbach ani o pistoletach, ani o iakowych Kopijach niewspomina, lecz tylo o rohatynach y Kijach. Widno zatym, iak są niepewne y pomieszane Skargi Strapczego, a ztąd niewątpliwe przeswiadczenie, iż tym porządkiem wszystkie Zarzuty, z fałszywego wynikły wymysłu; bo w samey rzeczy, dla wyrażonych w gorze przyczyn znayduiący się ludzie, żadney Strzelby ani Pistoletow, ani żadnego Oręża nie mieli, prócz chyba kija, nie dla iakowego gwałtu, lecz dla podparcia się w drodze potrzebnego; co rzeczywiście z licznych dowiedzie się Swiadectw. Jeżeli zaś Strapczy Rzeżycki w kwaterze JWo Borcha, widział Szable u dworskich Onego, toć to niemoże się poczytać za oręż do gwałtu zażyty, lecz za zwyczayną do noszenia przy boku broń, bez czego na nayspokoynieyszym mieyscu uczciwość Sama obchodzić się niepozwala: y iak tylko żaden boy, żadna nikomu niestała się krzywda, to samo probuie, że żadna broń ni przeciw komu zażytą niebyła. A względem przyiscia Strapczego Rzeżyckiego do Stancyi JWo Graffa Borcha, y proszenia onego o ustąpienie przez Pisarza Brasławskiego Kwinty y Rotmistrza Moryssona; ta okoliczność sama z Siebie nic nieważy, bo Strapczy w odpisaniu swym cale nie wymienia, iakiemi słowy zelżonym byćby miał, lecz tylo to słowo przywodzi

przywodzi, z grubostiju wyprosili. Do tego, w iakim sposobie y iaka była rozmowa pomienionych osob z Strapczym, niech ci sami u Sądu złożą świadectwa, albowiem naymnieyszym słowem niesprawili przykrości Strapczemu: Jeżeli zaś JWny Borch ani widzieć się z Strapczym, ani mieć go w stancyi swoiey bawiącego się niechciał, żadnym to nie iest excessem za któryby odpowiadać był powinien: powtórzył ieszcze w odpisaniu swoim Strapczy, że pierwiey Sądu y JWo Borcha, ludzie do Ciskadu wprowadzani zostali, y że zaświadczyć o tym może WKmść Pan Rottmistrz Wiepreyski teraźnieyszy Maior, y WKmść Pan Porucznik Zapłatin z służywymi: Na takowy Punkt iuż się powyżey powiedziało. Względem zaś przywiedzionych Osob do świadectwa; na tych JWny Borch spuścić by się mógł, gdyby z przyczyny Raportu WKmci Pana Majora Wiepreyskiego z skargami do Namiestniczego Rządu na JWo Borcha posłanego, a stąd zainteressowania Siebie y całego Eskadronu w Ciskadzie stoiącego, oraz z przyczyny Skargi JWo Jozefa Borcha do Wo Półkownika Pahlena na tuteyszą konsystencyą zaniesioney, niewynikała słuszna pobudka excypowania pomienionych osob y całego Eskadronu od rzeczonego świadectwa. Y przeto JWny Graff Borch sprawiedliwie tey to dopraszaiąc excepcyi. Włość bowiem Ciskadzka oddalona od świadectwa być niemoże, gdyż sam Strapczy Rzeżycki pisze, że włościanom tuteyszym y ich woli stał się gwałt y zmuszenie; więc oni o krzywdzie swey naylepiey wiedzieć y naylepiey donieść będą mogli: albowiem iak takowy gwałt y zmuszenie w istocie niebyło, y iest one tylo wedle mniemania Strapczego, a nie wedle zaskarżenia Włościan którzy o to niezażalali się, y wedle sprawiedliwości przywiedziono, tak ludzie y mieszkańce tuteysi niczym nie będąc interessowani naypewniey zaświadczą; Eskadron zaś aby mogł być przypuszczony sama sprawiedliwa niepozwoli uwaga, gdyż sam Kommendant zainteressowany. Czy mogąż tedy pod Kommendą zostaiący przeciw swoiemu lub za swoim wiernie świadczyć Kommendantowi, y dla tego cały Eskadron oddalonym od świadectwa być powinien. Dla tego więc z poniżey wyrażonych przyczyn maiąc o Rocie całey podeyrzenie przypuszczenie Oney do Świadectwa zaprzeczam.

Co do Punktu Trzeciego: Na ten Strapczy Rzeżycki nieodpowiadaiąc miał się do Rezolucyi w innych Punktach zawartych; lecz iak w innych Punktach takowych zarzutow niewyprobował, tak musiał w tym punkcie o tym zamilczeć, ponieważ JW Borch iak obszernie dowodziło się, nieprzybył do Ciskadu nocną porą lecz dnia 9 Xbra przed południem, y Strapczy Rzeżycki oraz Plenipotenci, Kommissarz Prokiert y Ekonomowie Dzierżawcy Starostwa obecnymi w on dzień niebyli, y iako w rzeczy przez Siebie niewidzianey świadectwa dawać niemogą, y tylo na samym obtędliwym y fałszywym słyszeniu zasadzeni, słuchani u Sądu być niepowinni; ponieważ nie z mnostwem uzbroionych ludzi, lecz z Sądem y w kilka tylko Osobach spokoynie bez naymnieyszego od nikogo zaprzeczenia

to

to prawne stało się obięcie, ponieważ naiazd y gwałt, Dzierżawcy Starostwa, a nie Jego Plenipotentom, Kommissarzowi Brokiertowi, Ekonomom, oraz żadnemu z dwornych nie stał się, gdyż żaden pod tę porę nie był, Włościanie zaś iako niecierpiący gwałtu skargi naymnieyszey nie zanieśli, więc JW Graff Borch za niewinnego, a Strapczy Rzeżycki za winnego donosiciela, oznaymienie zaś Strapczego za omylne y kłamliwe ze wszelkich okoliczności y dowodów uznane być powinne.

Co do Punktu Czwartego: Skarży w onym Strapczy Rzeżycki, iż Sąd Niższy Ziemski Rzeżycki, niedawszy ni komu o tym wiedzieć zniosłszy się z JWm Borchem wiachali do Ciskad, a Kommissarz Brokiert y Ekonom Witten iak się o tym dowiedzieli, do tychże Ciskad poiachali, y za przybyciem swoim udali się do Stancyi JWo Graffa Borcha dla zapytania o obięciu Ciskada; do których miał rzec JW Borch, iż gdy przyszliście iako goście to proszę siedzieć, a gdy w innym sposobie, to pokażę drogę za Drzwi: Z tego Punktu iaśna wywiązuie się wiadomość, iż ani Kommissarz Brokiert, ani Ekonom Witten pod czas przyiazdu JWo Borcha niebyli obecnemi w Ciskadach, lecz późniey dowiedziawszy się przybyli; a iakimże sposobem Kommissarz Brokiert, nieobecny pod ten dzień w Ciskadach zaświadczać może o wzięciu tegoż Ciskadu nocną porą, y o innych okolicznościach do teyże tradycyi sciągaiących się: to tedy same odpisanie Strapczego względem Ich późnieyszego przyiazdu /: albowiem Oni dnia 10 Xbra Wdwo przybyli:/ oddala od Swiadectwa Kommissarza Brokierta y doniesienie Strapczego czyni nader zawodne y omylne, bo Strapczy składa się wiadomością Brokierta Kommissarza, a Brokiert sam nieobecny złoży się oznaymieniem Osoby inney. I iak tedy w tak ważnym Punkcie na słyszeniu ieden od drugiego rzecz zasadzaiąc za ważnych w dowodzie uznani być maią. Co też do Słów JWo Borcha do Kommissarza Brokierta y Ekonoma Witena Użytych, to z samego Ich brzmienia żadnego występku wynaleść niepodobno, bo maiąc JW Borch sądownie sobie Ciskadu uczynioną tradycyą, gdy w dobrey intencyi przybyłych upraszał siedzieć, niewykroczył; a gdy w przeciwnym zamiarze przychodzącym proponował ustąpienie, snać ze wszelkiey uniknąć chciał niespokoyności: Co zaś do niedania wiadomości ni komu o obięciu Ciskada, y nieobiawienia Ukazu Strapczemu, to próżno w tym Punkcie powtórzono, bo iuż w górze ten samy był zarzut y został rozwiązany. Nadto co się należy do Żądania JWo Borcha aby Kommissarz Brokiert y Ekonom Witten wyiachali z Ciskad: Odpowiedź ku temu krótka y sprawiedliwa, że będąc iuż za Sądowym podaniem aktualnym possessorem JWny Borch, nie był powinien znosić przytomności Strony przeciwney, aby iakowych w Possessyi nie uczyniono Rozruchow; wszakże gdy pisze Strapczy iż Kommissarz wyiachał a Ekonom został, przez to samo ukazuie się, iż gwałtownego przymuszania do ustąpienia niebyło, bo iakim sposobem został

Tym

y dosiadywał w Ciskadach Ekonom Witten, takim sposobem mogłby to do-
pełnić /: gdyby chciał :/ y Kommissarz Brokiert. Względem zaś słow Kapita-
na do Ludu, iż dano znać Dworowi Rzeżyckiemu, y względem tego, że
sam Sąd Rzeżycki może dokazać, iż JW Borch uczynił gwałt, gdy przy-
ieżdżaiącego Sądu na Dzień 29 Xbra dla zwrócenia do Skarbu Ciska-
du niedopuścił; odpowiada się: że materya Sądu Niższego nie iest oko-
licznością teraźnieyszego Śledztwa, równie też y okoliczność niedo-
puszczenia do odebrania Ciskadu nienależy do ninieyszego Śledztwa,
ani to pod rozebranie Sądu Powiatowego Ukazem Namiestnictwa
iest oddano, gdyż y Raport Sądu Niższego względem niedopuszczenia
do Ciskad nie iest przysłany do Sądu Powiatowego: Inne zaś okolicz-
ności tego Punktu maią iuż odpowiedź w powyższych JWo Graffa
Borcha rezolucyach. Gdy tedy JW Borch nie ieden ale z Sądem, nie
w nocy ale wednie przed południem Dnia 9 Xbra miał sobie poda-
ny Ciskad, gdy nad kilka Ludzi przy obięciu z sobą niemiał, gdy ani
samego Dzierżawcy Starostwa, ani Kommissarza Brokierta, ani
Ekonomow, ani Plenipotentow dnia 9 Xbra w Ciskadach nie było,
iakimże sposobem y komu gdy onych niebyło miał się stać gwałt y
nadzielne obięcie. Na ostatek, iak tedy nayważnieyszą iest do Śledztwa
okolicznością mieć świadkow nie interessowanych, tak JW Graff Borch
prosząc o oddalenie Eskadronu y to przeciw Onym zadaie, iż Kom-
mendant Eskadronu W Major Wiepreyski pisząc Raport do Na-
mięstniczego Rządu, nie tylko w swoiey krzywdzie, ale y w krzywdzie
całego Eskadronu /: gdyż od Onych miał Skargi :/ takowy przesyłał ra-
port: a zatym y siebie, y całą kommendę interessowaną uczyniwszy,
iako w sprawie własney wszystkich od świadectwa dalekiemi uczynił.

Ad 1782 Tab. 8.

Explikacya JW. Graffa Borcha
przed Stanem Rzeżyckim Sądem
względem niesprawiedliwego oskar-
żenia o gwałtowność Napadnionej
przy Obięciu Ciskada. —

Nro 2

98 191.

Donoszenie do Sądu Powiatowego Rzeżyckie
go R.u 1782. Febr. 11 Dnia.

Będąc JWJ Michał Jwanow Syn Graff Borch Obozny W.i W.o
X.a Lit.o Orderow Kawaler oskarżony o wzięciu Ciskadu:
nocną porą zgromadą uzbroionych ludzi y gwałtem
dla usprawiedliwienia niewinności swoiey podał
Czołobicie do Rządu Namiestniczego żądaiąc Śledz
twa, takoż z winnym Donosicielem podług Prawa
postąpienia, a o niewinnych Jego postępkach Rzą:
dzącemu Senatowi doniesienia: iakoż Rząd Namiest:
niczy przywodząc do skutku zawarte w Czołobiciu
Graffa Borcha prozby osobliwym Ukazem R.u 1782. mca
Januar. 21. Dnia vs. wydanym zalecił Sądowi Pttmu
Rzeżyckiemu aby w takowym dziele Śledztwo wypro:
wadził, one rozsądził, oraz to rozsądzenie tak Graffom
Borchom, iako też Strapczemu Pttmu Rzeżyckiemu
Halianskiemu obiawił: Namocy czego Sąd Pttwy
Rzeżycki wydawszy Ukaz po JW.o Graffa Borcha Ja:
nuaryi 24. stawić się do Sądu na dzień 28 zadysponowa
wał; w którym czasie to iest dnia 28 Januar. gdy tak
Plenipotent Graffa Borcha, iako też Strapczy Pttwy
Rzeżycki u Sądu iawili się, Sąd Powiatowy szczegul:
nym biletom dzień dostawienia się ku rozprawie obustro
nom 7. Februaryi vs: wyznaczył; a Strony, tak Plenipotent
Graffa Borcha, iako też Strapczy Powiatowy osobliwym Są:
dowi podanym pismem pewność stawienia się do Sądu na
dzień 7. Februaryi vs: zabezpieczyli, na ten czas gdy posłuszny
Ukazom Sądowym Plenipotent Graffa Borcha zewszel:
kiemi dowodami do Sądu stanął, Strapczy Powiatowy
wymawiaiący się od takowego Terminu przyczyną że

dawnieyszy Ukaz

Namiestniczego Rządu wyieżdżać mu z Ciskad do Rezolucyi nie dozwolił So obszczenie podał, po któ:rym wyszedł na nowo Ukaz od Sądu Pttgo Rzeżygo aby Strapczy Pttwy na dzień 11 Febr. vs: dla tako:wegoż dzieła do Sądu stawił się: lecz Jmść Pan Strapczy przyczynami w Raporcie swym wyrażonemi wymawia:iąc się y w tym Terminie do Sądu niestanoł: Widząc się tedy Graff Berch być uciążonym tak niesłusznemi = przewłokami y poznaiąc wyraźny zamiar Strapcze:go Pttwego na krzywdę usprawiedliwiaiącey się Stro:ny obmyślony, ile gdy Jm Pan Strapczy obecnym nay:duie się w Rzeżycy, a tym się wymawia że z Ciskad wy:iachać pozwolenia niema, nie mniey tenże JWJ Graff Berch sprowadzonych niektórych do tego dzieła Swiadków, dla Jchże właściwych Interessow niemogąc dłużey utrzymać y nie będąc pewnym spro:wadzenia onych w Czasie Jnnym uprasza Waszey Imperatorskiey Mci rozkazać przyiąć w Sądzie Pttwym Rzeżyckim y wedle Czołobicia Graffa Bercha w Ukazie Namiestniczego Rządu nayduiącego się rozsądzenie takowego dzieła przedsięwziąć y Sledz:two z przytomnych Swiadków uczynić. —

~~Kopie Rozmaitych Doniesień,~~
~~Ukazów, Rapportów~~

~~N 42.~~

No 6.

1782. Febr. 11. Doniesienie od Plenipotenta JWo. Grafa Borcha Oboźnego Wo. W. X. Lto. Rzeczyckiemu Pstwemu Sądowi względem niesprawiedliwego Oskarżenia o gwałtowne Objęcie Cisskadu.

Ru 1782. męca Februaryi 11 dnia. Postanowienie Sądu Rzeżyckiego względem od Raportowania oniestawania Strapczego ~~do Sledztwa~~ Halianskiego do Sledztwa, ktory oskarżał Raportami swoiemi Grafa Borcha, że Graf Borch, Ciskał Zbroyną ręką, y gwałtownie Zaiachał.

№ 7.

Kopia Doniesienia od Plenipotenta
Grafow Borchow
JW. Namiestnikowi Paszkowi
w Peterburgu podanego o przy-
spieszenie przysłania Otwietu
z Połockiego Nam. Rządu do
Senatu względem Objęcia Ciskadu
że był obijty bez gwałtowności.
1782. 12 Januar.

No 19

Kopia Doniesienia od Pani Instytutu
Grafow Borchow
JW. Namiestnikowi Paszkowi
w Peterburgu podanego o przy-
spieszenie przysłania Otwietu
z Połockiego Nam. Rządu do
Senatu względem Obięcia Cisskadu
że był obięty bez gwałtow nosci.
1782. 12 Januar.

No 19

селы и деревни, въ силу королевскихъ полскихъ и литовскихъ такъ же и отъ лифляндскихъ Гермейстеровъ данныхъ дипломатовъ и декретовъ, Борховской фамиліи въ вѣчное и наслѣдственное владеніе какъ детямъ ея такъ и потомкамъ ихъ отданы были. сіе ея прошеніе ваше Императорское величество препроводить соизволили къ бывшему Белорускому Генералу Губернатору Генералъ фельдмаршалу Графу Чернышеву съ такимъ высочайшимъ повелѣніемъ, чтобъ онъ предписалъ въ надлежащемъ по высочайшему вашего Императорскаго величества учрежденію о управленіи Губерніи судномъ мѣстѣ сію ея претензію установленнымъ порядкомъ разсмотреть и слѣдующую по законамъ справедливость доставить, во исполненіе сего высочайшаго повелѣнія представленныя отъ Графини Борхъ доказательства на отыскиваемыя имѣнія разсматриваны въ уѣздныхъ судахъ тѣхъ уѣздовъ, гдѣ тѣ имѣніи состоятъ потомъ верхняго земскаго суда во 2.м департаментѣ, которой по разсмотреніи минувшаго 1779. года Маія отъ 7.го дня относительно претензіи Графини Борхъ на волость цискадъ въ режицкомъ староствѣ состоящую представилъ, что въ Палату Гражданскаго суда въ послѣдующее, что еще во время державы въ лифляндіи Гермейстеровъ привиллегіею въ 1483.м году отъ Бернарда Борха Гермейстера рыцарю Семену Борху

деревни преля вархляны и кетсехтъ а потомъ
и во время польскихъ королей были пожалованы но
въ военное замѣшательство по отлучке вернера
Борха, староствомъ режицкимъ захвачены оста-
лись между которыми кетсехтъ и лицекенъ по
нынѣшнему названію цискадъ незаконно зах-
ваченъ же остался. По смерти вернера приклю-
чившейся ему заграницею о таковомъ незако-
номъ деревень владеніи наслѣдникъ его фабіянъ
Борхъ а имянно: о пріемѣ представя свидѣтельство о вѣрности своей крѣчи
посполитой чрезъ свѣ публичныя просьбы о ней
въ Риге 1618. году декабря отъ 9го а другое того же
года и мѣсяца въ вѣнденѣ 18. чиселъ жаловавшись
и по двумъ учиненнымъ въ 1620м и 1623м годахъ
режицкому старосте конарскому позывамъ
о возвращеніи маетности едва въ 1629м прели
и вархляны получилъ но недолго владѣніемъ
оныхъ пользовался, ибо вскоре послѣ того по-
мянутой староста исходатайствовавъ на тѣ
деревни привиллегію оными завладѣлъ, о чемъ
фабианъ Борхъ начавъ вторично искъ чрезъ само-
личный въ задворномъ Ассесорскомъ судѣ 1631.
года декретъ по уничтоженіи подыску исхода-
тайствованной привильлегіи тѣ деревни па-
ки отыскалъ. И староста режицкой конарскій
учиненное въ томъ же году записью тѣ имѣ-
ніи прели и вархляны со всѣми коонымъ прико-
стновенностми, какъ оные изъ древлѣ во время
державы гермейстеровъ и владенія Семена вернера
Борха были дѣйствительно принадлежащими,
уступить обязался что всѣ въ 1632м году
и исполнилъ а фабіанъ Борхъ чрезъ вознаго

во владеніе вступилъ 1633. года Іюня 11го дня по
завладеніи онымъ старостою вновь тѣми имѣ-
ніями по принесенной отъ борха въ задворной Ю-
набургской судъ жалобе и поучиненіи за нимъ
на трибуналной главной судъ великого княже-
ства литовскаго позыва одержалъ борхъ
декретъ съ подтвержденіемъ за нимъ реченныхъ
имѣній въ наслѣдство съ тѣмъ, чтобъ оныя
по древнимъ привиллегіямъ ограничены были;
но какъ и сему декрету такъ и въ 1635м году
состоявшемуся староста не повиновался то
требуналъ въ томъ же году за сопротивленіе
и не отдачу фолверка витинга корчмы двухъ
мызъ или деревень и всѣхъ принадлежностей
положивъ на конарского пенъ опредѣлилъ де-
ревни прели, муйзу и вархляны, с принадлеж-
ностми ограничить и фолварокъ выпингъ
взять. въ 1636м году опредѣлены камисары
для допроса свидѣтелей, кому тѣ имѣнія
принадлежатъ, кто оными владеетъ и въ
какомъ разстояніи отъ режицкаго замка
состоятъ; въ томъ же году опредѣленные
камисары о перемѣнившемся названіи цеке-
на или кетсена вытинга и карчмы при-
ступили къ слѣдствію, по которому и
открылось, яко тѣ деревни принадлежатъ
борховской фамиліи свидѣтелямъ староства
режицкаго объявили, что они бы и признаки
граничныя показали, когда бы имъ отъ
старосты подъ смертною казнію запрещено

X
мужъ
Кецень
и Цекено
назывался

не было; но какъ оные комисары предписаннаго обстоятельства не исполнили то по прозѣтѣ того Борха воспослѣдовалъ вторичной подтвердительной Ассесорскаго суда декретъ; конарекій по приѣздѣ комисаровъ употребивъ ихъ въ посредники деревни выпингъ, катсегъ и карчму Борху уступилъ, ограничиніе же по притчине зимняго времени и великихъ снеговъ въ дѣйство не произведено, а тѣмъ временемъ по прибытіи на мѣсто канарскаго новаго старосты тизенгаузена, тѣ деревни еще насильно къ старостству присвоены а потомъ хотя и были возвращены но не всѣ; то Борхъ принеся жалобу и одержавъ декретъ помре сынъ его Гедеонъ Борхъ а по немъ сыновья его, иванъ фабіанъ и георгъ Борхи отъ тѣхъ захваченныхъ деревняхъ котсене, выпинге и карчме въ 1699м году жалобу приносили и по вступленіи сего дѣла въ земство лифляндское староста режицкой тѣмъ судомъ въ 1700м году октября отъ 7го дня обвиненъ и деревни выпингъ, катсегъ или цискадъ и карчму возвратить предписалъ, однакожъ они не приведя сей тяжбы по окончанію умерли; послѣ смерти ихъ нынѣшній подканцлеръ короны полской Борхъ пришедъ въ совершенной возрастъ и по прекращеніи въ отечествѣ замѣшательствъ въ 1738м году касательно часто реченныхъ имѣній возобновилъ искъ на корфа режицкаго старосту и въ 1740м году февраля отъ 6. дня о учрежденіи комисіи для разграниченія деревень выпинга и цекенга отъ староства

тутъ въ производствѣ кетенъ перемѣновался цискадъ и что есть моря видно въ разныхъ документахъ а наконецъ во ассесор. декретахъ

и возобновленія деревнихъ граничныхъ знаковъ
отъ заѕворнаго ассесорскаго суда оѕержалъ ѕе=
кретъ; когдажъ по смотру тѣхъ земель тѣ ко=
мисары ѕопущены нетыли то сіе дѣло отослано
было въ коронной полской ассесорской судъ, ко=
торой въ 1746.м году февраля отъ 25.го дня
прежде назначенную коммисію въ ѕѣйство
произвесть опредѣлилъ однакожъ сего зане=
допущеніемъ со стороны старосты корфа не
исполнено, въ 1765.м году августа отъ 3.го дня
реченный Торхъ при наступленіи переписи
староствамъ о наслѣдствѣ своемъ ревизо=
рамъ учинилъ объявленіе а возобновляя
свой и предковъ своихъ и имъ по выданному по
просьбе его заѕворной его королевскаго вели=
чества коронной ассесорской судъ позыву въ
томъ же судѣ самоличной ѕекретъ въ 1768.м
году опредѣляющій касательно деревни
випинги коммисію для отдѣленія оной
отъ староства и установленія границъ
оѕержалъ, въ слѣѕствіе сего опредѣленные
камисары отправясь на мѣсто деревни
випингъ и корчму самоличнымъ ѕекретомъ
въ 1770.м году Ноября въ 24.м день въ наслѣдство
ему борху присудили, и по поводу отъ такова=
го ѕекрета учиненной корфомъ апелляціи
ассесорской коронной судъ ѕекретъ комисарской
въ 1771.м году Іюня 20.го дня подтвердилъ и
деревню выпингъ и карчму отдать огра=
ничныя признаки установить предписалъ,

и посему отказъ деревни Випинга въ 1771.м году
дѣйствительно учиненъ. А какъ въ разсужде-
нiи Цискада тогожъ неисполнено то корфъ
староста режицкой невзирая на столь многiя
самоличныя въ Ассесорiи коронной состоявшiяся,
а по онымъ и Камисарскихъ декретовъ призна-
вающихъ что Кетцектъ или Цисмадъ со-
стоитъ предъ режицкимъ староствомъ пред-
принявъ вновь доказывать, что Кетцекъ не
в староствѣ режицкомъ но въ Лифляндiи изъ
древлѣ въ волости Лютсевской и трикатенскомъ
ключе состоятъ просилъ въ Ассесорскомъ судѣ,
объ опредѣленiи особо для разсмотренiя ново-
найденныхъ документовъ и когда противъ сего
прошенiя борхъ невозражалъ предоберегая един-
ственно то только, дабы сей примеръ не
былъ для другихъ примеромъ то опредѣленныя
для разсмотренiя тѣхъ вновь представленныхъ
документовъ члены въ 1771.м году Iюля 18. дня
какъ те, такъ и къ защищенiю отъ борха
представленныя доказательства разсмотревъ
признали, что Кетсенъ не въ иномъ мѣстѣ
свое положенiе имѣть, какъ въ режицкомъ
староствѣ долженъ, и потому сiе дѣло при-
ходя ко окончанiю по случаю объявленiя въ
1772.м году о присоединенiи Белорусiи къ
Россiйской Вашего Императорскаго Вели-
чества державѣ дѣйствительно не окончано,
по присоединенiи жъ оной поданное отъ сто-
роны Борховъ бывшему за Губернатора
Генералу Порутчику и Кавалеру Кречетникову

отъ тѣхъ имѣніяхъ прошеніе препровождено въ Губернскій Земскій судъ, которой въ 1775 году разсмотревъ дѣло претензію Графовъ Борховъ призналъ за справедливую и законную но въ сохраненіи целости имѣнія коронного отъ претензіи Борховъ Губернскій Стряпчій казенныхъ дѣлъ представлялъ, что они по привиллегіи 1483 года о пожалованіи имѣній семену Борху Кетсена въ Трикатинской парафіи и лютценской волости отыскивать цискада должны а не въ рѣжицкомъ староствѣ потому, что въ ревизіи 1583 года Кетсенъ показанъ въ Трикатенской парафіи и что въ то время предки Борховъ говоря объ имѣніяхъ въ рѣжицкомъ староствѣ имъ принадлежащихъ ничего о Кетсене не упоминали, а тѣмъ самымъ и доказывалъ что Кетсенъ не есть тоже самое что и цискадъ въ староствѣ рѣжицкомъ состоящей, въ подкрѣпленіе сего приводилъ и другую ревизію въ 1599 году изъясняя, что во время оной отъ фамиліи Борховской никакого относительно Кетсена или цискада напоминанія чинено не было погостъ же цискадской въ переписяхъ 1590 и 1599 годовъ написанъ подъ рѣжицкимъ староствомъ, въ заключеніе же представилъ, что Кетсенъ искомый Борхами по привиллегіи 1483 года таковое же въ 1517 году пожалованъ отъ Гермейстера Плетенберга Теппелю на такомъ точно основаніи какъ онымъ семенъ Берхъ прежде владѣлъ,

слѣдовательно и отыскивать его должно въ
Паррафіи Трикатенской Лютценской волости
гдѣ то имѣніе и понынѣ состоитъ. Верхняго
земскаго суда 2-й департаментъ по разсмотреніи
вышеизъясненнаго основываясь на прежде состо-
явшихся самоличныхъ декретахъ, никогда
ненарушимыхъ признавъ за нужное учредить
коммисію которая бы отправясь на спорные
мѣста по содержанію упомянутыхъ декретовъ,
а особливо послѣдняго въ 1768-м году состоявшаго-
ся сообразуясь съ древними документами опи-
саніе границъ себѣ содержащими свидѣтельства
и изысканіи прежде учиненныя, приступила
къ повѣркѣ пространства границъ кетсена
или цискада и какая часть по представленнымъ
доказательствамъ слѣдовать будетъ оную
ограничивъ Борхамъ отдала, и всѣ то испол-
нила, что выше упомянутые декреты пред-
писываютъ представила о томъ въ палату
Гражданскаго суда. Оная палата согласно
тому представленію ту коммисію учредя
опредѣлила въ оной быть со стороны просительницы
тремъ и со стороны казенной по таковому
жъ числу членовъ, да къ защищенію пра-
ва короннаго стрянчему казенныхъ дѣлъ.
Сія коммисія вступя въ разсмотреніе онаго
дѣла прошлаго 1781-го года Генваря отъ 8. чи-
сла учинила рѣшеніе объ одной части тре-
буемыхъ Борхами имѣніи то есть о кетсене
называемомъ цискаде полагая бытіе она-
го въ режицкомъ староствѣ на такомъ

основаніи, что какъ резолюціею избранныхъ великоъ ассесоріею коронною особъ 1771. года утверждено бытіе кетсека отъ искиваемаго борхами посилѣ привиллегіи 1483. года подъ режицкомъ староствомъ; то хотя въ опровер=
женіе претензіи графовъ Борховъ въ отысканіи кетсека, подъ режицкимъ староствомъ и пред=
ставляемо было отъ стряпчаго казенныхъ дѣлъ, что кетсекъ въ привиллегіи 1483. года отъ искиваемый не въ другой парафіи, какъ въ трикатинской въ лифляндіи россійской быть долженъ, и сіе показаніе утверждаемо было пожалованіемъ онаго по привиллегіи 1517го года отъ гермейстера плетемберха генриху теппелъ на такомъ основаніи, какъ иси=
манъ Борхъ рыцарь и его предки посилѣ древнихъ пожалованій владели, такъ же ре=
визіею воеводства венденскаго уѣзда три=
катинскаго 1583го года и ревизіею 1638го года свидѣтельствующихъ, что кетсекъ положеніе имѣетъ въ россійской лифляндіи для большаго охраненія цискада отъ претензіи дома гра=
фовъ Борховъ представлены двѣ люстраціи или переписи 1590 и 1599. годовъ доказующіе, что цискадъ изъ древле принадлежалъ къ староству режицкому; но сіи возраженія
Ишагау - - - якобы дѣйствительными быть не могутъ потому 1е что какъ привиллегія 1483. года вся въ ревизію 1583. года внесена то есть-
либъ кетсекъ въ 1583го году къ той

парафіи непринадлежалъ, тобы конечно ревизорами изключенъ былъ; но какъ ревизорами сего неучинено, привиллегія же вся внесена и записана въ уѣздѣ Режицкомъ, слѣдственно и имѣнія въ той привиллегіи означенныя во оной быть долженствуютъ. 2е что переименованіе Кетсена въ Цекинъ или Цыскадъ ко отыскиванію собственности преграждать не можетъ, ибо сіе вопремя военное и бывшее замѣшательство легко случится могло. Сверхъ того вовсе время продолжаемой тяжбы фамиліи Графовъ Борховъ съ староствами Режицкими въ манифестахъ, жалобахъ позвавахъ такъ равно и декретахъ разныхъ присудственныхъ мѣстъ даже и самыхъ ассесорскихъ судовъ тотъ Кетсенъ, что и Цекенъ или Цискадъ заедино признается въ разсужденіи сего Коммисія требованіе стряпчаго въ томъ что домъ Графовъ Борховъ отыскивая Кетсенъ не всегда именовалъ его Цискадомъ или откуда взялъ Цискадъ свое названіе признаетъ несправедливымъ тѣмъ болѣе, что таковое названіе могло произойти отъ старостъ въ намѣреніи дабы затмить и истребить въ Цискаде состоящій Кетсенъ. 3е что приведенная Грамота 1517. года данная отъ Гермейстера Плетемберга Теппелю Различествуя въ пожалованіяхъ не можетъ претензіи Борховъ опровергать ибо привиллегія 1483. года желающая Борху Кетсенъ заключаетъ въ одномъ пожалованіи и лежащія земли надъ Лубаномъ

Именно съ 1618 и 36

а привиллегія Плетемберга именуетъ дворъ
виттекопгофъ привиллегія же 1483. года жа=
луетъ кетсекъ съ четырмя фамиліями оная
дворъ виттекопсгофъ съ четырмя Селидбами
и четыре уволоки земли; сверхъ того чтобъ
борхъ когда либо теппелю оное имѣніе усту=
пилъ въ доказательство ничего не представле=
но; слѣдовательно оною 1517. года привилле=
гіею не можно опорачивать искъ борховской
основанной на привиллегіи 1483. года ибо на
противъ того когда теппель въ 1583. году
представлялъ ревизорамъ свою привиллегію
то тогдажъ и борхъ свою предъявилъ, когда
такимъ образомъ кетсекъ утвержденъ быть
въ староствѣ режицкомъ то и возвращеніе
онаго быть должно изъ того же староства и при=
вѣденные люстраціи или переписи 1590 и 1599
годовъ тѣмъ самымъ уничтожаются, такъ
какъ и то что домъ борховъ въ то время,
когда тѣ переписи наступили ничемъ не
отозвался. ибо все противорѣчія изъ лю=
страціи произшедшія по конституціи 1768.
года уничтожены и по отыскиванію собствен=
ности вотчинникамъ препятствовать не
могутъ, и понеже резолюціею избранныхъ
великое ассесоріею коронное особъ 1771. го=
да яко послѣдней посилѣ законовъ устано=
вленный и никакимъ опредѣленіемъ опровер=
гнутой быть не могущей признано бытіе
кетсена въ староствѣ режицкомъ, часть

котораго подъ названіемъ чачишекъ состоящей въ смежности цискада дѣйствительно Торхамъ отъ канарскаго старосты режицкого возвращена и во владѣніи ихъ состоитъ; то коммисія признавъ согласно привиллегіи 1483 года бытіе кетсена в старостве режицкомъ и въ десятке цискадскомъ для уничтоженія всякого сумнительства назначила графамъ Торхамъ прислугу въ томъ 1е что никакого документа на кетсенъ и лицикенъ въ иномъ пожалованіи разнствующимъ отъ пожалованія привиллегіи 1483 года неимѣютъ и неутаили. 2е что никакого кетсена или цискада во владѣніи своемъ неимѣютъ и подъ выпингъ не забрали, опредѣливъ весь цискадской десятокъ яко неправильно, къ старосту режицкому присвоенный отдать въ вѣчное и потомственное владѣніе графамъ Торхамъ, но по воспослѣдовавшему отъ опредѣленныхъ въ сію коммисію двухъ членовъ противуречію и объявленнымъ, какъ со стороны графовъ Торховъ отплени помента такъ и отъ стряпчаго казенныхъ дѣлъ неудовольствіямъ коммисія внесла декретъ свой на ревизію въ палату гражданскаго суда которая приступя ко обревизованію того состоявшагося 1781го года генваря 8 дня коммисіаго декрета по предписаніе высочайшаго вашего императорскаго величества учрежденія 405 статьи 7го пункта отдала

Сутяг.

на заключеніе Губернскому Прокурору, а по вы
слушаніи того заключенія отвергая выше при-
веденные уже въ рѣшеніи Коммисіи возра-
женія и доводы представленныя въ защище-
ніе целости казеннаго имѣнія отъ сторо-
ны казенныхъ дѣлъ стряпчихъ а утвер-
дясь на представленныхъ отъ стороны Гра-
фовъ Борховъ доказательствахъ, на состояв-
шихся по сему дѣлу въ коронныхъ Ассесо-
ріяхъ декретахъ и на мнѣніи послѣдней
Коммисіи здѣланномъ отъ большаго числа
членовъ почитая и присягу въ томъ, что Кет-
секъ не состоитъ въ рефицкомъ староствѣ
требуемую отъ стороны казенныхъ дѣлъ
стряпчимъ нынѣшнему рефицкаго старо-
ства арендному содержателю Корфу не
вмѣстное: опредѣлила въ сходственность
конституціи 1768. года подъ заглавіемъ
о предохраненіи имѣній княжества Ли-
фляндскаго, силою котораго ни каковое
продолжительное время хотя бъ что изъ
оныхъ въ люстрацію или перепись всту-
пило отыскивать отъ староствъ своихъ
имѣній дворянству не возбраняется и по
содержанію самомичныхъ ассесорскихъ
декретовъ 1768. и 1771. годовъ на которыя
конституціею 1766. года высочайше вашимъ
императорскимъ величествомъ 1774. года

Сентября отъ 9го дня конфирмованное аппел-
ляція запрещена и согласуясь съ постановлен-
нымъ въ 1775м году трактатомъ и утвердя
коммисской декретъ присуждающій въ существѣ
весь цискадъ состоящей въ сорока семи деревн-
яхъ въ коихъ триста одинъ дворъ а мужеска
полу 1500. душъ положила оной цискадъ со
всѣми принадлежностьми отъ числа объя-
вленія опредѣленія отдать во владеніе про-
сительнице графине Борхъ и о томъ для
исполненія предписала указомъ рѣжицкому
нижнему земскому суду а въ казенную па-
лату для присылки отдатчика сообщила,
что жъ принадлежитъ требованія стряпчаго
казенныхъ дѣлъ о справке съ рижскою Гене-
ралъ губернскою канцеляріею состоитъ ли
въ оной губерніи въ трикатенскомъ пове-
ше кетсенъ, оное требованіе палата
яко противорѣчущее декретамъ ассесор-
скихъ судовъ отставила, такъ какъ и приго-
воренную графамъ Борхамъ коммисіею
присягу потому 1е что цискадъ декре-
тами ассесорскихъ судовъ признанъ за
едино что и кетсенъ ихъ. 2е что кетсенъ
съ землями казенныхъ имѣній не гра-
ничитъ и особенно отъ старостинскихъ
земель отдѣленнымъ состоитъ и совѣр-
шенно графамъ Борхамъ по всемъ дока-
зательствамъ принадлежитъ; но насіе

рѣшеніе когда оно по предписанію вашего Императорскаго Величества о управленіи губерніи учрежденія 126 § бывъ объявлено обѣимъ сторонамъ стряпчій казенныхъ дѣлъ защищающій право коронное объявилъ неудовольствіе, почему то дѣло и представлено въ Сенатъ на разсмотреніе, и какъ по разсмотреніи всего вышеизъясненнаго оказалось, что хотя Коммисія и палата Гражданскаго суда принявъ въ основаніе состоявшіяся по сей долговременно продолжающейся тяжбе фамиліи Борховской съ староствами режицкими разныхъ присудственныхъ мѣстъ а на послѣдокъ ассесорскихъ судовъ 1768го и 1771го годовъ декреты которымъ послѣднимъ представленныя вновь отъ старосты режицкаго Корфа доказательства якобы отыскиваемый Борхами по привиллегіи 1483. года кетценъ состоитъ въ россійской Лифляндіи отставлены и бытіе онаго по режицкомъ староствомъ подъ именемъ Цискада утверждено всю реченную волость яко отдѣленную отъ казеннаго имѣнія приговорила отдать въ вѣчное и потомственное владеніе Графамъ Борхамъ, но какъ по производству сего дѣла видно что привиллегіи 1483. года бывшаго Лифляндскаго Гермейстера Борха о пожалованіи симону Борху кетцена, на которой и вся претензія Графовъ Борховъ основана пожалована симону Борху между протчими имѣніями только четыре фамиліи въ староствѣ и парафіи

Appellacya Stryczego do Senatu.

In Decyzya Senatu zaczyna się

Трикатинской называемыя кетценъ въ Лю-
ценской волости то по сему пожалованію хотя
и бытіе цетцена и утверждено декретами ассе-
сорскихъ судовъ подрежицкимъ староствомъ
разумѣя оной подъ именемъ цискада, однакожъ
сіе утвержденіе подвергается сумненію по мно-
гимъ обстоятельствамъ 1е самое содержаніе
выше упомянутой грамоты Гермейстера Борха
о пожалованіи Симону Борху предку нынѣшнихъ
просителей между протчими деревни Кетценъ
изображено въ 3 статье той грамоты тако
притомъ даемъ и леностію жалуемъ /: разу-
мѣется Симону Борху :/ еще четыре деревни
в староствѣ и парафіи Трикатенъ называемые
кетценъ въ Люценской волости въ ихъ гра-
ницахъ и межахъ лежащія, парафія же три-
катенъ находится нынѣ въ венденскомъ
уѣздѣ въ прежде бывшей и нынѣ состояще
россійской Лифляндіи не въ той части кото-
рая оставалась подпольскимъ владѣніемъ
2е потомъ изъ грамоты 1517 года данной
а отъ Гермейстера Валтера де Плетемберга
Гендриху Теппелъ видно, что состоящая
въ венденскомъ уѣздѣ въ парафіи Трикаспенъ
въ волости Лютценъ деревня Кетценъ съ че-
тырмя селидбами крестьянъ и съ четыря уво-
локами земли утверждена за помянутымъ
Теппелемъ съ точнымъ выраженіемъ такимъ,
какъ некогда оное семенъ Борхъ рыцарь вла-
дѣлъ. и хотя притомъ не видно почему оная
деревня по уступкѣ какой или прежде пере-
шла к Теппелю однакоже по точномъ означеніи

мѣстоположенія можно и прежней ея бытности
во владѣніи за симономъ Борхомъ заключить что
оная деревня Кетсенъ не другая какая, но таже
самая которая по грамоте Ермейстера Гернарда
Борха 1483. года пожалована была симону Борху
что самое подтверждается, и тѣмъ, что 3.
оная деревня въ послѣдующихъ ревизіяхъ какъ
то 1583го и 1638. годовъ показана въ Лифляндіи
прежде бывшей шведской а нынѣ Россійской въ
вѣдомствѣ Венденскомъ въ уѣздѣ Трикатен=
скомъ во владѣніи за Теппелями а на противу
того 4е хотя и отъ стороны Графовъ Борховъ
таже грамота 1483. года къ ревизіямъ 1583.
и 1590. годовъ бывшихъ ко вписанію во оныя
права владенія на имѣнія по той грамоте
пожалованныя прели вытинга и карчмы; но
на деревню Кетсенъ не показывалъ права вла=
денія почему оныя по тѣмъ ревизіямъ и не
присвоена ко владѣнію дому Борхова, но показа=
на за Теппелями и хотя Борхи съ своея
стороны и показываютъ въ опроверженіе сего
сомненія, якобы они не показывали въ тѣ ре=
визіи о правѣ на ту деревню именно по тому
что оная съ протчими деревнями въ грамоте
1483. года представленной къ ревизіи включена
съ протчими въ ней именованными носей до=
водъ однакожъ не испровергаетъ сомненія, ибо
поелику деревня Кетсенъ въ выше упомяну=
той грамоте точно именована особо
3ю частію изъ пожалованія означеннаго въ той

грамоте имѣнія и не только подъ особымъ имѣніемъ
но и въ отдѣленномъ мѣстѣ и въ особомъ уѣздѣ,
и такъ естьлибы оная деревня во время сихъ ревизій
состояла во владеніи сему Борхова то кажется
порядокъ ревизій и собственная полза и благонадеж-
ность того требовали, чтобы и на кетсенъ объ-
явить правость своего владенія особо такъ
какъ оная на деревни прели вытингъ и карчму
была объявлена которые имѣніи потому за домъ
борховъ потемъ ревизіямъ и во владеніи написаны;
о кетсене же чтобъ и оной въ ихъ владеніи со-
стоялъ не упомянуто 5е и какъ такимъ образомъ
изъ самой грамоты видно, что жалованная симону
борху деревня кетсенъ по той самой грамоте
по своему мѣстоположенію показана не въ поль-
ской лифляндіи и не въ режицкомъ староствѣ
но въ россійской ~~въ~~ венденскомъ уѣздѣ въ трика-
тенскомъ кирхшпиле въ люценской волости; то
для отыскиванія деревни кетсенъ въ режицкомъ
староствѣ надлежалобы графамъ борхамъ пред-
ставить другую какую грамоту а нету 1483.
года, по которой имѣніе показывается въ дру-
гомъ мѣстѣ а не въ томъ гдѣ отыскать
стараются; но они однакоже кромѣ выше упо-
мянутой другой грамоты никакой не предста-
вили ко умноженію сомнѣнія въ ихъ показаніяхъ
якобы кетсенъ переименовался въ цискадъ
встречается 6е что волость цискадъ и мену-
емая счисляющаяся и нынѣ между коронны-
ми имѣніями подъ симъ названіемъ изъ стари
состояла и всегда находилась между коронны

имѣніемъ подъ редицкимъ староствомъ и ни
когда во владеніи за Борхами несостояла 7е что
изъ самаго декрета ассесоріалнаго и коронна го
суда 1771го года Сентября 5го дня состоявшагося
видно, что при начале отъискиванія фабіономъ
борхомъ въ 1618м году отшедшихъ отъ отца
его Вернера имѣній протестовалъ на редиц-
каго тогда бывшаго старосту веселовскаго
только объ одной деревнѣ преляхъ, а потомъ
спустя уже несколько лѣтъ о вархлянахъ
о кетсене же или о цискаде неупоминалъ
и на деревню кетсенъ а тѣмъ паче на цѣлую
волость цискадъ не объявилъ своей претензіи:
почему и въ состоявшемся по тѣмъ его проше-
ніямъ въ 1631м году ассесоріальномъ декрете
присуждающемъ оному борху прели и вархля-
ны во владеніе о кетсене или цискаде ни
словомъ неупомянуто. 8е Естьли бы же и то
по честь что именованный въ частопомина-
емой грамоте 1483. года кетсенъ состоитъ
подъ редицкимъ староствомъ и въ показы-
ваемомъ отъ графовъ борховъ мѣстѣ; но
понеже въ той же самой грамотѣ именно
изъяснено что въ кетсене пожалованы толь-
ко четыре деревни то и посему неможно утвер-
дить чтобы кетсенъ толь малая какъ въ
грамотѣ означена деревня въ целую цискад-
скую волость состоящую нынѣ въ числѣ сорока
семи деревень и тысячи пяти сотъ мужеска
полудушь превратится могла тѣмъ паче,

когда уже и до сего подъ именемъ части того же
кетсена деревня Чачишки изъ короннаго имѣ-
нія графомъ Борхамъ во владѣніе отдана, такъ
что до полученія тѣхъ чашичекъ доказывалъ
Борхъ что деревня Чачишки есть тоже что и
кетсенъ а по отторженіи Чачишекъ изъ подко-
роннаго владенія доказываютъ Борхи, что и вся
волость Цискадъ именуемая есть тоже что
и кетсенъ не доказавъ однакоже 9е нигдѣ и ничемъ,
когда въ семъ мѣстѣ былъ кетсенъ, въ какихъ
ревизіяхъ оный симъ называніемъ именованъ,
почему и кемъ изъ кетсена переимѣновалъ
въ Цискадъ такъже и по какой грамоте отъ
кого и кому изъ ихъ предковъ пожалованъ ибо
10е тотъ кетсенъ, которой по представляемой
отъ просителей графовъ Борховъ грамоте 1483
года отъ Лифляндскаго губернатора Бернарда
Борха рыцарю Симону Борху былъ пожалованъ
показанъ совсѣмъ въ другомъ мѣстѣ въ кото-
ромъ и нынѣ оный какъ то изъ даннаго за
свидѣтельствованія провинціальнаго совѣт-
ника Игельстрома видно, что существуетъ
въ томъ же самомъ мѣстѣ, на которомъ онъ
и въ той грамотѣ показанъ то есть въ части
прежде бывшей и нынѣ состоящей въ россійской
Лифляндіи въ Трикатенскомъ Кирхшпилѣ
въ Лютценской волости въ деревняхъ нынѣ
Пятцкъ именуемыхъ и такъ хотя сіи выше
прописанныя толь важныя въ дѣлѣ видимыя
обстоятельства довольное наводятъ сомненіе

1797
1483
316

обытіи претендуемой графами Борхами деревни въ режицкомъ староствѣ и опресуществленіи оныя въ цѣлую волость цискадъ, почему Сенатъ и не оставилъ бы въ сохраненіе целости казеннаго имѣнія по имянному вашего Императорскаго Величества указу камергеру и кавалеру Корфу по смерть его въ аренду пожалованнаго о точнѣйшемъ онаго изслѣдованіи кому надлежитъ здѣлать предписаніи, но какъ состоявшимися самоличными ассесоріи декретами 1768 и 1771. годовъ на которыя 1766. года консистукціею вашимъ Императорскимъ Величествомъ въ 1774.м году сентября, отъ 9. дня подтвержденною и апеляція возбранена быстіе отъ искиваемаго Борхами по привиллегіи 1483. года Кетсена подъ именемъ цискада признано подъ режицкимъ староствомъ, то затѣмъ къ дальнѣйшему разсмотренію и положенію и никаковаго рѣшенія смелости принять не можетъ; но о всѣмъ тодъ представляя на разсмотреніе вашего Императорскаго Величества ожидать будетъ высочайшаго указа. А притомъ доноситъ, что реченная палата гражданскаго суда имѣя предписаніе вашего Императорскаго Величества состоявшееся прошлого 1781.го года марта въ 24.м день на докладныхъ пунктахъ поднесенныхъ отъ г-дна дѣйствительнаго тайнаго совѣтника, генерала прокурора, въ которомъ написано: „ что

Siła nayważnieysza w Decyzyi Senatu na Stronę Borchow.

сложеніе и выключка изъ оклада оброчныхъ статей
недолжны и нако дѣланы быть какъ представля-
ніемъ мнѣніевъ Генералъ Губернаторовъ и казен-
ныхъ палатъ Сенату на разсмотреніе и рѣ-
шеніе. И будучи извѣстно что режицкое ста-
роство въ которомъ счисляется и волость ци-
скадъ по имянному вашего Император-
скаго величества указу пожалована посмерть
съ платежемъ аренды старосте и ковалеру
Корфу невзирая, однако о исполненіи по тому
приговору учинила предписаніе а тѣмъ самымъ
и неисполнила установленнаго о казенныхъ
имѣніяхъ порядка, то бы она впредь въ
подобныхъ дѣлахъ осмотрительнее поступала
Сенатъ не оставилъ безъ надлежащаго предпи-
санія, такъ равно и о дошедшихъ до Сената извѣ-
щеніяхъ въ томъ, якобы Графомъ Борхомъ при
произведенномъ за нимъ волости цискадъ от-
казе чинимы были разныя насильства, кото-
рыя по присланнымъ полоцкимъ Намѣстниче-
скимъ правленіемъ истребованныхъ отъ ниж-
нихъ земскихъ судовъ отвѣтамъ, сумненію
подвергнись; о надлежащемъ изслѣдованіи и по-
ступленіи съ виновными по законамъ правяще-
му должность Белорускаго Генерала Губернатора
предписано. что жъ принадлежитъ до Губерн-
скаго прокурора блюстителя по высочайшему
Ея Императорскаго величества учрежденію
404. статьи вездѣ всякаго порядка закона-
ми опредѣленнаго и въ производствѣ и отпра-
вленіи самыхъ дѣлъ, утвердившаго заключеніе

Gwałtowność obięcia Cisha-
du przez Gra-
fa Borcha,
pokazała się
być nieuprawie-
dliwie zdaną.

своимъ въ противность Высочайшаго Ея Императорскаго Величества марта отъ 24. числа 1781. года указа отдачу той Цишадской волости отнюдь сообщить на разсмотрение господина Действительнаго Тайнаго Совѣтника генерала Прокурора и Кавалера; а палатъ Гражданскаго суда предписать, что паче она имѣя именной Ея Императорскаго Величества Высочайшій Указъ въ 24. день марта минувшаго года на поднесенныя отъ господина Действительнаго Тайнаго Совѣтника генерала Прокурора и Кавалера Пущины вопросы доставшій въ которомъ точно сказано, сложенія и выплаты изъ оклада оброчныхъ статей недолжны иначе дѣланы быть паче представленіемъ мнѣнія генераловъ Губернаторовъ и Казенныя Палаты Сенату на разсмотреніе и рѣшеніе, а самовольствъ производства дѣлъ крайней безпорядокъ произвела самасобою исполненіе того рѣшенію не взирая на отзывъ учиненной Казенною Палатою извѣщающій что она сама собою отдачтина дать не можетъ предписала тому дѣлу Земскому суду, и для того ожидая впредь посему дѣлу указа въ производствѣ подобныхъ дѣлъ блюсти и сохранять въ точности предписанія Высочайшаго Ея Императорскаго Величества указа: Ежели

къ Губернскому Правленію

къ Земскому Суду

къ Казенной Палатѣ

къ Сенату

Namiestnicy Podolski Doniesienia, iakoby o gwałtownym przez Grafa Borcha Zaiechaniu Eskadry daie napomienie Rządowi, y każe Szukać winnego.

произведеннаго вооруженною рукою графомъ борхомъ
такъ какъ о томъ отъ Полоцкаго Губернскаго
правленія по репорту присланному во оное отъ
уѣзднаго стряпчаго представлено было; то какъ
нынѣ изъ отвѣта Режицкаго Земскаго суда истре=
бованнаго указомъ Сената чтобъ каковое не
устройство кемъ либо учинено не усматривает=
ся да и притомъ отказе былъ весь Земской судъ
слѣдственно, естьлибъ что безпорядочное прои=
зойти могло оной по должности своей не
оставилъ бы безъ надлежащаго донесенія Губер=
нскоежъ правленіе получа отъ уѣзднаго стряп=
чаго о томъ увѣдомленіе по должности своей
предписанной въ высочайшемъ Ея Импе=
раторскаго величества учрежденіи 96ю статьею
о тѣхъ донесенныхъ безпорядкахъ не изслѣдо=
вавъ точно, учинила представленіе Сенату
донося что она опасается, естьли отъ сто=
роны правительства въ привѣденіи въ безпо=
рядокъ употребится насиліе чтобъ не воспо=
слѣдовало смертоубивства, чего однакожъ
оному не узнавъ въ точности былъ ли такой
безпорядокъ писать надлежало осмотритель=
нее; тѣмъ болѣе что объ всемъ ономъ
не изслѣдовано, и для того Генералу Порутчи=
ку и Правящему должность Белорускаго
Генерала Губернатора, Сенатору и Кавалеру
Пассеку препроводя отъ Режицкаго ниж=
няго Земскаго суда репортъ такъ же

Ledzo two się naznacza wzgl. dzieł do-niesienia o gwałtownym zabraniu Cisza-da

Репортъ Уѣзднаго Стряпчаго и ротмистра Ве-
прейскаго предписать, чтобъ онъ о изслѣдованіи
всего онаго кому по высочайшимъ Ея Импе-
раторскаго Величества учрежденіямъ
слѣдуетъ учинилъ надлежащее предписаніе
съ тѣмъ дабы съ виновными по всей строгости
законовъ поступлено было, въ разсужде-
ніи чего, естьли наложенная Губернскимъ прав-
леніемъ на уѣздный нижній Земскій судъ пе-
ня невыскана, то во взысканіи оной до того
времени обождать, и о всемъ въ палату
гражданскаго суда и къ Генералу Порутчику
Сенатору и Кавалеру послать Указы. по-
длинное за подписаніемъ правительствую-
щаго Сената.

Подписанъ Іюня 29. дня.
1782 года.

1782 - 29 Junij

Dekret Senatalii względem Kietsena alias Ciskada, Uznawaiący ten Kiecen nie w Ciskadzie, ale w Gubernij Ryzkiey pod Trykatenem. Lecz, że Senat Dekretow Assessoralich R. 1768 y 1771. utwierdzaiących Kiecen w Ciskadzie naruszyć nie może; tym bardziey, że takowe Dekreta, y przez Konstytucyą Gwarancyiną Anni 1766. y przez Imienny Ukaz Monarchini R. 1774. utwierdzone są być nazawsze niewzruszonemi, Przeto Senat ten Dekret swóy oddał w Dokład do Gabinetu N. Monarchini. —

~~23~~

31

1782го года февраля 14, 15, 17, 21, 28го и
марта 7го чиселъ. По указу Ея Импера-
торскаго Величества правительству-
ющій сенатъ разсматривая дѣло
о претензіяхъ графовъ борховъ о воло-
сти Цискадѣ состоящей въ полоцкомъ
намѣстничествѣ подъ Рифицкимъ ста-
ростовомъ, присланное полоцкаго на-
мѣстничества изъ палаты гражда-
нскаго суда по объявленному на рѣше-
ніе той палаты казенныхъ дѣлъ
стряпчимъ скарчтою неудовольствія,
репорты 1е бывшаго бѣлорусскаго гене-
рала губернатора графа Захара Ри-
горьевича Чернышева о предписаніи
палатѣ гражданскаго суда, чтобъ она
поелику въ оной не всѣ еще пункты про-
шенія графини борхъ разсмотрѣны
въ опредѣленіяхъ своихъ о казенныхъ
имѣніяхъ осмотрительнѣе поступа-
ла и потѣмъ приговорамъ указовъ
непосылала 2е полоцкаго намѣст-
ническаго правленія съ приложеніемъ
объясненія въ слѣдствіе указа изъ се-
ната истребованнаго отъ рефицкаго
нижняго земскаго суда относительно
бывшаго приотказѣ волости Ци-
скадъ за графовъ борховъ замѣшательства

Приказали: Ея Императорскому Величеству представить отъ сената всеподданнѣйшимъ докладомъ слѣдующаго содержанія; въ 1778 году поданнымъ Вашему Императорскому Величеству графиня Борхъ прошеніемъ изъясняя о принадлежащей Борховской фамиліи по праву наслѣдства разныхъ селахъ и деревняхъ почитаемыхъ нынѣ въ староствахъ Люцинскомъ и Режицкомъ а именно: Цискадъ, Асчнъ, Янноволь, Михайловъ, Щекинъ, Исмаръ, Изамленъ, Лодкенгейнова, Мейляновщизна, Щемановщизна, Грунтъ Лишековской, съ принадлежностями просила чтобъ оныя селы и деревни, въ силу королевскихъ полскихъ и литовскихъ также и отъ Лифляндскихъ Гермейстеровъ данныхъ дипломатовъ и декретовъ, Борховской фамиліи въ вѣчное и наслѣдственное владѣніе какъ дѣтямъ ея такъ и потомкамъ ихъ отданы были. Сіе ея прошеніе Ваше Императорское Величество препроводить соизволили къ бывшему Бѣлорусскому генералу губернатору генералъ фельдмаршалу графу Чернышеву съ такимъ высочайшимъ повелѣніемъ, чтобъ онъ предписалъ въ надлежащемъ по высочайшему Вашего Императорскаго

Величества учрежденіе о управленіи губерніи судномъ мѣстѣ сіе ея претензіе установленнымъ порядкомъ разсмотрѣть и слѣдующее по законамъ справедливость доставить, Вомсполненіе сего высочайшаго повелѣнія представленныя отъ графини Борхъ доказательства на отыскиваемыя имѣнія разсматриваны въ чѣздныхъ судахъ тѣхъ чѣздовъ, гдѣ тѣ имѣніи состоятъ потомъ верхняго земскаго суда во 2м департаментѣ, которой по разсмотрѣніи минувшаго 1779 года Маія отъ 7го дня относительно претензіи графини Борхъ на волость Цискадъ въ Рефицкомъ старостве состоящую представилъ, что въ палату гражданскаго суда въ послѣдующее, что еще во время державы въ Лифляндіи Гермейстеровъ привилегіею въ 1483м году отъ Бернарда Борха Гермейстера рыцарь Семену Борху деревни Преля Сархляны и Кетсехтъ а потомъ и во время полскихъ королей были пожалованы но въ военное замѣшательство по отлучке Вернера Борха старостомъ Рефицкимъ захвачены остались между которыми Кетсехтъ или Цекенъ по нынѣш=

нему названіе Цискадъ незаконно за-
хваченъ же остался. По смерти Бернера
приключившейся ему заграницею о та-
ковомъ незаконномъ деревень владѣніи
наслѣдникъ его фабіанъ борхъ аимянно:
о пріемѣ представя свидѣтельство
о вѣрности своей и рѣчи по сполитой
чрезъ двѣ публичныя прозбы одного
въ ригѣ 1618 году декабря отъ 9го а
другой того же года и мѣсяца въ вендѣнѣ
18 чиселъ жаловавшись и подвумъ
чиненнымъ въ 1620 и 1623 годахъ Ре-
жицкому старосте конарскому по-
зывамъ о возвращеніи маетности
едва въ 1629м прели и Сархляны полу-
чилъ но недолго владѣніемъ оныхъ
ползовался ибо вскорѣ послѣ того
помянутой староста исходатайст-
вовавъ на тѣ деревни привиллегіи
оными завладѣлъ, о чемъ фабіанъ
борхъ начавъ вторично искъ чрезъ
самоличный въ задворномъ ассесор-
скомъ судѣ 1631 года декретъ по чинъ-
тоженіи подыскъ исходатайствован-
ной привиллегіи тѣ деревни паки
отыскалъ. И староста Режицкой ко-
нарскій чиненное въ томъ же году за-
писью тѣ имѣніи прели и Сархля-
ны совсѣми коонымъ прикосновенностьми,

Конарски.

какъ оные издревле во время державы
Гермейстеровъ и владѣнія семена Вер-
нера Борха были дѣйствительно при-
надлежащими чтутить обязался
что все въ 1632 году и исполнилъ Афа-
біанъ Борхъ чрезъ вознаго во владѣніе
вступилъ 1633 года Іюня 11 дня по-
завладѣніи онымъ старостою вновь
тѣми имѣніями по принесенной отъ
Борха въ задворной Денабургской судъ
жалобѣ и почтиненіи за нимъ на три-
бунальной главной судъ великого кня-
жества Литовскаго позыва одержалъ
Борхъ декретъ съ подтвержденіемъ за-
нимъ реченныхъ имѣній въ наслѣдство
съ тѣмъ, чтобъ оныя подревнимъ
привиллегіямъ ограничены были; но-
какъ и сему декрету такъ и въ 1635 году
состоявшемуся староста неповино-
вался то трибуналъ въ томъ же
году за сопротивленіе и неотдачу фол-
верка Ситинга корчмы двухъ мызъ или
деревень и всѣхъ принадлежностей
положивъ на конарскаго пень опредѣ-
лилъ деревни Прели, Муйзъ и Вар-
хляны, съ принадлежностями ограничить
и фолварокъ Ситингъ взять. Въ 1636.
году опредѣлены комисары для доп-
роса свидѣтелей, кому тѣ имѣнія
принадлежатъ, кто оными владѣетъ

и въ какомъ разстояніи отъ Рефицкаго
замка состоятъ; въ томъ же году опре-
дѣленные камисары о премѣнившемся
названіи Цекена или Кетсена Сытинга
и Карчмы приступили къ слѣдствіе,
по которому и открылось, яко тѣ
деревни принадлежатъ Борховской фа-
миліи свидѣтелиже староства Ре-
фицкаго объявили, что они бы и приз-
наки граничныя показали, когда бы
имъ отъ старосты подъ смертною
казнію запрещено не было; но какъ
оные камисары предписаннаго обсто-
ятельства неисполнили то по проз-
бѣ жтогожъ борха воспослѣдовалъ вто-
ричной подтвердительной ассесорскаго
суда декретъ; Конарскій по пріѣздѣ ко-
мисаровъ чтобы требивъ ихъ въ поред-
ники деревни Сытингъ, Кетсенъ и
Карчму Борхъ чтупилъ, ограничиніе
по причинѣ зимняго времени и вели-
кой снѣговъ въ дѣйство непроизведено,
а тѣмъ временемъ по прибытіи на-
мѣсто Канарскаго новаго старосты
Тизенгаузена, тѣ деревни еще наскоро
къ староству присвоены а потомъ
хотя и были возвращены но не всѣ;
что Борхъ принеся жалобу и одержавъ
декретъ пошре сынъ его Гедеонъ Борхъ
а по немъ сыновья его, Иванъ Фабіанъ
и Георгъ Борхи о тѣхъ захваченныхъ

деревняхъ кутсене вытинге и карчме
въ 1699 году жалобу приносили и пов-
ступленіи сего дѣла въ земство Лифл-
ляндское староста Режицкой тѣмъ
судомъ въ 1700 году октября отъ 7го
дня обвиненъ и деревни вытингъ, кат-
сегъ или цискадъ и карчму возвратить
предписалъ, однакожъ они непривѣдя сей
тяжбы коокончаніе чмерли; послѣ смерти
ихъ нинѣшній подканцлеръ короны пол-
ской бархъ пришедъ въ совершенной воз-
растъ и по прекращеніи въ отечествѣ
замѣшательствъ въ 1738 году каса-
тельно частореченныхъ имѣній возобно-
вилъ искъ на корфа Режицкаго ста-
росту и въ 1740 году февраля отъ 6го
дня о учрежденіи комисіи для разгра-
ниченія деревень вытинга и цекенга отъ
староства и возобновленія древнихъ
граничныхъ знаковъ отъ задворнаго
ассесорскаго суда одержалъ декретъ;
когдажъ къ осмотру тѣхъ земель тѣ
комисары допущены небыли то сіе дѣло
отослано было въ коронной полской
ассесорской судъ, которой въ 1746 году
февраля отъ 25 дня прежде назначен-
ную комисію въ дѣйство произвесть
опредѣлилъ однакожъ сего за недопуще-
ніемъ со стороны старосты корфа не-
исполнено, въ 1765 году августа отъ 3 дня

реченный борхъ при наступленіи перетси
староствамъ о наслѣдствѣ своемъ ре-
визорамъ учинилъ объявленіе а возоб-
новляя свой и предковъ своихъ и имъ
по выданному по проѣздѣ его задворной
его королевскаго величества коронной
ассесорской судъ позывъ въ томъ же судѣ
самоличной декретъ. въ 1768 году опре-
дѣляющій касательно деревни Вытинга
комисіе для отдѣленія оной отъ
староства и установленія границъ
одержалъ, въ слѣдствіе сего опредѣлен-
ные камисары отправясь на мѣсто
деревни Вытингъ и корчму самоличнымъ
декретомъ въ 1770 году ноября въ 24 день
въ наслѣдство ему борху присудили,
и по поводу отъ таковаго декрета учи-
ненной корфомъ апелляціи ассесор-
ской коронной судъ декретъ комисар-
ской въ 1771 году Іюня 20 дня подт-
вердилъ и деревню Вытингъ и корчму
отдать ограничныя признаки уста-
новить предписалъ, и посему отказъ
деревни Вытинга въ 1771 году дѣйстви-
тельно учиненъ. А какъ въ разсужденіи
цискада того же неисполнено то корфъ
староста Режицкой невзирая на то
многія самоличныя въ ассесоріи ко-
ронной состоявшіяся, а по онымъ и ка-
мисарскихъ декретовъ признавающій

что Кетсехтъ или Цискадъ состоитъ
предъ Рѣжицкимъ старостомъ предпри-
нявъ вновь доказывать, что Кетцехъ
не въ старостве Рѣжицкомъ новъ Лифл-
ляндіи Кудревле въ волости Лютсев-
ской и Трикатенскомъ клѣте состоятъ
просилъ въ Ассесорскомъ судѣ, объ опре-
дѣленіи особо для разсмотрѣнія ново-
найденныхъ документовъ и когда противъ
сего прошенія Борхъ невозражалъ пре-
доберегая единственно то только дабы
сей примѣръ небылъ для другихъ при-
мѣромъ то опредѣленныя для разс-
мотрѣнія тѣхъ вновь представ-
ленныхъ документовъ члены въ 1771 году
Іюля 18 дня какъ тѣ такъ и къ за-
щищенію отъ Борха представленныя
доказательства разсмотрѣвъ призна-
ли, что Кетсенъ невъ иномъ мѣстѣ
свое положеніе имѣть, какъ въ Рѣжиц-
комъ старостве долженъ, и потому
сіе дѣло приходя ко окончанію послѣ
объявленія въ 1772 году о присоединеніи
Бѣлоруссіи къ Россійской Вашего Импе-
раторскаго Величества державе дѣй-
ствительно неокончано, по присоеди-
неніи же оной поданное отъ стороны
Борховъ бывшему Загубернатора Генералу
Поручику и Кавалеру Кречетникову

о тѣхъ имѣнїяхъ прошенїе препровождено
въ губернскїй земскїй судъ, которой въ
1775 году разсмотрѣвъ дѣло претензїи
графовъ борховъ призналъ за справедливую
и законную по всохраненїи цѣлости имѣ-
нїя коронного отъ претензїи борховъ губерн-
скїй стряпчїй казенныхъ дѣлъ представ-
лялъ, что они по привилегїи 1483 года
о пожалованїи имѣнїи семену борху кетсена
въ трикатинской волости отыскивать
цыскада должны а не въ рефицкомъ ста-
рострве по тому, что въ ревизїи 1583го
года кетсенъ показанъ въ трикатин-
ской парафїи и что въ то время предки
борховъ говоря объ имѣнїяхъ въ рефиц-
комъ старостве имъ принадлежащихъ
ничего о кетсенѣ не упоминали, а
тѣмъ самымъ и доказывалъ что
кетсенъ не есть тоже самое что и ци-
скадъ въ старостве рефицкомъ состо-
ящей, въ подкрѣпленїе сего приводилъ
и другую ревизїю въ 1599 году изъясняя,
что во время оной отъ фамилїи бор-
ховской никакого относительно кет-
сена или цискада напоминанїя чи-
нено не было погостъ же цискадской
въ переписяхъ 1590 и 1599 годовъ на-
писанъ подъ рефицкимъ староствомъ,
въ заключенїе же представилъ, что

кетсекъ искомый борхами по привилегіи 1483 года таковоеж въ 1517 году пожалованъ отъ гермейстера Плетенберха Теппель на такомъ точно основаніи какъ онымъ семенъ борхъ прежде владѣлъ, слѣдовательно и отыскивать его должно въ парафіи Трикатенской Лѣтценской волости гдѣ то имѣніе и понынѣ состоитъ. Верхняго земскаго суда 2 департаментъ по разсмотрѣніи вышеизъясненнаго основываясь на прежде состоявшихся самоличныхъ декретахъ, никогда ненарушимыхъ признавъ зануженое учредить коммисіе которая бы отправясь на спорные мѣста по содержанію упомянутыхъ декретовъ, а особливо послѣдняго въ 1768 году состоявшагося соображаясь съ древними документами описаніе границъ себѣ содержащими свидѣтельства и изысканія прежде учиненныя, приступила къ повѣрке пространства границъ кетсека или цискада и какая часть по представленнымъ доказательствамъ слѣдовать будетъ онуе ограничивъ борхамъ отдала, и все то исполнила, что вышепомянутые декреты предписываетъ представила отомъ въ

палату гражданскаго суда. оная палата согласно тому представленію ту коммисію чрезъ опредѣлила въ оной быть состороны просительницы грефи и состороны казенной по таковому жъ числу членовъ, дакъ защищенію права короннаго стряпчему казенныхъ дѣлъ. Сія коммисія вступя въ разсмотрѣніе онаго дѣла прошлаго 1781 года генваря отъ 8 числа учинила рѣшеніе объ одной части требуемыхъ борхами имѣній ТТ: Е: о кетсене называемомъ цискаде полагая бытіе онаго въ режицкомъ староствѣ на такомъ основаніи, что какъ резолюціею избранныхъ великовъ ассесоріею короннов особъ 1771 года утверждено бытіе кетсена отъ искиваемаго борхами по силѣ привиллегіи 1483 года подъ режицкомъ староствомъ; то хотя въ опроверженіе претензіи графовъ борховъ въ отысканіи кетсена подрежицкимъ староствомъ и представляемо было отъ стряпчаго казенныхъ дѣлъ, что кетсенъ въ привиллегіи 1483 года отъ искиваемый не въ другой парафіи, какъ въ трикатенской въ лифляндіи Россійской быть долженъ, и сіе показаніе

утверждаемо было пожалованіемъ онаго
по привиллегіи 1517 года отъ гермейстера
Плетенберха Генриху Теппель на такомъ
основаніи, какъ и Симанъ Борхъ рыцарь
и его предки по силѣ древнихъ пожалова-
ній владѣли, также ревизіею воеводст-
ва Венденскаго уѣзда Трикатенскаго
1583 года и ревизіею 1638 года свидѣ-
тельствующихъ, что Кетсекъ положе-
ніе имѣетъ въ россійской Лифляндіи
для большаго же охраненія Цискада о
претензіи дома графовъ Борховъ пред-
ставлены двѣ Люстраціи или пере-
тси 1590 и 1599 годовъ доказывающіе, что
Цискадъ издревле принадлежалъ къ ста-
роству Рефицкому; но сіи возраженія
якобы дѣйствительными быть немогутъ
по тому 1е, что какъ привиллегія 1483
года вся въ ревизіи 1583 года внесена
то естьлибъ Кетсекъ въ 1583 году къ той
парафіи непринадлежалъ, тобы конечно
ревизорами сего неучинено привиллегія же
вся внесена и записана въ уѣздѣ Рефиц-
комъ, слѣдственно и имѣнія въ той
привиллегіи означенныя вооной быть
долженствуетъ 2е, что переименованіе
Кетсека въ Цекинъ или Цискадъ къ отыс-
киванію собственности преграждать

не можетъ, и буде сіе во время военное и бывшее замѣшательство легко случится могло. Сверхъ того во все время продолжаемой тяжбы фамиліи графовъ Борховъ съ старостами Вѣжицкими въ манифестахъ, жалобахъ позывахъ такъ равно и декретахъ разныхъ присудственныхъ мѣстъ даже и самыхъ ассесорскихъ судовъ тотъ Кетсекъ, что и цекей или цискадъ заедино признается въ разсужденіи сего коммисія требованіе стряпчаго въ томъ что домъ графовъ Борховъ отыскивая Кетсекъ невсегда именовалъ его цискадомъ или откуда взялъ цискадъ свое названіе признаетъ несправедливымъ тѣмъ болѣе, что таковое названіе могло произойти отъ старостъ въ намѣреніи дабы затмить и истребить въ цискаде состоящій Кетсекъ. 3е что приведенная грамота 1517. года данная отъ Гермейстера Плетенберга Теппель Разлучествія въ пожалованіяхъ не можетъ претензіи Борховъ опровергать ибо привиллегія 1483 года желающая Борху Кетсекъ заключаетъ въ одномъ пожалованіи и лежащія земли надъ Лубаномъ а привиллегія Плетенберга именуетъ дворъ Витте-Копсгофъ привиллегія же 1483 года

фалчетъ кетсекъ съ четырьмя фами-
ліями оная же дворъ виттекопсгофъ
съ четырьмя селидбами и четыре чволоки
земли; сверхъ того чтобъ борхъ когда
либо теппель оное имѣніе чтутъ
въ доказательство ничего непредстав-
лено; слѣдовательно оное 1517 года при-
виллегіею неможно опорочивать иск
борховской основанной на привиллегіи
1483 года ибо на противъ того когда
теппель въ 1583 году представлялъ
ревизорамъ свои привиллегіи то тог-
даже и борхъ свои предъявилъ, когда же
такимъ образомъ кетсекъ чтвержденъ
быть въ староствѣ Вежицкомъ то
и возвращеніе онаго быть должно изъ
тогоже староства и приведенные мо-
страціи или переписи 1590 и 1599 годовъ
тѣмъ самымъ уничтожаются, такъ
какъ и то что домъ борховъ въ то-
время, когда тѣ переписи наступили ни-
чемъ неотозвался. ибо всѣ противорѣчія
изъ мостраціи произшедшія по конста-
1768- туціи 1768 года уничтожены и коопты-
скиваніе собственности вотчинникамъ
препятствовать немогутъ, и понеже
резолюціею избранныхъ великовъ ассесо-
ріею коронновъ особъ 1771 года яко по-
слѣдней по силѣ законовъ установленный

и никакимъ опредѣленіемъ опровергну-
той быть немогущей признано бытіе
Кетсена въ старостве Режицкомъ, часть
котораго подъ названіемъ Чачишекъ со-
стоящей въ смѣжности Цискада дѣй-
ствительно Борхамъ отъ канарскаго
старосты Режицкого возвращена и
во владѣніи ихъ состоитъ; то комми-
сія признавъ согласно привиллегіи
1483 года бытіе Кетсена въ старостве
Режицкомъ и въ десятке Цискадскомъ
для уничтоженія всякаго сумнитель-
ства назначила графамъ Борхамъ
присягу въ томъ 1е что никакого до-
кумента на Кетсенъ или Цикенъ въ иномъ
пожалованіи разнствующимъ отъ по-
жалованія привиллегіи 1483 года не-
имѣетъ и неутаили 2е что никакого
Кетсена или Цискада во владѣніи своемъ
неимѣетъ и подъ выпинъ незабрали,
опредѣливъ весь Цискадской десятокъ
яко неправильно къ староству Режиц-
кому присвоенный отдать въ вѣчное
и потомственное владѣніе графамъ
Борхамъ, но по воспослѣдовавшему отъ
опредѣленный въ сіе коммисіи двухъ
членовъ противурѣчіи и объявленнымъ,
какъ со стороны графовъ Борховъ отъ
плениполента такъ и отъ стряпчаго
казенной дѣлъ неудовольствіямъ

коммисія внесла декретъ свой на ревизіи
въ палату гражданскаго суда которая
приступя къ обревизованію того состо-
явшагося 1781 года генваря 8 дня ком-
мисскаго декрета по предписанію Высо-
чайшаго Вашего Императорскаго
Величества учрежденія 405 статьи 7
пункта отдала на заключеніе губернскому
прокурору, а по выслушаніи того заключенія
отвергая вышеприведенные уже въ рѣшеніи
коммисіи возраженія и доводы представ-
ленныя въ защищеніе цѣлости казеннаго
имѣнія отъ стороны казенныхъ дѣлъ
стряпчихъ а утвердясь на представ-
ленныхъ отъ стороны графовъ Борховъ
доказательствахъ, на состоявшихся по-
сему дѣлу въ коронныхъ ассесоріяхъ
декретахъ и на мнѣніи послѣдней ком-
мисіи сдѣланномъ отъ большаго числа
членовъ почитая и присягу въ томъ,
что кетскихъ не состоитъ въ Режицкомъ
староствѣ требуемую отъ стороны ка-
зенныхъ дѣлъ стряпчимъ нынѣшнему
Режицкаго староства арендному
содержателю Корфу невмѣстно опре-
дѣлила въ сходственность конси-
1768 туціи 1768 года подъ заглавіемъ о пре-
дохраненіи имѣній княжества Лифл-
ляндскаго, силою котораго никакова
продолжительное время хотя бъ
что изъ оныхъ въ мистрацію или пе-
реть вступило отыскивать

отъ старостъ своей имѣнїи дворянству
не возбраняется и по содержанїю самолично
ассесорскихъ декретовъ 1768 и 1771 годовъ на-
которыя конституцїею 1766 года высочайше
Вашимъ Императорскимъ Величествомъ
1766 1774 года сентября отъ 9 дня конфирмо-
ванное апелляцїя запрещена и согла-
сясь съ постановленнымъ въ 1775 году
трактатомъ и утвердя коммисской
декретъ присуждающїй въ существе весь
цискадъ состоящей въ сорока семи де-
ревняхъ въ коихъ триста одинъ
дворъ а мужеска полу 1500 душъ по-
ложила оной цискадъ совсѣми при-
надлежностьми отъ числа объявленїя
опредѣленїя отдать во владѣнїе про-
сительницѣ графинѣ Борхъ и о томъ
для исполненїя предписала указомъ
Режицкому нижнему земскому суду
а въ казенную палату для присылки
отдатчика сообщила, что жъ принад-
лежитъ требованїя стряпчаго казен-
ныхъ дѣлъ о справкѣ съ Рижскою
генералъ губернскою канцелярїею со-
стоитъ ли въ оной губернїи въ три-
катенскомъ повете кетсенъ, оное
требованїе палата яко противурѣ-
чущее декретамъ ассесорскихъ судовъ
отставила, такъ какъ и приговорен-
ную графамъ Борхамъ коммисїею

присягу по тому 1е что цискадъ декретами ассесорскихъ судовъ признанъ заедино что и кетсенъ ихъ 2е что кетсенъ съ землями казенныхъ имѣній не граничитъ и особенно отъ старостинскихъ земель отдѣленнымъ состоитъ и совершенно графамъ Борхамъ по всѣмъ доказательствамъ принадлежитъ; но на сіе рѣшеніе когда оное по предписанію Вашего Императорскаго Величества о управленіи губерніи учрежденія 126 §. бывъ объявлено обѣимъ сторонамъ стряпчій казенныхъ дѣлъ защищающій право коронное объявилъ неудовольствіе, почему то дѣло и представлено въ сенатъ на разсмотрѣніе, и какъ по разсмотрѣніи всего вышеизъясненнаго оказалось, что хотя коммисія и палата гражданскаго суда приняли въ основаніе состоявшіяся по сей довременно продолжающейся тяжбе фамиліи Борховской съ старостами Рефицкими разныхъ присудственныхъ мѣстъ а напослѣдокъ ассесорскихъ судовъ 1768 и 1771 годовъ декреты которымъ послѣднимъ представленныя вновь отъ старосты Рефицкаго Корфа доказательства якобы отыскиваемый

борхами по привиллегіи 1483 года Кет-
сенъ состоитъ въ Россійской Лифляндіи
отъ ставлены и бытіе онаго подрежиц-
комъ старостомъ подъ именемъ ци-
скада утверждено всю реченную волость
яко отдѣленную отъ казеннаго имѣнія
приговорила отдать въ вѣчное и потом-
ственное владѣніе графамъ борхамъ,
но какъ по производству сего дѣла видно
что привиллегіи 1483 года бывшаго
Лифляндскаго гермейстера борха о
пожалованіи Симону борху Кетсена,
на которой и вся претензія графовъ
борховъ основана пожалована Симону
борху между протчими имѣніями
только четыре фамиліи въ старо-
стве и парафіи Трикатинской на-
зываемыя Кетсенъ, въ Люценской во-
лости то по сему пожалованіе хотя
и бытіе Кетцена и утверждено декре-
тами ассесорскихъ судовъ подъ ре-
жицкимъ старостомъ разумѣя
оной подъ именемъ цискада, однако
сіе утвержденіе подвергается сумнѣніе
по многимъ обстоятельствамъ 1е
самое содержаніе вышеупомянутой
грамоты гермейстера борха о пожа-
лованіи Симону борху предку нынѣш-
ній проителей между протчими
деревни Кетсенъ изображено

113 въ 3 статьѣ той грамоты тако, притомъ
даемъ и леностіе жалуемъ /: разумѣется
Симону борху :/ еще четыре деревни въ
староствѣ и парафіи трикатенъ на- 113
зываемые кетсенъ въ лѣценской волости
въ ихъ границахъ и межахъ лежащія,
парафія же трикатенъ находится
нынѣ въ венденскомъ уѣздѣ въ прежде-
бывшей и нынѣ состоящей россійской лифляндіи
анеѣ той части которая оста-
валась подъ польскимъ владѣніемъ
113 2е по томъ изъ грамоты 1517 года
данной отъ гермейстера Валтера-де-
плетенберга Гендриху Теппель видно,
что состоящая въ венденскомъ уѣздѣ
въ парафіи трикатенъ въ волости
лѣценъ деревня кетцекъ съ четырьмя
селидбами крестьянъ и съ четырьмя
чволоками земли утверждена запо-
мянутымъ Теппелемъ съ точнымъ
выраженіемъ такимъ, какъ некогда
оное симонъ борхъ рыцарь владѣлъ.
И хотя притомъ невидно почему
оная деревня по чтупкели какой или
прежде перешла къ Теппель однакоже
по точному означенію мѣстоположе-
нія можно и прежней ея бытности
во владѣніи за симономъ борхомъ зак-
лѣчить, что оная деревня кетсенъ

недрчая какая, но таже самая которая
по грамотѣ Гермейстера Бернарда Борха
1483 года пожалована была Симону Борху
что самое подтверждается и тѣмъ,
что 3 оная деревня въ послѣднихъ ✓3
ревизіяхъ какъ то 1583 и 1638 годовъ
показана въ Лифляндіи прежде быв-
шей шведской а нынѣ россійской въ
вѣдомствѣ Венденскомъ въ чѣздѣ Три-
катенскомъ во владѣніи затеплями
а напротивъ того 4е хотя и отъ сто- ✓4
роны графовъ Борховъ таже грамота
1483 года къ ревизіямъ 1583 и 1590 годовъ
бывшихъ ко вписанію во оныя права
владѣнія наимѣнія по той грамотѣ
пожалованныя прели вытинга и карч-
мы; но на деревню Кетсенъ не показывая
права владѣнія почему оныя по тѣмъ
ревизіямъ и не присвоена ко владѣнію
дому Борхова, но показана затеплями
и хотя Борхи съ своея стороны и по-
казываютъ въ опроверженіе сего сом-
нѣнія, якобы они не показывали въ
тѣ ревизіи о правѣ на ту деревню
именно потому что оная съ прочими
деревнями въ грамотѣ 1483 года пред-
ставленной къ ревизіи включена съ проч-
чими въ ней именованными но сей до-
водъ однакожъ не испровергаетъ сомнѣнія,

ибо поелику деревня Кетсенъ въ вышечто-
мянутой грамотѣ точно именована
особо 3ю частію изъ пожалованія озна-
ченнаго въ той грамотѣ имѣнія и не-
только подъ особымъ имѣніемъ, но и въ
отдѣленномъ мѣстѣ и въ особомъ чѣздѣ,
и такъ естьли бы оная деревня во время
сихъ ревизій состояла во владѣніи
дому борхова то кажется порядокъ
ревизіи и собственная польза и благо-
надежность того требовали, чтобы и
на Кетсенъ объявить правость своего
владѣнія особо такъ какъ оная на-
деревни прели Сыпингъ и карчму была
объявлена которые имѣніи по тому
задомомъ борховъ по тѣмъ ревизіямъ
и во владѣніи написаны; о Кетсенѣ же
чтобъ и оной въ ихъ владѣніи состоя
нечто мянуто 5е и какъ такимъ
образомъ изъ самой грамоты видно,
что жалованная Симону борху деревня
Кетсенъ по той самой грамотѣ по своему
мѣстоположенію показана не въ полской
Лифляндіи и не въ Режицкомъ старо-
стве но въ россійской въ венденскомъ
чѣздѣ въ трикатенскомъ кирхшпилѣ
въ лѣценской волости; то для отыс-
киванія деревни Кетсенъ въ Режицкомъ
старостве надлежало бы графамъ
борхамъ представить другую какую

грамоту анету 1483 года, по которой имѣ-
нїе показывается въ другомъ мѣстѣ а
не въ томъ гдѣ отыскать стараются;
но они однакоже кромѣ вышечтомяну-
той другой грамоты никакой непред-
ставили кочмноженїе сомнѣнїя въ и
показанїя якобы кетсенъ переименовался
въ Цискадъ встрѣчается 6е что волость
Цискадъ именуемая считающаяся
и нынѣ между коронными имѣнїями
подъ симъ названїемъ изъ стари состо-
яла и всегда находилась между корон-
нымъ имѣнїемъ подъ режицкимъ ста-
ростомъ и никогда во владѣнїи забор-
хами несостояла 7е что изъ самаго
декрета ассесорїальнаго и коронного
суда 1771 года сентября 5 дня состо-
явшагося видно, что, при начале отъ-
искиванїя фабїаномъ борхомъ въ 1618
году отшедшихъ отъ отца его вернера
имѣнїи протестовалъ на режицкаго
тогда бывшаго старосту Веселовскаго
только объ одной деревнѣ преляхъ, а
потомъ спустя уже нѣсколько лѣтъ
о Сархлянахъ о кетсенѣ же или Цискадѣ
не упоминалъ и на деревнѣ кетсенъ а
тѣмъ паче на цѣлую волость Цискадъ
не объявилъ своей претензїи: по чему
и въ состоявшемся по тѣмъ его про-
шенїямъ въ 1631 году ассесорїальномъ

декретѣ присуждающемъ оному борху
прелы и Вархляны вовладѣніе о кет-
сенѣ или цискадѣ нисловомъ, не помя-
нуто 8е естли бы же и то почесть что
именованный въ частопоминаемой
грамотѣ 1483 года кетсенъ состоитъ
подъ режицкимъ старостовомъ и въ по-
казываемомъ отъ графовъ борхо въ
мѣстѣ; но понеже въ той же самой
грамотѣ именно изъяснено что въ
кетсене пожалованы только четыре
деревни то и посему неможно утвердить
чтобы кетсенъ толь малая какъ въ
грамотѣ означена деревня въ цѣлуе ци-
скадскуе волость состоящуе нынѣ въ
числѣ сорока семи деревень и 1500 му-
жеска полу душъ превратится могла
тѣмъ паче, когда же и досего подъ име-
немъ части тогоже кетсена деревня
чачишки изъ короннаго имѣнія графами
борхамъ вовладѣніе отдана, такъ что
до полученія чачишекъ доказывалъ борхъ
что деревня чачишки есть тоже что
и кетсенъ а по отторженіи чачишекъ
изъ подкороннаго владѣнія доказываетъ
борхи, что и вся волость цискадъ име-
нуемая есть тоже что и кетсенъ
недоказавъ однакоже 9е нигдѣ ини-
чемъ, когда въ семъ мѣстѣ былъ кетсенъ,
въ какихъ ревизіяхъ оный симъ назы-
ваніемъ именованъ, почему и кѣмъ

изъ Кетсена переименовалъ въ Цискадъ
также и по какой грамотѣ отъ кого и
кому изъ ихъ предковъ пожалованъ ибо
10го тотъ Кетсенъ, которой по представ-
ляемой отъ просителей графовъ Борхъ
грамотѣ 1483 года отъ Лифляндскаго
Губернатора Бернгарда Борха Рыцарю Си-
мону Борху былъ пожалованъ пока-
занъ совсѣмъ въ другомъ мѣстѣ въ
которомъ и нынѣ оный какъ то изъ
даннаго засвидѣтельствованія про-
винціальнаго совѣтника Игелстрома
видно, что существуетъ въ томъ же
самомъ мѣстѣ, на которомъ онъ и
въ той грамотѣ показанъ Т: Е: въ
части преждебывшей и нынѣ состо-
ящей въ Россійской Лифляндіи въ
Трикатенскомъ Кирхшпилѣ въ Лет-
ценской волости въ деревняхъ нынѣ
Кятцкъ именуемыхъ и такъ хотя
сіи вышепрописанныя толь важныя
въ дѣлѣ видимыя обстоятельства
довольно наводятъ сомнѣніе о бытіи
претендуемой графами Борхами де-
ревни въ Рефицкомъ старостве и о пре-
существленіи оныя въ цѣлую волость
Цискадъ, по чему сенатъ и неоставилъ
бы въ сохраненіе цѣлости казеннаго
имѣнія по имянному Вашего Импе-
раторскаго Величества указу

камеръ Геръ и кавалеръ Корфъ по смерть
его въ аренду пожалованнаго о точнѣйшемъ
онаго изслѣдованіи кому надлежитъ здѣ-
лать предписаніи, но какъ состоявши-
мися самоличными ассесоріи декретами
1768 и 1771 годовъ: на которыя 1766 года
конституціею Вашимъ Император-
скимъ Величествомъ въ 1774 году сен-
тября отъ 9 дня подтвержденною
и апелляція возбранена бытіе отыс-
киваемаго борхами по привиллегіи
1483 года кетсена подъ именемъ ци-
скада признано подъ Режицкимъ ста-
ростовомъ, то затѣмъ къ далнѣйшему
разсмотрѣнію и положенію иникако-
ваго рѣшенія смѣлости принять
не можетъ; но о всемъ томъ предста-
вляя на разсмотрѣніе Вашего Импе-
раторскаго Величества ожидать бу-
детъ Высочайшаго указа, а притомъ
доноситъ, что реченная палата Гра-
данскаго суда имѣя предписаніе
Вашего Императорскаго Величества
состоявшееся прошлаго 1781 года мар-
та въ 24 день на докладныхъ пунк-
тахъ поднесенныхъ отъ г: дѣйст-
вительнаго тайнаго совѣтника,
генерала прокурора въ которомъ на-
писано: „что сложеніе и выключка
„изъ оклада оброчныхъ статей недолжны

„и наконецъ дѣланы быть какъ представле-
„ніемъ мнѣніевъ генералъ губернаторовъ
„и казенныхъ палатъ сенату на раз-
„смотрѣніе и рѣшеніе„ и будучи извѣстно
что Рѣжицкое староство въ которомъ
числяется и волость Цискадъ по
именному Вашего Императорскаго
Величества указу пожалована по
смерть съ платежемъ аренды ста-
росте и ковалеру Корфу невзирая,
однакожъ о исполненіи потому при-
говору учинила предписаніе а тѣмъ
самымъ и неисполнила установ-
леннаго о казенныхъ имѣніяхъ
порядка, то дабы она впредь въ по-
добныхъ дѣлахъ осмотрительнѣе по-
ступала сенатъ не оставилъ безъ
надлежащаго предписанія, такъ равно
и о дошедшихъ до сената извѣщеніяхъ
въ томъ якобы графомъ Борхомъ при-
произведенномъ за нимъ волости Ци-
скадъ отказе чинимы были разныя
насильства, которыя по присланнымъ
полоцкимъ намѣстническимъ прав-
леніемъ истребованныхъ отъ нижнихъ
земскихъ судовъ отвѣтамъ, сумнѣ-
ніе подвергались о надлежащемъ из-
слѣдованіи и поступленіи съ винов-
ными по законамъ правящему
должность белорусскаго генерала

губернатора предписано. что же принад-
лежитъ до губернскаго прокурора блю-
стителя по высочайшему ея Импе-
раторскаго Величества учрежденiю
404 статьи везде всякаго порядка зако-
нами опредѣленнаго и въ производствѣ
и отправленiи самыхъ дѣлъ, чтвердив-
шаго заключенiемъ своимъ въ против-
ность высочайшаго ея Император-
скаго Величества марта отъ 24го
числа 1781 года указа отдачу той Ци-
скадской волости отомъ сообщить
на разсмотрѣнiе господина дѣйстви-
тельнаго тайнаго совѣтника Гене-
рала прокурора и кавалера; а палатѣ
гражданскаго суда предписать, что
какъ она имѣя именной ея Импе-
раторскаго Величества высочайшiй
указъ въ 24 день марта минувшаго
года на поднесенныя отъ господина
дѣйствительнаго тайнаго совѣтника
Генерала прокурора и кавалера пункты
воспослѣдовавшiй, въ которомъ точно
„сказано„ сложенiе и выключка изъ ок-
„лада оброчныхъ статей недолжны
„инако дѣланы быть какъ представ-
„ленiемъ мнѣнiя Генераловъ губерна-
„торовъ и казенныхъ палатъ сенату
„на его разсмотрѣнiе и рѣшенiе„ од-
нако же въ производствѣ сего дѣла
крайней безпорядокъ произвела и сама

собою о исполнении по ея решенію невзирая
на отзывы учиненной казенною палатою
изъявляющіи что она сама собою отдаточ-
ка дать не можетъ предписала нижнему
Режицкому земскому суду, и для того ожи-
дая впредь по сему делу указа въ произ-
водстве подобныхъ делъ блюсти и сох-
ранять въ точности предписанія вы-
сочайшаго ея Императорскаго вели-
чества указа еликоже принадлежитъ
произшедшаго при отказе волости Ци-
скада нечестройства якобы произведен-
наго вооруженною рукою графомъ Борхом
такъ какъ о томъ отъ полоцкаго Гу-
бернскаго правленія по репорту присла-
нному въ оное отъ чезднаго стряпчаго
представлено было; то какъ нынѣ изъ
отвѣта Режицкаго земскаго суда истре-
бованнаго указомъ сената чтобъ ка-
ковое нечестройство кемъ либо учинено
нечсматривается дантритомъ отказе
былъ весь земской судъ слѣдственно,
естлибъ что безпорядочное произойти
могло оной по должности своей неоста-
вилъбы безъ надлежащаго донесенія;
Губернское же правленіе получа отъ
чезднаго стряпчаго о томъ чвѣдом-
леніе по должности своей предписан-
ной въ высочайшемъ ея Император-
скаго величества учрежденіи 96 статьею

о тѣхъ донесенныхъ безпорядкахъ неиз-
слѣдовавъ точно, учинила представленіе
сенату донося что она опасается, естли
отъ стороны правительства въ при-
веденіи въ безпорядокъ, употребится на-
силіе чтобъ невоспослѣдовало смерто-
убійства, чего однакожъ оному неизнать
въ точности былъ ли такой безпоря-
докъ писать надлежало осмотрите-
нѣе; тѣмъ болѣе что обо всемъ оном
неизслѣдовано, и для того генералу
поручику и правящему должность
бѣлорусскаго генерала губернатора, се-
натору и кавалеру пассеку препро-
водя отъ Режицкаго нижняго земскаго
суда репортъ также репортъ чѣзд-
наго стряпчаго и Ротмистра Сѣрей-
скаго предписать, чтобъ онъ о изслѣдо-
ваніи всего онаго кому по высо-
чайшимъ ея Императорскаго
Величества учрежденіямъ слѣдует
учинилъ надлежащее предписаніе съ
тѣмъ дабы съ виновными по всей
строгости законовъ поступлено
было, вразсужденіи чего, естли на-
ложенная губернскимъ правленіемъ
на чѣздный нижній земскій судъ
пеня невзыскана, то во взысканіи
оной до того времени обождать, и
о всемъ въ палату гражданскаго суда

и къ генералу порутчику сенаторъ и
кавалеръ послать указы, подлинной
за подписаніемъ правительствующаго
сената

подписанъ Іюня 29 дня
1782 года

1782. Junij 29.
Kopia Dekretu czyli Dokładu
Senatskiego o Ciskadzie
do Gabinetu.

Roku 1782. Miesiąca Apryla 24 Dnia N.S. Regestr Swiadkow do Sledstwa Sądowi Powiatowemu Rzeżyckiemu podaiących się

Filip Jakowlow Sienielnik.
Jakow Filipow Syn Jego.
Staficy Fiodorow.
Ignati Samsonow
Awsiey Iwanow.
Mitraszonek Woyt
Jelisiey Wasiljow
Jeroma Wasiljow
Rylow Brat ieden. Ziodor Alexiejow
Rylow Brat drugi Charyton.
Michiey Jehorow
Wasilea Minin
Iwan Puczyglas
Timofiey Mielejanow Sołtnik
Dziesiętnik ieden Ciskadzki ~~Szczepan~~ Michayło Barysow
Dziesiętnik drugi Ciskadzki. ~~Afrem~~ Ziodor Matwiejow
Ignacy Ładnoy.
Hryhory Amieljanow
Michayło Białohłazienek
Gawryła Isakow Sapożnikow
Nowohorodzca Syn. Sawieli Iwanow
Mirra Nazarow.
Anton Andriejow
Fiedor Alexiejow
Trafim Alexiejow
Matwiey Ziodorow z Gadulow.
Barys Iwanow z Spryndy
Garszanionek Wasiljow Zimochi Syn z Spryndy
Siemion Iwanow Murnik z pod Lip
Kiman Abakanow z Spryndy.
Janim Moroz Sapożnik
Siemion Iwanow na Ludzynie
Pimańczyk z Grawenyszek
JmPan Wolski
JmPan Grodz
Kupren Jakowlow Uczuł muyzki
Ignacy Swiętochowski
Plenipott JWo Borchea
Awsiey Iwanow
Michayło Ignatiow
Piotr Daniłow Socni Uczuł muyzki z Andronow

Roku 1782. apr. 24

Regestr Swiadkow
do Sledztwa Cisnadzkiego
Sądowi Powiatowemu Rzeży:
chiemu podanych.

136

Jenze Kiecen.

seu Ciskad

Fascykuł - 32.

w nim Stuk — 3.

(3. —)

1782 - 1788

267

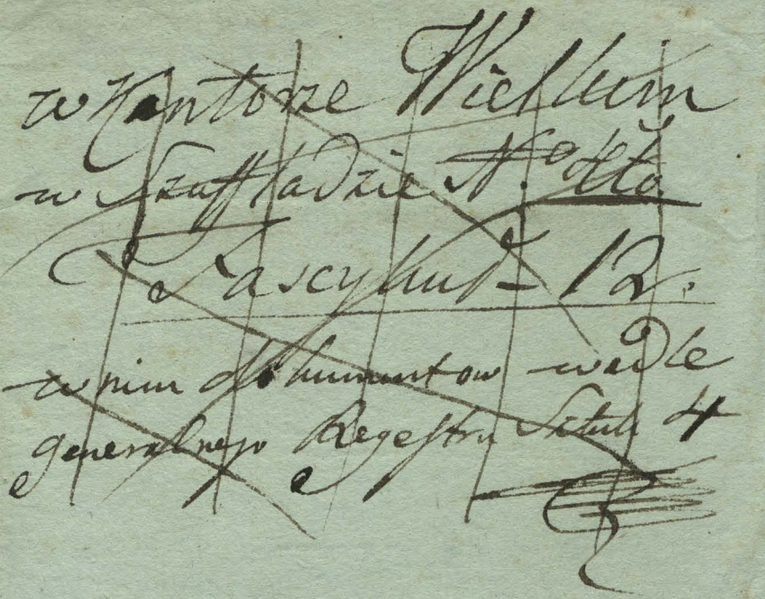

w Kantorze Wielkim
w Szuffladzie N.o 4to
Fascykuł 12.
w nim dokumentow wedle
generalnego Regestru Sztuk 4

Копія

Всепресвѣтлѣйшая, державнѣйшая великая Государыня Императрица Екатерина Алексѣевна Самодержица Всероссійская.

Государыня всемилостивѣйшая

Бѣтчеломъ Польскаго Гросъ Канцлера вдова Графиня Люиза фонъ Борхъ, Рожденная фонъ Зибергъ: а очемъ мое прошеніе, тому слѣдуютъ пункты.

1.

Вашего Императорскаго Величества высочайшее имянное повелѣніе ноября отъ 20 числа прошлого 1778 года, отъ всѣхъ нижнихъ судебныхъ мѣстъ; и отъ Полоцкой Гражданской Палаты, по учиненномъ подробномъ разсмотреніи, всѣю верностью исполнѣно: и потомъ октября 21 дня 1781 года въ Гражданской палатѣ опредѣлено, что изъ числа находящихся въ староствахъ Режицкомъ, и Люцинскомъ деревень графовъ Борховъ, село Цискадъ, которое прежде сего называлось Кетсеюъ, не токмо тамъ находится, но что въ силе дипломовъ, и асессоріи декретовъ, принадлежитъ собственно фамиліи графовъ Борховъ,

2.

Въ слѣдствіе того, помянутое село Цискадъ,

Подекрету, и Указу Гражданской палаты, и
в силу вашего Императорскаго Величе-
ства высочайшаго учрежденія о управленіи
Губерніи Главы 10ᵃ 133ᵃ статьи, Рефицкимъ
нижнимъ земскимъ судомъ отдано мне во-
владѣніе, но по несправедливому стряпчего
рефицкаго рапорту, будто сынъ мой село
Цисиадъ насильно взялъ, оное другій разъ
уже мне отнято: а Капитанъ Поставникъ
Рикъ, и судья Корнъ отъ наместническаго Пра-
вленія штрафованы остались 300 рублями;
несмотря на то, что владѣніе онымъ селомъ мне
принадлежитъ неоспоримо.

3,

Неосновательное показаніе Стряпчего
скоруты, или арендатора фонъ Корфа, въ его
апелляціонномъ челобитьѣ, якобы Кетсенъ
находится не въ старостве рефицкомъ, но въ
Рижской Губерніи, а Ессорія въ 1771 году пораз-
смотреній онаго дѣла, декретомъ своимъ уни-
чтожила, и признала, что село Цисиадъ, ко-
торое прежде называлось Кетсеномъ, въ силу
древныхъ диплотовъ находится въ старостве

Режицкомъ, и принадлежитъ собственно фамилiи Графовъ Борховъ. Таковыя разсмотренiя 1779 и 1781 годовъ Режицкимъ уѣзднымъ судомъ, верхняго Вѣмскаго суда вторымъ департаментомъ, и потомъ комиссiею въ шести особа состоящею на мѣстѣ по границамъ вновь учинено; а всѣ согласно найдено съ содержанiемъ документовъ и дипломовъ: притомъ крестьяне присягою утвердили, что село Цискадъ, и озеро Цискадское предтемъ изъ древле называлися Кетсяномъ, и что онымъ прежде Графовъ Борховъ владели. Почему и Гражданская Палата Асессорiи декреты не токмо утвердила, но она и свое мнѣнiе въ правительствующiй Сенатъ подала, что она требуемой апелляцiи не могла по законамъ дозволить стряпчемъ, и оную отказала. Яже какъ апелляцiя на Асессорiи декреты не имѣетъ мѣста, къ новой тяжбѣ приступить не могу, но полагаю на правосудiе Вашего Императорскаго Величества.

4е

Ибо когда Ваше Императорское Величество соизволили права Белорусской провинцiи всемилостивѣйше утвердить

То и то утверждено, что декреты Асессо-
рiи по силе конституцiи 1766 года не-
подвержены апелляцiи: тоже самое и напод-
несенный Правительствующаго Сената доклад
Вашего Императорскаго Величества
всемилостивѣйшимъ указомъ Сентября 9 дня
1774 года вторично утверждено, что на все
решенiя Ассессорiи, учиненные после 1766 года
апелляцiя недоставлена. Въ трактатѣ же
заключенномъ между Вашимъ Император-
скимъ Величествомъ а Королемъ, и Республи-
кою Польскою въ 6м пунктѣ установлено,
чтобъ въ силу конституцiи декреты Ас-
ессорiи прежде завладенiя оной провинцiи
учиненные исполнятъ и какъ на Асессорiи
декреты въ Польской Сеймъ, апелляцiя
места неимѣетъ, то и апелляцiя по-
елику место положенiя и границы оныхъ
деревень по содержанiю дипломовъ, и декре-
товъ уже разсмотрены, и тоже самы най-
дены, въ правительствующiи Сенатѣ доз-
волена быть неможетъ. Увѣрена о справед-
ливости сего дѣла я перецъ Вашемъ

Императорскимъ Величествомъ всенижайше объясняюся, и сама себя признала бы наказанія достойною, естьлибъ осмеливаясь передъ столь великою и премудрою Монархинею явится съ несправедливымъ или токмо сомнительнымъ прошеніемъ, а какъ права и законы безъ сомненія съ стороны Графской фамиліи Борховъ, то осмеливаясь я падая къ освященнымъ вашего Императорскаго Величества стопамъ всеподданнѣйше просить о покровительстве, и защищеніи. и.

Дабы всемилостивѣйше повелено было Правительствующему Сенату, что на ассесоріи декреты въ пользу Графской фамиліи Борховъ учиненные, и по разсмотреніи ихъ справедливыми найдены, непринимать апелляціоннаго челобитья; но чтобъ напротивъ того находящіяся въ староствахъ Режицкомъ и Люцинскомъ деревни Графовъ Борховъ, и въ числе оныхъ цискадъ

со всѣми принадлежностми, мнѣ безъ остатка, и безъ новой тяжбы дать во владѣніе: и чтобъ съ тѣмъ, который несправедливымъ своимъ рапортомъ тому причиною, что судебнымъ порядкомъ отданное мнѣ во владѣніе село Шискадъ два раза отнято, поступить по законамъ.

Всемилостивѣйшая Государыня прошу о семъ моемъ прошеніи всемилостивѣйше учинить рѣшеніе. Санктъ Петербургъ 1782 года.

Roku 1782. Kopia
Suppliki podaney przez
JW. Kanclerzyny N. Monarchi-
ni o Ciskad. y inne Dobra.

No 24.

~~277~~ 141

Krótkie Opisanie Sprawy Ciskadzkiey. y innych Dziedzictw. R.^u 1784

Po zabraniu Kraju pod berło Ross. Starostwo Rzeżyckie, y Lucyńskie obięte zostały na Koronę.

W tych starostwach, na różne nayduiące się dobra, à Familij Grafow Borchow dziedzicznie przynależące, Grafini Borchowa Kanclerzyna Wielka Koronna prezentowała służące Przywileje, y Dekreta, przy podaney do Nayiaśnieyszey Monarchini o to prośbie.

Za wysoką tedy Jego Xiążęcey Mości protekcyą, wyszedł Imienny Ukaz w R.^u 1779. zalecaiący Grafowi Czerniszewowi w ów czas Namiestnikowi Biało-ruskiemu, ażeby wszystkie Grafow Borchow pretensye były roztrząśnione, y sprawiedliwość uczyniona.

Na mocy więc Imiennego Ukazu roztrząsane były wszystkie dokumenta, nayprzod w Sądach Powiatowych Rzeżyckim, y Lucyńskim; gdzie uznane za sprawiedliwe, y odesłane do Połocka do Wyższego Ziemskiego Sądu Drugiego Departamentu.

Drugi Departament toż samo przeyznawszy, uznał, y potwierdził wyrokiem swoim, że wyrażone dobra Grafom Borchom sprawiedliwie należą: y odesłał do Hrażdańskiey Pałaty.

Pałata Hrażdańska approbuiąc to wszystko swoim Dekretem, uznała potrzebną być Kommissyą do odgraniczenia tych dóbr, y Kommissarzow Sześciu wyznaczyła: to iest; trzech od Korony: à trzech od strony Grafow Borchow.

Kommissarze naypierwszą Kommissyą expedyowali w R.^u 1780. o dobra Kiecen, albo Ciskad: y po odbytych duktach granicznych, Examinach, y przysięgach swiadkow, cały ten Kiecen, albo Ciskad Grafom Borchom wiecznie przysądzili. Lecz Strapczy Skoruta appelluiąc od Kommissarskiego Dekretu do Hrażdańskiey Pałaty, przeszkodził Tradicyi Ciskadu.

Hrażdańska Pałata według appellacyi roztrząsaiąc dekret Kommissarzów, utwierdziła Ich wyrok, y cały Ciskad Grafom Borchom przysądziła. Lecz Strapczy Skoruta y tu chcąc przeszkodzić Tradicyi, appellował do Senatu: iednak Pałata Hrażdańska pamiętaiąc na Nowe Uczreżdenije, gdzie napisano tak: Nie smotra na perenos, diełat ispołnienije. odprawiwszy R.^u 1781. Ciskadzkie dzieło do Senatu, wydała Ukaz do Niższego Ziemskiego Rzeżyckiego Sądu, ażeby ten Sąd dobra Ciskad w wieczną Possessyą Grafom Borchom tradował.

Sąd Niższy Ziemski Rzeżycki dopełnił Urzędową tych dóbr Tradicyą, y oddał Ciskad Grafom Borchom, w czasie przed południem o godzinie 11. y przy nay ciższey spokoyności. Lecz plenipotenci Korfa, Dzierżawcy Starostwa Rzeżyckiego, iuż dopełnioną Tradicyą zburzyć usiłuiąc, zbałamucili Uiezdnego Rzeżyckiego Strapczego, tak-że On popisał fałszywe Raporta do Namiestniczego Połockiego Rządu, iakoby Graf Borch Oboźny Wielki Litewski bez Sądu; o północy; w kilkaset zbroynych Ludzi napadłszy; gwałtownie zabrał Ciskad.

Rząd Namiestniczy nieczyniąc indagacyi, lekko uwierzywszy doniesieniom fałszywym, odraportował do Senatu, y do Sekretney Expedycyi z tymże wyrazem, że Graf Borch bez Sądu; o północy; w kilka set Ludzi zbroynych napadłszy, zabrał Ciskad gwałtownie.

Senat wydał Ukaz do Namiestniczego Rządu, zalecaiąc, ażeby Dobra Ciskad zostały w Zawiadywaniu Skarbowym do roztrząśnienia Sprawy w Senacie; y ażeby Sąd Niższy Ziemski Rzeżycki przysłał Otwiety- iak się to stało? y dla czego ten Sąd takiey gwałtowności nie zabiegał.

Iako dom Grafow Borchow w obięciu Ciskada żadney gwałtowności nie czynił; tak y plenipotent Ich, za nadeyściem rzeczonego Senatskiego Ukazu, ustąpił z Ciskada bez żadnego sprzeciwieństwa.

Sąd zaś Niższy Ziemski Rzeżycki wypełniaiąc swoie; opisał całe dzieło, iakim szło porządkiem, y otwiety swe, przez Rząd Namiestniczy, odesłał do Senatu.

Takowe Otwiety przyszły do Senatu R. 1782. w samy ten czas, kiedy Senat Sprawę o Ciskad roztrząsał: à tak, obie te Kathegorye razem roztrząsnąwszy, Opredielenije swoie napisał, y oddał w Dokład do Nayiaśnieyszey Monarchini.

A ponieważ z dowodow pokazało się w Senacie, że Graf Borch Oboźny Wielki Litewski niewinnie był oskarżony o gwałtowne zabranie Ciskadu; przeto Senat wydał Ukaz do Połockiego Namiestniczego Rządu, ażeby śledztwo było wyprowadzone, y Winny ażeby wedle Praw ukarany został.

Sąd tedy Powiatowy Rzeżycki, urzędownie expedyował to śledztwo R. 1782. w auguście: winnym znalazł Strapczego, y za fałszywe Raporta odsądził go nazawsze od Urzędu. Strapczy od takowey Sentencyi appellował do Wyższego Ziemskiego Sądu Pierwszego Departamentu: dokąd ta Sprawa odesłana, dąży ieszcze do swoiego końca.

Na Opredielenije zaś Senatskie, względem Ciskada, oddane w Dokład R. 1782. in Aprili, dotąd ieszcze, à iuż to blizko dwóch lat, Rezolucyi niemasz.

R. 1784. Krótkie Opisanie Sprawy Cyrkadzkiey y innych dziedzictw, od datty wyiścia Imiennego Ukazu.

Nro 58

Копія 284. 143

1788. году Июня 13. дня по Указу Ея Императорскаго Величества полоцкаго Верхняго Земскаго суда I. департамента слушено дело присланное изъ рѣжицкаго уездного суда повѣтой отъ бывшаго рѣжицкаго уездного Стряпчаго аны нѣ публичнаго Нотаріуса. Алексѣя Гаманскаго апеляціи жалобы онаго на Ильинскомъ Заѣзде Июньскаго времяни Сенного собраннымъ Прешвянъ Сорудиемъ Идубѣемъ помѣщиками Графами Борками Сенокошеннымъ въ назначенномъ ведомствѣ Слободы Шилады вотъ владения понятыми ведмиомъ обономъ доной Сказанаго Гаманскаго напомянутыхъ Графовъ Борковъ помѣщенню Ему на Мисаромъ Приказали учинить следующее 1.го Хотя рѣжицкой уездной судъ учиненнымъ прошлого 1782.го году Августа 31.го дня приговоромъ Своимъ бывшаго втомъ Суде Стряпчимъ по явѣ здѣсь публичнымъ Нотаріусомъ Алексѣя Гаманскаго опредѣлилъ взыскать 115.ть Червоныхъ 25.ть Ок. 752.го годовъ Мая 25.го числа указомъ Запѣтранедомое имѣ Графа Борка обвѣщение отъ рѣшить отъ должности оныхъ Шимъ Самимъ дѣлать непредѣлять дабы онъ впредь другимъ такимъ напраснымъ Запѣтранедомствомъ имѣ обѣ явѣти не дѣлалъ Шимъ по тому дѣлу= отъ Гаманскаго присланъ выполнить Намѣтнымъ Ея правленіи прошлаго 1781.го году рапорта противъ 1.го отъ 13.го Декабря что жалобы Графъ Борковъ Сенокосомъ числомъ людей напалъ наслободу Шиладъ Ипринудѣ дѣнныя дѣлалъ причемъ Стряпчимъ назѣнныхъ при= жалъ первомъ Вѣдомаши Своей вотчины многолюдство Крѣпкаясь приступимъ помянутаго назѣнныя имѣнія Алексѣя Графъ Борковъ такъ же приѣхалъ будто вышеписаны Стоверстныхъ въ вышеномъ Сенокосномъ числомъ вооруженныя людей 2.го отъ 16.го Генваря будто наслободу Шиладъ напалъ Графъ Борковъ 9.го числа помощью своей многолюдствомъ людей Сѣкши Сѣнъ Своей вотчины мужеско человѣ дотрѣлъ вонъ Стоверстныхъ Которые Шимъ Самимъ руками Шиколаемъ Сабли деревянныя отпрѣтранныхъ Дубинами что отъ дачу

делали вооруженною рукою и ночью и будто онъ всему
тому самъ былъ самовидецъ что в тискадѣ и в протъ
чи деревня досемъ сотъ и больше было его
графа борха мужиковъ. а в квартирѣ графа борха
якобы безъ перемѣнно стояли человѣкъ до двухъ
сотъ с копіями и дубинами а напослѣдокъ оной
же голиянской возжиненный ему отъ вѣтвы
пунктъ показывалъ будто камисаръ брокертъ
в присланномъ к нему объясненіи написалъ что
графъ борхъ собравшись у плениностента его
марисона в тискады въѣхалъ в ночное время
и делалъ усилованіе крестьянамъ какъ онъ
и самъ по прибытіи его 10го дня декабря
видѣлъ и дневными и ночными временами
делалъ перепись и что будто графъ борхъ
прежде своего въѣзду съ 8го по 9е число
в ночи наполнялъ слободу тискады ~~в подя~~ се
крѣпко и по малому числу множество людей а самъ
въѣхалъ съ судомъ 9го и прибавя съ собою больше
количество вооруженныхъ разнымъ оружіемъ
людей зделанъ насильное заплаченіе а какъ
онъ подолгу его 10го декабря ѣхалъ в тискады
приближась к деревни белоглазовой видѣлъ подле
оной стоящій с разнымъ оружіемъ караулъ а въ
ѣхалъ в тискады нашелъ множество с рогатинами
и дубьемъ по улицамъ бродящаго народа
а в квартирѣ графа борха множественное
число людей съ саблями а посему и видно его
стрятсего на графа борха обнесеніе напра
сно ибо в прежде посланномъ отъ 16го
декабря в наместническое правленіе рапортѣ
съ сылался на объявленіе брокерта но точно
писалъ что наездъ былъ графомъ борхомъ
на слободу тискады 9го декабря и самъ находи
лся и по полуночи а послѣ вотчетные пунктъ
съ сылается на объявленіе брокерта которого
в то время в тискадѣ не было уложенныхъ
10и главы 172 статьею слышанныхъ

рѣчамъ въ Ритѣ Запрещено Сибряка Его оной Толмачъ
Свои отъ Вѣта свой показывалъ что будто Графъ
Борхъ предпріѣздомъ Ритомъ въ Виленъ 6 в. 9го на
9. число ночи Изъ оной оное Своими людми
Автосланнымъ впрочемъ разговора объ ономъ
Изъ Кромина писалъ что наѣздъ былъ Сонно
Ѣхавшимъ людей вооружѣнныхъ Сухарями ни
Съ Какой Вещи Автомъ Вѣта Которой Языка
Имать отъ Него Сказано равнодушно
Писалъ онъ въ вышеписанномъ изъ Его Графа
Борха объявлений Изъ Ѣзда Изъ Недопалъ Графъ
Борхъ въ Ритѣ Изъ Выѣзда до отбытия
Приѣзда Следующей описавшія Ѣхали они
Къ Фимлову отъ Ритовъ Заѣхавъ Изъ Чего
Изъ Которыхъ Этомъ Изъ Сухари Сдоброи волн
Ощущ Онъ Изъ писалъ Сказа показали что
Графъ Борхъ съ в. на 9. число ночи Слободы
Поѣхалъ Своими людми Отправленными Изъ
Изъ Сказалъ Изъ Онъ 9. числа Декабря Предполудни
Приѣхалъ было людей Небольше Изъ Ѣхали въ
Ѣхали въ Ритѣ числа было два Ѣдущаго
Ничего Изъ Слыхано Суда Приѣхавшихъ Изъ Ѣхали
Были безъ всякого оружья Изъ Поприѣздѣ Его
Послалъ Ѣхать Изъ Ѣдущихъ Ѣдущимъ
Встрѣчающимъ Обратно Ѣхать Изъ Сами Изъ
Слушалъ Уже Изъ Собраний Кой читалъ былъ
Онъ Графъ Приѣзда Его Ѣхалъ Михайлою
Поворочанный Которого Без Вѣсти Приѣзда
Ѣхали Третьимъ днемъ Изъ Ѣдетъ Анадру
Чи Изъ Изъ Напередъ Онъ Изъ Ѣхалъ Выпускать
Ничего Графъ Борхъ Нашей Слабыхъ
Числомъ людей Только Дорогою Его Изъ
Приходили Тутошніе Изъ Онъ Ихъ Числомъ Не
Знаютъ Онъ Изъ Ѣдетъ Изъ Ѣдущихъ Изъ
Писалъ Обѣдъ Недѣлали Графъ Борхъ
Писалъ Доходовъ Не Бирали Поприѣздѣ

графа борха втишады втотъ день ихъ жизнь стрянчего
никаницара броберта ни економа витена небыло
когдахъ отъ дины были тишады вовладения гра
фовъ борховъ вто время гостодина старосты
корфа крестьянъ везли изтискадскаго лесу бальки
всемитывалъ которыя приказалъ графъ борхъ отто
брать отоставить изъ своей людей караулъ чтобъ
изъ лесу балекъ не везли тразослав множество
своей людей подерениямъ дабы о 1на старосты
корфа никакой обидъ крестьянамъ небыло да
тихъ люди усебя никопьевъ нибердишевъ
никакого оружья кромѣ небольшихъ палокъ
врукахъ коими попирались неимели никакимъ
тискадскимъ жителямъ обидъ неделали приквар
тирехъ графа борха были ето мужики на караулѣ
нотолько ниодного человека скопьями и ружьями
небыло уложеньяхъ 10ой главы 180. статьи
№ 205го года февраля 21го числа указу повелено
дело решить пообщей ссылкѣ отпоседетель
ской скамѣ сперхъ сего отповальномъ
обыску десятка тискадскаго жители андрей
яшкунъ юнинъ зимулъ лаизанъ юнинъ ивушка
лаизанъ иванъ лаизанъ якубъ шакмаевъ ружко
енинъ матвеевъ лаизанъ юнъ лаизанъ андрей
васильевъ лаизанъ антонъ ивановъ лаи
занъ традионъ петровъ показывали что
доприезда графа борфа втискадъ ниодинъ
ето человекъ втискадъ вечеромъ небылъ
а поприезде ето начали сбиратся люди
безъ всякаго оружія а имели только врукахъ
подпирающие палки графъ борхъ натяти
саня общей срежицкимъ нижнимъ земскимъ судомъ
днемъ около обеда втискады приехалъ неболее
было какъ десять человекъ кой такъ же ника
каго оружія о приезде неимели этого же
числа которого приехалъ гостодинъ борхъ
дотискадъ пришелъ деревни белоглазовъ

десятникъ федоръ алексеевъ приказалъ имъ итти для
слушанія указа перепись же была делана днемъ
мнѣ сераній безпринужденія графа борха мника
ми податей здеревни белоглазовъ не збирали
а протчи збиралиль не слышали по приезде
графа борха в тискады в тотъ день камисаръ
брокеръ ни стряпчій голиянской нивитъ
не были когда тискадъ былъ уже вопладений
борха в ту пору крестьяне староства
режицкаго возили балки в тискадскаго лесу
коимъ приказано было скаждой шестины
поставить балекъ в ту пору графъ борхъ
усмотрелъ что возять балки приказалъ
оные отъ тѣхъ крестьянъ отобрать и поста
вилъ изъ своихъ крестьянъ караулы дабы болѣе
не выносили караульщикъ никакой обиды ни
кому не делали также былъ потрактамъ
караулъ дабы режицкій крестьянъ не вступать
в тискады ни тискадъ в режицы а сколько
было на караулѣ числомъ не знаю при квар
тирѣ графа борха были люди на кара
улѣ а сколько числомъ не знаютъ же только
ведаютъ что ни одного ни скопьями ни сберди
шами ни какими оружіями не было а имѣли
только подпирающіе в руках небольшие дубинки
но в томъ же повальномъ обыску окольные
жители козифъ лукьяновъ юзифъ Скирмунтъ
александръ лукьяновъ показали что когда борхъ
приезжалъ общее снежнимъ земскимъ судомъ
мимо и деревни пильнемъ видели они сами
что ехалъ графъ борхъ на пяти саняхъ
имѣлъ при себе около десяти человѣкъ
у коихъ неудобного ружья не видели а графъ борхъ
ехалъ не ночи а днемъ около обеда а
станъ гардеевъ показалъ что в тое

самое время когда графъ борхъ приехалъ в тискады
общее сидящимъ земскимъ капитаномъ и справникомъ
рыкомъ ротмистромъ марисонъ и протчими
своими служащими людми кои имянно онъ незна
етъ а было и всехъ до десяти человекъ а сами пять
и приехалъ онъ графъ борхъ вдомъ тимофея
Катырскаго жителя тискадскаго днемъ около
обеда куда монъ гордеевъ в тохъ время
вдомъ Катырскаго для своей надобности
приехалъ и видѣлъ онъ что никакаго ружья
услужащимъ борховскимъ не было а протчихъ
крестьянъ борховскимъ кроме тѣхъ которыми
онъ приехалъ не видалъ тацже былъ онъ при
томъ когда капитанъ и справникъ при
казалъ читать указъ жителямъ тискад
скимъ а по прочитаніи указа онъ гардеевъ
поехалъ в свой домъ на другоцже день при
ехавъ в тискадъ видѣлъ вечеромъ что люди
борховские начели збиратся в тискады а сколько
и было числомъ незнаетъ только ни одного
человека с копьями дубинами сбердишами
и никакими оружьями не видалъ а имѣли
они только подпирающие в руках дубинки
и тогожъ дня когда онъ былъ в квартире
графа борха и говорилъ о своей надобности
съ господиномъ марисонъ пришелъ управитель режицъ
кои виттекъ которого просилъ борхъ садитца
а стрянчего в лицо онъ незнаетъ и былъ ли онъ
в ту пору не видаетъ а когда сказано графу
борху что изъ лесу тискадскаго крестьяне
корфовские везутъ балки то онъ приказалъ
о ней отобрать а отбиралъ или нетъ
незнаетъ ибо тотъ часъ онъ выехалъ
и в тискадъ покаковымъ обстоятельствами
и из произходства дела что графу борху

Капитанъ отправнымъ рыбъ Заседатель Корнь
слободу тискады принадлежащими деревнями
усиленнымъ наездомъ отъ дали вовладение та
кже наезда Анасилія котнятию Графомъ бор
ломъ и чтобъ делана была принужденія пере
писъ вночной время отнимало клонящагося
къ сему неусматривается но видно что при
ездъ былъ упоминаемаго Графа борха в тискады
спокойно предполуднемъ общее съ судомъ и при полу
ченіи оной отъ суда перепись чинена также
непочной время а днемъ отъ вечернія
часы за самокоротскими в декабре мце дня
ми поелику нижняго земскаго суда присуд
ствующая при отъ дачи слободы тискадъ сами
были мотъ казонъ оную принадлежащими
к ней деревнями и протчими угодьями за
Графами борхами по присланному прошлого
1781.го году отъ 22.го ноября. в помянутой
суд и полоцкой палаты гражданскаго суда
указу ибо высочайшего учрежденія в на
жениваемой статьи напечатано во 133.
решенія палатъ в гражданскихъ делахъ
исполняются несмотря на переносъ 224.
въ 3.м пункте нижней земской судъ о
чинъ въ уезде право имеетъ приводитъ
в действіе повелений правленія палатъ
верхнихъ уездныхъ судовъ чинить указы сле
дователью хотябы и была множественной
собранія Графа борха крестьянъ в слободе
тискадъ но какъ видно оные по отказе
той слободы тискадъ режущимъ нижнимъ
земскимъ земскимъ судомъ за ними Гра
фами борхами вовладение собраны

были что стрянчей намедъ чтобы вооруженною ру
кою то что недлянаковаго разоренія жра
бительства явидно для караулу онедопущеній
къ вытоку режимнаго староства крестьянъ
изтискаемаго лесу балекъ почитая себя онъ графъ
борхъ втомъ хозяиномъ понеоруженною рукою
а только содними попирающими палками да
кто собравшись отъ него графа борха для ка
раулу втискады крестьянъ неделали никому
никакимъ обидъ а потому жалующиеся нами
кромѣ его стрянчего стоящимъ тамъ вслободе
втискадамъ ямбурскаго карабинернаго полку
ротмистра вепрейскаго поручика заплатина
и команды и ундеръ офицера предовые
карабинеры на которыхъ упомянутой стрянчей
голиянской слался кои оные вооруженные
имъ отъ ветныхъ пунктовъ непоказываютъ
чтобъ те собравшись крестьяне делали ти
скадамъ жителямъ или кому другому на
ки обиды а только будто происходило
отъ множественнаго собранія крестьянъ
утесненія да хотя бы оные показывали
что действительно те собравшись крестьяне
были дубинами палатинами и протчимъ оружием
но верить оным сумнительно потому что
вышеназующеся ротмистръ вепрейской еще прежде
учиненнаго осемъ следствія а обиды будто бы
его стрянчей его команды ямбурскаго ка
рабинернаго полку и полковымъ деламъ о 2-го
генваря 1782го года рапортовалъ изъ чего явидно
что онъ вепрейской и ея его команда
ими графами борхами были недовольны
а потому какъ его вепрейскаго такъ и всю
его команду замечающеюся приказнуе

сего Тайного 1805-го году Февраля 21-го дня указ сего
правительствующего Сената Графов Бобринского
Васильева Завадовского данного Государственной Коллегии
Иностранных Дел Господину Генерал Поручику
Нашей Службы Статскому Советнику

стряпчихъ Голиянской показывая утверждая что донос
поизнелъ пообъявленнымъ ему о камисара брокерта
въ такомъ случаѣ естьлибы стряпчій неуспорилъ
донесенія своему начальству оставлялобы
достаточнаго испытанія оштимнѣ донесенія
брокерта а между тѣмъ чрезъ самаго брокер
та прямо начальству или отъ кого дру
гаго помимо его стряпчаго зделалось бы
гласно и доказалось вернымъ тобы подверхъ
онъ стряпчей себя неизбежно посиле упо
мянутаго высочайшаго учрежденія 400 ста
тьи 9го отделенія трафу отъ тамъ оный
стряпчій квизбавленію себя онаго вско
рости непредоставляя вдальнѣе испытанія
штимны и пообъявленія означеннаго брокерта
спешилъ какъ видно доносомъ надеясь
что брокертъ доказать можетъ отъ
котораго посему желедовалобы требовать доказа
тельство но за подозрѣніемъ на него о графа
борха что онъ былъ повѣренный отъ стороны
гна старосты жковалера корфа даннодо
вольному чрезъ следствие пообщей съ сы
ли обѣихъ сторонъ свидетелями показаніе
относящемуся к коррандацію значущемуся
графу борху немогутъ его брокерта доказатель
ствы постановится сильными или безъ у
мнительными и вразсужденій сего что стряпчей
соответственность доносимаго брокертомъ
остался безъ доказательнымъ заслуживаетъ
изъясненія поелику хотя подоносимому
отъ него и не оказалось на сѣда графа борха вооруж
ненною рукою и насильнаго запладенія слободы
тискадъ подействительно оказалось что

по приезде графа Борха общее с капитаном Ипатьевым
рыцом и заседателем Корнем в ту слободу было
в собраний тискадский крестьянъ то есть 9. числа
для объявления имъ обоснованя тискадъ канцеляр
ши графине Борховой указа а 10.го по получении
уже вопладения оной графомъ Борхомъ когда
везли 9.на старосты Корфа крестьянъ изъ ти
скадскаго лесу всаштывалъ бревны то яко уже
хозяинъ приказалъ оные отобрать поставя
вдальнее охранение изъ своей людей караулъ
отразослалъ подерепнями взащищение от 9.на Корфа
тискадский крестьянъ и для собственной
своей безопасности коей графъ Борхъ
объяснил причину что когда де по первому и
второму гражданской палаты указамъ нижней
земской суд 781.го года ноября 22.го делалъ
отказъ имъ Борхимъ тискады на то время
случи и люди содержателя старостства режицкаго
собранныя в знатномъ количестве с ружьями
вписанной находились акамисаръ брокеръ
делалъ нападение на квартиру квиста
10.го же декабря по переписи содержателя
старостства собирали и другие деревень людей
еще же де стрянчей видель в квартире его
графа Борха сабли у дворовых слугъ оное
не можетъ почесться за оружие к насилию
употребленное но обыкновенно оные при боку
носится безъ коей и на само спокойнейшемъ
мете благопристойность не дозволяетъ
каковое бывшее собрание людей понеже
ветности о обстоятельстве могла бы вся
кого отметити в сомнение внешнее
какъ одействий насилия такъ какъ и 9.го
числа нистрянчий и акамисаръ брокеръ

втискадъ небыли атолкоизни стрянчей вотъ
вета подтверждаетъ себя самовидцомъ
что 10.го числа какъ ехалъ втискады приближа
к деревне белоглазовой виделъ подле оной караулъ
а въ ехалъ нашелъ множество сроватинами
и дубьемъ по улицамъ бродящаго народа почти
имелъ тотъ народъ всамомъ деле разное
оружие сроватины никто изъ свидетелей неутвер
дили кроме имеющихся у нихъ вруках подпирав
щихся палокъ а что принадлежит довидимаго
множества народа сие справедливо почему
имелъ резонъ мнить по донесению ему отъ
бронетта о насильном запладении вооруженное
руков но когдахъ нижней земской судъ ехалъ
для исполнения полученнаго изнаменитыхъ
скаго правления 29.го декабря указу вслободу
тискаты для возвращения оной по пре
жнему вказенное ведомство то по бономъ
стрянчей вответа объяснялся что мешкой
графъ борхъ недопустилъ судъ до имения
тискадъ вчемъ резенной мешкой графъ
борхъ признался и показалъ уведомившись
онъ что нижней земской судъ приезжал для
возвращения тискадъ вказенное владение
но какъ решением де полоцкой гражданской
палаты тискадской десятокъ определено отдать
фамилии борхамъ почему нижней земской судъ
всилу той гражданской палаты указомъ
во владении матери и графини борховой
781.го года 9. декабря отдалъ всилу высочай
шего учреждения законнымъ порядкомъ
оказъ учинилъ а потому отослалъ онъ
встречу поверенного своего вольнаго

дабы нижней земской суд в тиснадь недопустил отрицал
говорилъ онъ тому буду что коотъдачи той слободы
тиснадъ во владение казенной недопустить потому
что владение и узаконенным порядком в силу
решения гражданской палаты зделано а когда изъ
правительствующаго сената будетъ указъ
тотъ часъ безъ малейшаго слова противности
уступить такожъ стряпчий Голиянски доказывать
обиду свою учиненную ему в бытность его в тиснадах
в квартире графа борха 11.го декабря отъ шляхтича
Квинта которой на вопросъ его стряпчего зачем де
капитанъ Штрапникъ в тиснадъ приехалъ сказалъ
что де Штрапникъ самъ знаетъ зачемъ приехалъ
а выде по какому делу спрашивайте имеете указъ
или нетъ яде вашу должность знаю врехища
а не здесь каковыя доказательства не изъявивъ
шися к винности графовъ борховъ кромѣ
мелкаго борха что недопустить к возвращению
тиснадъ вказенной ведомство однако достойны
есть к изъяснению стряпчего в последующемъ
обнесении обозначаго Миновалера графа борха с своими
предначальствомъ донесениями о насильномъ запла
дении тиснадъ единственно по одной его мнимо
сти вопервые упирясь на донесенное ему каким
сарой брокертомъ а повторы видя самъ мно
жество собраннаго народа по неведению ему
для каких обстоятельствъ а наконецъ и болѣе
что мелкой графъ борхъ недопустит ехать
в тиснадъ к возвращению оной вказенное ведомъ
ство для того таковой обнесение в разсуждении
в вышепрописанных обстоятельствъ и доказанных
имъ стряпчимъ против пунктов после генераль
наго регламента 4.й главы должности офи
скала вину ему не постановляется 3.е что же
принадлежитъ до мелкаго графа борха которым
самъ признался что послѣ отъказу нижнего
земскаго суда во владение матери и тогожъ
графини борховой тиснадъ недопустит того

суда к возвращению такой вказенной ведомости нельзя
но какъ видно разумея что по силѣ высочайшего
учрежденія 10.го главы 133.й статьи изображающаго
решенія палаты гражданскаго дела исполняются
несмотря на переносъ что отказъ нижнимъ
земскимъ судомъ произведенъ 9.го декабря по решенію
гражданской палаты но когда послѣ того 29.го
декабря тотже судъ для возвращенія казне
тискадъ по указу наместническаго правленія
в такомъ случаѣ не подлежало бы ему графу бор
ху удерживать и недопускать но долженствовало бы
повиноваться суду и хотя онъ графъ борхъ сего
не сохранилъ но уважая что сіе последовало
отъ неумышленности в разсужденіи содержанія
упомянутой 133.й статьи высочайшего учрежде
нія поелику отвѣчалъ суду сучтивостию бы
сыслаясь на решеніе гражданской палаты а по указу
правительствующаго сената когда последуетъ
уступать и нашиковыя слова судъ не настоя
в своемъ принятомъ исполненіи возвратясь б
рапортовалъ наместническому правленію что оста
вить его мнимаго графа борха безъ всякаго
штрафа однако напомянуть ему в присутствіи
чтобъ онъ впредь в подобные сему случаи
былъ осторожнѣе 4.е шляхтичу квитте равно
тожъ самое учинить дабы онъ впредь такъ
какъ стряпчему голманскому на вопросъ что что
должность его знаетъ в режицѣ и не здѣсь
стряпчимъ не отвѣчалъ поелику в высочайшемъ
учрежденіи по должности стряпчего предпоручено
смотреніе в исполненіе законами предписаннаго
порядка и въ уѣздѣ в противномъ случаѣ подтвер
гнетъ себя по силѣ 766. года июля 31.го дня
указу 10.го пункта суждению 5.е в режицкомъ
уѣздномъ судѣ послать указъ с тѣмъ чтобъ оной
взятыя по сему делу отъ бывшего стряпчего
что ныне на тарнусъ голманскаго стеляцкомъ

двенадцать пять рублей денги послат в Вологодскую
учреждений губернский 203. статьи для
возпрещения ему Романову обратно прислано
Архангелогородцев двенадцать в Вологодскую
прибыли двое взрослых отца
Семь детей дворовой человек
Семь детей отвезенных
детей мира оставлялось послат Вологодскую
учреждений 173. статьи буде следует для разных
решей Архиерова потому что взрослых показанных
ему Инквизиту должно быть хорошенько
дашей дело само по себе выходящий
статьи следовало повинность Архиерова
ему Инквизиту судов резону вопросительный
Семь Романов чтоб отец объявить
повинялся графу сорок отправить ему
Романову Вологодскую Архиерову Инквизиту
Романов прибыли Архиерова Инквизиту
Романов прибыли Архиерова Инквизиту
Романов прибыли Архиерова

Зачто оной Суд заслужилъ оштрафованию но на сей
разъ упускается Становъ подтверждениемъ
если впредь подобно сему учинить безъ
отъ вета по предписанию законовъ не останется
6. в указахъ 782. году октября 13. дня между
протчимъ сказано Лотябы верхние суды ну
Мешкали или вовсе освободили подъсудимаго
отъ поверхнаго нижними судами нака
зание однако должны приговоры свои для
ревизии взносить в палату уголовнаго суда
во исполнение каковаго подлинной осемъ при
говоръ общее зделомъ на разсмотрение
на пробацию взнесть при рапортѣ в палату
уголовнаго суда оставя сообщаго для сведения
в департаментѣ за сиреной секретарьмъ
точную копию и до разсмотрения сего
палатою никакого по сему приговору и ис
полнения не чинить

1788. 13. Junij. Dekret
Wyższego Ziem. Sądu I. Depar-
tamentu między JW. Graffem
Borchem, a Strapczym
Halianskim po Śledztwie
Cichadzkim: którym to
Dekretem: lubo JW. Borcha Strapczy
Halianski nie sprawiedliwie oskar-
żył o gwałtowny Zaiazd Cicha-
dki; został iednak tenże Strapczy
od Kary uwolniony. — y
nawet od winy —

~~297~~
151

Милостивый Государь мой!

По обращенной ко мнѣ при высочайшемъ повелѣніи просьбы Его Императорскому Величеству отъ васъ присланной касательно отыскиваемаго вами имѣнія Кетценъ, или Цыскадъ, долгомъ поставляю извѣстить васъ, что по поданному въ Генварѣ Мѣсяцѣ сего года повѣреннымъ вашимъ Козелломъ прошенію о семъ же самомъ имѣніи, объявлено отъ меня ему было, что докладъ отъ Сената объ имѣніи семъ покойной Государынѣ Императрицѣ поднесенный по высочайшему Ея Величества повелѣнію обращенъ на разсмотрѣніе Генерала рекетмейстера и состоитъ подъ № 219м. о чемъ отъ меня по вторичному прошенію вашему донесено Его Величеству; а въ слѣдствіе того и можете вы ожидать рѣшимости сего дѣла, когда достигнетъ оно очереди. въ прочемъ съ должнымъ почтеніемъ есмь

Вашимъ Милостиваго Государя моего

Покорнымъ слугою

Кн. Алексѣй Куракинъ

№ 15457

Декабря 30 дня
1797 года

Графу Борху
въ Витебскѣ.

152

Его Сїятельству.

Милостивому Государю моему

Графу Торху.

№ 15457.

въ Виленскѣ

2079

1797

Lettre de S. E. M. de Kourakin au sujet de l'affaire de Ketzen ou Ciskad –

12 –

1691 - 1793.

Akta dotyczące praw hr. Borchów do wsi Czacze (część Kiecéni)

sztuk 14.

3UV 1691

Roku Tysiąc sześćset Dziewięćdziesiątym Pierwszym Miesiąca Trzydziestego dnia.

Przed nami Przyiaciołami wtrzisą zarths Jako od Jmć Pana Jana Andrzeia Borcha Jędrzica Ziemskiego Inflantskiego y Gorodnicrego Xięstwa Jnflantskiego, y Jmieniem Jchmościow Panow Radzonych Jmści iako Legitimo należących Aktorow y Dziedzicow Dobr w Xięstwie Jnflantskim leżących, za wola Wielmożnych Jchmościow Panow Oyczmanow Miłościwey Braci Jmści Pana Gorodnicrego, Jako y od Jmć Pana Jana Andrzeia Berka, na ten czas uproszonemi, ato w tahowey Oyczey zatwat pomieniony Jmć Pan Berk, y wyiazd o Rzeke na rzwanę Dofryce uczynił, Ktora zawsze zdawnych czasow do Maiętności Jmści Prezmen Radzkie mury należała y należy. Ktore Hostilitatem w niedostatku zostawszy, y podczas dzierżenia Jey Maiętności Mieczczycy Jmć Pani Zofiey Hilgerowny Gothardowey Berkowey Dzieciellii Jmści, Jedy w Bogu Cześty Wielmożny Jmć Pan Gedeon von der Borch Jędzia Ziemski Inflantski gwałtownie tych Jey Rzeke odiął, y potym w Bogu Cześtemu Jmć Panu Karolowi z Manteyffell Jeiowi Obożnemu Xięstwa Inflantskiego nienależnie przy Galemury w Posessyą podał oco Jmć Pan Jan Andrzey Berk Jako Legitimo Aktor y Dziedzic swey wiecznistey Maiętności Prezmen y Radzkie mury niepoiednokrotnie owrocenie Jey Rzeki upominał, y post decessum tak w Bogu Cześtym Jmć Pana Jędziego Ziemskiego Xięstwa Jnflantskiego, Jako y Jmć Pana Obożnego Inflantskiego, u Wielmożney Jmści Pani Heleny Dalskiey Palatyanowny Borchowey Jędzinney Ziemskiey Inflantskiey sam przez się y przez swoich Jchm Panow Przyiaciol owrocenie Jey Rzeki prosił y domawiał się. Gdzie pomieniona Jmć Pani Jędzina wrzekła Jchmościow Panow

Przyiaciol Swoich nyiaco dotey Strehi y poddanych swoich stawita
aby Skrutynium uczynione było y Jakii dubt Jmść Pan Berh zohare Jesli
zobustron Strehi Grunt zachodzi Jmść Pana Berha, y potahowey Skru:
tynyi Jesli tak fundamentalnie zohare przywracaiąc nazadt
Strehe Jmści Panu Berhowi, Jahoż pomieniony Jmść Pan Berh y
przed nami nabendzas będącemi abutiny Je carte przyiaciołami Ie:
howy Dubt zohárał y prowadził przytym y podanych Starosta
Strzyzchiego Niemało było, naprzod podrożky od Malty Strehi
Gościńcem Starym Cyshachim, gdzie z lewey strony grunty Pod:
danych Starostwa Strzyzchiego, a zprawey strony grunty
Jmści Pana Jana Andrzeia Berha, Jdąc tym samym Gościńcem
Cyshachim podrożnych na drzewach naciętych Krzyżach, y Koz:
cach, między Granica Zamkowa a maiętnością Jmści Pana Jana
Berha aż do Boru Braudoszyt do Kucrayhu Ludzina, nad
Ktorym kucrayhiem przy drodze Cyshachiey dwie Jamy, y dwa Krzyże
Krzyż w Sośnie wycięty stany na Granicy Zamkowey, ktory Krzyż Pod:
dani Jchmościow Panow Borchow Jdzicow Ziemskich Jnflant:
skich Jako to Jngrowie y Kraczowie wypalili. Od tey Sośny, y od
tych Jam Kucrayhiem y błotem wprawo aż do Jamy Jedney, od tey
Jamy do Błota, y przez błoto do Jeziora Łosza y dalej Jeziorem wpra:
wo aż do Granicy Jchmościow Panow Kyszow do Drocyszcza Kiszpa
Granica Jchmć Panow Borchow Jdzicow Ziemskich Jnflantskich wsz
wo Drzie aż do Strehi Łoborni, gdzie y poddani Starostwa Strzyzchiego
dobrowolnie y podsumnieniem zernali że tak prawdziwie anie Jm
orey Jmść Pan Berh granicz swoią zohárał, na dokument dowodzit
prawem wiecznym Jmść Pan Berh, granicz swoią zohárał, Jż Jako
wa granica zdawnych lat do Maiętności Jmć Pana Bermen Kadysz muy
ży nalezała, y Jaż Strzeha Łosza należy. Protest y domawianie się odtąd

wielu lat Strzy strehi niepozywania. Atak my Przyiaciele
abutiny Je carte nasze pokazowy uprozeni wszystkowszy Robustow
Kontrowersia y wszystkowszy Jenerality wszystko Strzy granicy, y upod:
danych Skrutinium. Zawidzie rzecz Jasna y Jawna Je Jako:
wa granica, y Strzeha Łosza dokumentalnie należy Jmść Pana
Janowi Berhowi, Jedy Jako pozmarłych głowach oco przedtym
Actia była y Jeżą niewiadomości. Zad nych pen zaniepozywa:
wanie od tak wielu lat Strzy Strehi, ale powa Łosza Strzeha
wyże pomienionym ograniczeniem wiecznymi Kopcy Jmść Pa:
nowi Berhowi należeć ma. Do ktorey granicy y Strehi
Łoszy aby Jchmość Panowie Jdzicowie Ziemscy Jnflantscy
żadnym sposobem nie interesowali ani poddani Jchmościow,
pozwalaią Sysiącem złotych, na ktorym to Debrecie na
Strzyż, Dobrowolnie obie strony przestali y tym Debrecie
Je kontentowali Pisan w Poczmen muy ży Mscia Dnia
Strzy drugiego dnia M. L. Sutiąc Sesset Dziewięćdziesią:

Jego Cie

Jan Andrzey von
der Borch Hoch
meyster Jnflantz

Jako uproszony Przyiaciel
od Osob wyże pomienionych
podpisuie Jakub Hoff
Secretarius

Lauk Becker
alps wobstand Jhro
Jhro Ehren Fürst:
Hoff Stä: Rzeczyckí

Jako uproszony Przyia:
ciel od Osob wyże po:
mienionych do tego pra:
wa podpisałem się ręką
Jan Gedeon Ernan
Leyffell Sekr Podskar
Jnflantski

NB Graniczenie z Łoszą
1691.

1691. Maja 30.

Dekret Przyiacielski Polubowny między Wielmożnemi - Berkiem possessorem Prezmy, y Łoszy, à Borchami Possessorami Czaczow: ktorym to Dekretem, spor graniczny między Łoszą, à Czaczami zaspokoiony. —

1729

303.
155

Jan Ludwik Plater Inflantski Dyneburski Starosta

Wielmożnemu Imci Panu Janowi Platerowi Woyskiemu Inflantskiemu Oznaymuię Imci Iż Zaniesiona Iudicialiter Iest Protestacia, Imieniem Wielmożney Ichmci Pani Ludowiki z Płokow Borchowey Sędziney Ziemskiey Inflantskiey Iż Imść na spornych gruntach miedzy folwarkiem swoim Łoszą y Poddanych Ichmci nazwanych Czaciow zboże zasiane masz wolą kazać zbić. Zaczym ex Vi Vrzędu mego Starościnskiego, postrzegaiąc to aby Inconvenientia y gwałty niedziały się tym listem moim zapowiednym przykazuię Imci, aby zboża na spornych gruntach zasiane abutrinque czasu Vniwa pozęte, aż do rozsprawy złożone zostawało, Sub pœnis Incontravenientes in Legibus præscriptis. Datt W Dyneburku Roku Tysiąc Siedmsetnego dwudziestego dziewiątego Msca Julij Dwunastego Dnia

Jan Ludwik Plater
Infl. Dynebr. Starosta
mpp

Roku 1729 Msca Julij 12 Dnia Na Vrzędzie Jgo Kmci Grodz. Xa Inflant. Comparendo Personaliter Imć Pan Jozeph Szypolski ten List Zapowiedny ad Acta podał.

Suscepit Wieliczko Nam. y
Regent Gr: Inflantski
mpp

Roku 1729 Mca July 27 Dnia. Ja Jenerał JKM Xięstwa Inflant niżey podpisem ręki mey mianowany Czynię Wiadomo tym moim Swiętem relacyinym Iż będąc użytym od Wielmożney Jeymci Pani Ludowiki z Pflokow Borchowey Lędzkiey Ziem Inflantskiey przy Stronie Szlachty PP. Janie y Pawle Zawadzkich Extrakt Listu tego Zapowiednego wyniesionego na Wo JmPana Jana Kazimierza Platera Woyskiego Inflantskiego w Maiętności Jmci Łosza nazwaney w Trakcie Rzeżyckim leżącey Oczewisto w ręce JmcPanu Janowi Sztymerowi Porucznikowi JKM Jako teyże Maiętności Zastawnikowi podałem, y kontenta Listu Zapowiednego Opowiedziałem. Pisan ut Supra,

~~List zapowiedny do Łoszy~~
~~Ao 1729 Mca Julij 27 Dnia~~
~~podany..~~

R. 1729. Julij 12

List Zapowiedni od Starosty Inflantt. Woyskiemu Platterowi, Possessorowi Dobr Łoszy, zakazuiący, aby zasianego Zboża, na spornym gruncie między Łoszą, a Czaczami, tretować, y zbijać nieważył się.

Roku 1730 d 24 Mca Februarij Ja Generał Woiew. Ląd. Inflant.
skiego niżey podpisem ręki mey Wyrażony, Czynię wiadomo
tym moim Relacyiney Leviten, Iż będąc Wysłym od Wielmożney
Jey Mci Pani Ludowiki z Albrow Borchowney Sędziney Ziemskiey
Inflantskiey do Wyjazdu na granice z Wielmożnym Jmcią Panem
Panem Paterem Woyskim Kłuc Inflantskiego, ex Frequentia Wie
lu Jchmciów Panow z Obu stronnych Wyiacego, z Wronic Szlachty
przy mnie będącey. Tudzież przy bytności Jmci Pana Andrzeia
Płata Podstarościego Rzeczyckiego, y przy Starcach Mężach
Pereświeskich Paterowskich, y Rzeczyckich, z Woremi to Rzecz
ypolitemi Poddanemi Spornych gruntow była Facta Poda-
nych Pereświeskich o differencią granicy y gruntow Mie-
dzy Pereświeskiemi Poddanemi a Rzeczyckiemi Rzecz
pospolitemi z Jedney, a Maiętnością Paterowską z drugiey
strony, Hermanowo Exhibitami Rzeczy Wyżey opisanych,
Idzie gdyśmy Naprzód na Wsie Rzeczyckie Zabrodzianczyzny,
do Jeziora Rudzy, Wiodący Granicą, od Rzeczki przez po-
dobnemy do Kamienia granicznego z Exhibitu, od którego to
Kamienia Granicą takową idzie do drogi, ktą drogą do dro
gi Zambrowey. Przez Kamień Linearem z Exhibitu
wyżey Wielmożna Jey Mci Pani Sędzina Ziemska Inflan-
ska Dalej od Kamienia twardą Ziemią po którey Zawsze
drogi idąc do Drogi która Leży od Kamienia plus minus na
trzy z Łuku Arszenica, Postrzeżona na przerożach, które
Jperiodzie od Sadzonego, w Lewo do Swoich gruntow Za Stano
wiły, pokazuiąca. A Wielmożny Jmć Pan Woyski Pater od
Jey, pokazuiąca. Kamienia tego z Exhibitu, który Leży od Jeziora Lobonda
plus minus na Groblą dzieląc, poczynaiąc Suchą drogę,
przez to Jezioro Lobonda którego w Exhibicie niewspomi
na, od Jeziora, przez błota mchowiska, gdzie nigdy Letnia
ani Zimowa droga niebywała, niebywa, ani być niemoże na
drogę na której mostek od Wiekow Stary Leży, Dalej Swoią,

Zamoni

Konmi niemogąc Jechać Chłopom Swoim piechoto Wyprowa
dzić kazał. A w Przywileju także, Jako Jeziorka Zoberda, błot
Mchowiska, tak y mostku niewyraża. Zatym obie Strony
od Kamienia puściliśmy się y poiechaliśmy suchym grun
tem do Drogi, tą drogą Jadąc, żadney Inney drogi ani w Pra
wo ani w Lewo nienayduiąc ani porzucaiąc, przyiechali
śmy do pomienionego Mostku, na teyże Samey drodze leżą
cego, gdzie Wielmożny Jm Pan Woyski Plater mieniąc go
Łosłownie, y niedowodząc Przywilejem, a zabieraiąc wszystkie
grunta do Maiętności swoiey Łosza, że do tego Mostku Wycho
dzi Dukt od Kamienia, twierdził. Wielmożna zaś Jeym Pani
Sędzina Ziemska Inflantska Widząc że Uporczywie Wielmożny
Jmść Pan Woyski, drogę odrzuca, do ktorey, od Kamienia Przywi
ley każe Iść, a przez Jeziorko Zoberda, błota, mchowiska do
Mostku, ktorych niemasz w Przywileju Wyrażonych, bez dro
gi prowadzi, grunta zaymuie, tedy do doyścia Lat Syna
Swego Jmść Pana Jana Vander Borcha Sędzica Ziemskiego
Inflantskiego, odkładaiąc, aby grunta sporne z obustronnie
niebyły robione, tudzież aby Rohomoł, tym czasem z Siedli
ska tego spornego, na grunt Łoszański przesadzał się, doło
żyła, y przy Frekwencyi Jchmść Panow Przyiaciół, przy mnie
Jenerale y Stronie Szlachcie przy mnie będącey, przeciwko
Wielmożnemu Jm Panu Woyskiemu Platerowi, o gwałtowne
gruntow zabieranie z Possessyi Wybijanie, Protestowała się.
Do czego y Jm Pan Plat Podstarości Rzeczycki Imieniem Pryn
cypała Swego Wielmożnego Jm Pana Mikołaia na Kryz
berku Korffa Starosty Rzeczyckiego applikował się. A
Wielmożny Jm Pan Woyski Plater, nie zezwalaiąc na to,
miał kazać robić grunta Rohomołowi, y niewysadzać Mo

przytym

Przytym pochwałkę uczynił, Jeśliby Czaczowie Poddani Borchowscy mieli zboże zasiewać, czyli zasiane na spornym gruncie mieli miał kazać zbić, stratować. Na co Wielmożna Jegomość Pani Sędzina Wzaiemność uczynić kazać deklarowała. A tak com widział y słyszał, y na tom ten moy Kwit Relacyiny z podpisem ręki mey wydałem. Pisan w Czaczowie nad Łoszą Roku y dnia ut Supra

Matheusz Iwanowski Woźny J.K.C. X. Im. Flanz Wieg.

Relacia Jeneralska o
Granicy Loszenskiey
Czaczow z Loszącto
1730 Mca Febry 28 Dnia.

1730 Febr. 28

1730

~~311.~~
159

Wypis z Xiąg Grodzkich
Inflantskich Dyneborskich

Roku Tysiąc Siedmsetnego Trzydziestego,
Miesiąca Marca Trzeciego Dnia

Na Vrzędzie JKMci Grodzkim Inflantskim Przedemną Franciszkiem Janem z Szadurek Szadurskim Podstolim y Podstarościm Sądowym Inflantskim od Wielmożnego JmPana Jana Ludwika Platera Inflantskiego Dyneburskiego Starosty będącym, Comparens personaliter Jenerał JKMci Xięstwa Inflantskiego Matthaeusz Iwanowski Kwit swoy Relacyiny o granicy między Czaczami Poddanemi Borchowskiemi, a Dobrami Łosza nazwanemi Platerowskiemi ad Acta podał, Cujus słowo do słowa wpisuiąc tenor sequitur est talis Roku Tysiąc Siedmsetnego Trzydziestego, Dnia Dwudziestego Osmego Msca Februarij. Ja Jenerał JKMci Xa Inflantskiego niżey podpisem ręki mey wyrażony Czynię wiadomo tym moim Relacyinym Kwitem, Iż będąc Vżytym od Wielmożney JKMci Pani Ludowiki z Pflokow Borchowey Sędziney Ziemskiey Inflantskiey do wyiazdu na granicę z Wielmożnym JmPanem Janem Platerem Woyskim Xstwa Inflantskiego, In frequentia Wielu JchMciow Panow Przyiaciół y stronie Szlachty przy mnie będącey; Tudziesz przy bytności JmPana Andrzeia Plata Podstarościego Rzeżyckiego, y przy Starcach Mężach Borchowskich, Platerowskich y Rzeżyckich, z ktoremi to Rzeżyckiemi Poddanemi spolność gruntow była Czaczow Poddanych Borchowskich o differencią granicy y gruntow między Czaczami Borchowskiemi Poddanemi y Ciskadskiemi Rzeżyckimi z Jedney, a Maiętnością Łoszą Platerowską z drugiey Strony Hermistrzow Krzyżackich Przywilejami opisanych. Gdzie gdyśmy Stanęli na Uściu Rzeczki Łoborda nazwaney do Jeziora Łoszay, według Przywileju od Rzeczki prosto poszedliśmy do Kamienia granicznego z Krzyżem, od ktorego to Kamienia Przywiley każe iść, aż do drogi, a tą drogą do drogi Zamkowey. Przy tym Kamieniu Kontrowersia

sia z obustron wszczeła się. Wielmożna Jeymć Pani Sędzina Ziemska Inflantska Dukt od Kamienia twardą Ziemią, po ktorey zwyczaynie drogi idą do Drogi, ktora leży od Kamienia plus minus na trzy z Łuku Strzelenia, Bohomoła na przerobkach, o ktore spor idzie osadzonego w lewo do swoich gruntow zostawuiąc pokazywała. A Wielmożny JmPan Woyski Plater od Kamienia tego z Krzyżem, ktory leży od Jeziorka Łoborda plus minus na krokow dziesięć, porzucaiąc suchą drogę przez to Jeziorko Łoborda, ktorego w Przywileju nie wspomina, od Jeziorka, przez błota, mchowiska gdzie nigdy letnia ani zimowa droga nie bywała, nie bywa, ani być niemoże, na drogę na ktorey mostek od wiekow stary leży, Dukt swoy konmi niemogąc iechać, Chłopom swoim piechoto wyprowadzić kazał. A w Przywileju także, iako Jeziorka Łoborda, błot, mchowiska, tak y mostku nie wyraża. Zatym Obie strony od Kamienia puściliśmy się y pojechaliśmy suchym gruntem do drogi, tą drogą iadąc, żadney inney drogi, ani wprawo, ani w lewo nienayduiąc, ani porzucaiąc przyiechaliśmy do pomienionego mostku, na teyże samey drodze leżącego, gdzie Wielmożny JmPan Woyski Plater mieniąc gołosłownie, y niedowodząc Przywilejem, a zabieraiąc wszytkie grunta do Maiętności swoiey Łosza, że do tego mostku wychodzi Dukt od Kamienia, twierdził. Wielmożna zaś Jeymć Pani Sędzina Ziemska Inflantska, widząc że uporczywie Wielmożny JmPan Woyski drogę odrzuca, do ktorey od Kamienia Przywiley każe iść, a przez Jeziorko Łoborda, błota, mchowiska, do mostku, ktorych niemasz w Przywileju wyrażonych, bez drogi prowadzi, grunta zaymuie; Tedy do doyścia lat Syna swego JmPana Jan Von Der Borcha Sędzia Ziemskiego Inflantskiego, odkładaiąc, aby grunta sporne z obustronnie niebyły robione, tudziesz, aby Bohomoł tym czasem z siedliska tego spornego na grunt Łoszeński przesadzał się, dołożyła, y przy frequencyi Ichmćw Panow Przyiaciół, przy mnie Jenerale y Stronie Szlachcie przy mnie będącey, przeciwko Wielmożnemu JmPanu Woyskiemu Platerowi, o gwałtowne gruntow zabieranie, z Possessyi wybijanie Protestowała się. Do czego y JmPan Plat Podstarości Rzeżycki Imieniem Pryncypała swego Wielmożnego JmćPana Mikołaja na Kryżborku Korffa Starosty Rzeżyckiego applikował się. A Wielmożny JmPan

Woyski

x

161 ~~313~~

Woyski Plater, nie zezwalaiąc na to miał kazać robić grunta Bohomołowi, y niewysadzać onego. Przy tym pochwałkę uczynił, Iesliby Czaczowie poddani Borchowscy, mieli zboże zasiewać, czyli zasiane na spornym gruncie mieli miał kazać zbić, stratować. Na co Wielmożna Iey Mć Pani Sędzina w zaiemność uczynić kazać deklarowała. A tak com widział y słyszał, y na tom że moy Kwit Relacyiny z podpisem ręki mey wydałem. Pisan u Czaczow Roku y dnia ut Supra. V którego to Kwitu Relacyinego podpis ręki Ienerała temi słowy: Matthaeusz Iwanowski Woźny JKMci Xięstwa Inflantskiego. Który to takowy Kwit Relacyiny że wszelką w nim wyrażoną rzeczą iest ad Acta Xięg Grodzkich Inflantskich przyięty y wpisany. Z których y ten Wypis pod Pieczęcią Vrzędową y z podpisem ręki Pisarskiey Wielmożney Iey Mci Pani Ludowice z Pflokow Borch[illegible] Sędziney Ziemskiey Inflantskiey Iest Wydan. Pisan w Dyn[illegible] Supra &c.

Franciszek Kublicki
Pisarz Grodzki y Krayczy
Inflantski
mp

160

Corroxit Wieliczko

Aktykacy Relacyi Ienerałskiey Służącey Wielmożney Iey Mci Paniey Borchowey Sędziney Ziemskiey Inflantt Ratione Granicy Łoszenskiey

Aletykacia Relacyi Jene-
ralskiey o granicy Łoszenskiey
A° 1730 Msca Marca 3. Dnia
z wsią Borchowską
Czaczami. —

1730 mar. 3.

1777 162 ~~315~~

Kattharzyna Alexiejowa Imperatorowa Samowład na Cało=Rossyyska etc etc etc.

Urodzoney Franciszce z Krogerow Grotthuzowey Starościnie Pokretońskiey, in Viduali Statu będącey, przy Assystencyi Opiekunow, ze wszystkich Dobr W: T: przykazuię, azebyś zatym Pozwem, na teraznieyszey Kadencyi Sądow Ziemskich Prowincyi Dzwinskiey, w Miescie Naszym Duneburgu Sądzących się Stanowszy, na Cytacyą y Prawne poparcie, Urodzonego Jozefa Hrabi Borcha Podkanclerzyca Korony Polskiey, in Assistentia Opiekunow Onego. skutecznie usprawiedliwiłasię; który Pozywa W: T: mieniąc od: Iż co Obżałowana W: T: possyduiąc Dobra Prezmey, z Dobrami Dellatora, Czacze Zwanemi, graniczące; a naruszaiąc nie tylko Prawa Ospokoynościach przepisane, Lecz nadto Rezolucyą z Gubernij, Prowincyi daną w materyi Używanych przed Płakatem, y w Czasie Zaszłego Płakatu, gruntow; w niewątpliwą Possesyą Dellatora wtargnełaś; y Siana, w Roku 1776, miesiąca Julij 19. dnia, na Wozow 47 30. tumultuarie napadłszy. Zabrałaś; gwałt, wiolecyą, y Expulsyą uczyniłaś. z

używania

z uzywania od Czasow nie pamiętnych przez Ludzi Dellatora exekwowanego, wyzułas. O co tedy, Za łuiący Dellator, chcąc Prawem Czynic, Pozywa W. J. Ante Omnia do pokarania penami Prawnemi, za Gwałt, y Wiolencyą, do obwarowania Securitatem Possessyi takowych Łąk do wrocenia Siana z nawiązką, do nadgrodzenia Szkod, Strat, Expens Prawnych, y tego wszystkiego, Co Sądownie Fusius deducetur Salva tey Załoby melioratyone Pisan Roku 1777.

Na Pozew Ziemski
Prowincyi Dzwinskiey

Roku 1777. miesiąca Januar. dnia 18. Ja woźny Jey Imperatorskiey mci, Zeznawam tym moim Relacyinnym podanego Pozwu kwitem, Iż Za uzyciem, od JW: Jmci Pana Jozeffa Hrabi Bercha Podkanclerzyca Korony Polskiey, iż Assistentia JWW. Opiekunow takowego Pozwu Stronicę W Jeymci Pani Franciszce z Krogerow Grolhuzowey Starościnie Pokretonskiey, in Viduali statu będącey, przy Assystencyi JWW. Opiekunow Jeymci, w Dobrach Prezma Zwanych, Oczewisto w Ręce podałem, oraz Oterminie Stawania przed Sądem Ziemskim Prowincyi

Prowincyi Dzwinskiey, oznaymiłem, y opowiedziałem. Pisan ut Supra.

Bazyli Ciosnowski woźny Jego Imperatorskiey Mci Prowincyi Dzwinskiey

Roku 1777 Mca Januarij 26 Dnia Piszący się woźny Relacyi podanego Posłu Urzędownie Zeznał

Michał Pobog Benisławski
Prezydent Sędziaziem Dzwinskim

Autentyk Pozwu
podanego w Prezmie.
1777 Januar 18 Borch
z Grothuzowa

R. 1777. Januar 18

Pozew od JW. Borcha
W. Grothuzowey pos-
sessorce Prezmy, o
zabranie Siana, y o
Łąkę pod Czaczami.

1777

319
164

Excerpt Aktoratu y Decyzyi przy nich będących, ie den z Regestrow Summary Processus, Drugi z Ordynaryinych Spraw Ziemskich Prowincyi Dzwinskiey w Roku Teraznieyszym 1777 na Kadencyi przeszłey a 1mo Nowembris VS: do Zwierzchności postanowioney Expediowanych pod Pieczęcią Sądową Urzędu Ziemskiego Prowincyi Teyże Parti requirenti iest Wydan.

Aktorat Folio 5to

JWJmć Pan Jozeff Borch Podkanclerzyc Korony Polt. In assistencya Opiekunow prko WJmPani Franciszce z Krogerow Grothuzowey Starosciney Pokrelnt: za Pozwem.

Przytym Aktoracie Decyzya Takowa

Roku 1777 Mca Februar: 25 Dnia. Przyłączywszy rekonwencyonalny Aktorat Regestrow Ordynaryinych teyże Kadencyi ex Folio 31mo procedant In Procedendo circa Comparitionem strony Powodowey przez WJmPana Michała Moryssona Skarbnika Inflant: Generalnego Plenipotenta a pozwaney za Prawną Plenipotencyą z Pieczętarzami sprawioną przez WJmć Pana Kazimierza Swiackiego Rotmistrza Orszan: datur Inquisitio mutuo partium Sumptu Expedienda, na ktorą dosignantur Wmi JJmć Panowie Michał Benisławski y Dyonisi Mohl Sędziowie Ziemscy Prowincyi Dzwin: non obstante unius absentia aut Contumatia aut Recessu ktorey kolwiek strony Obwarowawszy utriq Parti Securitatem Possessyi gruntow y Sianożęci pro interim dentur Copia Spraw ad invicem i rozprawa pro futura Juris.

Aktorat Folio 31mo

Wielmt: JmćPani Franiszka z Krogerow Grotuzowa Staroscina Pokrelnska. Prko JWJmPu Jozeffowi Hrabi Borchowie Podkanclerzycowi Koronemu.

Przytym Aktoracie Decyzya takowa

Łączony vide w Summaryinych Folio 5to.

Pisan w Dzieb[illegible] Roku Tysiąc Siedm
set Siedmdzie[illegible]ego Miesiąca De-
cembra Dwa[illegible]
Jędrzey Piotr Karni[illegible]
Sędzia Ziem[illegible] y Rzy[illegible]

165

Lectum cum Protocollo Franciszek Żołkowski Pisarz
[illegible]

1777 Febr 15 Dekret
na Inkwizycyą z
W: Grotkuzową

1777. Febr 15
Dekret Ziemski Powin-
nej Dzwinskiey na
Inkwizycyą w Sprawie
o dąbr pod Czaczami
między Mom Borchem
a W. Grotkuzową

m

1777

166 321.

Roku tysiąc siedmset siedmdziesiąt siodmego Miesiąca Deiembra dziewiętnastego Dnia

Sprawie za dwiema Aktoratami, i za załoba mi do nich przynależącemi wiedno złączonemi przypadłey. Mianowicie za pierszym Aktoratem ex folio primo Reiestrow Summaryinych JAśnie Wielmożnego Jmć Pana Jozefa Borcha Podkanclerzyca Korony Polskiey in assistencya Opiekunow przeciwko W Jmć Pani Franciszce z Krogerow

ciszce z Krogerow Grothuzowey Starosciney Pokretonskiey
Za pozwem od Aktora po Obzałowaną Jeymość przed-
Nasz Sąd wyniesionym i za Załobę wnim wyrażoną. Mie-
niąc oto, iż Co Obzałowana Wielmożna Jmć Pani Franciszka
Grothuzowa Starościna Pokretonska possyduiąc dobra Prez-
mę z dobrami Delatora Czacze zwanemi graniczące, a
naruszaiąc nietylko prawa o spokoynosciach przepisane,
lecz nadto Rezolucyą z Gubernii Prowincyi daną, w mate-
ryi używanych przed Plakatem, i wczasie Zaszłego Płaka-
tu gruntow, w niewątpliwą possesyą Delatora wtargnęła
i Siana w Roku tysiącznym siedmsetnym siedmdziesią-
tym szostym Miesiąca Julii dziewiętnastego Dnia na Wo-
zow Dwadzieście tumultuarie napadszy Zabrała, gwałt
Wiolencyą, i expulsyą uczyniła z Używania, od Czaczow
z niepamiętnych czasow ludzi Delatora exekwowanego wy-
zuła. O co tedy zdaiący Delator chcąc prawem czynić
pozywa Obzałowaną Wielmożną Jmć Panią Grothuzową
Starościnę Pokretonską Ante Omnia do pokarania
pełnami prawnemi za gwałt i Wiolencyą do obwarowa-
nia securitatem possesyi takowych łąk do wrocenia Sia-
na znawiązką do nagrodzenia szkod strat i expens
prawnych i tego wszystkiego co sądownie fusius dedu-
cetur Salva tey Załoby melioratione. Ad hoc Za

drugim

323.
162

drugim Aktoratem ex Folio septimo Re-
iestrow Summaryinych W Jmć Pani Franciszki z Krogerow Grothuzowey Starościney Pokretonskiey przeciwko Jasnie Wielmoznemu Joiefowi Zyberkowi Podkomorzemu Inflantskiemu qua rządzącemu Opiekunowi Jasnie W Jmć Panu Jozefowi Borchowi Podkanclerzycowi Korony Polskiey małoletniemu za pozwem od Aktorki po Obzałowanych Jasnie Wielmoznych Jmćw przed Nasz Sąd wyniesionym i za Zalobę w nim wyrazoną: Mieniąc oto: iż Obzałowani Jasnie Wielmozni Jmćść, Ziemię i łąkę Prezmienską do Dworu dawniey należącą postque Chłopowi Prezmienskiemu Dominikowi Lisowskiemu przydzieloną tandem przez poddanych Jasnie Wielmoznego Borcha Czaczow in Contiguitate mieszkaiących od tegoż Dominika Lisowskiego za Arędowaną vetante lege i przywłaszczoną bez wiedzy Dworney przez Lat kilka trzymał. O czym gdy Dwor Prezmienski w Roku tysiącznym siedmsetnym siedmdziesiątym szostym dowiedział się na fundamencie prawa Zabronił, i swoią Ziemię odebrał. Obzałowani zaś Jasnie Wielmozni Jmćść takowe dzierzenie gruntu i łąki przez poddanego Prezmienskiego invadiowane podszywaiąc pod pretext niby spokoyney possesyi przed i w czasie Plakatu zaszłey Załuiącą Delatorkę o Wiolencyą oskarżyli. Adhuc powyprowadzoney i expediowaney hac in causa

Inkwizycyi

Inkwizycyi nietylo tęż Ziemię i łąki od Dominika Lis-
sowskiego ustąpione mimo obwarowanie securitatis posse-
syi Dekretowe zabraliście na Dniu dwudziestym Szostym
i dwudziestym Osmym Julii Roku tysiąc siedmset siedm-
dziesiąt siodmego w koszeniu Siana i zdięciu Zboża przy
nayściu zgromadą ludzi, lecz nadto własne i przez chłopa
Lisowskiego nie inwadiowane Prezmienskie siano pokoszone
przez dwor zabrać na Dniu dwudziestym pierszym mie-
siąca Augusta tegoż Roku i do siebie zaprowadzić i wio-
lencyą dwoiaką popełnić Ważyli się przy roznych pochwał-
kach na zdrowie i życie poddanych Prezmienskich: iako po
tym relacya Woznowska obszerniey rem enarrat. O co
Załuiąca Delatorka znowo przybyłego uczynku czyniąc
melioracyą powu, pozwała Obżałowanych Jaśnie Wielmo-
znych Jmęw rekonwencyonalnie do Skassowania nullita-
te contra jus usurpowaney possesyi do restitucyi Ziemi i
Łąki od poddanego vetante tego inwadiowanych do pokara-
nia podwoynemi pœnami Wiolencyinemi, oraz pœnami
Kontrawencyinemi i dalszemi z prawa sciągaiącemi się
do obwarowania securitatem zdrowia i życia Ludziom
i poddanym Prezmienskim do powrocenia expens praw-
nych i tego wszytkiego co czasu prawa fusius deducetur
salva tey załoby melioratione, Zapozwała. Zaktorem

Załobani

325
168

Załobami prenominate Partes Przed Sąd
Nasz Ziemski Prowincyi Dwinskiey Institue
runt actionem. W ktorey Sprawie na Dniu Dwunastym
mensis et anni Currentium non derogando Reiestrowi Summarii pro
cessus i Zapadłey Inkwizycyi de Consensu partium Citatae
W Jmć Pani Grothuzowey. My Sąd Ziemski Prowincyi
Dwinskiey pozwolilismy godzinę. Post expirium ktorey
Dnia siedmnastego mensis et anni Currentium gdy też
Strony idą powodowa przez W Jmć Michała Moryssona Skar
bnika Inflantskiego iako generalnego Jaśnie W Barcha Pod
kanclerzyca Korony Polskiey plenipotenta, a pozwana W
Jmć Pani Grothuzowa Starościna Pokretonska przez W Jmć
Pana Stanisława Warackiego Reienta Podkomorskiego Inflantskie
go Za szczegulną plenipotencyą w Ru tysiącznym siedmsetnym
siedmdziesiątym siodmym Miesiąca Decembra 13 Dę od W
Jmć Pani Franciszki Grothuzowey Starościney Pokretonskiey da
ną, stawaią My Sąd Ziemski Prowincyi Dwinskiey takową pleni po-
tencyą W Jmć Panu Wareckiemu Reientowi Podkomorskiemu
służącą Konnotowalismy. In procedendo po kontrowersy-
ach zobustron wnoszonych idque od Strony odwodowey o przy
łączenie Aktoratu W Jmć Pani Grothuzowey Starościney
Pokretonskiey iako reconwencyonalnego, a od Strony powodo
wey o niełączenie takowego Aktoratu iako wcześci o nowy
uczynek

wszystek po Inkwizycyi Stały wyniesionego. My Sąd Ziem-
ski Prowincyi Dzwinskiey wspomniony W Grothuzowey Akto-
rat tyle do wpisu ninieyszego przyłączyliśmy, ile się ściąga do
teyże Samey łąki i gruntu o ktore expediowana była In-
kwizycya. Czas do innych łąk gruntow i Akcyi w Zaczęciu
ninieyszego procederu i podczas Inkwizycyi niekwestyonowa-
nych takowe Akcye do Osobnego Aktoratu i Zapozwu o-
desłaliśmy. In procedendo et in Continuatione Dnia
dziewiętnastego Decembra Roku ninieyszego wyż na dacie
pisanego. Z Oczewistych i dostatecznych między Strona-
mi Zaczowszy od Dnia siedmnastego Mensis et Anni
Currentium przez obustronnych Wielmożnych Plenipoten-
tow na wzaiem wnoszonych Kontrowersyi. Po przeczytaney
in Occluso judicii rotulo expediowaney tak in causa
w Roku ninieyszym Julii pierszego Dnia Inkwizycyi
Po odeszłych produktowych kontrowersyach i Zakonczonych
replikach. My Sąd Ziemski Prowincyi Dzwinski przy-
wiedzione z obustron racye dowody i odwody uważywszy,
sequentia Sua depromimus Judicata. Lubo z Stro-
ny Wielmożney Jmć Pani Grothuzowey Starościney Po-
kretonskiey Maiętności Prezmy w Prowincyi Dzwinskiey
leżącey dożywotniey Possesorki Rzeczkę Ludzinkę za granicz-
ną między gruntami Prezmienskiemi, a obszernościami

Maiętności

327
169

maiętności JW. Bordsa i wsi Czacze
zwaney twierdząc, i Zabranie przez też
Wielmożną Jmę Panią Grothuzową Starościnę
Pokretowską w Roku teraznieyszym tysiącznym siedm
setnym siedmdziesiątym siodmym Julii dziewiętna-
stego Dnia z Sianożęci nad wspomnioną rzeczką te-
żącey Siana, nie gwałtownym sposobem nastąpio-
ne być mieniąc takowey Sianożęci przez poddane-
go Prezmienskiego bez wiedzy Dworu wprzod Kar-
czmarzowi Czaczowskiemu, a od niego potym Pi-
terowi Czaczowi zawiedzioney a prawem dawnieyszey
possesyi do Maiętności Prezmy na fundamencie ar-
tykułu dwudziestego siodmego z Rozdziału dziewiąte-
go należenie oney do teyże Maiętności Prezmy, sto-
suiąc się do Expediowaney w tey sprawie Inkwizycyi
dowodzono. Atque circa obloquentiam prawa Sta-
tutowego artykułu wtorego z Rozdziału dziewiątego ob-
stawaiąc: iż sprawy etiam wiolencyine z differencyi
w gruntach początek swoy biorące do Sądu Podko-
morskiego przynależą, inferendo. In subsequens

Correctum

in materia

in materia ortae praemissae wgraniey differen-
tiae praesentis judicii decisio dla dziedziców Ma-
iętności Prezmy wdochodzeniu takowey wyż wyra-
żoney Łąki in futurum w Sądzie należnym przy-
niosłaby praejudicium probowano. Jednak Po-
nieważ Swiadectwa w expediowaney hać in Cau-
sa Inkwizycyi Złożone, takowey Łąki spo-
koyne przez Czaczow Poddanych Jasnie Wiel-
możnego Borcha Podkanclerzyca Korony Polskiey
od lat sześciu ieszcze przed Płakatem przyzna-
ły. Ad hoc ponieważ Dekret praesentis
fori w Roku tysiącznym siedmsetnym siedmdziesią-
tym siodmym ferowany segregata causa differen-
tiarum wgraniey cognitione, actionem między Stro-
nami o udziałaną w Possesyi Sianożęci Wiolen-
cyą institutam na Inkwizycyą odesłał. I Po-
nieważ Rezolucya Jasnie Wielmożnego Guber-
natora puncto 3tio praw Płakatem Nayia-
śnieyszey Monarchini pozwolonych vim manutenen-
do na gruntach etiam wdifferencyi zostaiących a
spokoynie

329.
170

spokoynie przez stronę possydowanych
czynienia pod iakim kolwiek pozorem gwał-
towności wyraźnie zakazuie. A Konstytucya Ro-
ku tysiąc sześćset dziewiędziesiąt dziewiątego ante-
mensem possessora zdzierżenia wybiiać zabrania.
Niemniey prawo Statutowe Artykuł dwudziesty trze-
ci Rozdziału dziewiątego zabranych gwałtownie gruntow na
przod stronie powodowey przywrocenie odzabieraiącey
nakazuiąc i zapopełniony gwałt winną stronę chcąc
mieć ukaraną, wolne potym o prawo należne do
gruntow służące ubi de jure Competit mowienie za
chowało. A przeto zabieranie się Wielmożney Jmć Pa-
ni Grothuzowey Stawsciney Pokretonskiey, iż odzierże-
niu tey Sianożęci przez poddanych Czaczow mianey nie
wiedziała do juramentu przed Sądem Naszym podane
tantisper teyże Wielmożney Jmći służyć niemoże. Prze-
to Mysąd Ziemski Prowincyi Dzwinskiey his Conside-
ratis rationibus, oraz circa praescriptam Konstitucyi
tysiąc pięćset osmdziesiąt trzeciego, tysiąc sześćset osm-
dziesiąt piątego, tysiąc sześćset dziewięćdziesiątego, obstawa-
iąc Jaśnie Wielmożnego Borcha Podkanclerzyca Korony
Polskiey

Correction

Polskiey przypossesyi kwestyonuiącey się dotąd tąki, nil-
quidquam questioni juris o differencyą między Stronami
emergenti, salva in futurum via agendi dla dziedziców re-
servata praejudicando praesenti Decreto Zakonczemy A
ponieważ z Dowodow z Strony Jasnie Wielmożnego
Podkanclerzyca Korony Polskiey pokazanych, Jakoteż
z Inkwizycyi w tey sprawie expediowaney, iż na Siano-
żęci o ktorą vertitur, poddani Wielmożney Grothuzowey
Starościney Pokretonskiey Siana Wozow dwadzieście gwał-
townie zabrali, patuit. Przeto My Sąd Ziemski Pro-
wincyi Dzwinskiey takowego Siana znaleźną podług podług
prawa sowitości nawiązką debitam dla Jasnie Wielmożne-
go Podkanclerzyca Korony Polskiey et indisputabilem restitu-
cionem recognoscendo, a żeby tąż Wielmożna Jmć Pani Grothu-
zowa Starościna Pokretonska siana wozow czterdzieści in
natura w Roku następuiącym tysiącznym siedmsetnym
siedmdziesiątym Osmym przed Zakonczeniem ninieyszey Sądow
Kadencyi za dopomnieniem się JW Borcha Podkanclerzyca
Korony Polskiey lub dobrami Jmci dysponuiącego oddała
albotęż in casu nieoddania siana in natura, ażeby za każdy
woz onego po złotych Polskich cztery in Summa Talarow
Bitych dwadzieście wypłaciła decernendo. Distinctim za gwałt
pospolity Rublow dwanaście, a Za poniesione Occasione teyże

W Jmć Pani

331.
172

W Jmć P. Starościney Pokretonskiey przez JW Podkanclerzyca prawne expensa Talarow Bitych sześćdziesiąt temuż JW Jmci na W Jmć P. Grothuzowey Starościney Pokretonskiey i na dobrach Jmci praesenti Decreto adjudicando wypłacenie przez tęż Jmość. In casu nie oddania scisła in natura Talarow dwadzieście, tudzież Rubli dwunastu i szescudziesiąt Talarow bitych in Spacio desuper praefixo ninieyszym Decretem sub poenis irremissibilibus Contraventionis, nakazuiemy Praz przez odbieraiącego praemissa solvenda dla W. Starościney Pokretonskiey Zupełne Zakwitowanie od maiącego moc ostrzega, dalszych Zatym pen win i expens prawnych na Zadną nieuznawaiąc stronę, Zatoby processa Dekreta i cały proceder w tey sprawie między Stronami Zaszły My Sąd Ziemski Prowincyi Dwinskiey kassuiemy, perpetuum silencium nakazuiemy, et in Contravenientes temu Decretowi Zaręczę ważność osądzoney rzeczy wyroszącą, poenamque personalis Infamiae Interponimus

Jędrzey Piotr Zarnicki
Sędzia Ziem. y Rzy Assessor mp

171

Correctum Nowicki
Sekr. Dek. Pieniński P. D.

Lectum cum Actis Franciszek Żołkowski Pisarz mp

1777. Mca Xbra 19 Dnia.
Dekret w Sprawie JW. Bor-
cha z WJP Grotuzowa o Łąkę
pod Czaczamy

R. 1777 Xbra 19.

Dekret Oczewisty
Ziemski Prowincyi Dźwin-
skiey w sprawie o Łąkę
pod Czaczami, między
JWm Borchem, a W.
Grotthuzową; z przysądze-
niem tey Łąki, y zabrane-
go Siana JWu Borchowi
oraz z wskazaniem Na-
wiązki, y Expensow Pra-
wnych. —

Katharzyna Wtóra z Bożey Łaski Imperatorowa y Samowładnąca Całą Rossyią &c: &c: &c:

Obżałemu Michałowi Borchowi Woiewodzie Bełskiemu Orderow Sttę Stanisława y Krzyża Maltańskiego Kawalerowi, Pozew przed Sąd Ziem: Powiatowy Rzeki ad Instantiam Załuiącego Fydeyka Korffa Sty Rzego Kawalera Orderu Swiętey Anny qua Tenutora Sttwa a Theodora Michaylowicza Karpuszenkowa dodanego za Stroną Skarbu Strabczego, Którzy pozywaią Mieniącego: Iż niewiedzieć jakim Prawem trzymaiący Obżałny WMść Czacze zwaną Wieś do Sttwa Rzego przynależącą, niedość że niewolnie w Possessyi swoiey utrzymywałeś y do Skarbu zwrócić niechcesz, ale nad to ieniejakowesz Kontrakta przedaży z Obżałym Jozefem Zyberkiem Podkomor: Xtwa Inflant: w Roku po zaprzeszłym wszedłeś, jako o tym Manifest za Stroną Sttwa zaświadcza, chcąc tedy oto z Obżałym WMcą Prawem czynić Ante omnia do pokazania jakim Prawem Obżałny WMść Wieś Skarbową trzymasz lub trzymałeś, adeoq do Kompertayi wszelkich cujuscunq Tituli Dokumentow na Wieś wspomnioną sub nexu juramenti, do unikczemnienia onych, jeśliby się

jakie

jeśliby się jakie pokazały do zwrócenia ad Corpus Sttwa Rzego teyże Wsi, do pokarania Obżałtgo WMci poenami de lege z poszliną do Skarbu za nienależytość przywłaszczenia rzeczoney Wsi do podniesienia wszelkich Tranzaktow na Wieś Skarbową Czacze tak z Urodzonym Zyberkiem Podkomor: y Kawalerem przez Obżałtgo WMci uczynionych, jako też, jeśliby się bydź pokazały z kimkolwiek zawarte, do nadgrodzenia Szkod, Strat, y Expens prawnych, oraz Oto: Wszystko co Czasu Prawa dowiedzionym zostanie Salva melioratione tey Załoby lub jnney wyniesienia et in unum łączenia.

Na Pozew Sądow Powtorych Rzeczych.

Roku 1787 Mca 7bris 6 Dnia Ja Woźny niżey na podpisaniu Ręki mey wyrażony zeznawam tym moim Rellacyinym podanego Pozwu kwitem: iż Kopią onego w Sprawie JWJPana Fryderyka Korffa Sttwy Rzego Orderu Sty Anny Kawalera qua Tenutora Sttwa y WJmPana Theodora Michaylowicza Karpuszenkowa Strabczego Rzego dostrzegaiącego Całości Dóbr Skarbowych JWJPanu Hrabi Borchowi Obożn: WWXLitgo Orderow Sttego Stanisława y Krzyża Malltańskiego Kawalerowi w Dobrach JMch Warklanach

Warklanach zwanych w Pcie Rzeckim leżących podałem y
o terminie stawania przed Sąd Pdu Rego oznaczy-
miłem y opowiedziałem Pisarz ut Supra.
Franciszek Danilewicz Woźny Pt Rzeczyc

61 ℔

6 ℔

Kopia Pozwu do Po-
dania JW^o Borchowi
w Warklanach. o Cza-
cze W^o. Starosty Ko-
ffa. R^o. 1787. 7bra. 6
y od Strapczego Rzeczy-
cielskiego Karpuszonka. —

175 337

№ 208 получен и юня 11го дня 1786го года Копія

Указ Ея Императорскаго величества
Самодержицы Всероссійской полоцкаго На
мѣстничества и палаты Гражданскаго суда
Рѣжицкому Уѣздному Суду: сія палата и тѣмъ
разсужденіе по доношенію ведомства полоцкой
мѣж мѣжевой Канторы первоклаcнаго Земле
мѣра Порутчика Камынина коимъ онъ пред
ставилъ что Рѣжицкой Староста и Кавалеръ фонъ
Корфъ оспорилъ о принадлежности Казне Деревъ
ню чачи владѣнія Господина Великаго обознаго
Великаго Княжества Литовскаго и Кавале
ра Графа Михаилы Ивановича Борха опре
делила: Здѣшнею Казенную Палату о семъ
дѣлѣ яко непосредственно ведомству ее при
надлежащему уведомить и уведомлена съ тѣмъ
чтобъ оная о семъ ведая благоволила и требо
вать о означеннаго Господина Старосты фонъ
Корфа все имѣющіяся у него служащія доказа
тельства на показываемое состоящее нынѣ въ часть
номъ владѣніи казенному ведомству принад
лежащее и мѣнія документы на разсмотрѣніе и
войдя напредъ в подробное оныхъ содержаніе раз
смотрѣніе могла надлежащіе принять къ то
му мѣры и наблюденіи, дабы таковая частная
особа, каковымъ есть Господинъ Староста фонъ
Корфъ оспоривъ при обмежеваніи в принадлежности
казне то что можетъ статься хотя и следуетъ
в казну но недолженствуетъ принадлежать однакоже
ко владѣльному и рѣжицкому Староству. Немогобы
наконецъ по поводу отыскиванія имъ самымъ

№ 307

присвоить отысканное къ своему Рехицкаго
Староства владенiе Арехицкому Уездному суду
предписать съ тем чтобъ онъ приступил къ раж
смотренiю таковаго дела на основанiи за
коновъ приназначенномъ для доказательства Ка
не принадлежности отъ стороны Казенной Стряп
чемъ: наблюдая притомъ всемерно дабы вта
ковыя случаи в разсужденiи неподсудимости сво
ему суду особы или имянiй поступаемо
было на точномъ основанiи высочайшего
учрежденiя 340. статьи, о бытiи при обера
тельстве таковаго и подобнаго рода делъ
сказенной стороны Стряпчимъ сообщено
в наместническое правленiе и юня 8го дня
1788го года у подлиннаго подписано тако Дмит
ры Костюринъ, секретарь Игнатiй Глушне
вичъ Регистраторъ Францишекъ Янковский

8

Czaczach

1788. Junij 8. Ukaz z Hrażdanskiey Pałaty: za doniesieniem do Niey od Kamynina Ziemlemiera, że Jw. Korff Starosta Rzeżycki przy Meżowaniu, zakwestyonował Wieś Czacze twierdząc, iż ona należy do Starostwa. Wieś Hrażdanska Pałata, tym Ukazem zaleca Powiatowemu Rzeżyckiemu Sądowi rozpatrzyć dokumenta do tey wsi służące: à to spolnie z dodanym Kazien-nych dzieł Strapczym —

1789 341 177

Wyniecenie Dzieła Czyli Status Causae ex parte Domu JWW. Grafow Borchow o Czacze

Jest to pewnym Iż strony czyniąc szlady Prawności Nieina czey nimi pustempować iak tylko wedle przepisu Prawa gdyż Prawo iest ustanowione Nanie więcey iak tylko aby obywatele idąc wposłuszeństwie ~~[illegible]~~ to wszystko wszczęli wcale Nakazało

Iżąd Nieinaczey dłużnym sprawy przedsię przyimować, Nakazy czynić, iak tylko wprzepis Prawa Nauczył, bo Sąd każdy iest onego dostrzegaczem

azatym to tylko stanowi sprawę coiest Prawnego y Sąd to Uskutecznia coiest z Prawa

Aże JWa Kurffa wyniesioney akterat ~~[illegible]~~ przeciwko JWstrzbi Bercha iest bezprawny.

Więc on ~~[illegible]~~ ani stanowi sprawy ani Sąd winien wedle onego pustempować, ~~[illegible]~~ azatym unikożemni wszyscy JWo Kurffa Ponami Evokacyinemi zwrotem Expensow Prawnych ukarać powinien

Oczym następne przekonanie

Zobrethur iest zgodnym y pewnym ~~[illegible]~~ zcedy dom Grafow Berchow poszukiwał w Starostwie Rzeszickim sobie przy należnego Kuffenu pod nazwiskiem teraz Cizkady będącego ~~[illegible]~~ iak Przywileje ~~[illegible]~~ ~~li possessione tegoż domu zostaiącą~~ Dekrett Roku 1781 miesiąca Januarji 8 dni a JEy Imperatorskiey mości Kommissyiny nie tylko Cizkad dla tegoż domu przysądził, ~~[illegible]~~ lecz też possessyą Czacz iako części onego utwierdził, co tak ~~[illegible]~~ Izby Cywilney iako rządzącego Senatu wyroki utwierdziły więc gdy iuż oczacze poprzedziły wyższych Supsetiow wyroki to iest Starosta Korff nie tylko nie przeciwko ~~[illegible]~~ mowić w Sądzie Rzeszickim nie może lecz za to powinien bydź wedle prawa ukarany

Artykuł 75 z Roz: 4 pisze § ultimo gdyby kto rzeczy osądzoney drugi raz szukał tedy winien stronie trzy Ruble groszy zapłacić a na urząd trzy Kopy Grosz

a zapłaciwszy te winy ten Sąd pierwszy przy mocy zo
stać ma.

Art. 25 z Roz: 4: Nakazuie ktoby z kim miawszy Prawo
y utraciwszy ktorą rzecz na Prawie a o to go zasłu
Prawa pozwał y na Prawie tey rzeczy znowu szukał y tegoż
dochodził takowy powinien zapłacić stronie
7. Kop Groszy, Sędzie mu 2. kopy Groszy, Pod Sąd
kowi Kopa Groszy. a ten Sąd wszelak ma przy
mocy zostać.

Szuka drugi raz JW Korff o Sądzoney rzeczy to iest Czacza
Więc w mocy Prawa Sąd pierwszy to iest wyrok Komissyi
ny Izby Cywilney y Rządzącego Senatu ma przy swey
mocy zostać zwłaszcza że Sąd niższy in cognitionem onego
wchodzić niema mocy

A gdyż pierwsze wyroki moc niezłamaną maią to JW Korff
nie tylko zyskiwać lecz nawet przed Sądem nie ~~ma~~ może
~~mocy~~ mowić bo utraconey rzeczy poszukiwać niego
dzisię kiedy Prawo pisze iż miawszy z kim Prawo
o iaką rzecz y utraciwszy ona nie tylko że zapozywać
o to broni lecz nawet za to Penami iak poprzed
niczą wyraziłem karać nakazuie

Kon 1581 Titulo Trybunał o umocowaniu dekretow Sądow Głow
nych pisze że ktoby po dekrecie Sądow Głownych pozwał
~~a pozwany~~ tedy każdy takowy pozwany od pozwowy od rze
czy chociażby niestał za tym Pozwem [illegible] manda
~~tam naszym~~ wolny być ma: a ktoby ieszcze nad to tak upor
nym być chciał, a takowy pozew popierał, a boza niesta
niem strony co odzierżał, tedy takowe odzierżenie żad
ney władzy niema, y niemoże być kuzadney skodzie
y nikomu przed Urząd nasz od prawa czyniona być nie
ma. A iesliby też pozwany przed nas Hospodara na tako
wy pozew stał, tedy ten kto wyzwał powinien będzie
sam abo Prokurator iego nie schodząc z prawa
zapłacić winy sto kop Groszy.

~~Art. 14 2 Rz. §. 4. Item Lib. 2 Rz. 4. Item Lib. 2 Rz. 4. Item Lib. 2 Rz

Kon 1596 fol: 696. Tituło o pozwie nietylko Penami Kop 200 pro-
evocatione karne lecz nawet wszytkie nakłady pozwane
ma in instanti zwrocić nakazuie

Kon 26. Tituło termini repartitio pisze gdyby kto kolwiek evo-
care albo in contumaciam condemnare ważył się
takowy proc kasacyi nullitate sekretu y nad
grodzenia szkod Ex inde ponie żonych
wirypo sto kop partie instentanea zapłacić
A penam sessionis turis civilis przez 6 niedziel
sub ire irremisibiliter powinien

Więc gdy dostatecznie dowodzem iż JW Starosta Kors
JW Woiewodę zapozwał Evocatorie a
Prawo citowane penami stokop zwrotem Ex
pensow Prawnych karać nakazuie; toć
w mocy onego JW: Starostę Kersa penami
evocatinemi ukarawszy 30 Rubli Expen
sie na to dozo nego zwrocić do praszamiey

R. 1789. Wyniesienie
Dzieła, czyli Status
Causae o Czacze
ex parte Domu JWW.
Grafow Borchow przeciw
bo JW. Korffowi
Starostie Rzeżyckiemu
y Strapczemu.

o Czacze

17 87 5 K
349
181

Ekaterzyna Alexiejowna Samowładnąca Całą Rossyią Imperatorowa etcetc

Urodzonym Frydrykowi Korfowi Staroście Rzeczyckiemu Orderu S. Anny Kawalerowi Starostwa Rzeczyckiego qua Tenutorowi a Urodzonemu Teodorowi Michaylowiczowi Karpuszakowi Strapczemu Pottu Rzeczyckiego jako dostrzegającemu całości dobr Skarbowych ze wszystkich generali titulo dobr przykazuie się WW. ażebyście za tym pozwem przed Sądem Ziem. Pottu Rzeczyckiego stanowszy skutecznie na cytacyią y prawne poparcie Urodzonego Hrabi Michała Borcha Woiewodę Bełskiego rożnych Orderow Kawalera usprawiedliwili się, ktory stosując się do zaszłego hac inre manifestu pozywa mieniąc oto, iż obżałowani mimo Dekretu Roku 1781 męsca Januarij 8 Dnia Komissyny zapadły, i tak iżby Cywilney Rządu Namiestnictwa Połockiego jako y rządzącego Senatu aprobujący wprzysądzeniu maiętności czacza dla Domu Grafow Borchow, y utwierdzeniu oney Possessyi jako dziedzicznie zdawna przynależney niewłaściwie jakoby otrzymanie nullo jure, y otakowych przedanie czacz, ato do namieleżnego Sądu jako nie maiącego moc złamania wyższych supselijow wyrokow zapozywacie przezco wpeny evocatijne wedle prawa jawnie popadacie, a do niewinnych łożenia unkosztow prawnych żałującemu staiecie się podniętą. O co wszystko żałujący zobżałowanemi przynaglony prawem czynić pozywa ante omnia do skasowania żałoby

1789 Januar. 18 dnia Takowa żałoba ad Instantiam JW. Borcha Lody Bełskiego y Rożnych Orderow Kawalera Judicialiter Connotatur Józef Wereszczynski Sędzia Pttwy Rzeczyckiego Raymund Karwowski Assessor Rzeczyckiego

[illegible]

351.
122

yza onym wyniesionego aktoratu jako niewłaściwie i nienależnie, y do nienależnego Sądu razem z całą litis pendentio czynioną do ukarania wedle mysli praw penami evocatinemi do zwrotu Expensow prawnych ad minimum nato 30 Rubli łożonych, tudzież do przysądzenia tego wszystkiego, co w czasie prawa fusius dowiedzioną będzie salva melioratione tey żałoby pisan Roku 1789 miesiąca Januaryi 18 D.

Membran na Pozew Sądow Pltwych Rkich

Jozef Wereszczyński Sędzia Pltwy Rki

wzięto pieczętnych Poszlin 75 1/4 za wosk 1 Kopiejka

Roku 1789 męsca Janar. 18 D. Ja Woźny Imperatorskiey Mości zeznawam tym moim Relacyinym pozwu kwitem, iż będąc posłanym od Sądu powiatu Rzeżyckiego kopiją takowego Pozwu w Sprawie JW Hrabi Michała Borcha Woiewody Bełskiego rożnych Orderow Kawalera JW Fryderykowi Korfowi Staroście Rzeżyckiemu Orderu S. Anny Kawalerowi, y WJmć Panu Fiedorowi Michaylowiczowi Karpuszonkowi Strapczemu Pottu Rzeżyckiego w Edworze Rzeżycy podałem y o terminie stawania przed tenże sąd oznaymiłem pisan ut supra

Jan Krassowski Woźny Powiatu Siebieżskiego

Roku 1789 mca Januaryi 18 Dnia Na Rokach Januaryowych Stanowszy osobiście Woźny Infra scriptus Kwit swoy Relacyiny podanego Pozwu officiose zeznał suscepi

Raymund Karwowski
LPR

1789. Januar. 18

Pozew do Sądu Pttwego Rzeżyckiego od JW. Graffa Borcha Woiewody Bedzkiego JW. Korfowie Starostie Rzeżyckiemu y Panu Karpuszonkowi Strapczemu Rzeżyckiemu o niesłuszną Kłotnią Wsi Czaczow iako Części Kiecenu będącey —

№ 8

№ 11

o Czacze

353.
183

Katarzyna Wtora Imperattorowa y Samowładnąca Całą Rossyą

Ette Ette Ette

Obżałowanemu Michałowi Hrabi Borchowi Wojewodzie Bełzkiemu Kawalerowi Pozew przed Sąd Pttwy Rzeczyckiey ad Instantiam Zaltkow Fryderyka Korffa Starosty Rzeczyckiego y Kawalera qua Tenuttora Sttwa, a Theodora Michaytowicza Karpuszenkowa dodanego za Stroną Skarbu Strabczego którzy pozywają mieniąc oto; iż niewiedzieć Jakim Prawem Obttny wmęc trzymający Wieś Czacze zwaną do Starostwa Rzeczyckiego ab Antiquo przynależącą niedość że niewolnie w Possessyi swoiey utrzymywałeś y do Skarbu zwrócić nie chcesz ale nadto w niejakoweś Kontrakta Przedaży z rożnemi Już wchodziłeś Już wchodzić usiłujesz o Tę tedy należność Wsi Czaczow do Sttarostwa Rzeczyckiego chcąc z Obttnym wmęcą prawem czynić pozywa Ante Omnia do pokazania Jakim prawem Obttny wmęc wieś Czacze Skarbową trzymasz lub trzymałeś adeoq do Komportacyi wszelkich cujuscunq tituli Dokumentów na wieś wspomnioną sub nexu Juramentti do Uniknienia Onych jeslibysię Jakie pokazały do wzwrócenia ad Corpus Starostwa wsi Czaczow do pokarania Obttego wmęcy penami de Lege z Posliną do Skarbu za nienależytość przywłaszczenia rzeczoney wsi do Podniesienia

wszelkich Tranzaktów jeslibyśmy pokazały z Kim kolwiek otylekroć wspomnioną wieś Czacze zawartych do nadgrodzenia Szkod Strat y Expens Prawnych oraz oto wszytko Co czasu Prawa dowiedzionym zostanie Salva melioratione Zaś by.

Na Pozew Sądow Pttych Rzeczyckich

Roku 1789 m Ca Febr 4 1 Ja woźny niżey na Podpisaniu się wyrażony zeznawam tym moim relacyinym podanego Pozwu kwitem iż będąc posłanym od Sądu Pttego Rzeczego w Sprawie JW Pana Fryderyka Korffa Stty Rzego y Kawalera qua Tenutora tylko Starostwa a JW Theodora Michaylowicza Karpuszenkowa qua dodanego za Stroną Skarbu Strabszego, Kopią Onego JW Jmć Panu Michałowi Hrabi Borchowi Wojewodzie Bełzkiemu y Kawalerowi w Mattsci Warklanach podałem y oterminie Stawania przed Sąd Pttwy Rzeczycki oznaymiłem Pisan w Supra.

Franciszek Danilewicz Woźny Ptt Rzy

1789. Febr. 1
do Podania
w Warklanach
od Starosty Korffa
o Czacze

1789. Febr. 1. Pozew
od Starosty Rzeżyckiego
Korffa, JW. Borchowi
o wieś Czacze
do Sądu Pttwego Rze-
życkiego.

1789

257
185

По Записной Книге № 41.

Тысяча седмсотъ восемдесятъ девятаго Декабря въ третиннадцатъ день Воевода Великій Графъ и разныхъ орденовъ Кавалеръ въ родъ своемъ нетосле дней далъ сію Купчую крепостиб Лифляндскому ротмистру Онуфрію рыку въ томъ, что продалъ я Михаило Борхъ Ему Онуфрію рыку деревню свою въ ревицкомъ Уезду состоящую Таче называемую съ состоящими во оной калищо сорокъ осмью муского пола крестьянъ душами, съ ихъ реками и обоего пола детьми, съ коворождеными и присвлими, съ пріимаши и совнучатъ, съ находящимися въ Лесахъ съ вольными ихъ отыскиваніемъ и съ порожными землями съ пахотными и непахотными землями, съ сенными покосами съ Карчмою до оной деревни Таче принадлежащею, съ лесами, рощами, речками, озерами и вольною во оныхъ рыбы ловлею, съ хлебомъ у крестьянъ калищо имеющеюся и во земле посеянными сосмотомъ рогатыми и нерогатыми, съ лошадьми, птицами со всемъ крестьянскимъ имуществомъ и добытсомъ словомъ Совсеми угодьи и прикадлежностьми таки какъ оная деревня и деревле въ своихъ границахъ находилась и ныне находится, ни изземля и изъ оной крестьянъ ни единыя души, а земли ни одной десятины ве безъ остатку, а взялъ я Михаило Борхъ отъ него онуфрія рыка за ту проданную деревню сохрустивъ подоговору денегъ тысячу рублеи Напредъ сеи Купчей оная деревня Таче никому николи отъ меня Борха непродана, незаложена, ни въ какія крепости неукрепленна, да и никакого неотписка кроме сеи Купчей, а потому владеть Ему рыку и наследникамъ Его тою проданною отъ меня Борха деревнею Таче вечно и безповоротно, и вольно ему хотя продать, заложить и во всякіе крепости укрепить а мне Борху и наследникамъ моимъ до того дела никакого невступать, ко Ещо отъ всякихъ крепостей долговъ и вступщиковъ, а наипаче отъ претензій и вступу Ея Сіятельства Кавалера фонъ Корфа которой оную деревню Таче оспоривъ, привладиваетъ, очищать Собственными моими Михаиловыми и наследниковъ моихъ иошотъ Его рыка и наследниковъ Его безотговорочно и убытка въ томъ и никакихъ Ему рыку и наследникамъ Его неучинить, буде же покакимъ нибудь крепостямъ или Казеннымъ и партикулярнымъ долгамъ или почему ни кость; а наипаче по претензій Ея Корфа оная деревня вся или часть оной въ посторонне владеніе отойдетъ то взять Ему рыку и наследникамъ Его у меня Михаила Борха и у наследниковъ моихъ все то что отойдетъ съ пошлинъ и убытки и съ другихъ моихъ и наследниковъ моихъ именій. и для того все служащія на оную деревню Таче документы и крепости Ему рыку отдаю, да и въ предъ если какія отыщутся отдать обязуюсь. Государственные подати съ капитаціи

Полоцкой Земской Палаты

Сей купчей крѣпости платить ему рыку за купленныхъ у меня Михаилы Борха крестьянъ а мне до того дѣла нетъ. а о написаніи всей договорной цѣны безъ утайки отъ пошлинъ Указъ тысяча Седмьотъ Пятдесятъ втораго года Июля двадцать девятаго дня присемъ объявленъ Kniey Kupczey Kreposti Woiewoda Bełzki Hrabia y roznych Ordynow Kawaler Mihaiło Zwarow syn Borch w tom czto prodał ia Rotmistru Onufryiu Ryku Derewniu Czacze so Kresciani za tysiący Rubley wieczno y bez powrotnoy y te dienki połuczył Ruku prytozył. Сей купчей крѣпости Люцынскаго Уѣзднаго Суда Судя Францишекъ Осиповъ Сынъ Карницкій Свидѣтелемъ и руку Прилоѳилъ! Kniey Kupczey Kreposti Jmć Jana Syn Krzyniec Dworu Polskiego Szambelan swiedytelen był y ruku prytozył. — у сей — Купчей крѣпости Свидѣтелемъ Былъ и руку приложилъ Секундъ Маіоръ Михайло Ѳедоровъ Сей купчей крѣпости Секундъ Маіоръ Иванъ Львовъ сынъ Насѣтинъ Свидѣтелемъ былъ. и руку приложилъ. Kniey Kupczey Kreposti Połockoho Wierchniaho Suda Zasieda tel Ludwik Stanisławow Syn Wereszczynski swiedytelen był y Ruku prytozył. Сию купчую крѣпость писалъ Полоцкой Гражданской Палаты крѣпостныхъ дѣлъ Писецъ Канцеляристъ Францишекъ Свиршевскій Запрещенія нетъ. 1789го года Декабря 13го дня совершить по Указу 32го буде подлинно не запрещенія Секретарь Игнатій Глушневичъ — По Указу Ея Императорскаго Величества, и по Состоявшемся Полоцкаго Намѣстничества въ Палатѣ Гражданскаго Суда сего декабря отъ 11го числа резолюціи, Пошлинъ пятдесятъ рублей, отъ писма адинъ рубль, отъ Записки —

Сентября [illegible] [illegible]

двадцать копеекъ, за одну и вышнею
Страницу двадцать копеекъ, на разходъ
двадцать пять копеекъ три четверти
принялъ и совершилъ Надсмотрщикъ
Протоколистъ Рафаилъ Дукшинскій

Prawo Wn Szambelan
nowi Lwowi Stasz
ce

К/11а

22.VIII. 1793

127 ~~361.~~

Лѣта тысяща сѣдмьсотъ девяносто третьяго Августа въ дватцатъ вторый день Польскаго двора камергеръ фадей Осиповъ Сынъ Сивоха на основаніи данной мнѣ доверенности Режицкаго уезда отъ помѣщика и Польскаго двора Камергера Онуфрія Иванова Сына Рыка засвидѣтельствованной въ полоцкомъ уездномъ Судѣ прошедшаго Іюля четырнатцатаго числа далъ сію купчую крепость Его Сіятельству Господину Генералъ Порутчику и Разныхъ Ординовъ Кавалеру Графу Михайлѣ Ивановичу Сыну Борху въ томъ: что веритель моя Онуфрій Рыкъ въ родѣ своемъ непослѣдній изъ недвижимаго своего имѣнія состоящаго въ Режицкомъ уездѣ доставшуюся ему по купчей крепости тысяча семсотъ восимдесятъ девятаго года декабря третьяго надесятъ дня отъ Его Сіятельства Графа Михайлы Ивановича Борха деревнѣ прозываемую чачи съ писанными вооной по послѣдней Ревизіи мужеска пола сорока асмь душами съ ихъ женами дѣтьми братьями племянники пріймаши нне налицо состоящими, и въ бѣгахъ находящимися, съ вольнымъ оныхъ отыскиваніемъ, и за нихъ пожилыхъ денегъ съ господскимъ хоромнымъ, огуменнымъ брагиварнымъ и протчимъ строеніемъ, съ пахотными и непахотными землями, съ лесы, сенными покосы озерами реками речками и протчими угодьи: подъ коями по бывшему въ бѣлоруссіи Генеральному межеванію удобной и неудобной земли обмежевано шестьсотъ восемьдесятъ пятъ десятинъ продалъ вечно и безповоротно помянутому Ену Генералъ Порутчику и Кавалеру Графу Михайлѣ Борху за договоренную всѣ сполна мною полученную сумму тысячу рублей: почему съ сего числа въ предъ оной

Подаписной Книгѣ № 29.

Визначѣ

деревнею со всемъ вышеписаннымъ владѣть
Господину Графу, Михайлѣ Борху, и на=
слѣдникамъ его вечно и безповоротно, и воль=
но кому хотя оную деревнѣ продать, подарить
заложить, и во всякіе крепости укрепить
безъ малейшаго отъ верителя моего Онуфрія
Рыка и наследниковъ его препятствія: На=
предже сего означенная деревня чачи оптомъ
и ни въ малейшей части никому непродана, не=
заложена, и ни у кого ни въ какіе крепости неукре=
плена, и ни зачто неотписана кромѣ сей купчей:
А потому будѣ кто либо въ проданную верите=
лемъ моимъ Его Рыкомъ деревнѣ, или въ ка=
кую оной часть станетъ вступатца, то ве=
ритель мой отъ всехъ таковыхъ вступщиковъ
собственнымъ своимъ коштомъ Его Графу Ми=
хайлу Борха и наследниковъ его очищать въ
предъ до положеннаго законами срока обязанъ
будетъ и въ томъ Никаковаго Господину Графу
Борху убытка недоставитъ: А о написаніи у сей
купчей всей договорной цены безъ утайки отъ
пошлинъ Правительствующаго Сенату тысяча
семсотъ Пятьдесятъ втораго года и еля двать
цать девятаго дня указъ присей объявленъ:
Кліеу Кирчеу Кіерову полоцкого уезда
помещикъ и полского двора Камергеръ
Фадей Осиповъ сынъ Сивоха по доверя
нности Ретицкаго уезда отъ помещика
полского двора Камергера Онуфрия Рика
въ томъ, что онъ Рикъ продалъ выше
писаную деревню чаччи с крестьяна=
ми 2ну Генералъ поруччику и Разныхъ
ординовъ Кавалеру Графу Ивановичу
Михаилу Борху за тысяча Рублей

Михаилъ Атанасовъ

печно и безповоротно, и те денги
сполна получилъ — руку приложилъ.

Usiey kupczey Kreposty Bieżyckoho Wiezda Pomieszczyk
y Diswitelny Dwora Polskaho Kamerhor y Nadwornoy Aszu-
darskoy Sawietnik, Anton Adamow Syn Ryck
Swidytelem był y Ruku przyłazył.

Ксейъ купчей крепости Люцинского уезда Помещик
Кирского Пехотного Полку Премьеръ Шаюръ Ста-
ниславъ Бениславскій, Сведителемъ былъ и руку при-
ложилъ — къ сей купчей крепости Полоцкаго уезда Поме-
щикъ — Дворъ Польскаго действительнаго Камеръ Геръ Полоц-
каго Наместничества Верхняго Земскаго Суда 2го депутамен-
та Заседатель Іосифъ Станиславовъ Сынъ Гребницкій Сви-
детелемъ былъ и руку приложилъ. Ксей купчей крепости
Полоцкого Наместничества Дризинского уезда Помещикъ
провинціальный Секретарь Свидетелемъ былъ и руку при-
ложилъ — Владиславъ Юріевъ сынъ Бейнаровъ. Ксей куп-
чей крепости карабельный Секретарь Иванъ Михайловъ
Сынъ Янковскій Свидетелемъ былъ и руку приложилъ.
Сію купчую крепость писалъ Полоцкой Граж-
данской Палаты Крепостныхъ дѣлъ Писецъ
Степанъ Сухаръ. Запрещенія нетъ 1793. года
Августа 22го дня. Будѣ подлинно нетъ Запрещенія, Совер-
шить по указу. Секретарь Рафаилъ Дукшинскій.
1793го года августа 22го числа По указу. Ея Им-
ператорскаго Величества и по состоявшейся
Полоцкаго наместничества въ палатѣ Граждан-
скаго суда резолюціи пошлинъ пятьдесятъ рублей
отъ письма одинъ рубль отъ дачи десятъ
копѣекъ за одну и за лишнюю страницу десятъ ко-
пѣекъ, на расходъ двадцать пять копѣекъ
три четверти, да за листъ бумаги двурубля-
ваго

Клейма вмѣсто которой сія купчая
писана надесяти копѣешномъ листѣ
два рубли, принялъ исоп ершилъ надсмотр-
щикъ Протоколистъ Никифоръ Загаранскій

~~365~~
189

Kopija Senackiey Rezolucyi
na Prozbę JWJPani Sowołowskiey
do Cesarza podanego w pretensyi
do Części Cyrkuł

№ 91.

Какъ по упоминаемой вдо-
вою Соколовскою претензіи
графовъ борховъ надеевню
цисадъ въ Сенатѣ послѣ-
довало уже рѣшеніе, кото-
рое и представляется на
высочайшее Его Импера-
торскаго величества
благоусмотрѣніе а по раз-
смотрѣніи онаго дѣла
нигдѣ прикосновенности
Ея къ ихъ тяжбѣ неока-
залось притомъ же и
нынѣшнее прошеніе,
коимъ она испрашиваетъ
токмо дозволенія отъ-
сливать своего права
на часть той деревни,
нимало не переменяетъ
существа Сенатскаго рѣ-
шенія ибо съ старостою
ли режицкимъ или съ
графами борхами дове-
дется ей имѣть дѣло
о претен Ея части
цисада равное по оному

должно послѣдовать удовлетво-
реніе буде докажетъ законн-
ность своего права; по че-
му и обѣ ѣхать ей чрезъ
бѣлорусское губернское прав-
леніе, чтобъ она во свое
время прошла о томъ и дока-
зывала гдѣ слѣдуетъ по законамъ,
о чемъ въ оное правленіе по-
слать указъ; а его Императ-
торскому величеству о
таковомъ на ея прозьбу рѣ-
шеніи поднести всеподдан-
нейшій рапортъ.

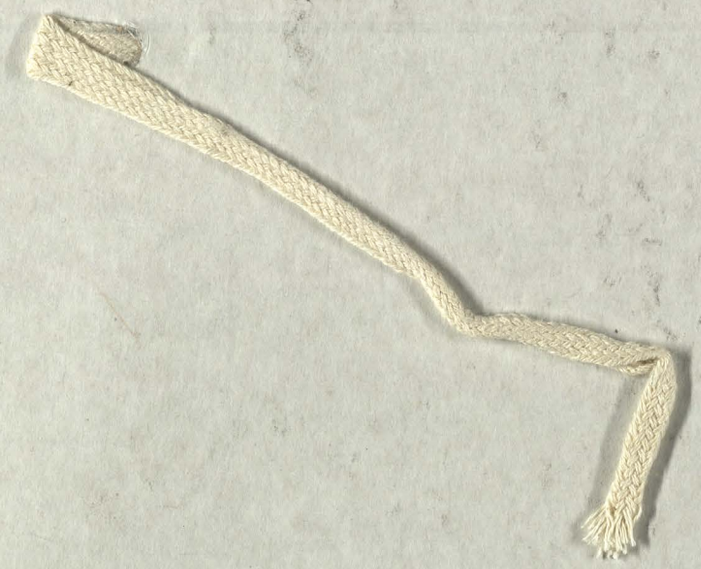

СКЦ "ОРІЄНТИР"
вул. Чигиринська 42-Б,
м. Львів, 79037
(032) 293-86-37, 247-95-45